JONATHAN AUXIER

COȘARUL

POVESTEA UNEI FETE ȘI A MONSTRULUI EI

virtual-project.eu

STORIA BOOKS

JONATHAN AUXIER

COŞARUL: POVESTEA UNEI FETE ŞI A MONSTRULUI EI

Original: *Sweep: The Story of a Girl and Her Monster* (2018)

Traducere din limba engleză:
RUXANDRA TUDOR

virtual-project.eu

— 2019 —

Pentru cei care m-au salvat
MARY, PENELOPE, MATILDA ŞI HAZEL

Domnițe, feți frumoși, homari, toți cată
Să se prefacă-n pulbere odată.

William Shakespeare, *Cymbeline*[1]

Imaginația este adevăratul foc,
furat din rai, ca să însufleţească
această creatură rece din lut.

Mary Wollstonecraft

[1] William Shakespeare, *Cymbeline,* Actul IV, Scena 2, traducere de Leon D. Levițchi, în Shakespeare, *Opere complete,* vol. 8. Ediție îngrijită şi note de Leon D. Levițchi, note de Virgiliu Ştefănescu-Drăgăneşti, Editura Univers, Bucureşti, 1990, p. 172 (n. t.).

MISS MAYHEW'S SEMINARY FOR YOUNG LADIES
THE GOLDEN BOY OF PYE CORNER
THE OLD NICHOL
CRUDD'S HOUSE
Wilkie Crudd ~ESQ~
~THE CLEANSWEEP~
SAINT FLORIAN'S
THE HOUSE OF 100 CHIMNEYS
ST. PAUL
THE QUEEN OF ICES
THE MATCHSTICK
EAST END
CHESTERFIELD HOUSE
TOWER OF LONDON
WEST END
TOBYS
LAMBETH
ELEPHANT AND CASTLE
WESTMINSTER
SOUTHWARK
LONDON
BY NAN
AND CHARLIE
PIMLICO
ROGER'S SECRET
NEW CROSS

PARTEA ÎNTÂI
— INOCENŢĂ —

FATA ŞI COŞARUL EI

Sunt tot soiul de minunăţii pe care le-ai putea vedea când nici nu se crapă bine de ziuă. Ai putea să-ţi vezi părinţii dormind. Ai putea să vezi o pasăre ambiţioasă, care prinde un vierme. Ai putea să vezi pe trotuar un penny al nimănui, exact când mijesc zorii. Şi, dacă eşti foarte, foarte norocos, ai putea chiar să dai cu ochii de fată şi de Coşarul ei.

Priveşte! Uite-i cum se apropie prin ceaţa dimineţii: un bărbat uscăţiv, cu o perie lunguiaţă pe umăr, al cărei capăt se bălăngăneşte în sus şi-n jos, la fiecare pas. În spatele lui, vine târâş-grăpiş o fetiţă cu o găleată în mână, care îl iubeşte mai presus decât orice pe lume.

Se ţine după bărbat de parcă ar fi umbra lui. Dacă sare el peste o băltoacă, sare şi ea. Dacă ţopăie el de-a lungul drumului, ţopăie şi ea. Nu trebuie decât să te uiţi la ei ca să-ţi dai seama că fata îi aparţine bărbatului, iar bărbatul, fetiţei. Şi-n timp ce trec pe lângă casele cufundate în somn, cântă din toţi rărunchii:

C-o perie şi-o găleată, cu scrum şi-o melodie
Un coşar v-aduce o mică bucurie!

Cântecul nu-i cine ştie. Nici vocile lor nu-s mai breze. Dar când cântă, se întâmplă cel mai neobişnuit lucru. În loc să trântească ferestrele ca să nu-i mai audă, oamenii se ridică din paturi, dau perdelele la o parte şi decid să iubească lumea un pic mai mult. Părinţii simt brusc dorinţa să-şi îmbrăţişeze copiii. Cei mici simt brusc nevoia să-şi lase părinţii să facă asta.

Şi fiecare suflet, fie el tânăr sau bătrân, petrece restul zilei fredonând cântecelul fetei şi al Coşarului ei.

De când se ştie fetiţa, Coşarul a fost lângă ea. La început a purtat-o într-un ham şi a hrănit-o cu biberoane cu lapte. După ce s-a ridicat pe propriile picioare, a lăsat-o să se caţăre pe umerii lui şi să culeagă mere din merii pe lângă care treceau. Iar când s-a făcut mare, au început să meargă unul lângă altul, ca adevăraţi egali.

Coşarul împărţea totul cu fetiţa. Dacă avea un fular, o lăsa pe ea să-l poarte în zilele friguroase şi îl lua el în cele toride. Dacă găseau un codru de pâine, fata mânca o jumătate şi îi dădea cealaltă jumătate Coşarului. Acesta mânca jumătate din bucata rămasă şi îi dădea fetei

cealaltă bucată, din care ea mânca jumătate şi tot aşa. Îşi dădeau pâinea de la unul la altul până când nu mai rămânea nicio firimitură şi aveau burţile pline.

Coşarul împărţea cu fata inclusiv munca pe care o făcea. La început, nu o lăsa decât să adune cenuşa din vatră, dar după ce copila a mai prins puteri, i-a permis să se caţăre pe coşuri împreună cu el. De la bun început, fata s-a dovedit o căţărătoare înnăscută. Avea picioare lunguieţe, precum Coşarul, şi un trup uscăţiv, astfel că se putea strecura şi prin cele mai strâmte hornuri.

Să te afli în interiorul unui horn este un lucru înspăimântător; este beznă şi atât de strâmt, că aproape nu-ţi mai dai seama în care sens e ieşirea. Aşa se face că, atunci când urcau în interiorul unui horn, cei doi îşi cântau unul altuia. Coşarul, care urca mereu primul, îndepărta cu peria funinginea, cuiburile şi pânzele de păianjen, fără să se oprească din cântat. Iar fata ştia că, dacă îi urma vocea, avea să fie în siguranţă.

La un moment dat, apăreau brusc la capătul hornului, plini de funingine şi victorioşi. Priveliştea de acolo, de sus, era cu adevărat grandioasă. În orice direcţie te-ai fi uitat, nu vedeai decât kilometri întregi de acoperişuri care păreau nişte dune mititele, ce şerpuiau către orizont. Nu de puţine ori, Coşarul a spus că nici măcar regii şi lorzii nu-şi puteau dori o privelişte mai grandioasă – şi a ţinut să menţioneze că nu vorbea în dodii, pentru că de-a lungul timpului curăţase câteva palate.

Fireşte că viaţa nu era mereu simplă pentru fată şi pentru Coşarul ei. Erau multe nopţi cu frig şi ploaie, după cum erau şi multe zile în care îi chinuiau umezeala şi foamea. Li s-a întâmplat de mai multe ori să ajungă într-un oraş nou şi să se trezească dintr-odată înconjuraţi de un grup de coşari nervoşi, de prin partea locului. De fiecare dată când se întâmpla asta, o ruga pe fată să aibă grijă de unelte ca el să se poată duce să discute pe alee cu ei. Apărea câteva minute mai târziu, şchiopătând uşor şi cu hainele cam sfâşiate, dar cu un zâmbet mai larg decât avusese vreodată. Îi spunea fetei că bărbaţii aceia îi povestiseră despre un cartier din apropiere, cu nişte case numai bune de curăţat. Şi că, drept mulţumire pentru acea informaţie valoroasă, luase hotărârea să le dea toţi banii din buzunar.

Când făcea lucrări de consolidare, Coşarul primea o monedă, câteodată chiar două. În drum spre uşă, îl sfătuia întotdeauna pe proprietar să facă un foc zdravăn toată noaptea, ca nu cumva vreo

rândunică să-şi construiască cuibul în horn până a doua zi. (Aceasta era o glumă ştiută numai de Coşar şi de fată, iar ea se abţinea cu greu să râdă, ca să nu strice tot farmecul.)

Mai târziu în aceeaşi seară, după ce apunea soarele şi oraşul se cufunda în linişte, cei doi se întorceau la aceeaşi casă; fata se căţăra pe burlan până la marginea acoperişului şi lăsa să cadă o funie, ca să poată urca şi Coşarul. Apoi o luau tiptil spre coşul care fumega, atenţi să nu facă niciun zgomot, şi întindeau păturile lângă locuşorul acela cald, ca să se pregătească de somn.

Cei mai mulţi copii detestă ora de culcare şi fac orice ca să o evite. Asta se întâmplă pentru că sunt forţaţi să doarmă sub pături aspre, în case înăbuşitoare. Dacă ar putea să doarmă ca fata şi Coşarul ei – pe acoperişuri călduţe, sub o mare de stele –, ar înţelege ce magie presupune somnul.

Uneori, în timp ce se pierdeau cu privirea în întunericul infinit, Coşarul îi spunea fetei poveşti despre ziua care tocmai se încheiase. Alteori, pur şi simplu stăteau fără să scoată o vorbă. Dar fiecare noapte se termina la fel: cu fata care adormea pe pieptul lui, în timp ce el o mângâia pe cap şi îi cânta cântecul lor special de leagăn:

C-o perie şi-o găleată, cu scrum şi-o melodie
Un coşar v-aduce o mică bucurie!

Şi în timp ce Coşarul fredona aceste versuri, fata se cufunda în somn şi visa stele şi mări şi aventuri dintr-un tărâm foarte îndepărtat.

Aceasta era viaţa pe care o ştia fata. Şi în fiecare seară adormea în pace, ştiind că ea şi Coşarul nu aveau să se despartă vreodată.

VOCI ÎN ÎNTUNERIC

Dintr-odată s-a auzit o voce:

— Nan, povesteşte-ne despre Coşar.

Deşi era întuneric în magazia de cărbuni, Nan ştia că vorbea Newt. Băiatul era ultimul venit în echipa lui Crudd. Nu împlinise 6 ani şi nu cunoştea toate regulile. Prima dintre ele presupunea să nu întrebi niciodată alt căţărător despre viaţa de Dinainte.

În magazia de cărbuni erau cinci căţărători băieţi: Newt, Whittles, Shilling-Tom, Roger şi Nan, care nu era băiat, dar nu aveai cum să-ţi dai seama dacă te uitai la ea. Era la fel de murdară ca restul.

— Cine ţi-a spus despre Coşar? a întrebat Nan. Roger?

— N-am nicio treabă cu asta, Cenuşăreaso, a mormăit Roger din locul lui de sub scări.

Îi spunea lui Nan „Cenuşăreasa" pentru că simţea că o sâcâia. Şi aşa şi era.

— Nu mi-a zis nimeni, a răspuns Newt. L-am *visat.* Astă noapte am dormit în colţul tău. Am visat că el şi fata cântau pentru toţi oamenii. Numai că m-am trezit înainte să aud versurile.

Acesta – visul – era un lucru care se tot repeta. Se întâmpla des ca unul dintre băieţi să spună că îl visase pe Coşar. Nan nu avea nicio explicaţie. Părea să se întâmple ori de câte ori unul dintre ei adormea aproape de ea. Dar tot ce ştia fata era că nu îi plăcea deloc asta. Coşarul era *al ei.*

— Tu ai fost, nu-i aşa? a întrebat Newt în şoaptă. Tu eşti fata din visul meu.

— Nu, a răspuns Nan. Eu sunt fata care vrea să doarmă.

Petrecuse paisprezece ore căţărându-se pe coşuri de fum şi ştia că a doua zi o aşteptau încă şi mai multe.

— Newt, du-te şi cântă la o altă masă, s-a auzit o voce răguşită, de lângă fereastra din şipci.

Era Whittles. Deşi avea doar 8 ani, vocea lui suna ca a unui bărbat care inhalase prea multă funingine.

— Eu şi Shilling-Tom visăm fata şi Coşarul ei de ani întregi. Şi nici măcar o dată n-am reuşit s-o convingem pe Nan să recunoască asta.

— Că bine zici, a spus Shilling-Tom, care era cel mai bun prieten al lui Whittles. Şi de la oala lui Trundle poţi să scoţi mai multe vorbe.

Trundle era femeia care avea grijă de ei. Dacă se putea spune asta.

— N-am ce să recunosc, pentru că este o prostie, a răspuns Nan. Cum ar putea doi oameni să aibă acelaşi vis?

— Coşarul este o persoană reală? a continuat Newt. Pare un om minunat. Mult mai amabil decât stăpânul Crudd, a spus el în şoaptă, ca să nu-l audă acesta, din camera lui de sus.

— Coşarii nu ar trebui să fie minunaţi, i-a răspuns Nan. Sunt murdari şi duri ca piatra. Întocmai ca un coş de fum.

Poate că *minunat* era un cuvânt potrivit pentru a caracteriza pe cineva din fosta viaţă a lui Newt, dar acum era căţărător. Nu avea să reziste mult dacă ţinea morţiş să folosească astfel de vorbe.

L-a auzit cum se trage mai aproape de ea.

— Te rog, Nan.

Ochii fetei se obişnuiseră deja cu întunericul, astfel că îi putea distinge conturul capului. Pentru că îi fuseseră tunşi cârlionţii la zero, acum chiar arăta ca un mormoloc *[Newt].* Nici că se putea un nume mai potrivit.

— Spune-mi doar dacă este o persoană reală. Promit să nu le zic celorlalţi.

— Nu te mai milogi aşa. Un căţărător nu se milogeşte niciodată.

Aceasta era o altă regulă.

— Ce-ai zice dacă m-aş culca aici, lângă tine? a întrebat-o el, luând-o de mână. Aşa aş putea să-l visez şi eu.

Nan ştia ce voia puştiul să spună. Credea că visele veneau cumva de la ea, ceea ce era imposibil. L-a împins într-o parte şi i-a spus:

— Găseşte-ţi un alt colţ.

— Hei, ia-l uşor pe puşti! a zis Whittles. Nu a trecut mai mult de o săptămână de când...

Nu a continuat. Niciunul dintre ei nu ştia ce se întâmplase cu familia lui Newt de ajunsese aici, dar trebuia să fi fost ceva grav. Întotdeauna era ceva grav.

— Nu mă milogesc, a spus Newt. Dar n-am ce face: nu pot să adorm fără o poveste de noapte bună. Mami spune mereu...

A făcut o pauză, după care a reluat cu o voce pierdută:

— Mami *spunea* mereu... M-am gândit că, dacă aud o poveste despre Coşar, o să pot să adorm.

Nan şi-a amintit că şi ea se simţise la fel. Dar asta se întâmpla cu mult timp în urmă. Asta se întâmpla în viaţa „dinainte".

— Pot *eu* să-ţi povestesc despre Coşar, i-a spus Roger ieşind de-a buşilea din locul lui de sub scări. Este fostul stăpân al Cenuşăresei, dinainte să i-o înhaţe Crudd.

Roger era cel mai vechi căţărător din echipă şi ştia despre viaţa ei de „dinainte". Iar ea îl ura pentru asta.

— Ar fi trebuit s-o auzi spunând cum Coşarul ăsta al ei era un prinţ parcă desprins din cine ştie ce basm. Numai că nu-i niciun prinţ, credemă. Pentru că nici nu împlinise vârsta ta când Coşarul ăsta al ei...

— Ajunge! a intervenit Nan.

— Eu spun când ajunge! a ripostat Roger. Ştii care este partea cea mai tristă? Au trecut cinci ani şi ea se încăpăţânează să creadă că el o să se întoarcă. Cum ar putea...?

— TACĂ-ŢI FLEANCA! a tunat vocea lui Nan.

Simţea cum o ţintuiau toţi cu privirea. Whittles a fost cel care a rupt tăcerea:

— O încăierare între Nan şi Roger? Aş da şi bani ca să asist la *aşa ceva.*

Shilling-Tom a izbucnit în râs:

— Pariez p-un shilling că Nan îl pune la pământ.

Fata l-a auzit dând cu banul şi prinzându-l în palmă. Era prima dată în toţi anii de când lucra cu el când vedea bănuţul acela; de fel îl ţinea pitit, ca să nu i-l fure ceilalţi băieţi.

— Păstrează-l pentru tine, a zis Nan, care nu voia să-i lase să-l instige pe Roger la ceartă.

Băiatul era de două ori cât ea şi lupta murdar. A ridicat privirea spre fereastră. Urma să se crape de ziuă în câteva ceasuri, iar asta însemna că toţi aveau să fie din nou pe străzi, cu periile în mână. S-a simţit dintr-odată foarte obosită.

— Culcă-te, i-a şoptit lui Newt. Mâine o să te caţări prima oară pe coş şi n-am vrea să moţăi aşa, cocoţat acolo.

A vrut să facă o glumă, dar nu era nimic hazliu în asta – un puşti pe nume Hi-Ho păţise odată aşa ceva. Şi-a rupt ambele picioare şi a ajuns să cerşească pe străzi.

Nan l-a auzit pe Newt cum scoate un fel de scâncet şi cum se trage înspre celălalt perete al magaziei. Urma să se smiorcăie până îl lua somnul, aşa cum făcuse şi-n nopţile precedente, dar în final avea să se liniştească.

Nan a dat la o parte resturile de cărbuni de pe podea şi s-a aşezat pe

o parte, cu genunchii strânşi la piept. Aşa dormea mereu – ca un prunc care aştepta să fie legănat.

Podeaua de piatră era rece. Pe post de pernă nu avea decât un sac de pânză, înnegrit după anii în care tot fusese târât prin funingine. A băgat o mână în buzunarul de la haină. Acolo a găsit un cocoloş de cenuşă întărită – o comoară pe care o purta cu ea pretutindeni. Îl numea „bulgăraşul". Era mic şi sfărâmicios şi ciudat de cald, ca un tăciune. Nan nu putea să-şi explice – părea să radieze căldură din interior, an după an, indiferent de vremea de afară. Era singurul lucru pe care îl mai avea din viaţa de „dinainte".

Fata a tras adânc aer în piept, a închis ochii şi s-a forţat să adoarmă.

Dar nu a reuşit.

În schimb, s-a gândit la Coşar.

DARUL COŞARULUI

Fata avea doar 6 ani când s-a întâmplat.

Ea şi Coşarul tocmai se culcaseră aşa cum o făceau de obicei, culcuşiţi lângă un coş de fum, sub puzderia de stele. Dar a doua zi, când s-a trezit, fata a văzut că el dispăruse.

La început, nu şi-a făcut griji. Coşarii erau nişte hoinari înnăscuţi, la fel de rătăcitori precum cele patru vânturi. A presupus că se furişase ca să facă rost de merinde pentru micul dejun – lor le plăcea să numească aceste mici expediţii „călătorii pentru stomac". Avea să reapară din moment în moment, cu smochine coapte, furate de pe o cracă joasă, cu ouă de prepeliţă, şterpelite dintr-un cuib, ori (dacă aveau bani) cu chifle vechi de o zi, cumpărate de la brutărie.

Dar Coşarul nu s-a întors cu smochine, ouă sau chifle.

După-amiază, fata a început să se îngrijoreze. Nu ajunseseră de prea mult timp în acel oraş nou – marele regat londonez. Coşarul îi spusese nenumărate poveşti despre dragonii din fluviu şi despre făpturile mitologice din ceaţă, iar ea nu era sigură care dintre ele erau personaje aievea sau doar născocite.

Coşarului îi plăcea să petreacă timpul spunând poveşti. Aşa că şi fata făcea acum acelaşi lucru. Inventa poveşti pline de fantezie despre prăvălii magice de cărţi, despre pomi fructiferi vorbitori şi despre pungaşi orbi, care puteau să desfacă orice lacăt. Toate erau fascinante. Dar, indiferent de locul din care începeau poveştile, toate o duceau în final pe acel acoperiş – singură, flămândă, în aşteptarea Coşarului.

S-a mustrat singură pentru că începuse să i se facă teamă. Din câte ştia, acesta era un fel de joc. Coşarul se ascundea probabil în spatele unuia dintre coşurile de fum, aşteptând momentul să sară din ascunzătoare şi s-o ia prin surprindere. „Ha-ha!" avea el să exclame strângând-o în braţe. „Vrabia mea şi-a luat în sfârşit zborul din cuibul ei!"

Fata s-a ridicat în picioare şi a început să cerceteze acoperişul. A verificat în spatele fiecărui coş şi sub fiecare streaşină. Aşa a distins cuvintele de pe plăcuţa agăţată la intrarea casei de sub ea…

~ WILKIE CRUDD, Esq. ~
„Coşarul curat"

Fata şi-a amintit cât de amuzantă i s-a părut la vremea respectivă ideea unui coşar curat.

La un moment dat, a început să caute mai abitir. A verificat acoperişurile tuturor caselor de pe stradă, având grijă să se uite după fiecare coş de fum şi să bage capul pe fiecare horn.

În final a revenit în locul din care a plecat, mai speriată decât înainte. A luat de jos haina Coşarului, care stătea împachetată lângă sacul ei de funingine.

Şi atunci a văzut pălăria.

Pentru un coşar nu există nimic mai sacru decât pălăria. Este un articol vestimentar pe care îl poartă tot timpul, inclusiv la veceu şi în cadă. Coşarul o avertiza deseori: „Dacă îţi rătăceşti pălăria chiar şi pentru o clipă, atragi o mie de tragedii". Mereu îi spunea fetei poveşti despre coşari prostuţi, care îşi pierduseră pălăria şi care, ca o consecinţă, fuseseră loviţi de o turlă de biserică sau de un elefant sălbatic. I-a promis că într-o zi, când avea să fie prea slăbit ca să mai urce pe coşuri, pălăria urma să fie a ei.

Aşa se face că, în momentul în care a văzut pălăria pitită sub haina Coşarului, a ştiut că se întâmplase ceva de-a dreptul oribil.

Primul gând a fost că poate se rostogolise în somn de pe acoperiş. De obicei se lega cu o funie în jurul taliei ca să se asigure că nu avea să se întâmple asta, dar poate că de data asta uitase. Cum-necum, simţea că pălăria nu era o întâmplare.

El o lăsase acolo pentru ea.

Fata a îngenuncheat şi a luat pălăria în mâinile micuţe. Borul era cald. A simţit mirosul dulceag de vreascuri arse. Când s-a aplecat, a văzut ceva ascuns acolo.

A băgat mâna înăuntru şi a scos un cocoloş mic de cenuşă sau cărbune ori funingine – nu-şi dădea seama exact din ce era făcut. Deşi avea exteriorul sfărâmicios, nu s-a spart când a încercat să-l strângă în pumn. Şi era foarte cald.

Imaginaţi-vă cum este să-ţi dai seama că singura persoană pe care o ştii şi pe care o iubeşti a dispărut fără urmă. Fără să lase un mesaj, ci doar un cocoloş ciudat, care pare să pâlpâie.

Primul sentiment care a încercat-o pe fată a fost furia. A fost cât pe ce să azvârle bulgăraşul de pe acoperiş. Dar ceva din interiorul ei a controlat acest impuls, astfel că fata l-a dus la piept. L-a ţinut foarte

strâns, de parcă avea să se transforme într-un diamant.

Fără Coşar, fata nu mai avea nimic de făcut şi niciun loc în care să meargă. Aşa se face că a stat pe acoperiş şi a aşteptat, sperând că bărbatul avea să se întoarcă. Nu a lăsat din mână bulgăraşul călduţ, singura ei moştenire. Chiar şi pe cel mai aprig frig, acel obiect îi ţinea de cald.

Într-adevăr, era lucrul care o ţinea în viaţă.

COŞARUL CURAT

Nan a fost trezită din somnul adânc de clopotele Bisericii Sfântul Florian. Auzise odată că sfântul Florian era protectorul coşarilor. Dar, dacă era adevărat, n-ar fi trebuit să permită clopotelor să sune atât de devreme. Nan şi-a curăţat funinginea de pe ochi. Visase ceva despre viaţa de „dinainte". Era un lucru pe care încerca să nu şi-l mai amintească, dar visele acestea nu-i dădeau pace.

— Haideţi odată! Mişcaţi-vă! s-a auzit o voce strigând de sus.

Băieţii au sărit în capul oaselor într-o secundă. Nu aveau timp să caşte sau să se întindă. S-au îmbulzit pe treptele de lemn, împingându-se unii pe alţii, ca să apuce să ajungă în bucătărie înainte să termine clopotul de bătut ora cinci dimineaţa.

Nan s-a ridicat şi a zbughit-o odată cu ei.

La un moment dat, s-a oprit şi a început să-şi pipăie haina:

— Bulgăraşul!

Probabil că îi căzuse din buzunar când s-a ridicat în picioare. I se întâmpla des asta. Oricât de strâns îl ţinea peste noapte, acesta găsea dimineaţa o cale să scape din strânsoarea ei, de parcă ar fi avut o voinţă proprie. Nan a început să scormonească printre cărbunii împrăştiaţi de-a lungul peretelui estic. Era ca şi când ar fi încercat să caute acul în carul cu fân. În final, a dat peste bulgăraşul cald şi familiar. Era exact unde îl găsea de obicei, chiar sub fereastra care dădea spre curtea Bisericii Sfântul Florian.

Fata s-a oprit o clipă, ca să se uite mai atent la bulgăraş, în lumina dimineţii. A observat pe una dintre feţe două găurele, egale ca mărime. Arătau întocmai ca doi *ochi.*

— Măreşte pasul, Cenuşăreaso! i-a strigat Roger din capul scărilor. Ştii prea bine ce se întâmplă când apucă clopotul să bată miezul nopţii.

Zicând acestea, Roger a închis uşa, iar Nan l-a auzit trăgând zăvorul.

Fata i-a spus în gând câteva vorbe de Doamne-ajută, după care a băgat bulgăraşul în buzunar. Clopotele au continuat să bată cât timp s-a căţărat ea prin hornul magaziei de cărbuni, care dădea în vatra din bucătăria de deasupra.

Când a ajuns la primul etaj, băieţii se aşezaseră deja la masă şi sorbeau dintr-o fiertură de cereale. Terciul de ovăz era gros, săţios şi trebuia mâncat cu lingura, dar cu fiertura era altă poveste. Aceasta era

mult mai apoasă. Aproape că puteai să o bei direct din castron. Şi era singura mâncare la care puteau să spere în ziua respectivă.

Nan s-a înghesuit între Whittles şi Newt şi s-a întins înspre castronul ei când...

Bam!

O lingură de lemn i-a aterizat direct peste mână. Fata a icnit şi şi-a chircit degetele.

— Ai întârziat, domnişorică, i-a spus doamna Trundle din spate.

Era văduvă şi Nan îşi spunea mereu că era foarte posibil ca răposatul ei soţ să fi fost încântat să scape în sfârşit de ea. Femeia avea un suflet hain. Şorţul pe care îl purta mirosea dezgustător şi era plin de pete cenuşii. Mereu ţinea pe şold o ditamai oala de fontă, de parcă ar fi cărat după ea un plod. Interiorul oloiului era căptuşit cu o mâzgă maronie, care fusese odată mâncare.

— Ultima bătaie a clopotului s-a auzit înainte să te aşezi la masă, a zis femeia, gesticulând înspre fată cu lingura pe care încă erau urme de fiertură. Ştii regula: codaşii rabdă de foame.

Nan ţinea strâns pumnul şi simţea cum îi pulsează.

— Scuze, doamnă...

A lins picăturile de fiertură care îi ajunseseră pe degete şi a încercat din răsputeri să nu izbucnească în plâns. Era de cinci ani în această casă şi nici măcar o dată nu îşi permisese să plângă. Ştia că stăpânul Crudd avea să se bucure din plin de asta.

Trundle a tras castronul de sub nasul fetei şi a vărsat fiertura nemâncată înapoi în oală.

— N-avea nicio grijă! Te aştept mâine.

De când locuia aici, Nan nu văzuse niciodată oala de fiertură curată. În fiecare dimineaţă mai erau adăugate câteva ingrediente. Niciodată nu ştiai din ce mâncai de fapt.

La un moment dat, s-a auzit uşa, care a scârţâit în spatele ei.

— Periile sus!

Şi ea, şi căţărătorii au făcut ochii mari când Wilkie Crudd şi-a făcut apariţia în cameră.

— Stăpâne Crudd, i-a spus doamna Trundle cu o voce de fetişcană. Bună să vă fie dimineaţa.

Zicând acestea, s-a lăsat uşor pe genunchi, de parcă ar fi vrut să facă o reverenţă.

— Sper, a răspuns Crudd. Totul depinde de împieliţaţii ăştia – dacă

îşi fac sau nu treaba.

Vorbea exact cum îşi imagina Nan că făcea un căpitan de vas.

— V-am adus ghetele, domnule, a spus Roger, ridicându-se de la locul lui. Le-am tras un lustru zdravăn.

— Da, cu limba şi toate cele... a mormăit Whittles.

Shilling-Tom a început să râdă, dar i-a pierit graiul când a văzut expresia de pe faţa lui Crudd.

Stăpânul s-a pus la locul lui din capul mesei. Roger s-a grăbit să-i ducă ghetele. Chiar erau foarte bine lustruite.

Wilkie Crudd devenise cunoscut ca fiind „coşarul curat". În locul obişnuitelor haine negre ale coşarilor, acesta purta o haină din catifea verde, cu manşete aurii. Cămaşa şi pantalonii erau de un alb imaculat. Chiar şi peria era fără cusur. În cazul lui, nu era vorba despre vanitate, ci despre un scop precis: ştia că oamenii înstăriţi preferau să lucreze cu cineva care arăta ca el, uitând astfel câtă murdărie presupunea treaba pe care o făcea.

Nan ştia că stăpânul Crudd era un bărbat chipeş din felul în care vorbeau servitoarele, dar nu era neapărat de aceeaşi părere cu ele. Văduva Trundle era ultima din şirul lung de cuceriri al lui Crudd. La fiecare câteva luni, acesta aducea acasă o altă femeie care să gătească şi să se ocupe de restul treburilor gospodăreşti. Pentru Nan era mai mult decât evident că femeile astea lucrau pe mai nimic – pesemne că fiecare spera că stăpânul Crudd avea să îi aprecieze valoarea şi să o ceară de nevastă. Lucru care nu se întâmpla niciodată.

— V-am pregătit un mic dejun special, domnule, i-a spus doamna Trundle, punându-i în faţă o farfurie acoperită.

După aceea a făcut o plecăciune adâncă şi a ridicat capacul, moment în care nările lui Nan au fost invadate de un miros delicios şi fierbinte.

— Friptură de fazan cu sos de lapte şi bucăţi crocante de pâine. Preferata dumneavoastră.

Crudd a dat într-o parte farfuria aburindă, fără măcar să se uite la ea.

— Nu, mulţumesc, doamnă Trundle. O să mănânc destul la muncă – azi am trei nunţi.

Genul acesta de evenimente erau mană cerească pentru coşari. Toată lumea ştia că, dacă plăteai un coşar ca să participe la o nuntă, asta garanta ani întregi de fericire. Şi niciun coşar nu era mai solicitat decât unul curat.

— E început de toamnă, aşa că zilele s-au micşorat. Nu cred că am să mă întorc înainte de căderea întunericului.

— Cam ocupat să le daţi mireselor pupici de noroc bun, aşa-i, domnule? l-a întrebat Roger în timp ce îl ajuta să îmbrace haina de stradă.

Nan a văzut-o pe doamna Trundle cum tresare uşor, de parcă s-ar fi înţepat într-un deget.

Crudd a privit masa, mai ales locul gol din faţa lui Nan.

— Bag seamă că avem cu un bol mai puţin, a spus el aruncându-i doamnei Trundle o privire cu subînţeles.

— Fata n-a ajuns la timp pentru micul dejun, a răspuns femeia. Şi-mi ştie regula.

— Bine zis. Este regula *dumneavoastră,* nu şi a mea. Ţin la afacerea mea şi nu-mi permit să las cel mai bun căţărător să-şi înceapă ziua cu stomacul gol.

Pentru Roger, acesta nu a fost un compliment, ci o palmă peste faţă.

— Bineînţeles, a spus doamna Trundle. Numai că n-a mai rămas nimic în oală.

O minciună sfruntată.

— Atunci dă-i mâncarea mea, a spus Crudd, dând din cap înspre fazan.

— Dar, Wilkie! a dat doamna Trundle să protesteze. Numai pasărea a costat o jumătate de shilling.

— Ce să zic, a şoptit Shilling-Tom ca pentru sine. Mare brânză. Eu aş fi putut să cumpăr două cu banii ăştia.

— Nu vă faceţi griji în privinţa banilor.

Zicând acestea, Crudd s-a îndreptat către uşă, unde îl aştepta peria. Aceasta arăta de parcă nu fusese niciodată în interiorul unui coş de fum. Şi chiar aşa şi era.

— Ce-i mai bun pentru cei mai buni.

Nan a simţit privirea doamnei Trundle şi pe cea a lui Roger aţintite asupra ei. Dar nu şi-a luat ochii de la Crudd, care se uita la ea cu un zâmbet insistent pe faţă:

— Deci?

Fata a tras adânc în piept mirosul fripturii, atât de puternic încât a simţit cum i se înmoaie genunchii. A lăsat capul în jos şi i-a spus:

— Nu mi-e foame.

PRIMA CĂŢĂRARE

Nan a luat-o iute la picior spre Tower Hamlets.

Strada îngustă era străjuită de case dărăpănate. Mergea cu picioarele goale pe pavajul de granit şi, când a cotit pe Whitechapel, spre inima Londrei, s-a simţit extrem de emoţionată. Avea o mână pe perie şi pe cealaltă îndesată în buzunar, strânsă bine în jurul bulgăraşului, ca să o apere de răcoarea acelei zile de început de toamnă. I-au revenit în minte „ochii" pe care îi văzuse. Sigur fuseseră doar o iluzie provocată de lumină?

Când a trecut pe lângă brutăria lui Hodd, din colţul străzii, mirosul de chifle calde i-a invadat nările. A simţit că îi chiorăie stomacul. S-a întrebat dacă nu cumva fusese o greşeală să refuze fazanul stăpânului Crudd, dar apoi şi-a spus că senzaţia de foame era de preferat mascaradei stăpânului ei.

Ea şi Roger erau cei mai vechi căţărători din echipă. Trecuseră deja ani buni de când domnul Crudd tot promitea că avea să-l facă ucenic pe unul dintre ei, când împlinea vârsta necesară. Şi ziua respectivă se apropia cu paşi repezi. Să fii ucenic însemna să munceşti mai puţin şi să fii plătit mai bine. Să fii trecut cu vederea însemna să ajungi pe străzi.

Dar stăpânul Crudd părea să se scalde între două luntre. Avea perioade când îl ridica îl slăvi pe unul dintre ei, iar pe celălalt îl ignora. În ultima vreme era ciudat de amabil cu Nan. Şi asta dintr-un motiv bine întemeiat. Roger nu se dădea în vânt după munca grea. Dacă exista vreun cotlon care să fie ignorat, el îl ignora cu cea mai mare nonşalanţă... şi lăsa pe altcineva să fie tras la răspundere. În fiecare zi, Nan curăţa de două ori mai multe coşuri decât el, fără să se plângă nici pe jumătate cât o făcea băiatul. Sacul ei mereu dădea pe afară de plin ce era. Shilling-Tom şi Whittles spuneau că ea avea să devină sigur ucenică. Cu toate acestea, când venea vorba despre stăpânul Crudd, nimic nu era sigur.

Nan detesta să se caţăre pentru Wilkie Crudd, dar ce altă opţiune avea? A înţeles repede că nimeni nu avea să angajeze o fetiţă de 6 ani fără un stăpân de seamă, aşa că era constrânsă de împrejurări să facă acest lucru. Din punctul ei de vedere, acesta era singurul motiv pentru care coşarul o lăsase la casa stăpânului Crudd.

Fata s-a întâlnit cu restul echipei pe Pudding Lane, la Matchstick, o torţă uriaşă din piatră, ridicată în memoria Marelui Incendiu din Londra, când coşul de fum al unui brutar din apropiere a fost cuprins de flăcări, lucru care a făcut ca tot oraşul să ardă din temelii. Dacă plăteai un bănuţ, puteai să urci treptele şi să admiri oraşul de pe o platformă. Unii spuneau că de acolo reuşeai să vezi taman până în America. Nan nu avea de unde să ştie – nu avusese niciodată un bănuţ de dat. Coşarii şi căţărătorii foloseau Matchstick ca loc neoficial de întâlnire, probabil pentru a le aminti oamenilor de ce se putea întâmpla dacă nu îşi curăţau coşurile.

Whittles stătea pe un zid scund şi sculpta un băţ, ca să-l transforme în ceva ce părea... tot un băţ, dar mai mic. Shilling-Tom se zgâia la vitrina unei mercerii. Newt era numai după Roger, sâcâindu-l cu întrebări despre căţăratul pe coşuri. Până de curând, treaba lui Newt fusese doar să umple găleţile cu funingine şi să ţină frânghiile. Dar astăzi urma să se caţăre pentru prima dată.

— Şi dacă rămân înţepenit? îl întreba pe Roger când a ajuns Nan lângă ei.

— Fără „dacă". Cu *siguranţă* vei rămâne înţepenit.

Roger ronţăia ceva care semăna izbitor cu un picior de fazan. Probabil că îl furase când nu era atentă doamne Trundle.

— Şi, odată ce se întâmplă asta, nu ai decât trei direcţii: în sus, în jos sau în braţele îngerilor.

— Asta înseamnă să mor, a spus Newt ca un înţelept.

— Dacă ar trebui să ghicesc, aş zice că vei fi la doi metri sub pământ pe 1 mai. Dacă eşti norocos, doar o să cazi şi o să-ţi rupi gâtul. Dar sunt şi situaţii mai nasoale. Mult mai nasoale.

— Cum ar fi? a întrebat Newt agitat.

Roger a lins de pe un deget ultimul dumicat de carne. Mirosul a făcut-o pe Nan să simtă un gol în stomac.

— Cum ar fi negii de funingine. Asta înseamnă o boală care-ţi macină măruntaiele până nu mai rămâne nimic din ele. Da' nici ăştia nu se compară cu momentul în care rămâi înţepenit. Urci şi tot urci – floare la ureche –, dar, dintr-odată, până să-ţi dai seama, te trezeşti cu genunchii la gură şi înfipt acolo, ca un dop de plută.

— Păi, şi dacă rămâi înţepenit acolo, nu poate să te scoată cineva?

— Poate să încerce. Cea mai simplă metodă este să înlăture capacul hornului şi să arunce înăuntru câteva cărămizi. Asta ar trebui să te

împingă puţin, dar te duci buluc până jos.

Newt a făcut ochii mari.

— Şi nu doare?

— Nu la fel de mult ca variantă cealaltă. Dacă nu funcţionează faza cu cărămida, Crudd trimite un alt cățărător cu o prăjină cu capăt metalic, cu care te împinge în călcâie cât poate de tare.

Zicând acestea, i-a tras piciului una în faţă cu capătul de la osul de fazan.

— Odată ce simţi asta, pun pariu că o să găseşti tu o cale să ieşi de acolo.

A aruncat osul în stradă, unde doi câini s-au încăierat imediat pe el, şi a continuat:

— Câteodată nici asta nu funcţionează. Şi-atunci intervine... *Ghiontul diavolului.*

Nan şi-a dat ochii peste cap. Normal că Roger avea să-i povestească despre ghiont.

— Nu-l lua în seamă, i-a spus puştiului.

Însă Newt nu-şi putea lua ochii de la Roger.

— Păi... şi... stai... adică... ce-i ăla Ghiontul diavolului?

— Nu pot să-ţi spun, i-a răspuns Roger lingându-şi degetele. Este un dezastru. Hai să zicem doar că, dacă stăpânul Crudd foloseşte Ghiontul diavolului, ar fi bine să-ţi faci repede rugăciunile, pen' c-o să urli de-o să se audă pân' la cimitirul săracilor.

— Hai, lasă-l în pace, Roger, îl sperii, i-a spus Nan.

— Nu fac decât să-i arăt cum stau lucrurile în realitate. Zi un lucru care nu-i adevărat, a spus băiatul încrucişându-şi braţele.

Nan a scrâşnit din dinţi. Şi-a amintit de prima ei cățărare. Chiar dacă trecuseră câţiva ani, tot simţea fiorul acela de spaimă de fiecare dată când intra într-un horn.

— Eşti mărunţel, o să fie în regulă, i-a spus ea lui Newt.

— Şi dacă rămân totuşi înţepenit? a întrebat el, ştergându-şi nasul, moment în care pe sub pojghiţa de funingine a apărut o bucăţică de piele roz. Şi dacă cineva o să fie nevoit să-mi dea un... ghiont?

Nan a lăsat jos peria, a îngenuncheat şi l-a privit pe Newt în ochi:

— N-am de gând să-ţi spun că va fi uşor sau că n-ar trebui să-ţi fie teamă. Povestea asta nu-i doar despre teamă. Mai este un motiv pentru care ne cățărăm pe hornuri, unul care face să merite pericolul. *Priveliştea.* Nimic din lume nu se compară cu aşa ceva.

Şi-a dat jos pălăria şi a acoperit cu ea ochii puştiului. Exact cum a făcut Coşarul cu ea înainte de prima ei cățărare.

— Încearcă să-ţi imaginezi ceva, i-a spus ea în şoaptă. Urci pe hornul acela lung şi întunecat, cu ochii şi gura pline de funingine, cu mâinile şi picioarele julite şi chinuite de durere. Dar ajungi în vârf şi simţi aerul rece pe piele. Dai jos sacul şi... ce vezi?

Când a îndepărtat pălăria de pe ochii puştiului, acesta a clipit şi a repetat:

— Ce vezi?

Nan a zâmbit:

— Totul.

Ochii lui Newt au scânteiat ca şi când chiar ar fi putut să vadă totul. S-a întors înspre ea şi i-a spus:

— Ai vrea să urci cu mine?

Nan s-a tras în spate:

— Eu?

— Hopa, a zis Roger în batjocură. Se pare că Nan şi-a găsit un animăluţ de companie.

Fata şi-a şters mâinile de haină, de parcă ar fi fost murdare. Şi chiar erau.

— Mi-e teamă că instructajul este sarcina lui Roger, a spus ea, punându-şi înapoi pe cap pălăria – pălăria Coşarului.

— Ajută-mă doar la prima cățărare! a insistat Newt, apucând-o de mână. După aceea o să fiu curajos – promit!

— Curajul nu are nimic de-a face cu asta, a sărit Whittles. Vrabia Nan se cațără singură. Întotdeauna a făcut aşa. Întotdeauna va face la fel.

Nimic mai adevărat. Nan nu avea nevoie de o greutate care să o ţină în loc.

— Acum eşti cățărător, i-a spus Nan, ridicând din umeri plină de bune intenţii. Nu poţi depinde de alţii ca să te apere de lume. Pentru că într-o zi n-o să mai fie nimeni care să facă asta, deci vei fi pe cont propriu. Nici Roger, nici Crudd, nici eu...

— Cum adică *nici tu?* a întrebat Newt. Pleci?

— Numai dacă n-am încotro, a spus Nan. Am funinginea în sânge.

Dar vorbele ei erau adevărate: nu avea ce face. Lucrurile se schimbau. *Ea* se schimba. Acum avea aproape 12 ani. Văzuse fete de vârsta ei care plecaseră de la adăposturile pentru săraci, care se

făcuseră dolofane şi care aveau o înfăţişare cel puţin ciudată. Oamenii ziceau că „se împliniseră". A încercat să-şi imagineze o astfel de fată căţărându-se pe un coş de fum. I-ar fi fost imposibil să reuşească.

Clopotele bisericilor londoneze au bătut ora fixă.

— Na, că tot vorbeam... E timpul să trecem la treabă, a zis ea cu peria în mână.

Puştiul s-a uitat lung la ea. Bărbia lui micuţă a tremurat:

— Ce sens are să vezi *totul* dacă nu ai pe nimeni lângă tine, cu care să te uiţi?

Nan nu a ştiut ce să îi răspundă, aşa că şi-a luat sacul de funingine şi a plecat.

CÂNTECUL LUI NAN

Nan a încercat să nu se gândească deloc cum avea să se caţăre Newt pe primul său horn, alături de Roger. Ceilalţi învăţaseră că nu era prudent să lucreze cu el. Acum avea să afle şi Newt.

Ştia că singura şansă de a face rost de mâncare era să găsească ceva de lucru în vecinătatea uneia dintre casele înstărite din West End. Servitorii din aceste cămine drăguţe erau amabili şi puteai conta pe ei să-ţi dea o îmbucătură odată ce-ţi terminai treaba. Probabil că le reamintea de locul din care plecaseră cei mai mulţi dintre ei, se gândea fata. Când o vedeau, erau recunoscători că nu se aflau în pielea ei.

Soarele stătea să răsară. Primele frunze căzute ale toamnei erau împrăştiate pe străzile jilave. Prin tot oraşul se auzeau vocile căţărătorilor care strigau în cor:

Coşar!
Hai la coşar!
Coşar care vă scapă de funingine

Fireşte că Nan avea modul ei de a obţine de lucru. O învăţase chiar Coşarul ei.

La un moment dat, a văzut un grup de copii pe treptele Catedralei Sfântul Paul. Erau adunaţi în jurul unui puşti murdar şi desculţ, care avea un sac enorm la picioarele goale. Pe umărul lui stătea cocoţat un şoricel alb, cu nişte ochi roşii, înspăimântători.

— Nu vă înghesuiţi, domnilor! a spus puştiul cu voce tare. Am îndeajuns de multe comori, s-ajungă la toată lumea. Prăvălia cu de toate a lu' Toby Squall vă oferă lucruri numa' bune.

— Un şut în fund nu ne oferă? a bombănit Nan.

Cum-necum, băiatul a auzit-o. Şi-a dat jos basca, scoţând la iveală o claie de zulufi roşcovani, şi i-a zis:

— Sal'tare, Murdărico!

Mereu îi spunea aşa. Nan detesta această poreclă mai rău decât „Cenuşăreasa".

— Vrei s-arunci o privire prin prăvălia mea cu de toate?

Aşa îşi numea Toby sacul cu nimicuri. Se zvonea că era magic şi că nu avea fund. Îl puteai vedea în orice zi vânzând nasturi, capete de

lumânări, cărţi de joc, sfori, bricege, melci, tacâmuri, petice pentru ochi, iadeşuri şi chiar dinţi falşi. Se caracteriza mândru ca fiind *antreprenor.* Nan îl considera o pacoste.

Toby Squall scormonea în noroi. Cât era ziulica de lungă, cutreiera malurile Tamisei în căutare de flecuşteţe şi de lucruri pe care putea să le repare şi, ulterior, să le vândă. Majoritatea celor ca el nu găseau decât gunoaie. Dar Toby avea ochi pentru comori – dacă exista în apă un şiret de bocanc mai de Doamne-ajută sau un ac de păr, puteai să pui rămăşag că el avea să-l găsească.

— Sunt ocupată, i-a zis Nan.

— Aruncă măcar un ochi, a spus Toby, punându-şi mâna la inimă. Pentru cea mai bună dintre fetele mele, totul este la juma' de preţ.

Toby îi spunea mereu fata lui „cea mai bună". Pretindea că avea o grămadă de alte fete, dar că Nan era cea mai bună dintre ele.

— Hai, fugi şi plimbă ursul, a continuat Nan, mărind pasul.

Îi ardeau obrajii şi era recunoscătoare că asta nu se vedea pe sub stratul de funingine de pe faţă.

Nan şi Toby schimbaseră aproape tot timpul genul acesta de replici în cei cinci ani, de când se cunoşteau. Indiferent de drumul pe care o lua Nan în fiecare dimineaţă, Toby Squall făcea cumva şi apărea de niciunde.

Fata a luat-o pe strada Bride, către strada Farringdon. Fete şi femei în vârstă vindeau năsturei, portocale şi stridii proaspete, cu un penny. Servitoarele şi majordomii se agitau care încotro cu diverse comisioane, în timp ce stăpânii şi stăpânele lor dormeau până târziu. Coşarul nu reuşise niciodată să înţeleagă cum putea cineva să mai doarmă după răsăritul soarelui. „Este ca şi când Raiul însuşi îţi oferă un dar pe care tu eşti prea leneş să-l deschizi", obişnuia el să spună. Apoi făcea cu ochiul şi adăuga: „Păi, ce să zic. Ne rămâne nouă mai mult".

Nan s-a oprit în mijlocul pieţei. Oamenii treceau pe lângă ea ca apa pe lângă o piatră. A închis ochii şi a început să cânte.

C-o perie şi-o găleată, cu scrum şi-o melodie
Un coşar v-aduce o mică bucurie!

Când fredona acest cântec, Nan aproape că îl putea auzi pe Coşar cum o acompaniază cu vocea lui plină şi clară. Ţinea mâna în buzunar

şi strângea cu putere bulgăraşul. Astfel, aproape i se părea că îl ţinea pe el de mână. Câteodată se gândea că, dacă ar fi cântat îndeajuns de tare, Coşarul ar fi putut să o audă... şi să se întoarcă la ea, atras de această melodie.

În timp ce cânta, totul în jurul ei părea să se cufunde în linişte. Neguţătorii şi servitorii slăbeau pasul. Chiar şi cerşetorii se ridicau din canalele în care stăteau. Nan ştia că fiecare dintre ei gândea acelaşi lucru: cum poate o asemenea voce să vină de la o persoană atât de murdară?

Când a deschis ochii, fata a văzut primul muşteriu. Era o femeie sfrijită, care purta o rochie neagră.

— Neaţa, cucoană, a zis Nan, salutând-o cu degetele la pălărie.

Era prea mare pentru ea, astfel că umpluse interiorul cu ziare, ca să nu-i cadă pe ochi.

Terminase cântecul, ceea ce însemna că vraja se risipise. Acum, femeia o privea pe Nan ca şi când ar fi vrut să o muşte.

— Care ţi-e stăpânul, băiete?

Nan nu s-a deranjat s-o corecteze pe femeie şi să-i spună că era fată.

— Muncesc pentru Wilkie Crudd.

Cum femeia n-a reacţionat la numele Crudd, Nan a adăugat:

— Coşarul curat.

— Coşarul curat? a repetat femeia, îmbujorându-se. Cred că am auzit... *ceva* despre el.

Nan putea să pună rămăşag că „ceva" se referea la faptul că stăpânul era chipeş. Femeia şi-a atins părul de la ceafă, ca şi când era făcut de sticlă.

— Păi, ăăă, se va ocupa chiar *stăpânul* tău de asta?

Nan s-a prefăcut că nu înţelege ce o întreabă femeia.

— Eu o să mă ocup de coşuri, cucoană. Dar stăpânul o să apară şi el ca să stabilească preţul şi să facă *inspecţia finală.*

A lăsat aceste cuvinte să plutească în aer ca o promisiune.

— Desigur, a spus femeia. Urmează-mă.

A dus-o pe străzile Holbom şi Oxford. Nan a aruncat o privire la un conac abandonat din Bloomsbry, care avea mai multe coşuri decât putea să numere. Clădirea era celebră printre căţărători. Aceştia o numeau „Casa cu o Sută de Coşuri". Toţi ştiau că era bântuită. Aducea ghinion chiar şi doar dacă o priveai.

Tocurile femeii scoteau un clămpănit strident pe trotuarul ud. Nan

s-a întrebat în sinea ei ce stăpân permitea unei servitoare să umble încălţată cu ghete cu toc. Nu părea practic, dar, în definitiv, nici bogătaşii nu erau nişte persoane practice. Nan era în picioarele goale – avea tălpile tari ca pielea netăbăcită după anii pe care îi petrecuse căţărându-se pe hornurile din cărămizi neşlefuite. Dar nu o deranja. În plus, în partea rău-famată a oraşului, o pereche de ghete ar fi putut să-ţi aducă sfârşitul. Dar aşa, nimeni nu putea să-ţi fure ceva ce nu aveai.

Au ajuns în sfârşit la o casă impunătoare din Marylebone.

— Iată, a spus femeia, dându-şi jos mănuşile.

Nan s-a uitat la clădirea înaltă – construită din piatră, nu din cărămidă –, cu faţadă netedă şi multe ferestre. Nu avea nici frontoane[2], nici verandă. Şi mult prea puţine coşuri.

A auzit un pianoforte în una dintre încăperile de la etajul doi. Acompania un cor de voci plăpânde, care cântau:

Cum face o albină mică şi drăguţă,
Să fie toată ziua atât de hărnicuţă
Şi să adune miere, mergând din zare-n zare
Din fiece boboc, care dă în floare

Unele sunau frumos. Şi toate cântau cu patimă. Nan a ascultat cântecul şi a simţit o crampă puternică în stomacul gol.

— Ce fel de casă ai în grijă?

Femeia s-a prefăcut insultată.

— N-am nimic „în grijă”. Aceasta este Şcoala Particulară de Fete a Domnişoarei Mayhew.

Nan nu a zis nimic, astfel că femeia a continuat:

— Şcoală Particulară este denumirea formală pentru...

— Ştiu ce înseamnă, a întrerupt-o Nan.

Şi-a aranjat sacul pe umăr şi i-a zis:

— Haideţi să trecem la treabă.

[2] Element arhitectural de formă triunghiulară, mărginit de o cornişă, din partea frontală a unui edificiu (n. t.).

CUM ESTE?

Nan detesta şcolile. Nu plăteau bine şi coşurile de fum erau întotdeauna murdare, din cauza copiilor care ardeau tot soiul de resturi, deşi nu aveau voie să facă asta.

Dar mai erau şi alte motive.

Femeia, care s-a dovedit a fi administratoarea, a condus-o pe Nan în spate, la intrarea servitorilor. Fata a urmat-o apoi în bucătăria de la parter, unde începea coşul principal. Aerul era cald şi se simţea abur de la ceva care mirosea a budincă de mazăre.

Bucătarul s-a uitat la Nan cu un dezgust făţiş:

— Scoate gunoiul ăsta din bucătăria mea înainte să-mi înnegrească biscuiţii.

Auzind acestea, fata a renunţat să spere că avea să primească la final un rest de mâncare. În schimb, i-a răspuns bărbatului hârjâind peria de-a lungul peretelui pe lângă care a trecut şi lăsând o dâră lungă de funingine pe tencuială.

Administratoarea a dus-o pe Nan la o vatră enormă, plină de grăsime şi de resturi de la gătit.

— Asta de aici, celelalte sunt la etaj, i-a spus.

Bucătarul a trecut val-vârtej pe lângă Nan şi a luat nişte heringi puşi la afumat deasupra focului.

— Ţine-ţi mâinile acasă. Am numărat fiecare aliment din cămară şi, dacă mă prind că lipseşte vreo bucăţică, mă vâr pe gâtul tău şi ţi-o trag afară din burtă cu mâna mea.

Fata era nerăbdătoare să se apuce de treabă şi să plece din mirosul de mâncare. Era evident că focul fusese stins cu doar câteva momente înainte de venirea ei. Cărămizile ardeau. A strâns cu putere bulgăraşul din buzunar, aşa, de noroc bun. După aceea, şi-a dat jos haina şi pălăria şi a închis ochii.

Dacă nu te-ai căţărat niciodată în interiorul unui coş, probabil că te întrebi cum este. Imaginează-ţi că ţii în mână o carte deschisă. Poate ţii una chiar acum? Imaginează-ţi un tunel întunecat, de fix aceeaşi dimensiune – un tunel nesfârşit şi şerpuitor, fără nicio lumină la capăt.

Imaginează-ţi că zidurile interioare ale tunelului sunt atât de aspre, încât te pot tăia până la sânge.

Imaginează-ţi că unele dintre ziduri te pot strivi dacă nu ştii unde să

pui mâna.

Imaginează-ţi că unele dintre ziduri ard ca focul.

Acum imaginează-ţi că îţi pui o cârpă peste cap.

Respiră adânc dacă mai poţi.

Acum târăşte-te înăuntru.

O ÎNTREBARE COMPLICATĂ

Nan a ajuns pe acoperiş înainte ca orologiul parohiei să bată ora nouă. Îi era atât de foame, că tremura. De la acea înălţime vedea până departe, în Tower Hamlets, zona în care locuia.

S-a întrebat unde se afla Newt în acel moment. S-a întrebat dacă reuşise să facă în siguranţă prima căţărare.

Ce sens are să vezi totul dacă nu ai pe nimeni lângă tine, cu care să te bucuri de ceea ce vezi?

Întrebarea puştiului îi răsuna în urechi. Mai tare decât clopotele. Şi-a spus că era mai bine că îl lăsase pe Newt cu Roger. Era momentul ca puştiul să înveţe că nu trebuia să depindă de altcineva în afară de el însuşi. Făcea parte din procesul de maturizare.

Nan a pus la loc capacul coşului şi a luat-o în jos, pe jgheab, ca să strângă funinginea în sac. La finalul zilei, acesta avea să fie la fel de mare ca ea. Funinginea era importantă pentru stăpâni; valora mai mult decât plata pe care o primeau pentru curăţatul coşurilor. O vindeau fermierilor ca îngrăşământ, pe care aceştia îl foloseau ulterior ca să cultive diverse lucruri. Lui Nan îi plăcea ideea că funinginea strânsă ar fi putut să hrănească un măr pe care ea ar fi putut să-l cumpere într-o zi de la piaţă.

S-a gândit cum ar fi fost să mănânce mere.

Apoi a încercat să nu se mai gândească la asta. După ce a curăţat coşul principal, Nan s-a reîntors la administratoare, iar aceasta a condus-o la primul etaj.

— Următorul şemineu este în direcţia asta, a spus ea şi a arătat un culoar de-a lungul căruia se aflau multe uşi. Fii cu băgare de seamă, să nu calci pe covoare.

Nan a auzit un sunet ascuţit, de cretă cu care se scrie pe tablă – pac-scârţ-pac –, apoi vocea unei femei, care venea de dincolo de uşa închisă.

— Trebuie să copiaţi această poezie şi răspunsul. Scrieţi cât puteţi de frumos. Fata care dă răspunsul corect va primi...

Nan nu a aflat ce avea să primească fata, pentru că administratoarea a deschis uşa exact atunci şi totul s-a cufundat în linişte.

În clasă erau în jur de douăzeci de fete.

Toate au făcut o reverenţă elegantă.

Toate stăteau în bănci cochete, de lemn.

Toate se uitau cu insistenţă la ea.

Motivul pentru care detesta şcolile erau tocmai elevii. De obicei, cei mai mulţi dintre oamenii de rând încercau să fie politicoşi şi să nu se holbeze. Dar elevii făceau exact opusul. Se zgâiau la infinit, până simţeai că nu mai rămânea nimic în tine.

— Ce... este... *asta?* a întrebat o fată din primul rând în şoaptă, dar îndeajuns de tare încât să o audă şi restul.

Unele dintre fete au chicotit emoţionate.

Nan nu a spus nimic. Era conştientă de felul în care arăta. Fiecare centimetru din ea era acoperit cu un strat gros de funingine. Din murdăria infinită nu ieşeau în evidenţă decât globii oculari şi dinţii. Şi dacă s-ar fi spălat o săptămână întreagă tot n-ai fi putut să-ţi dai seama ce culoare avea părul ei.

Profesoara se holba şi ea, la fel ca restul.

— Se pare că avem un musafir, a spus fără să-şi ia ochii de la Nan.

— Iertaţi-ne că vă întrerupem, domnişoară Bloom, a spus administratoarea, înlăturând un fir de pe mâneca hainei. Micuţul ăsta trebuie să intre pe horn. Domnişoara Mayhew a solicitat să fie curăţat înainte de primul îngheţ. Dumneavoastră şi fetele trebuie să ieşiţi de aici, ca să nu vă murdăriţi de funingine pe uniforme. Se pare că micuţa lecţie de poezie trebuie să mai aştepte.

Lui Nan i s-a părut că femeii chiar îi plăcea să întrerupă ora.

Profesoara – domnişoara Bloom – nu a spus nimic. Ţinea în continuare creta în mână, între degetul mare şi cel arătător. Scrisese pe tablă un fel de ghicitoare.

Pe cap pene, pe corp pene,
Iar şi iar, mereu, din nou,
Eu în vânturi m-am născut,
Şi-am o viaţă de crescut
Eu, sămânţa cu sămânţă
Pân' la var'-am devenit, doar o gură de hrănit
Ce sunt?

Nan a citit şi a recitit cuvintele – orice ca să evite privirile

apăsătoare ale fetelor. Literele erau alungite şi elegante şi perfect scrise.

— N-ar trebui să dureze mult, excelenţa voastră.

Nu ştia cum trebuia să i se adreseze unei profesoare.

— Dumnezeule... a spus femeia apropiindu-se de Nan şi mijind ochii la ea, de parcă ar fi fost o curiozitate. Eşti... *o fetiţă.*

Nan le-a auzit pe celelalte fete cum se miră înspăimântate. Profesoara nu părea înspăimântată. Părea preocupată.

Nan s-a mutat de pe un picior pe celălalt. A vrut să-i spună ceva, să-i arate că era mai mult decât o căţărătoare murdară. Apoi s-a uitat din nou la ghicitoarea de pe tablă.

— Scrieţi foarte frumos, i-a spus Nan. Literele mele sunt groaznice.

Era adevărat. Ştia să citească, dar cu scrisul era mai complicat.

Domnişoara Bloom s-a uitat de la Nan, la tablă şi din nou la Nan.

— Ştii... să citeşti?

Dacă la început păruse surprinsă, acum femeia era de-a dreptul încântată.

— Ce fel de coşar eşti?

— Unul murdar din cap până-n picioare, a spus cineva în şoaptă.

Nan nu şi-a luat ochii de la profesoară.

— Ce sunt? a repetat, bătând cu degetele în pălăria de pe cap. Sunt... un *ou.*

După aceea a trecut pe lângă femeie fără să mai scoată niciun cuvânt şi s-a apucat de lucru în vatră.

Unele dintre eleve au râs de răspunsul ei straniu. Dar domnişoara Bloom nu a spus nimic. Nan era de-acum cu spatele la clasă, dar, dacă ar fi fost cu faţa, ar fi văzut expresia de pe faţa profesoarei – era mirată şi stătea cu gura deschisă, gata să schiţeze un zâmbet.

MĂRINIMIE ŞI PROSTIE

Lui Nan nu-i era clar de ce răspunsese la ghicitoarea de pe tablă. A presupus că nu dorise decât s-o impresioneze pe domnişoara Bloom. Cei mai mulţi dintre cătărători erau analfabeţi, dar ea era diferită. Ştia să citească. O învăţase Coşarul. „Cel care ştie să citească este rege printre sărăntoci", obişnuia el să-i spună. „Mai mult decât un rege, îţi garantez. Pentru că sunt destule capete încoronate care nu ştiu diferenţa dintre A şi E." Coşarul chicotea mereu când rostea ultimele cuvinte, iar Nan nu înţelegea niciodată de ce făcea asta.

Coşarul nu îşi permitea cărţi normale. Dar cuvinte erau peste tot. Pe ambalajele aruncate la gunoi. Pe indicatoare. În vitrinele magazinelor. Lecţiile preferate de Nan erau cele din timpul vizitelor la cimitir. Coşarul o ducea la pietrele funerare, iar ea citea numele. Îşi trecea degetele peste literele sculptate, iar acestea îi vorbeau. Un coşar se ajută de vârfurile degetelor – aşa „citeşte" fisurile şi imperfecţiunile din interiorul hornurilor întunecate. Era necesar să înveţe să citească atingând diverse lucruri.

Nan era mândră că putea să citească. Ştia că acest lucru îi făcea pe ceilalţi cătărători să se teamă puţin de ea. Mai însemna şi că stăpânul Crudd avea încredere să-i dea instrucţiuni scrise, un lucru pe care Roger îl detesta. Odată l-a surprins pe băiat încercând să citească o foaie cu instrucţiuni, pe care o pescuise din gunoi. O ţinea cu fundul în sus. Nan şi ceilalţi băieţi au râs zdravăn pe seama lui.

Aşa cum se aştepta fata, hornurile coşurilor de sus ale şcolii erau oribile – îngrozitor de înghesuite, cu nenumărate coturi. Cătărătorii le numeau „tuburile groazei" din cauza felului în care şerpuiau şi în care se intersectau cu altele în drumul spre acoperiş. În teorie, fata putea să ajungă în oricare dintre camerele şcolii, plecând din acest horn întortocheat.

Pentru că era foarte strâmt, Nan urca greu. Regula unui urcuş sigur era „coate şi genunchi", dar nu era îndeajuns de mult spaţiu pentru aşa ceva. Fetei i-a trecut prin cap un gând ironic, aproape înspăimântător: ar fi fost de ajutor un omuleţ ca Newt, care să o ajute să-şi facă treaba.

S-a strecurat printr-un cot înghesuit, unde se intersectau două hornuri. La un moment dat, a auzit nişte voci răsunând de undeva, din apropiere:

— N-aş fi crezut dacă n-aş fi auzit cu urechile mele, a spus una dintre ele. *Sunt un ou.*

— Fleacuri, a răspuns cealaltă. Probabil că se gândea la micul dejun. Am fi dus-o la bucătar înainte să...

— Crede-mă pe cuvânt, Lottie, a continuat prima voce. A *citit* ghicitoarea. Şi a dat răspunsul mai repede decât oricare dintre fetele noastre.

Trasul cu urechea era una dintre puţinele plăceri ale acestei munci. Într-un singur horn, un căţărător putea auzi cel puţin zece discuţii diferite. Nan era aproape sigură că vocile pe care le auzea erau ale domnişoarei Bloom şi ale administratoarei. Şi că păreau să discute despre *ea.*

Se auzeau dintr-un horn îmbâcsit, care se afla exact deasupra capului ei. Era periculos să urci pe aşa ceva, mai ales dacă nu era curăţat cu peria înainte – zidurile s-ar fi putut prăbuşi peste tine. Dar Nan *trebuia* să audă ce spuneau cele două femei. S-a proptit într-un cot şi s-a împins în micul pasaj de trecere. O bucăţică ascuţită de cărămidă a zgâriat-o într-o parte, dar a ignorat durerea.

— Am marea rugăminte să nu vă adresaţi pe tonul acesta familiar, domnişoară Bloom, a spus administratoarea. Şi pot să vă întreb de ce mă plictisiţi cu chestiunea acesta în loc să vă vedeţi de oră?

— Vă referiţi la ora pe care *dumneavoastră* aţi întrerupt-o. Şi vă spun toate acestea deoarece o fată ca ea merită mai mult decât să perie funingine. Şcoala noastră particulară are stăpâni mărinimoşi. Sunt sigură că ei...

A fost întreruptă de un râs zgomotos.

— Există mărinimie, după cum există şi prostie. Dacă vă imaginaţi că o fetişcană ca asta va fi acceptată vreodată într-un loc ca acesta, vă înşelaţi mai mult decât mi-am imaginat.

Nan a auzit paşii femeii, care se plimba de-a lungul încăperii.

— La fel de bine am putea să primim leproşi şi negustori de chilipiruri.

— Poate că domnişoara directoare Mayhew va vedea altfel lucrurile, a spus domnişoara Bloom, urmând-o prin încăpere. Dacă am putea să...

Nan a auzit cum vocile pier în intensitate. Voia să-i zică vreo două administratoarei. Dar mai mult decât atât, voia să ştie ce spunea profesoara.

Dacă ar fi putut dibui drumul către încăperea alăturată, poate că ar

fi putut să le audă. Şi-a dat drumul din cot, ca să ajungă în hornul principal.

Şi atunci şi-a dat seama că a rămas înţepenită.

ÎNŢEPENITĂ

Viaţa lui Nan presupunea nenumărate lucruri pe care le uita. Putea să stea murdară de funingine mai tot timpul, pentru că uita cum era să fie curată. Putea să urce la înălţime, pentru că uita să se uite în jos. Se putea strecura printr-un horn, pentru că uita că se află într-un horn.

Dar când şi-a dat seama că a rămas înţepenită, nu a mai putut să se gândească la altceva. *Am rămas înţepenită,* şi-a spus ea. *Am rămas înţepenită!* Şi când a încercat să ignore asta, mintea ei a părut să strige şi mai tare:

AM RĂMAS ÎNŢEPENITĂ!

A încercat să se împingă mai jos, apoi mai sus, dar n-a făcut decât să se blocheze şi mai tare.

„Nan, prostuţo" a mormăit. Oare pe câte mii de coşuri se căţărase fără să intervină niciun obstacol? Cu toate acestea, iat-o acum, chircită precum o ghiulea de muschetă. Şi partea cea mai gravă era că vina îi aparţinea în totalitate. Dacă nu ar fi fost atât de curioasă să audă ce spunea domnişoara Bloom, nu s-ar fi aflat într-o situaţie atât de disperată.

În definitiv, nici nu conta ce spunea femeia. Nu era decât un alt adult.

Încă avea pe cap pânza de sac, care îi proteja ochii şi nasul de funingine. De obicei reuşea să dibuie prin material razele de lumină, dar nu şi acum. Capacul coşului era mult deasupra ei, astfel că nu se întrezărea nicio rază.

— Alooo! a strigat.

Nu s-a auzit nimic.

Simţea cum îi bate inima cu putere. Dintr-odată, pânza de sac a părut să o sufoce. Mâna în care ţinea peria era lipită de obraz, astfel că a dat drumul mânerului şi şi-a tras pânza de pe faţă. Funinginea i-a intrat direct în ochi, dar nu i-a păsat. Acum putea să respire.

— ALOOOOOO! a strigat fata din nou.

De data aceasta, a auzit-o cineva.

— Ce-a fost asta? a zis o voce plăpândă.

Venea din camera de sub Nan. Fata a simţit un val de uşurare.

Auzise poveşti despre căţărători care rămăseseră înţepeniţi şi care nu fuseseră găsiţi zile întregi. Şi-a înclinat capul în direcţia din care venea vocea:

— Sunt eu, coşarul. M-am înţepenit în horn.

— Coşarul? a repetat vocea, confuză. Nu avem niciun coşar aici. Eşti sigură că nu eşti... un ou?

Nan a auzit râsete înăbuşite. Erau ale fetelor din clasa domnişoarei Bloom. După toate aparenţele, încă nu găsiseră răspunsul la ghicitoare. Nu că asta mai conta acum.

Fata a inspirat adânc, ca să se mai liniştească.

— Rog pe cineva să-mi cheme stăpânul, a spus ea. Numele lui este Wilkie Crudd.

— Nu ştiam că ouăle pot vorbi, a zis una dintre fete. Cred că vocea vine din închipuirea mea.

Nan şi-a *închipuit* cum ar fi fost să-i smulgă fetei codiţa din cap.

— Vă rog?! Am rămas blocată aici şi am nevoie de ajutor.

Cineva a intrat în încăpere, moment în care a auzit sub ea un murmur de voci.

— Fetelor! Plecaţi de acolo!

Era domnişoara Bloom, profesoara.

— Alo? a răsunat glasul ei prin tot hornul. Cine este acolo?

— Sunt fata-căţărătoare, i-a răspuns Nan. Cea care ştie să citească!

Nu a înţeles de ce a spus asta. Ce altă căţărătoare ar fi putut să se afle acolo?

— Am rămas înţepenită în horn şi am nevoie să-l anunţe cineva pe stăpân.

A urmat o mare agitaţie de voci şi mişcări. Fata a aşteptat în întuneric, în timp ce servitoarele au fost trimise după Crudd.

— Ajutoarele or să apară de îndată! i-a strigat profesoara. Te rog să le ierţi pe elevele mele că nu au răspuns cu graţia şi grija caracteristice fetelor Mayhew.

Nan şi-a dat seama din tonul vocii ei că toate fetele aveau să dea de necaz. Măcar atât.

Panica i s-a mai atenuat, lăsând loc senzaţiei de foame, frig şi jenă. Ce ar fi spus Coşarul dacă ar fi văzut-o acum? Bulgăraşul din buzunar era ciudat de cald. Stătea lipit de piciorul ei. Întotdeauna considerase că darul Coşarului era un talisman. Dar, după toate aparenţele, nu îndeajuns de norocos.

A închis ochii şi s-a cutremurat când s-a gândit cum avea să privească Crudd o asemenea greşeală. O jumătate de zi dusă pe apa Sâmbetei. Asta nu era ceva ce ar fi trebuit să facă un ucenic.

În sfârşit, după câteva minute care au părut ore, vocea domnişoarei Bloom s-a auzit din nou.

— Am găsit pe cineva care să te ajute, i-a strigat în sus, pe horn. Vine îndată.

Nan a auzit pe acoperiş zgomot de paşi. A urmat un sunet ca şi când cineva ar fi răzuit ceva şi, în momentul în care a fost înlăturat capacul coşului, a căzut o ploaie de funingine. A clipit din cauza luminii de deasupra, care a orbit-o.

— Stăpâne Crudd?! a spus fata.

Lumina a fost obturată de silueta cuiva care se uita în jos, la ea.

Nu părea să fie Crudd.

— Măi, măi, măi, s-a auzit o voce piţigăiată. N-o fi Cenuşăreasa?!

ROGER

Roger o ura pe Nan de când se cunoscuseră. Cei doi s-au întâlnit la scurt timp după ce fata l-a pierdut pe Coşar. De fapt, Roger a fost cel care a descoperit-o pe acoperişul lui Crudd şi a dus-o la stăpânul lui. Ea a avut o vagă impresie că Roger ar fi vrut să devină prieteni. Dar Crudd a făcut imposibil acest lucru. „Aici nu este o casă de ajutor", i-a spus fetei în momentul în care aceasta şi-a trecut iniţialele pe un contract valabil şapte ani. „Nu-mi permit să mai hrănesc un căţărător, în fiecare zi va fi la fel: cel care curăţă cele mai multe coşuri are parte de cină. Ceilalţi, de lături."

Aşa că în fiecare zi curăţau coşuri.

Şi Nan primea cina.

Iar Roger, lăturile.

Fata era conştientă de toate acestea. Dar nu avea cum să ştie – nu cu adevărat – ce efect urma să aibă această rivalitate asupra băiatului. În anii care au urmat, ea a devenit un fel de duşman de moarte al lui Roger. Sursa fiecărei suferinţe a acestuia. Obstacolul etern în drumul lui.

Şi acum era la mila lui.

— Ai de gând să mă ajuţi sau ce? i-a strigat Nan din întuneric.

Ştia că era foarte important să nu pară speriată – n-ar fi făcut decât ca Roger să-şi dea seama ce mare nevoie avea de el.

Băiatul s-a uitat în jos, la ea – capul lui negricios contrasta cu albastrul cerului. Deşi nu-i vedea trăsăturile, fata ştia că zâmbea.

— Oh, Doamne, i-a zis Roger. Se pare că Vrabia Nan s-a înţepenit în horn.

— Şi bag seama că-ţi place la nebunie, i-a răspuns Nan, mişcându-se uşor. Unde-i Crudd?

— Stăpânul este la nunţi. Deci, presupun că depinde doar de mine să te scot de aici.

Zicând acestea, a lovit cu capătul periei într-un strat de funingine întărită. Câteva bucăţi au luat-o în jos, pe horn, şi i-au picat lui Nan pe faţă.

— Mi-e teamă că-i cam strâmt pentru mine. Sunt cam mare pentru hornurile astea întortocheate. Se pare că la fel eşti şi tu.

— Atunci trimite-l pe Whittles! i-a strigat Nan. Sau pe Shilling-Tom!

— Din nefericire, le-am dat băieţilor liber în această după-amiază. Se pare că nu mă ai decât pe mine.

Ceva din felul în care a spus acest lucru a făcut-o pe Nan să se simtă inconfortabil.

— Sunt şi eu aici, Nan! s-a auzit o voce plăpândă. Faţa lui Newt a apărut în capătul coşului.

— Te pot scoate eu!

— Nu, i-a tăiat-o Nan.

Newt avea prea puţină experienţă pentru un astfel de coş. Nu avea nevoie de încă un căţărător pentru care să-şi facă griji.

— Lasă-l pe Roger să se ocupe.

— Că bine zici! a intervenit băiatul, frecându-şi bărbia. Atâta doar că nu-i floare la ureche. Te-ai înţepenit cam jos. Şi, din câte îmi dau seama, nu-i nicio şansă să punem în jurul tău o funie sau un ham.

Avea dreptate.

— Singura variantă pe care o văd eu este să te eliberezi *singură.* Şi, pentru asta, vom avea nevoie de un *imbold* mai special.

Nan a simţit că i se face greaţă când şi-a dat seama la ce se referea.

— Nu cred că te referi la...

— Ba bine că nu! a zis Roger, lăsându-se puţin pe spate. Newt, în dimineaţa asta ai întrebat despre chestia numită „Ghiontul Diavolului". A venit vremea să-ţi arăt ce înseamnă.

GHIONTUL DIAVOLULUI

Nan a simţit o transpiraţie rece pe frunte.

— Ghiontul Diavolului?

Un moment a crezut că băiatul glumea. Dar era *Roger.* Roger, care trişa, adăugând rumeguş în sacul de funingine. Roger, care fura monede de la cerşetori. Roger, care lovea câinii doar ca să-i audă cum schelălăie. Roger, care ar fi făcut orice ca Nan să nu ajungă ucenică.

— Roger! a strigat Nan, împingându-se în pereţii hornului.

Bulgăraşul din buzunar se blocase în cărămizile zgrunţuroase, împiedicând-o să se mişte în sus sau în jos.

— Te rog, ascultă-mă!

Dar Roger a dispărut. Fata a auzit sunet de paşi îndreptându-se în grabă spre marginea acoperişului. A dat cu sălbăticie din cap, în încercarea de a se elibera. Trebuia să iasă din horn. Trebuia să se elibereze înainte să...

— Ţi-a fost dor de mine? a spus de sub ea o voce veselă. Stai nemişcată şi o să ieşi într-o clipită. Mă rog, cea mai mare parte din tine.

Nan a inspirat adânc. Ştia că Roger n-ar fi încercat s-o omoare. Era evident că nu voia decât s-o facă să sufere. Dar nu părea să înţeleagă cât de înţepenită era fata. Nu părea să înţeleagă ce avea să-i facă ghiontul.

— Roger, ascultă-mă! a spus ea, încercând să păstreze un ton calm. Ştiu că ai impresia că o să meargă...

— Asta este prima regulă a Ghiontului Diavolului, i-a spus Roger lui Newt. Să nu laşi pe nimeni să te convingă să nu o faci. S-ar putea să fie nevoiţi să-şi frângă câteva oase ca să iasă, dar or să iasă.

— Dar ce *este?* s-a auzit vocea lui Newt, ca un ecou. Ce este Ghiontul Diavolului?

Puştiul părea chiar mai speriat decât Nan.

— Este exact ce auzi. Un ghiont.

Nan a închis ochii. Aproape l-a auzit pe Roger cum bagă mâna în buzunar şi scoate un chibrit.

— O să-i dai foc!

S-au auzit nişte sunete, ca şi când cineva s-ar fi luat la trântă, apoi Newt, care a icnit de durere.

— Dacă nu te potoleşti, o să te bag acolo, cu ea!

— Lasă-l în pace pe Newt! a urlat Nan.

A urmat şi mai multă zarvă, în momentul în care s-a deschis o uşă.

— Am auzit ţipete.

Era profesoara.

— Ce face fata? Este în siguranţă?

Şi apoi:

— Ce faci cu chibritul acela?

— Treburi de coşari, cuconiţă. Daţi-vă înapoi.

S-a auzit o scrijelitură pe peretele coşului. Lui Nan i-a ajuns la nări mirosul înţepător de sulf.

— Toată lumea crede că tu eşti căţărătorul ăl' bun, Cenuşăreaso, a zis Roger printre dinţi. Hai să vedem dacă or să mai creadă asta când o să fii prea prăjită ca să mai poţi ţine peria în mână!

— Roger! a urlat Nan. Roger, nu...

Ţipetele ei au fost întrerupte de un sunet înfundat, făcut de chibritul care a ajuns pe cărbuni. Aerul a pătruns cu forţă în jos, pe coş, ca şi când o bestie ar fi inspirat prelung.

Mai întâi a apărut fumul – un zuluf gros şi negru, care i s-a încolăcit în jurul gâtului. Nan a tuşit şi ochii au început să-i lăcrimeze.

După aceea a venit căldura. A început ca nişte furnicături pe spate şi pe călcâie, care s-au dus mai apoi în sus, pe picioare. În câteva secunde, căldura s-a transformat într-o dogoare inimaginabilă.

— Roger, ai câştigat! a ţipat Nan, cu ultima suflare. Renunţ la Crudd, renunţ la căţărat! Dar STINGE FOCUL!

L-a auzit pe Roger răcnind ceva sub ea, dar cuvintele lui au fost înghiţite de vuietul vâlvătăii.

A simţit că tot trupul îi arde pe dinăuntru. Bulgăraşul, pitit în siguranţă în buzunar, ardea atât de tare, încât Nan a avut impresia că avea să-i facă o gaură în corp. O usturau ochii şi lacrimile îi şiroiau pe obraji.

I s-a activat instinctul animalic, astfel că şi-a înfipt unghiile în zid şi a încercat să se răsucească, disperată să se elibereze din fum. A auzit un poc oribil şi a simţit o durere îngrozitoare în umărul drept.

A ignorat-o şi a continuat să se caţăre. Acum dogoarea nu mai venea doar de jos. Bulgăraşul din buzunar se aprinsese cumva şi ardea de parcă ar fi fost un fier încins. Coşul părea să se strângă în jurul ei, ca un pumn. Fumul i-a intrat pe gât şi în plămâni.

— Ajutor... a strigat cu ultimele puteri. Ajutor...

Şi apoi, Vrabia Nan a ars.

SUPA DE POVEŞTI

Câteodată, când nu aveau ce să mănânce, fata şi Coşarul ei obişnuiau să inventeze o supă de poveşti. Fata îşi umplea buzunarele cu gunoaiele pe care le găsea pe străzi – bucăţi de hârtie, sfori călcate în picioare şi cioburi de sticlă colorată. La finalul zilei, îi arăta aceste lucruri Coşarului şi îi spunea:

— Hai să facem o supă de poveşti!

— O-ho! exclama Coşarul mai mereu, frecându-se pe burtă cu ambele mâini. Ai adus ingrediente pentru un adevărat festin!

Se uita la fiecare obiect, îl ţinea între degetele înnegrite ca şi când ar fi fost o bijuterie a coroanei şi spunea încet:

— Mmm. Acesta este foarte interesant. Are mult potenţial.

— Direct în oală! striga fata.

De obicei, ea ardea de nerăbdare. Coşarului îi lua mereu prea mult până să ajungă la această parte.

Bărbatul îşi dădea jos pălăria cu un gest mai special – o rotea între degete, ca un magician. Apoi o punea frumuşel în poală şi adăuga în ea toate ingredientele, amestecându-le cu capătul periei. Câteodată mormăia în timp ce făcea asta. Închidea ochii şi se prefăcea că inspiră mirosul poveştii care se gătea înăuntru. Apoi adăuga o pişcătură imaginară de sare şi piper. La final deschidea ochii şi servea o supă caldă şi aburindă.

Uneori băga mâna în pălărie şi scotea o jumătate din cochilia unei stridii.

— A fost odată un negustor de mărunţişuri, care făcea băscuţe pentru zâne... îi spunea el. Dar într-o zi a intrat în atelierul său şi a văzut că fuseseră furate... Singurul indiciu: o şuviţă de păr, lăsată pe jos.

Şi-n timp ce spunea asta, scotea din pălărie o bucată de aţă încurcată. Fiecare obiect ieşea la iveală şi îşi găsea locul în povestea Coşarului. Nu trecea mult şi apăreau şi floarea, şi bucăţile de hârtie şi orice alte ingrediente pe care fata le adunase pentru supa de poveşti.

Şi, deşi nu mâncau nimic cu adevărat, fata îşi termina ziua cu burta plină de minuni – era mai ghiftuită decât dacă ar fi mâncat carne de oaie.

Dar era o oală de supă de poveşti pe care fata nu avea să o uite

vreodată. Coşarul aduna ingredientele de multă vreme – le strângea, le păstra asupra lui, dar nu le folosea niciodată. Îl vedea cum verifică fiecare obiect înainte de a merge la culcare, apoi cum îl pune în coroana pălăriei sale.

— Un ochi de păpuşă pentru minuni... mormăia el. O pană pentru bunătate, un degetar pentru reparaţii, o piesă de şah din lemn pentru curaj, o îmbrăţişare pentru căldură.

Fata cunoştea aceste ingrediente. Nu-şi amintea când anume le strânsese Coşarul, dar simţea că făcuse asta ani buni. Ştia că erau importante.

— În seara aceasta putem face o supă de poveşti? l-a întrebat odată. Dacă eşti prea obosit, o pot face eu.

Coşarul nu mâncase de zile întregi. Fata s-a gândit că supa de poveşti ar fi putut să-l facă să se simtă mai bine.

Coşarul s-a uitat la ea, afişând o expresie pe care fata nu a putut s-o înţeleagă.

— Nu încă.

A împăturit o cârpă moale şi albastră şi apus-o în pălărie.

— Mai este un singur ingredient.

— Care? a întrebat fata sărind în picioare.

Şi-a imaginat că era un joc nou.

— Pun pariu că l-ai ascuns undeva, ca să-l găsesc eu.

— Nu, i-a răspuns Coşarul, închizând ochii.

Spaţiile dintre pleoape erau mici şi negre.

— Nu l-am ascuns.

— Hai, spune-mi. Îl pot găsi, a insistat fata.

Coşarul a dat din cap şi a ascuns ingredientele în buzunare. Îi tremurau mâinile.

— Vei afla povestea curând.

După cum a spus-o, a părut că era vorba despre o poveste pe care nu voia să i-o spună. Bineînţeles că asta a făcut-o pe fată să vrea şi mai mult să o audă.

Dar nu a mai auzit niciodată acea ultimă poveste.

Nu a aflat niciodată care era acel ultim ingredient.

ÎN VIAŢĂ

Vrabia Nan nu a murit.

L-a visat pe Coşar. Erau împreună şi făceau supă de poveşti – un lucru de care uitase cu desăvârşire. Micuţa Nan a răscolit prin pălăria lui, ca să caute ingredientele, dar comoara s-a transformat într-un coş dogoritor. Şi-a amintit că îl striga pe Coşar, că încerca să scape. Şi apoi...

S-a trezit singură.

Nan a scos un scâncet. Simţea sub ea podeaua rece, de lemn. Pesemne că îşi pierduse cunoştinţa în timpul ghiontului. Şi dacă era aşa, cum scăpase?

A încercat să înghită. Gâtul era uscat şi o ustura. Avea pe buze, nas şi pleoape un strat gros de funingine. Şi-a curăţat ochii – o usturau şi îi lăcrimau. A clipit de mai multe ori, ca să-şi dea seama unde se afla.

A văzut câţiva căpriori exact deasupra ei.

Şi-a văzut respiraţia.

A văzut pânze de păianjen şi umbre şi o rază subţire, de la lună.

Stătea chircită pe o podea goală. Când a dat să se mişte, de pe corp i s-au ridicat particule de cenuşă, care au format un vârtej în lumină.

De cât timp stătea acolo?

Nan a văzut în jurul ei bucăţi mari de moloz. Şi-a pus mâinile pe podea şi s-a chinuit să se ridice. Umărul i-a tresărit, ca o formă de protest, dar ea nu s-a lăsat. După ce i s-au obişnuit ochii cu lumina lunii, a văzut coşul care parcă făcuse implozie – acum era doar un morman negru de cărămizi şi mortar, pârjolit de flăcări. Era coşul şcolii particulare.

Nan se afla într-un spaţiu mic şi înghesuit, de deasupra podului, în care abia încăpea. Prin fereastra de aerisire din celălalt capăt intrau raze difuze de lumină. A trecut cu degetele peste cadrul unui chepeng plin de praf. Părea să nu fi fost deschisă de ani întregi. După aceea s-a întors către coşul distrus şi s-a frecat la cap – îi zvâcnea de durere. Ultimul lucru pe care şi-l amintea era că striga după ajutor. Probabil că făcuse o gaură în zidul coşului dogoritor, înainte să-şi piardă cunoştinţa. Altfel cum ar fi putut să scape de acolo?

S-a uitat la hainele de pe ea – erau arse şi jerpelite. Apoi s-a uitat la locul unde îi arsese buzunarul. Pielea era roz şi fină – delicată, precum

carnea vie de sub o crustă. Şi-a verificat braţele, picioarele şi tălpile. Cum-necum, nu avea nicio arsură.

Ar fi trebuit să fie strivită de dărâmături şi pârjolită de flăcări. Dar, într-un fel sau altul, supravieţuise. Oare stătuse fără cunoştinţă îndeajuns de mult cât să i se vindece rănile? Sigur că nu.

Capul nu o mai durea, ci îi zvâcnea surd şi şi-a dat seama că tremura foarte tare. S-a uitat în jurul ei, după ceva cu care să se învelească pentru a ţine frigul la distanţă, şi a observat ceva pe podea, lângă ea. Ceva mic, rotund şi gri-închis.

Era bulgăraşul ei.

Ghemotocul acela de funingine întărită îi ţinuse cald în multe nopţi friguroase. Probabil că îl scăpase din buzunar când a ieşit prin zidul coşului. S-a ridicat în genunchi şi s-a târât spre el. Apoi a întins mâna, tremurând. Şi, în timp ce făcea asta, s-a întâmplat ceva neobişnuit...

Bulgăraşul *s-a mişcat.*

Nu s-a dus prea departe, ci doar s-a deplasat puţin, cât să nu mai ajungă fata la el. Nu era prima dată când îl vedea mişcându-se. În unele dimineţi, i se rostogolea din palmă. Dar niciodată nu o făcuse cu atâta vervă.

A dat din cap, ca să se asigure că nu visează, şi s-a întins iar după el...

Bulgăraşul s-a mişcat din nou.

Acum Nan era sigură că nu se întâmpla doar în închipuirea ei. Pe podea, în urma bulgăraşului, rămăsese o urmă gri. S-a lăsat pe călcâie şi s-a pregătit să se aplece din nou după el, cu ambele mâini întinse.

— Dacă ai impresia că poţi să scapi de mine, eu zic să te gândeşti de două ori!

S-a întins iar, dar nu spre locul în care se afla bulgăraşul, ci acolo unde avea să ajungă după ce ţâşnea din nou.

— Al meu eşti! a strigat ea, prăbuşindu-se pe podea.

Ţinea bulgăraşul în palme şi simţea cum i se zbate între degete – agitat, panicat –, făcându-se când mai mare, când mai mic, ca o inimă care bate cu putere.

Şi inima lui Nan bătea cu putere.

A stat fără să se mişte, apoi s-a aşezat picior peste picior, a deschis palmele uşor, uşor şi s-a uitat la bulgăraşul dinăuntru.

Cunoştea cadoul Coşarului la fel de bine cum se cunoştea pe sine. Era acelaşi ghemotoc de funingine întărită pe care îl purtase asupra ei în ultimii cinci ani – fiecare imperfecţiune era acolo unde fusese

dintotdeauna. Numai că acum ceva se schimbase. Tremura. Era *viu.*

Indiferent ce se petrecuse în coşul de fum, transformase bulgăraşul – îl însufleţise. Toate senzaţiile de sete, foame şi frig au părăsit-o pe Nan. Nu se putea gândi decât la *lucrul* acela. Părea atât de speriat. Şi era atât de mic.

— Nu te teme, i-a şoptit. Nu-ţi voi face niciun rău.

Şi-a trecut uşor degetul mare peste marginea bulgăraşului. Nu ştia de ce.

Şi atunci, lucrul nu s-a mai clintit. A rămas liniştit în palma ei. A observat din nou cele două găurele – întunecate ca umbra unei umbre. Semănau foarte mult cu doi *ochi.* Se uita cu insistenţă la lucru. Iar lucrul se uita cu insistenţă la ea. Căldura pe care o degaja acesta i s-a dus fetei în sus, pe braţe, şi mai apoi în tot corpul. Nu s-a întrebat dacă Coşarul ştia ce avea să se întâmple: a ştiut din prima clipă că această creatură mică nu era o greşeală.

Ochii i s-au împăienjenit de lacrimi şi a clipit:

— Bună, lucruşorule, i-a şoptit. Aşteptam de foarte mult timp să te întâlnesc.

A clipit şi lucrul.

UN NUME

Coşarul o învăţase pe Nan să creadă în lucruri imposibile. Îi spusese nenumărate poveşti despre duhuri şi dragoni, vrăjitoare şi zâne. O făcuse să creadă că, la fiecare colţ, aşteptau o mie de minuni. Dar experienţa dură îi dovedise că aceste poveşti nu făceau parte din lumea reală.

Lumea reală nu oferea miracole.

Nici „a fost odată ca niciodată".

Nici „până la adânci bătrâneţi".

Cu toate acestea, aici, în spaţiul acesta mic şi plin de praf, ţinea între palme un miracol. Un miracol cu ochi, cu inimă şi cu un corp gri şi sfărâmicios.

Oare de câte ori nu fusese cât pe ce să arunce cadoul Coşarului?

— Nu înţeleg, i-a spus fata. De ce acum? De ce azi, după cinci ani?

Lucrul nu se mai uita la ea. Se lungise, ca să poată analiza mai bine spaţiul dimprejur. Privirea i se muta de la un obiect la altul – la căpriorii din tavan, la fereastră, la pânzele de păianjen, la coşul prăbuşit.

— Tu ai făcut asta? a întrebat Nan, arătând spre cărămizile distruse.

Lucrul s-a uitat în sus, spre ea. Şi apoi a dat din cap.

— Tu... înţelegi ce-ţi spun? a continuat fata.

Lucrul a dat iar din cap şi s-a strâns în palma ei. Ochii i s-au mijit de concentrare. Nan a văzut cum îi apare pe faţă o crăpătură firavă – lungă şi neregulată, ca o cicatrice.

— Ai gură, a spus Nan, zâmbind la rândul ei.

Lucrul a deschis gura. A scos o hârâială, ca şi când două cărămizi ar fi fost frecate una de cealaltă. A fost un sunet sec, ca o tânguială, care i-a ajuns lui Nan din urechi până în oase. Nu a fost un sunet plăcut.

Lucrul nu a rostit niciun cuvânt, dar lui Nan i s-a părut că tocmai îi spusese ceva legat de foc.

— Aşa să fie? l-a întrebat ea. Cred că ai fost foarte speriat.

Lucrul a dat tare din cap.

S-a rostogolit din palma ei şi a început să vorbească şi să se mişte prin spaţiul acela îngust. Nan a simţit din nou că înţelegea ce se petrecea. Lucrul îi spunea ce se întâmplase în interiorul hornului.

— Cred că eşti tare obosit, i-a spus fata după ce lucrul şi-a terminat

povestea. Nu se întâmplă în fiecare zi ca un lucru să prindă viaţă.

Lucrul a dat iar din cap.

Nan s-a lăsat pe călcâie, întrebându-se ce ar fi trebuit să facă ea cu el. Oare ce mâncau creaturile din funingine? Purtau haine? Cum ar fi trebuit să aibă grijă de el?

— Presupun că ar trebui să încep prin a-ţi da un nume, i-a zis. Nu pot să-ţi tot spun bulgăraşul meu.

Lucrul a scos un sunet care a părut un fel de aprobare.

— Prea bine atunci, a continuat Nan, lovindu-se uşor cu degetul în bărbie. Numele potrivit le spune celor din jur cine eşti cu adevărat.

Aşa considera Coşarul. De aceea el şi Nan purtau numele Vrabia – îşi făceau cuib sub streşini, întocmai ca nişte păsărele.

— Întâi de toate, hai să vedem cine eşti de fapt.

Lucrul a mai scos un sunet, ca o confirmare.

— Lasă-mă să mă gândesc, a zis Nan.

S-a întins pe burtă şi a început să se uite atentă la creatura din faţa ei. Mirosea ca un tăciune aprins, într-o zi friguroasă. Exteriorul era moale, ca un veşmânt de cenuşă. Era negru, ca un cărbune.

— Poate că numele tău ar trebui să exprime faptul că eşti făcut din chestii arse. Ce-ai zice de Funinginel?

Lucrul s-a încruntat.

— Cenuşărel?

Lucrul a făcut un sunet care a părut un fel de *bleah!*

— Tăciunel?

Lucrul s-a uitat la ea. S-a schimonosit şi din corpul lui mic au ţâşnit flăcări.

— Hei! a strigat Nan, dându-se în spate. A fost cât pe ce să mă laşi fără nas!

Lucrul a scos un fel de brrrr şi s-a rostogolit de lângă ea, lăsând în urma lui, pe podeaua de lemn, o dâră incandescentă.

— Fac tot ce pot! i-a spus Nan. Nu trebuie să fii atât de nepoliticos.

Dar lucrul ajunsese la capătul răbdării.

Fata s-a scărpinat la ceafă. Era limpede ca bună ziua că lucrul nu dorea un nume caraghios. A presupus că avea dreptate. S-a gândit cum se simţea ea când Roger îi spunea Cenuşăreasa. S-a gândit şi cum îi spunea lucrului, înainte ca acesta să prindă viaţă.

— Ce-ai zice de un nume adevărat, dar care să conţină cuvântul „cărbune” [char]? Poate... Charlemagne? Sau Charles... ori doar Charlie?

Lucrul s-a întors înspre ea.

— Charlie? a repetat Nan. Îţi place numele ăsta?

Lucrul a deschis gura şi a scos un sunet înfundat. *„Crrraaarreeeee…”* Nu a părut să sune deloc ca „Charlie”.

Nan i-a zâmbit.

— Şi mie îmi place.

PRĂJITURĂ CU FRUCTE

Nan şi Charlie au pălăvrăgit toată noaptea. Amândoi erau prea entuziasmaţi ca să doarmă. După ce a explorat puţin locul în care se aflau, Nan a găsit o prăjitură veche, cu fructe, sub o scândură din podea care nu se mai ţinea bine – era clar că fusese dosită acolo de un fost elev, care nu dorise să o împartă cu colegii lui. Avea gust rânced şi era mult prea dulce, dar Nan nu mai mâncase niciodată ceva atât de bun. Charlie a ciugulit marginea unor cărămizi arse.

Fata şi-a dat seama că puteau să discute despre lucruri simple, fără eforturi prea mari. Charlie nu putea să vorbească de-adevăratelea, dar sunetele pe care le scotea aveau un oarecare sens pentru ea. Nan i-a povestit totul: cum l-a găsit pe acoperiş, cu mulţi ani în urmă. Cum l-a purtat mereu în buzunar. Cum i-a ţinut el de cald în cele mai friguroase nopţi din magazia de cărbuni a lui Crudd. Şi, în cele din urmă, cum s-a trezit în spaţiul acela înghesuit şi l-a găsit însufleţit şi având grijă de ea.

Charlie i-a sorbit fiecare cuvânt, cu ochii mari şi fără să clipească. Iar la final, a vrut să audă povestea din nou.

Nan şi-a spus că focul îl adusese la viaţă pe Charlie. Era ca şi când toţi anii aceia fuseseră doar un mănunchi de vreascuri, care aştepta o scânteie.

— Mulţumesc, i-a spus fata. Nu ştiu ce s-ar fi întâmplat dacă nu m-ai fi scos de acolo la timp.

Dar ştia. Văzuse asta în trecut. Ar fi venit zidarii, ar fi înlăturat cărămizile şi ar fi scos de acolo un corp micuţ şi carbonizat. Şi nimeni nu ar mai fi vorbit vreodată despre ea.

S-a întrebat în sinea ei dacă nu cumva Coşarul ştiuse cine era Charlie cu adevărat. Trebuia să fi ştiut. Oare se gândise că Nan avea să-l aprindă imediat, ca să se încălzească? Fata nu a făcut asta. În schimb, l-a păstrat.

O dâră de lumină rozalie s-a furişat pe rama ferestrei de aerisire. Charlie a sărit îndărăt şi s-a ascuns în spatele piciorului lui Nan.

— Nu-ţi fie teama, i-a spus. Mijeşte de ziuă, atâta tot.

Charlie a scos un sunet de parcă ar fi întrebat ceva.

— Crede-mă, vrei să vezi asta!

Fereastra de aerisire era decorativă, astfel că nu avea zăvor. Nan a şters funinginea cu mâneca şi l-a pus pe Charlie pe pervaz. Afară,

soarele începea să strălucească peste East End. Aproape că putea să vadă cum şterge umbrele, stradă cu stradă, răsărind la orizont şi inundând totul cu lumina lui aurie.

L-a privit pe Charlie bucurându-se de primul său răsărit de soare. Avea ochii mari.

— E ca şi cum Raiul însuşi ne oferă un dar, i-a şoptit fata.

Au început să se audă şi primele sunete ale dimineţii: clopoţei şi căruţe şi strigăte ale coşarilor plini de zel.

Fata a zărit în depărtare casa lui Crudd, pitită în umbra Bisericii Sfântul Florian.

— Vezi turnul ăla de acolo? l-a întrebat, arătând cu degetul. Acolo este casa noastră.

— Cccaaasssaaa... a spus Charlie, încercând să repete cuvântul cât mai bine.

Nan a încercat să găsească o explicaţie potrivită.

— Casă înseamnă un loc sigur, în care îţi laşi lucrurile ca să nu dea hoţii peste ele.

Charlie a dat din cap, apoi a sărit de pe pervaz şi s-a rostogolit în buzunarul lui Nan. Locul în care îl ţinea de cinci ani.

— Cccaaasssaaa, a repetat el.

Nan l-a scos din nou.

— Iau şi buzunarul cu mine, nu-ţi face griji.

După aceea, a privit din nou înspre East End. Înspre casa lui Crudd. A simţit că i se strânge stomacul de îngrijorare. Nici nu putea să-şi imagineze ce îi spusese Roger lui Crudd despre foc – că Nan îl provocase, poate chiar intenţionat. Chiar şi fără Roger, situaţia tot era complicată. Un incendiu în coş însemna multă cheltuială şi o situaţie stânjenitoare. Crudd nu avea să fie fericit.

Fetei i-au ajuns la urechi ecouri de voci, care veneau de sub ea – bucătarul şi servitorii îşi începeau ziua. Din stradă s-a auzit cineva strigând, apoi...

— Sus periile!

Vocea a fost atât de aproape, că Nan a sărit în spate. Deasupra lor s-au auzit paşi.

— E cineva pe acoperiş, a spus ea.

Charlie s-a întors înspre ea:

— Aaacccooo...?

— Şşş! a spus Nan, după care s-a ghemuit lângă coşul distrus, ca să

asculte.

Au urmat mai multe sunete de paşi.

— Nimic pe ăsta, s-a auzit o voce în jos, pe horn.

Era Shilling-Tom.

— Îţi zic, e moartă! a strigat o voce îngrijorată.

Era Whittles.

— Focul a pârjolit coşul din temelii. Ieri, eu şi Tom am căutat de zor. Tot ce-am putut să facem a fost să oprim focul, ca să nu cuprindă şi casa.

O voce ca de gheaţă a răsunat de undeva, de jos.

— Dacă e moartă, atunci trebuie să existe un corp. Mai uitaţi-vă o dată.

Nan a simţit că o cuprinde panica.

— Este Crudd.

Zicând acestea, s-a tras puţin de la fereastră. În acel moment, în care i-a auzit vocea, a ştiut că nu se mai putea întoarce niciodată la el.

De jos a răsunat o uşă trântită, iar lui Nan i-au ajuns la urechi voci tensionate. Părea că stăpânul Crudd se certa cu alţi bărbaţi – inspectori de la protecţia muncii.

— Şi de ce nu amendaţi şcoala pentru aceste coşuri îmbâcsite? a întrebat Crudd furios. Chestia asta nu este decât un şiretlic prin care încercaţi să ajutaţi fata să scape de obligaţiile legale faţă de mine. N-o să primiţi niciun sfanţ până nu văd corpul!

Au răbufnit zgomote de panică. Nan a auzit sunete de paşi pe scara care ducea către pod.

— Vrabie Nan! a răsunat vocea stăpânului, chiar sub locul în care stătea ea. Ştiu că te ascunzi!

Fata s-a lăsat în genunchi şi a început să împingă nişte cărămizi peste chepengul din podea.

— Vine! a spus în şoaptă. Trebuie să ieşim de aici!

În momentul în care Crudd a împins chepengul, cărămizile au săltat de la podea.

— Nan, a urlat stăpânul. Arată-te!

Fata a simţit cum Charlie îi tremură în palmă. S-a uitat împrejur, cuprinsă de panică. Nu mai erau alte uşi. Coşul era în vizorul tuturor. S-a târât înspre fereastra de aerisire, din locul acela înghesuit. Şi-a înfăşurat pumnul în mâneca zdrenţuită şi a spart geamul.

Când s-a mişcat din nou chepengul, s-au auzit şi mai multe ţipete.

— Luaţi mâna de pe mine! a strigat Crudd, care cel mai probabil încerca să scape de inspectori.

Fata s-a chinuit să iasă pe fereastră, apoi s-a prăvălit pe acoperiş. Cioburile ascuţite i-au tăiat pielea, dar şi-a muşcat limba ca să nu înceapă să plângă în hohote.

A auzit o bufnitură în momentul în care s-a deschis chepengul şi a apărut Crudd în spaţiul acela înghesuit.

— Nan! a somat-o el.

Fata s-a lipit de acoperiş, ca să iasă din raza lui vizuală. Oare o văzuse? Îl auzea înăuntru, scotocind prin moloz.

— Nan? a spus o voce plăpândă.

Era Newt, care stătea lângă un coş fără capac, cu o frânghie în mânuţe. În ciuda funinginii de pe faţă, se vedea că era palid.

— Au... Au zis că ai murit...

Nan l-a privit fix, cu ochii holbaţi, implorând milă:

— Da, am murit.

A făcut stânga împrejur şi a sărit de pe fronton.

CASA CU O SUTA DE COŞURI

Nan s-a împiedicat între două vagoane, când a trecut prin Gara Euston. Era lipsită de vlagă şi tremura. Îi sângera pielea şi i se părea că îşi sucise glezna când sărise de pe acoperiş. Trăsurile şi diligenţele trase de cai veneau din toate direcţiile – tot oraşul părea cuprins într-un vârtej ameţitor de copite, roţi şi ţipete. Iar ceaţa de septembrie o împiedica să vadă la mai mult de 20 de paşi în faţă. Habar nu avea încotro merge. Ştia doar că trebuia să iasă de pe strada aceea, înainte să o găsească Crudd.

Spera cu disperare că Newt nu avea să spună ce văzuse.

O matahală de tren a pornit din gară, zguduind pământul. Nan a aruncat o privire în spate, peste umăr, înainte să intre într-o zonă de foste grajduri, transformate acum în locuinţe, care dădea în strada Bloomsbury. Şi-a amintit de Charlie, care stătea în buzunar. Probabil că era înspăimântat. L-a scos la lumină şi i-a spus:

— Am scăpat la mustaţă. Sper că nu te-am zgâriat când m-am furişat pe fereastră.

Charlie a privit îndelung aleea îngustă. De-o parte se aflau grajdurile cailor, de cealaltă, locuinţele servitorilor.

— Cccaaasssaaa? a întrebat el.

Nan a dat din cap.

— Nu aici. Dar avem nevoie de un loc sigur, în care să ne ascundem.

S-a gândit că poate avea să găsească o cameră la un han ieftin din Old Nichol. Sau ceva de muncă, la o fabrică de pe malul Tamisei. Dar Crudd sigur urma să caute în toate locurile de acest fel. În plus, nu era sigură că putea să ajungă atât de departe în starea în care era. Cu cât rămânea mai mult pe străzi, cu atât creşteau şansele să fie văzută.

— Trebuie să stăm pe aici, prin apropiere, a spus ea scrutând acoperişurile. Într-un loc în care niciunui căţărător sau coşar nu i-ar da prin cap să caute.

Şi aşa s-a trezit în faţa Casei cu o Sută de Coşuri.

Uşa de la intrare avea gratii şi ferestrele, care aveau obloanele trase, erau zăvorâte. Nan şi-a spus că modul cel mai sigur de a pătrunde înăuntru era pe unul dintre coşuri. Toate erau înalte şi se aflau în paragină. Niciun căţărător nu ar fi riscat să urce pe ele fără frânghie, de teamă că ar fi putut să-şi frângă gâtul. Dar Charlie avea nevoie de o

casă, aşa că Nan s-a căţărat.

Interiorul coşului era îmbâcsit de pânze de păianjen, cuiburi de şobolan şi Dumnezeu mai ştie ce altceva. Dar erau coşuri vechi, folosite la focurile cu lemne, nu cu cărbuni, iar asta însemna că măcar nu erau pline de funingine întărită. Nan l-a simţit pe Charlie tremurând. I-a cântat, aşa cum îi cânta ei Coşarul.

A coborât încet, până a ajuns la o vatră.

— Am ajuns, a spus, scoţându-l pe Charlie din buzunar.

A presupus că se aflau în camera unui servitor, dar era greu de spus cu siguranţă. Ferestrele erau acoperite cu scânduri, iar peste toată mobila fuseseră puse bucăţi mari de pânză.

Nan l-a pus pe Charlie pe podea. A bâjbâit prin cameră până a dat peste un scaun de lemn. L-a întors şi a rupt unul dintre picioare. După aceea a luat o bucată de pânză, pe care a înfăşurat-o pe piciorul de scaun.

— Acum avem o torţă. Mai avem nevoie de un chibrit.

Charlie a scos un sunet de încântare, după care şi-a schimonosit faţa, concentrându-se cu putere. Într-o clipă, un fuior subţire de fum a început să i se înalţe din corp. Chiar deasupra ochiului drept, i-a apărut o flacără plăpândă.

— Perfect!

Fata a aprins torţa, iar aceasta a umplut camera cu lumina ei portocalie şi scânteietoare. Totul era acoperit de un strat gros de praf.

— E ca zăpada, a spus Nan în şoaptă.

Habar nu avea de ce vorbea în şoaptă.

Charlie a strănutat şi s-a rostogolit în spate.

— Sssaaapppaaadddaaa? a repetat el, revenind în poziţie.

Nan nu prea ştia ce să-i spună despre zăpadă.

— N-aş vrea să-ţi stric surpriza, i-a spus. Va trebui să vezi cu ochii tăi.

Au coborât împreună pe o scară îngustă, ajutaţi de lumina torţei. La fiecare pas, se auzea un scârţâit puternic.

— E doar casa, care ne spune „bună”, i-a explicat Nan.

Charlie a încercat să repete „Bună”.

Casa era uriaşă. Fiecare încăpere dădea într-o altă încăpere şi într-o altă încăpere şi tot aşa. Nan a început să meargă pe urmele de paşi pe care le lăsa în praf, ca să se asigure că nu se pierde. După socoteala ei, erau paisprezece dormitoare, trei saloane, o sufragerie, o baie micuţă,

două camere de lucru, una plină ochi cu cărţi şi cealaltă, doldora de hărţi, ca să nu mai vorbim de un adevărat labirint de holuri, scări şi pasaje care se înfundau.

Nan i-a spus lui Charlie:

— Se zice că această casă i-a aparţinut unui căpitan şi explorator, care a murit pe mare. Cică de atunci este bântuită.

Charlie a scos un sunet ca şi când ar fi vrut să întrebe ceva.

Aşa se face că Nan i-a explicat totul despre fantome. Dar, oricât ar fi încercat, nu a fost cu chip să-l facă să priceapă conceptul de moarte. La un moment dat, a renunţat. Charlie avea să afle şi asta cu timpul. Toţi aveau să facă asta.

În sfârşit a venit vremea să se culce. Nan i-a spus că putea să doarmă în orice cameră prefera. El a ales buzunarul ei. După toate poveştile acelea cu fantome, nici nu putea să-l învinovăţească.

Nan a ales pentru ea cel mai mare dormitor. S-a gândit că probabil acolo obişnuia să doarmă căpitanul. Avea un şemineu îndeajuns de mare încât să stea în el în picioare. Şifonierul era mai mare decât magazia de cărbuni a lui Crudd. Din tavan atârna un candelabru confecţionat din cârma unei nave vechi. Dar nimic din toate acestea nu se compara cu patul, care avea un baldachin imens, aşezat pe patru picioare de lemn.

Niciodată în toată viaţa ei Nan nu mai atinsese un pat. Nici cu Coşarul, nici cu Crudd. Singurele paturi în care dormise fuseseră acoperişurile, pridvoarele sau magaziile de cărbuni.

S-a apropiat de patul căpitanului şi a apăsat cu mâna cuvertura brodată, lăsând o urmă întunecată. Cuvertura era bătoasă şi plină de praf. A tuşit şi a tras-o jos. Albul din aşternuturi a sclipit în întuneric. Nan nu prea ştia cum să urce în pat. Era foarte înalt. Şi-a spus că poate pentru asta erau cei patru stâlpi din colţurile patului. S-a căţărat pe unul dintre ei şi a pus nesigură un picior pe saltea. După aceea, a venit grămadă.

Căzuse de multe ori în viaţa ei. Pentru ea, o căzătură însemna durere. Dar, când a aterizat pe pat, nu a durut-o. În loc de asta, a simţit cum se adânceşte într-o mare de moliciune. Oare asta însemna somnul pentru bogătaşi?

— Parcă aş sta întinsă pe un nor, a spus ea.

Charlie nu a întrebat nimic despre nori. S-a rostogolit din buzunarul ei şi acum ţopăia de zor pe saltea. Părea ceva amuzant, aşa că a

încercat şi Nan.

Probabil că au sărit în jur de o oră.

În final, obosită şi încântată până peste cap, Nan s-a potolit.

— Cred că acum ar trebui să mergem la culcare.

Şi-a tras peste ea o pătură şi a pus capul pe pernă.

Charlie s-a rostogolit pe pat şi s-a culcuşit lângă ea.

Fata a adormit în câteva clipe.

O CAMERĂ PENTRU ORICE

În primele săptămâni, Nan a trăit în permanenţă cu teama de a nu fi descoperită de Crudd sau de poliţie. Dar a aflat repede că pe restul locuitorilor Londrei îi interesa Casa cu o Sută de Coşuri la fel de puţin cum îi interesau călătorii. Cu toate acestea, avea grijă să ţină obloanele trase şi să nu intre niciodată pe la intrarea principală, ci printr-un bovindou[3] de la primul etaj.

Cu timpul, Casa cu o Sută de Coşuri a devenit o casă adevărată pentru Nan şi Charlie. Prima sarcină a fost să şteargă praful şi să mături fiecare centimetru. Nan şi-a dat seama că nu o deranja să muncească din greu, atâta vreme cât Charlie îi ţinea companie. Au făcut împreună un inventar al tuturor obiectelor aduse de căpitan din călătoriile sale – suliţe şi căpăţâni zbârcite şi hărţi cu comori şi capete de săgeţi şi sextante[4] şi pipe de lut şi flori presate şi carapace de insecte şi chiar un tun adevărat.

Nan a încercat să-l folosească pe Charlie pe post de ghiulea, dar nu i-a reuşit.

Era o minune să vezi pe cineva cum creşte sub ochii tăi. Cu fiecare oră care trecea, Charlie părea să se schimbe tot mai mult.

După un accident nefericit, în care perna lui Nan a luat foc în mijlocul nopţii, Charlie a fost nevoit să doarmă pe un morman de funingine, în şemineu. În fiecare dimineaţă, mormanul de funingine se făcea tot mai mic, iar Charlie, tot mai mare.

În plus, părea să deprindă limbajul cu o uşurinţă incredibilă. Cuvintele au fost înlocuite repede de propoziţii simple, de două sau trei cuvinte. Nan era peste măsură de recunoscătoare pentru asta. Niciodată nu-i plăcuseră copiii, din cauza incapacităţii lor de a spune pur şi simplu ce vor.

— Copiii plâng în neştire şi te lasă pe tine să ghiceşti ce vor, i-a spus lui Charlie. Dar tu poţi să vii şi să-mi spui direct.

Fata şi-a spus aşa: cu cât mai multe cuvinte auzea Charlie, cu atât mai repede învăţa. Aşa că şi-a făcut un obicei din a spune cu voce tare

---

[3] Construcţie ieşită în afara unei clădiri, care seamănă cu un balconaş închis şi care este prevăzută cu una sau mai multe ferestre (n. t.).

[4] Instrument de măsurare a distanţei, folosit în astronomie, navigaţie şi aviaţie (n. t.).

tot ceea ce făcea. „Acum încerc să pun pe mine o armură” sau „Mi-a rămas o bucăţică de măcriş între dinţi şi încerc să o scot cu acest capăt ruginit de umeraş” ori „Îmi fac o pernuţă de ace, în forma lui Toby Squall”.

Nan şi-a amintit că şi Coşarul ei făcuse la fel cu ea când era mică. Chiar şi când nu era nimic de spus, nu spunea nimic, după care spunea ceva. Cuvintele Coşarului erau muzica copilăriei sale. Probabil că acesta era motivul pentru care încă îşi amintea vocea lui, dar nu şi înfăţişarea.

Şi visele o ajutau la asta. De când se „născuse” Charlie, visele ei cu Coşarul deveniseră mai profunde şi mai diverse. Şi nu mai păreau doar vise. Păreau aproape amintiri – capitole din viaţa ei, pe care le uitase de mult şi care acum ieşeau la suprafaţă. Era aproape sigură că visele aveau o oarecare legătură cu Charlie. Dar, de fiecare dată când îl întreba despre asta, părea nesigur sau nu dorea să răspundă.

Chiar dacă aveau un acoperiş deasupra capului, mâncarea rămânea în continuare o problemă. Aşa se face că, odată ce Nan a simţit că şi-a mai recăpătat puterile, a vrut să-l înveţe pe Charlie să se caţăre. A făcut rost de o perie nouă şi de un şpaclu improvizat dintr-o vază găsită în camera de lucru a căpitanului. De-acum Charlie era prea mare ca să mai încapă în buzunarul ei, aşa că a făcut pentru el un fel de bocceluţă, pe care o ţinea pe umăr.

— Ai aproape o lună, i-a spus. E vremea să cunoşti puţin lumea.

La început, lui Nan i-a fost teamă să intre din nou într-un coş de fum – încă îşi revenea din şocul provocat de ghiont. Dar, cum-necum, Charlie făcuse o schimbare. Ştia că, dacă îi arăta că se teme, Charlie avea să observe şi să se teamă şi el.

— Pentru cei ca noi, este floare la ureche, i-a zis prima dată când s-a forţat să urce pe horn. Prin vene ne curge funingine.

Şi, spunând asta, a simţit că era adevărat.

Au rămas în West End – la multe mile depărtare de locul în care Crudd sau băieţii lui ar fi putut s-o găsească. Ea şi Charlie curăţau de zor coşuri pe Paddington şi pe Westminster şi pe Kensington, cântând ca să-şi găsească de muncă, aşa cum făcuse fata dintotdeauna. Casele erau impunătoare şi minunate, iar străzile, mărginite de stejari cu frunze portocalii. Îl ţinea pe Charlie în bocceaua de pe umăr şi pălăvrăgeau împreună cât era ziua de lungă.

Deja se apropiau zilele friguroase de noiembrie, astfel că nu duceau

lipsă de lucrări. De fiecare dată când muşteriii o întrebau pe Nan care era numele stăpânului ei, fata le spunea că lucra pentru „Căpitan". Asta era gluma nevinovată dintre ea şi Charlie. Să nu ai stăpân însemna să fii lăsat de izbelişte. Dar pe Nan nu o deranja, pentru că reuşea să vândă funinginea adunată unui gunoier pe nume Horace Nobbs, care îi plătea preţul corect şi punea puţine întrebări.

— Este peste putinţa mea să înţeleg cum reuşeşte o fată atât de mărunţică să adune două baniţe pe zi, zicea el.

La finalul lunii, casa căpitanului a fost scoasă la lumină, iar cei doi s-au apucat să reorganizeze spaţiul.

— Trebuie să facem cumva ca locul ăsta să devină al nostru, i-a explicat ea lui Charlie.

Casa era atât de mare, încât puteau să utilizeze o cameră pentru orice. Aşa au apărut Camera de Joacă (plină de saltele şi perne), Camera cu Haine (plină de covoare, pălării şi ţinute regale), Camera cu Oale-şi-Tigăi-care-se-Bălăngănesc (explicaţia este de la sine înţeleasă), Camera cu Invenţii, Mănuşa de Armură (în care Nan a construit un labirint prin care să se poată rostogoli Charlie) şi Camera pentru Gunoi (la care au fost nevoiţi să renunţe, pentru că mirosul emanat de resturile de mâncare devenise oribil).

Nan a dat un nume fiecărei încăperi, cu excepţia uneia. Charlie voia să organizeze una dintre camere de unul singur.

— Să nu tragi cu ochiul, i-a spus el. Vreau să fie o surpriză.

Fata i-a spus că putea să folosească podul, care era enorm şi înţesat cu mobilă nefolosită, pe care ea era prea leneşă să o sorteze. Charlie a petrecut zile bune muncind la camera lui. Din când în când, Nan auzea bubuituri de la piesele de mobilier aruncate de-a dura pe scări. Habar nu avea cum putea să mute mobilă o creatură fără mâini şi picioare. Probabil că Charlie era mai puternic decât îşi imaginase.

În sfârşit a venit la ea şi i-a spus:

— Mi-am terminat camera.

Nan l-a urmat în pod. A fost greu să urce scările, dat fiind că erau pline de resturi de mobilier, distruse în cădere. A deschis uşa, a intrat şi a aruncat o privire împrejur.

— Ce părere ai? a întrebat-o Charlie.

— Păi... a început Nan, neştiind ce să spună. Este... uriaş.

— O să-i spun „Camera cu Nimic". Pentru că este plină de nimic.

Aşa era. Nici urmă de piese de mobilier, butuci de lemn, lăzi sau păienjeniş. Nu mai rămăsese decât un fel de crâng de coşuri de fum, care se înălţau din podea până în tavan ca nişte crengi de copac făcute din cărămizi.

Nan a dat din cap.

— Este un nume potrivit.

A ezitat.

— La ce o să-l folosim?

Charlie a inspirat adânc.

— Ca să păstrăm tăcerea şi lucruri de genul ăsta, i-a răspuns el.

Nan s-a aşezat lângă Charlie.

— O Cameră cu Nimic este exact lucrul de care avea nevoie această casă.

Charlie s-a aprins atât de tare, încât capul a început să-i ardă mocnit. Era mândru.

Nan şi Charlie au stat în acea cameră toată după-amiaza, până s-a făcut noapte.

Păstrând tăcerea şi lucruri de genul ăsta.

NOAPTEA FOCURILOR DE ARTIFICII

Cerul toamnei târzii părea o căldare învolburată de gri. În aer se simţea un iz de cenuşă şi de necaz. Frunzele moarte dănţuiau pe străzi ca nişte fantome sfărâmicioase. Oriunde s-ar fi dus, Nan auzea aceleaşi şoapte:

Ţine minte, ia aminte, praf de puşcă şi trădare,
E noiembrie, e cinci, totul e-un complot pe-aici!

— Ce ai spus? a întrebat-o Charlie, rostogolindu-se înspre ea.

Probabil că Nan fredona încetişor cântecul.

— Sunt nişte versuri vechi, care amintesc de Noaptea Focurilor de Artificii, i-a răspuns fata. Acesta este numele unei sărbători.

— Săr-bători? a repetat Charlie.

Nan s-a gândit cum să-i explice.

— Sărbătorile sunt momente speciale, în care oamenii dansează, cântă, joacă tot felul de jocuri şi mănâncă mese îmbelşugate.

— Oh, da, a spus Charlie. Noi avem o mulţime de săr-bători.

Nan şi-a tras pe ea haina şi cuvertura sfâşiată de pat, pe care o folosea pe post de fular.

— Acum mult timp, a trăit un om pe care îl chema Fox şi care a încercat să-l arunce în aer pe rege cu praf de puşcă, dar a fost prins. Şi acum oamenii celebrează asta în fiecare an, cu ajutorul focurilor de artificii.

Charlie a făcut ochii mari:

— Mie îmi place focul.

— Ştiu asta, i-a răspuns Nan, strângându-şi mai bine cuvertura în jurul gâtului. Iar focurile de artificii sunt chiar frumoase.

Fata voia să-l scoată din casă pe Charlie în Noaptea Focurilor de Artificii, dar nu prea ştia cum avea să-l care. În ultimele săptămâni, Charlie se făcuse atât de mare, încât nici nu mai putea să se caţăre împreună cu ea. Acum aproape ajunsese la dimensiunile unui bostan şi era greu.

Nan l-a dus pe hol şi i-a spus:

— Uite, m-am gândit că ai putea să mergi în ăsta.

Era vorba despre un cărucior de copii pe care îl găsise într-un dulap

– avea danteluţe, era albastru-deschis şi prezenţa lui în casa unui burlac, care îşi ducea traiul pe mare, părea total anapoda. O ducea cu gândul la cine ştie ce secret din viaţa căpitanului, pe care nu prea reuşea să-l desluşească.

— Este un cărucior, i-a explicat fata. Dădacele îl folosesc când scot bebeluşii afară.

Charlie s-a uitat la cărucior.

— Bebeluşii?

Zicând acestea, a apăsat cu capul roata din spate. Aceasta a scârţâit.

— Nu cred că vreau să urc în aşa ceva.

— Dar nici nu pot să te las să te rostogoleşti în voie pe străzi, i-a zis Nan, bătând uşor cu mâna în mâner. O să-ţi placă la nebunie.

Charlie a şters-o repede de lângă ea:

— Eu nu sunt *bebeluş.*

Nan şi-a dat ochii peste cap.

— Dar sigur te porţi ca unul. Treci înăuntru.

Nan a înţeles repede că împinsul cărucior ului pe aleile de granit era mult mai complicat decât îşi imaginase ea. Dădacele pe care le văzuse făceau să pară simplu. Dar pe ea nu o prea ajutau cele trei roţi strâmbe. În plus, Charlie era mult mai greu decât un bebeluş.

— Mersul... presupune... mereu... atâta... zgâlţâială...? a întrebat Charlie.

— Vorbeşte mai încet, a mormăit Nan, încercând să scoată una dintre roţi dintr-un hârtop. Nu vrem să ne vadă cineva.

Nu că vreunul dintre oamenii de pe stradă ar fi observat mare lucru. Oraşul fremăta cu pregătirile pentru Noaptea Focurilor de Artificii. Peste tot vedeai doar vânzători de mere, felinare din dovleci, prăjiturele şi măşti.

Un grup de copii a trecut pe lângă ei. Purtau pe umeri un fel de sperietoare de ciori făcută din zdrenţe şi paie. Avea mustăţi lungi, un nas mare şi o perucă de avocat.

Sperietoarea făcea parte din tradiţia Nopţii Focurilor de Artificii. Copiii adunau bani de la adulţi, ca să poată plăti pentru festivităţile din seara respectivă.

— Cine-i ăla de pe scaun? a întrebat-o Charlie. Sper să nu vină-n nas.

— Acela este Guy – Guy Fox. Este o păpuşă. Oamenii îl fac să semene cu bărbatul care a vrut să-l arunce în aer pe rege. La noapte o să-i dea

foc.

— Oh, înţeleg. Aşa cum ţi-a dat ţie foc Roger, a spus Charlie.

— Un bănuţ pentru Guy, mămico? i-a spus unul dintre băieţi, întinzându-i un pahar.

Pesemne că, din cauza căruciorului, puştiul avea impresia că Nan era mai mare decât în realitate. Asta sau faptul că fata începuse să facă baie regulat.

Nan i-a dat un bănuţ. În mod normal, nu ar fi risipit banii aşa, dar acum se simţea generoasă. Oricât de puţin avea ea, ştia că puştii aceia aveau încă şi mai puţin.

Nan a mers în josul străzii Marylebone, către Piaţa Portman. La un moment dat, a aruncat o privire înspre acoperişul Şcolii Particulare de Fete a Domnişoarei Mayhew – din coşuri se ridicau uşor fuioare albe de fum. S-a gândit la profesoară, la domnişoara Bloom.

S-a întrebat dacă nu cumva era şi ea pe străzi, sărbătorind Noaptea Focurilor de Artificii.

Piaţa era înţesată cu tot soiul de oameni, care vindeau toate lucrurile la care te-ai fi putut gândi – fân şi ceapă şi dovleci şi maci şi ibrice de tinichea şi cafea şi zdrenţe şi artificii şi măşti.

— Pentru asta am venit, a spus Nan. Să luăm măşti.

Nan a tras acoperişul căruciorului peste Charlie, ca să-l ascundă de privirile celorlalţi, şi a început să se plimbe printre tarabe.

A văzut un bărbat robust, care vindea măşti de hârtie, cu mustăţi lungi.

— Măşti cu Guy! Măşti cu Guy! Două la un penny!

I-a plătit omului şi a cumpărat două măşti – una pentru ea, cealaltă pentru Charlie.

După aceea, a împins căruciorul înspre o bătrână care vindea artificii dintr-o ladă.

— Pocnitori! Lumânări romane! Morişti cu scântei! striga plină de fală. Ce-ar fi Noaptea Focurilor de Artificii fără o bubuială mică şi niscai scântei! Livrate direct din Orientul Îndepărtat!

Nan a arătat cu degetul înspre o latură a cutiei:

— Aici zice Dover.

— Păi, ş-asta ce-nseamnă? a zis femeia, râzând, moment în care s-a văzut cât era de ştirbă. Nu-ţi face griji de unde vin, iubire. Gândeşte-te numa' la ce bucurie o să aducă-n ochii ăştia strălucitori ai micuţului oleacă de scântei.

Nan s-a căutat prin buzunare. Avea bani cât să cumpere nişte artificii. A luat mâna de pe cărucior şi a început să se uite printre produsele din ladă – zeci de pocnitori şi rachete şi ţâşnitori, aranjate cu grijă pe un pat de paie. A inspirat mirosul greoi al prafului de puşcă. În spatele ei, strigătele care se auzeau prin piaţă umpleau aerul, formând un fel de cântec:

„Portocale! Portocale dulci!"
„Păzea! Atingi, cumperi!"
„Iepuri! Iepuri de Hampshire!"
„Doi penny şi nicio leţcaie-n plus!"
Vai, mie, ce bebeluş drăgălaş..."

Nan a recunoscut ultima voce pe care a auzit-o. Era a vânzătoarei de artificii. Şi vorbea cu Charlie.

— Stai! a strigat Nan.

Când s-a întors, a văzut-o pe femeie aplecându-se peste cărucior.

— Nu-l atinge...!

Fata a fost întreruptă de urletul ascuţit al femeii, care arăta înspre cărucior. Îi tremurau mâinile şi avea ochii holbaţi.

— M-m-monstru!

Asta le-a stârnit curiozitatea mai multor persoane din piaţă, care de-acum se adunau în jurul căruciorului. Cineva a împins una dintre roţi cu o coadă de mătură, iar căruciorul s-a prăbuşit cu un zgomot prelung. Charlie s-a rostogolit în stradă şi toată lumea a ţipat.

— Bună, a spus el, îndreptându-se. Eu sunt Charlie.

S-au auzit şi mai multe ţipete, iar oamenii au sărit în spate de frică. Un bărbat a leşinat pe loc. Alţii îşi ţineau măturile şi polonicele de parcă ar fi fost arme.

„Este hidos!"
„Nu-l atingeţi!"
„Să cheme cineva poliţia!"

— Charlie! a strigat Nan, încercând să ajungă la el prin mulţime. Lăsaţi-l în pace!

Un pescar corpolent a prins-o de mână.

— Ai grijă, fetiţo! Ăsta-i un monstru lăsat liber!

Bărbatul credea că o protejează. Nan s-a zbătut ca să se elibereze din prinsoarea lui. L-a văzut cu coada ochiului pe Charlie, care zăcea în mijlocul străzii. Se holba la feţele furioase ale oamenilor, rostogolindu-se dintr-o parte în alta, cu ochii mari de spaimă. Din corp îi ieşeau dâre agitate de fum.

„Bolboroseşte ca pucioasa!”
„Este un demon!”
„Să cheme careva preotul!”

Un fermier l-a lovit cu o furcă. Charlie s-a rostogolit în spate, urlând de groază.

— N-N-Nan? a strigat el.

Acum îi ieşeau dâre de fum şi din cap. Paiele de sub el trosneau şi luau foc.

— Nan, de ce încearcă oamenii ăştia să-mi facă rău?

Zicând acestea, s-a lovit de una dintre lăzile pe care scria „Dover”, iar Nan a simţit imediat izul dulceag de lemn cuprins de flăcări.

— Îl speriaţi! a strigat ea, eliberându-se în sfârşit din prinsoarea pescarului, după care a luat-o la fugă înspre Charlie. Daţi-vă înapoi înainte să...

POC!
POC!
POC!

Toată lada cu artificii a explodat într-o mare de scântei. Au fost cuprinse de flăcări şi altele – piaţa a fost năpădită de scântei roşii, galbene, argintii şi albastre, care aterizau pe tarabe şi pe căruţe. Caii au început să se ridice pe două picioare şi să se agite. Femeile şi bărbaţii bâjbâiau prin fumul sulfuros, ţipând după ajutor. Nan s-a pitit după o putină cu heringi şi şi-a acoperit urechile, ca să se protejeze de exploziile asurzitoare, timp în care s-au detonat şi mai multe artificii.

La un moment dat, exploziile au încetat. Oamenii ţipau şi plângeau pe stradă. În depărtare se auzeau fluierele poliţiştilor.

Nan ştia că trebuia să-l scoată pe Charlie de acolo, înainte să fie prins. Şi-a înăbuşit un tuşit şi şi-a tras fularul peste gură. Aerul era atât de gros, că abia îşi putea vedea picioarele.

— Charlie?

Avea gâtul iritat din cauza fumului.

— Vin acum!

S-a târât spre ceea ce mai rămăsese din taraba cu artificii. De-acum fumul se mai disipase, lăsând la vedere un morman de aşchii carbonizate. Pe pavajul de granit se vedeau urme de cenuşă.

— *Charlie?* a strigat fata, încercând să înlăture resturile care ardeau mocnit.

Dar Charlie dispăruse.

CLOPOTELE BISERICII SFÂNTUL FLORIAN

Nan a căutat în jurul pieţei, doar-doar avea să dea de Charlie. După aceea, s-a dus pe străzile Marylebone şi Westminster. Şi-a dat seama că era posibil să se fi rostogolit mai departe, aşa că a luat-o spre est – spre străzile din fosta ei viaţă.

Soarele apusese de mult, iar Noaptea Focurilor de Artificii era în plin avânt. Acum străzile erau pline de oameni mascaţi. Aceasta era una din cele două zile din an în care bogaţii şi săracii sărbătoreau împreună. La aproape orice colţ de stradă vedeai mulţimi de oameni care ardeau păpuşi ce semănau cu Guy. La vederea acestor manechine cuprinse de flăcări, şi-a adus aminte ce păţise în hornul şcolii particulare. Dintr-odată, Noaptea Focurilor de Artificii nu a mai părut deloc o sărbătoare.

A trecut pe lângă un grup de oameni strânşi în faţa Casei Conac, care era reşedinţa primarului. Femei şi bărbaţi care ţipau şi agitau torţe – după cum arătau, păreau muncitori în fabrică. Răscoalele de genul acesta păreau să se întâmple în oraş din ce în ce mai des. Nu că ar fi schimbat cu ceva lucrurile. La un moment dat, s-a auzit o izbitură – cineva a aruncat o cărămidă în una dintre ferestrele conacului. Poliţiştii au fluierat şi au pătruns cu bastoanele în mulţime. Nan a stat cu capul plecat şi a luat-o rapid pe strada Lombard. Nu voia să dea de necazuri.

Când a intrat în cartierul East End, şi-a tras masca pe faţă. Nu era niciun dubiu că acolo se aflau căţărători şi unul dintre ei ar fi putut s-o recunoască. A verificat pe alei. A verificat verandele caselor. A verificat în toate locurile care i-au trecut prin minte, dar nici urmă de Charlie.

— *Chaaaaarrrliieeee!* a strigat fata pentru a suta oară.

Deja răguşise de la atâta strigat. S-a dojenit singură. Dacă ar fi fost mai cu băgare de seamă, dacă nu s-ar fi îndepărtat de cărucior, acum Charlie ar fi fost în siguranţă.

A încercat să nu se gândească la faptul că ar putea să fie rănit. Nici măcar nu ştia dacă *se putea* răni. Îl văzuse căzând de la înălţimi considerabile fără să se plângă, iar focul nu-l ardea. S-a uitat înspre Tamisa. Focurile de artificii de pe malul stâng se reflectau în suprafaţa apei. Oare Charlie putea să plutească?

Clopotele din toată Londra au bătut ora zece seara. A tras adânc aer

în piept şi a încercat să gândească precum Charlie. Dacă s-ar fi pierdut, unde s-ar fi dus? Apoi şi l-a imaginat dimineaţa. Întotdeauna se trezea când băteau clopotele şi se uita lung pe fereastra care dădea spre est.

Nan a presupus dintotdeauna că privea răsăritul.

Dar dacă se uita la altceva?

Şi-a amintit de vremurile dinainte să devină Charlie, când era doar un bulgăraş de funingine întărită.

Şi-a amintit cum reuşea în unele dimineţi să evadeze din buzunarul ei şi să se rostogolească spre fereastra de aerisire din magazia de cărbuni a lui Crudd – ca şi când ceva îl trăgea în acea direcţie.

Şi-a ridicat gulerul şi a luat-o în sus, pe Whitechapel, către vechea ei casă. Ştia că era o prostie. Chiar dacă avea masca pe faţă, erau câţiva oameni care ar fi putut s-o recunoască, printre care şi Crudd. Vântul de noiembrie devenise tăios şi rece. Şi-a strâns pumnii în buzunare şi şi-a dorit să mai fi avut pălăria Coşarului. S-a întrebat ce se alesese de aceasta după ce supravieţuise ghiontului. Probabil că fusese făcută scrum.

În timp ce mergea, a început să vadă obiective pe care le ştia dintotdeauna: Matchstick, Turnul Londrei, Spitalul Londonez. Toate păreau mai mici decât şi le amintea.

La un moment dat, a văzut Biserica Sfântul Florian, care se ridica în zare, pe dealul din est. Umbra turlei bisericii era proiectată peste Tower Hamlets. A început să meargă la pas, având grijă să stea ascunsă. Focurile de artificii se auzeau în depărtare şi luminau cerul.

Apoi a verificat printre umbrele de lângă porţile principale ale bisericii. Şi-a dat jos masca şi a spus:

— Charlie?

A văzut ceva mişcându-se în întuneric.

— N-N-Nan? s-a auzit o voce.

— Sunt aici! a spus fata, alergând spre el.

Charlie se pitulase sub una dintre treptele de piatră.

— Eşti chiar tu? s-a auzit vocea lui stinsă.

Nan a căzut în genunchi şi l-a luat în braţe.

— Te-am căutat peste tot. M-ai speriat de moarte.

A simţit că îi dau lacrimile.

— Tremuri.

— M-am speriat foarte tare, a spus el. Dar apoi l-am auzit.

Nan şi-a şters ochii şi a spus:

— Pe cine ai auzit?

— Cânta, a continuat Charlie. A cântat şi a tot cântat şi am mers după cântecul lui şi am ajuns aici. Şi apoi ai venit tu.

Nan s-a uitat în sus, la Biserica Sfântul Florian – era maiestuoasă şi pătrăţoasă ca un castel. Copacii care păreau nişte schelete se ridicau din pământ ca nişte mâini lacome. Nu mai fusese niciodată atât de aproape de biserică. Îi era teamă de ce ar fi putut găsi.

— Vrei să spui că ai auzit clopotele, i-a spus lui Charlie.

— Nu, a zis el mişcându-se înainte şi înapoi. A fost... *el.* Cânta.

A privit în sus, la ea, şi a continuat:

— A fost Coşarul. Nu cânta tare, dar am putut să-l aud.

Nan s-a uitat la el, fără să ştie cum să-i răspundă. Şi-a dat jos fularul şi l-a înfăşurat în jurul lui. Simţea cât de tare îi bate inima, la unison cu a ei.

— Haide, te duc acasă.

Nan nu a vorbit prea mult până când au ajuns în siguranţă acasă, pe acoperişul căpitanului. Prin minte îi treceau nenumărate întrebări, dar nu ştia cum să le adreseze. Întrebări al căror răspuns nu era sigură că voia să-l afle.

— Charlie, ce ai vrut să spui când ai zis că l-ai auzit pe Coşar?

El era culcuşit la ea în poală. Simţea cum dogoreşte căldură. O proteja de frigul toamnei.

— Câteodată mi se pare că îl aud cum mă cheamă, a spus el, schimbându-şi poziţia. Mi se pare că parcă încearcă să-mi spună ceva. În seara asta am fost foarte aproape, dar... nu am putut să dau de el.

Charlie a părut dezamăgit de sine.

Nan privea fix, la nesfârşitele acoperişuri.

— Nu are sens. De ce ai putea tu să-l auzi...?

Habar nu avea cum ar fi putut să termine întrebarea.

Dar Charlie a părut să înţeleagă.

— Cred că...

A făcut o pauză lungă, după care a continuat:

— Cred că... este ceva ce vrea să auzi de la mine.

Lui Nan i s-a tăiat respiraţia. Erau deja cinci ani de când se chinuia să se convingă că nu fusese abandonată de Coşar, că el avea să se întoarcă. Şi acum Charlie îi spunea că el are un mesaj pentru ea.

— Ce este... A întrebat cu vocea tremurândă. Ce vrea să-mi spui?

Charlie s-a întors ca să o poată privi în ochi.

— Nu... Nu ştiu, a continuat, coborând privirea. Îmi pare rău.

Nan a oftat.

— Nu-ţi face griji, i-a spus, strângându-l în braţe. Îmi pare rău că te-am pierdut.

Charlie a tresărit când undeva, în apropiere, a explodat un foc de artificii.

— Este în regulă, i-a zis Nan. Suntem în siguranţă aici, sus.

O rachetă verzuie a vâjâit deasupra acoperişurilor şi a luminat norii joşi. S-a arcuit, a fâsâit, apoi s-a transformat în cenuşă incandescentă, care a aterizat pe străzile întunecate de sub ei.

— Sunetele pictează aerul, a spus Charlie. Artificiile îmi plac mai mult de aici, de sus.

Nan l-a privit cum admiră spectacolul.

— Şi mie.

O lumină argintie a apărut în depărtare ca un fulger şi a explodat într-o mie de stele sclipitoare care au trosnit, după care au luat-o în jos.

— Nan? a spus Charlie cu o voce slabă. Ce este un monstru?

Îşi amintea cuvântul pe care îl auzise în piaţă. Lui Nan îi răsunau şi acum ţipetele de acolo.

— Monstru este un cuvânt pentru ceva care îi sperie pe oameni. Un fel de creatură.

— Oh, a spus el. Deci eu sunt un monstru?

Nan s-a gândit mult înainte să răspundă. I-au venit în minte Crudd şi doamna Trundle şi indiferenţa nemiloasă a fiecărei persoane din oraş, căreia nu îi păsa dacă ea murea sau trăia.

— Am mai întâlnit monştri, i-a răspuns, punându-şi capul pe al lui. Şi pot să-ţi spun că tu nu eşti unul.

BUNĂTATE

Fata şi Coşarul au mers dintr-un oraş în altul, de-a lungul Tamisei. Aerul era deja rece – mai rece decât avea dreptul să fie în acea perioadă a anului. Vântul bătea dinspre vest – ursuz şi umed – şi îi biciuia pe faţă în timp ce mergeau. Coşarul o ţinea în braţe, exact cum făcea când era mult mai mică. În felul ăsta, ea putea să-şi protejeze faţa de bătaia vântului.

Vâjâiala era atât de asurzitoare, încât Coşarul nu putea să cânte sau să vorbească, ca să le mai treacă timpul. Faţa îşi ţinea faţa foarte aproape de gâtul lui şi îi asculta respiraţia greoaie, în timp ce el se chinuia să înainteze pe poteca mocirloasă. I se părea că sună ca respiraţia unui bătrân.

Într-un final, au ajuns la un adăpost.

— Măi să vezi! Un miracol! a strigat Coşarul şi a dat să lase fata jos, cât pe ce să vină grămadă odată cu ea.

Era un şopron abandonat de fierărie, fără pereţi. Toate uneltele erau ruginite şi bune de nimic. Pietrele de pe jos erau sparte. Dar în mijloc se afla un cuptor cu un coş de fum înalt, construit din cărămizi. În ciuda vântului de afară, în acest cuptor se putea face focul. Fata şi Coşarul s-au aşezat în genunchi şi au început să cureţe pânzele de păianjen. Ea a observat că mâinile Coşarului tremurau. Au răscolit baza cuptorului, până au dat de câţiva cărbuni pe care să îi aprindă.

— În seara asta o să ne prăjim ca doi fazani jumuliţi! a spus Coşarul, frecându-şi mâinile. Am putea să ne transformăm în nişte frigărui şi...

S-a oprit din cauza unei tuse greoaie, care a durat prea mult. Când şi-a luat batista de la gură, aceasta era plină de pete negre. Fata l-a privit şi s-a întrebat dacă nu cumva înghiţise o umbră.

După aceea a scos un chibrit din buzunar şi, protejându-l de vânt, l-a aprins de marginea cuptorului. Flacăra caldă i-a strălucit pe piele. Apoi a dus chibritul înspre cărbuni.

— Aşteaptă, i-a spus Coşarul.

Zicând acestea, a prins-o de încheietură. Mâna lui era teribil de rece.

S-a aplecat spre un colţ al cuptorului şi a scos ceva mic dintre umbre. L-a ridicat înspre flacăra chibritului, care stătea să se stingă.

Era o pană măruntă şi pufoasă.

Fata s-a uitat la pana pe care Coşarul o ţinea foarte strâns între

degete şi care flutura în bătaia vântului. Chibritul s-a stins.

— Ce reprezintă? a întrebat ea.

Coşarul s-a târât în interiorul cuptorului. A ridicat-o în braţe pe fată şi a urcat-o pe umeri, după care a împins-o în sus, pe hornul de piatră. Ea a văzut ceva sus, în întuneric, pe jumătate luminat de lună. Era un cuib. Şi în el stăteau cuibăriţi trei puişori de pasăre. Deschideau şi închideau ciocurile, scoţând cele mai jalnice piuituri.

Cip!
Cirip!
Cip!
Cirip!

Fata s-a îngrozit. Nu auzise ciripitul puilor din cauza vâjâitului pe care îl făcea vântul. A fost cât pe ce să ardă de vii puişorii. Mai dăduse jos cuiburi în trecut şi ştia ce avea de făcut. Dar când s-a întins să-l desprindă pe acesta, Coşarul i-a spus să se oprească. I-a explicat că, dacă atinge cuibul, părinţii puilor îi vor abandona, iar aceştia vor muri de foame.

După aceea a dat-o jos de pe umeri.

— Se pare că în seara asta nu ne vom bucura de foc.

Apoi a plecat capul şi i-a spus fetei ceva ce nu îi mai spusese niciodată.

— Îmi pare rău.

A îngropat cărbunii cu gheata şi a ridicat fata şi periile. Ea a simţit cum îi tremură mâinile din cauza vântului care vâjâia împrejur.

Au continuat să meargă în noapte.

PERFECT

Nan făcea baie când Charlie a apărut în pragul uşii:

— Ce sunt? Ştiu că nu sunt un monstru. Dar nici om nu sunt. Deci ce sunt?

— Eşti un lucru făcut din funingine întărită, i-a răspuns ea, ştergându-şi săpunul din ochi. Şi nu ar trebui să intri fără să baţi la uşă.

— A, da, a spus Charlie. Faci *intimitate.*

Nan îi vorbise recent lui Charlie despre intimitate. Asta „făcea" ea când se afla pe toaletă sau când făcea baie. Dar Charlie uita uneori.

— Mă duc în Camera cu Cărţi, i-a spus el, rostogolindu-se înspre hol. Şi o să citesc despre ce sunt.

Charlie nu ştia să citească, deci Nan nu era sigură că avea să afle ceva.

Şi-a terminat baia şi s-a îmbrăcat. L-a găsit pe Charlie în camera de lucru a căpitanului. Pe podea erau împrăştiate cărţi şi funingine. L-a privit cum se rostogoleşte cu mare viteză prin toată camera şi cum se izbeşte de bibliotecă. *Buf!* Biblioteca s-a cutremurat şi din ea au căzut câteva cărţi.

— Pare dureros, i-a spus Nan.

— Îmi este... greu... să ajung la cărţi.

Rămăsese fără suflare de la atâta zdruncinat.

— Nu cred că sunt genul de cărţi care te vor ajuta.

S-a aplecat şi a ridicat de jos o carte despre modul în care se formează norii. S-a uitat la Charlie, care acum era de dimensiunile oloiului cu terci de ovăz al doamnei Trundle, şi s-a întrebat dacă avea să înceteze vreodată să mai crească. Chiar în acea dimineaţă o rugase să-l ridice la nivelul bovindoului, ca să se poată uita la „zgâriecioase" (veverițe). Când a încercat să-l ridice, fata s-a împiedicat, s-a dus pe spate şi l-a scăpat, iar el s-a dus de-a berbeleacul patru rânduri de trepte spiralate.

— Cred că a venit timpul să-ţi fac un corp, i-a spus Nan.

— Dar am deja unul, i-a răspuns Charlie, rostogolindu-se mândru în cerc.

Nan a pus cărţile la locul lor, pe raft.

— Mă refer la un corp potrivit, cu mâini şi picioare, ca să poţi face singur anumite lucruri. Mă aştepţi toată ziua să ajung acasă şi să-ţi

aduc diverse obiecte sau să te ridic acolo unde nu ajungi. Oricum te faci din ce în ce mai mare, deci cred că ne putem înţelege.

Charlie s-a gândit puţin, după care a zis:

— Cred că mi-ar plăcea foarte mult. Ce fel de corp ar trebui să am?

Şi Nan a căzut pe gânduri, încercând să-şi dea seama ce fel de corp ar fi fost de ajutor.

— E clar că ar trebui să ai o coadă. Şi multe picioare. Mă gândesc la cel puţin şase sau şapte. Şi coarne.

A luat în considerare şi o pereche de aripi, chiar dacă ar fi fost puţin cam greu de folosit.

— Pot să am şi... degete? a întrebat Charlie, după un moment de tăcere.

Lui Nan nu-i prea surâdea ideea.

— Eşti sigur că nu ai prefera gheare?

A doua zi, în loc să-i vândă funinginea lui Horace Nobbs, Nan a dus-o acasă. A golit sacul pe podeaua din beci. Cu diferenţa că era mai mare şi nu mirosea a copii nespălaţi, beciul căpitanului îi amintea de magazia de cărbuni a lui Crudd.

Charlie s-a uitat la mormanul care era mult mai mare decât el.

— Nu... cred că ştiu cum să încep.

— Am găsit asta în camera de lucru, a spus Nan.

Ţinea în mână o carte voluminoasă, cu litere argintii şi un cotor pe care scria *Cartea Ilustrată a Bestiilor.*

— Se numeşte „bestiar", i-a explicat ea. Este o listă mare, cu tot soiul de monştri.

— Dar eu nu sunt un monstru, i-a răspuns Charlie.

— Bineînţeles că nu eşti.

Zicând acestea, a deschis cartea şi a continuat:

— Eşti mai degrabă o creatură. Asta presupune orice nu înseamnă o persoană adevărată.

— Oh, da. Eu *nu* sunt o persoană adevărată.

Nan a dat pagina.

— Ce zici de asta?

I-a arătat o poză cu o vacă înaripată, cu coadă de şarpe.

Charlie a sărit în lături de spaimă.

— *Nu* vreau să fiu chestia aia.

Nan a ridicat din umeri.

— Fie ca tine.

A continuat să frunzărească paginile cărţii, până a dat peste ceva numit „bestia călătoare”. Avea corp de leu, de leopard şi de şarpe deopotrivă, dar şi de ceva intitulat „căprior” – Nan a presupus că era vorba despre un fel de cerb mai mare. I s-a părut mai mult decât potrivit.

— Stai nemişcat, i-a spus lui Charlie. S-ar putea să doară.

A luat o mână de funingine şi a început să-l frece pe Charlie pe o parte.

— Au!

— Ţi-am spus că o să doară.

A ţuguiat vârful, ca să-l facă mai ascuţit. Încerca să construiască un corn.

Nan şi-a spus că încercarea de a-i face lui Charlie un corp avea să fie precum ridicarea unui om de zăpadă, într-un fel aşa şi era, doar că funinginea nu se lipea bine, din cauză că el se tot fâţâia. În plus, a fost nevoie de o mulţime de funingine. După câteva ore, toată munca ei a însemnat un ciot mic, într-o parte a feţei. Şi era construit într-un unghi bizar, împiedicându-l să se rostogolească bine.

— Este un corn foarte frumos, i-a spus Charlie.

Dar Nan a crezut că doar încerca să fie politicos.

— Mâine o să-ţi fac unul şi în cealaltă parte, ca să te echilibrez.

Deja începuse să-şi cam piardă entuziasmul.

— În ritmul ăsta, o să-mi ia luni bune să te termin.

Oare n-ar trebui să renunţăm la câteva picioare?

Charlie se tot balansa dintr-o parte în alta, ca şi când încerca să-şi găsească poziţia confortabilă, dar nu reuşea.

— Mă întreb dacă n-aş putea să mă fac singur, a spus el aproape în şoaptă.

Nan l-a privit îndelung. El o privea cu o expresie de teamă.

— Nu-ţi place cornul?

— Este foarte drăguţ să fii o bestie călătoare, i-a răspuns el. Dar cred că mi-ar plăcea să fiu altceva.

În vocea lui se simţea o urmă de speranţă.

Nan a îngenuncheat şi i-a pus mâna pe cap. Capătul cornului s-a sfărâmat la atingerea ei.

— Nu cred că te vei descurca mai rău decât mine, i-a răspuns.

Charlie a cerut puţină intimitate. Nan a înţeles, chiar dacă s-a simţit

puţin tristă. A lăsat lângă el şi *Cartea Ilustrată a Bestiilor.*

— În caz că ai nevoie de ea.

Charlie şi-a petrecut următoarele săptămâni în beci, lucrând din greu la propriul corp. Din când în când o striga prin horn, rugând-o să-i mai aducă funingine. În timpul zilei, Nan curăţa coşuri cât putea de repede şi vindea din funingine doar cât să-şi cumpere de mâncare. Seara îşi dădea seama că îi lipsea compania lui Charlie. Spera să termine în curând.

Nu l-a văzut deloc în tot acel timp. El o ruga să dea drumul cenuşii pe jgheabul de cărbuni şi, câteodată, îi cerea o găleată cu apă. Fata încerca din răsputeri să-l zărească printre umbre, dar era prea întuneric. Odată l-a auzit mişunând pe acolo. Părea supărat.

— Eşti sigur că nu ai nevoie de ajutor? l-a întrebat ea de sus.

— N-n-u intra! i-a strigat el.

Şi uite aşa trebuia să aştepte şi să-şi pună întrebări. Charlie avea şansa să devină orice voia. Nan s-a uitat la picioarele ei slăbănoage şi la degetele pătate şi s-a gândit cum s-ar fi transformat ea dacă ar fi avut şansa asta. Dar ea nu voia să se transforme. Nu în felul în care se transformau fetele de vârsta ei. Nu voia să se „împlinească". Prefera să fie o trestie slăbănoagă, decât o floare fără minte.

În sfârşit, Charlie s-a terminat.

— Acum poţi să cobori, i-a spus prin horn.

Nan se chinuia să scoată dintr-o sticlă uriaşă o navă *H.M.S Scop* în miniatură. A dat drumul sticlei şi a luat-o la fugă, spre beci.

Locul era cufundat în întuneric, cu excepţia unei raze de lumină, care intra prin fereastra cu grilaj. *Cartea Ilustrată a Bestiilor* zăcea pe podea, exact în locul în care o lăsase cu câteva săptămâni în urmă.

— Charlie? a spus Nan, privind în jos, pe treptele întunecate. Unde eşti?

— Sunt aici.

Era în colţ, mascat de umbre.

Nan şi-a dat seama că acum era mult mai mare. Chiar mai mare decât ea.

— Hai să vedem, i-a spus fata.

— Promite-mi că nu o să râzi, a spus Charlie.

Vocea lui era neschimbată.

— Îţi promit, i-a răspuns ea. Dar şi dacă nu va fi aşa, promit să fac

tot ce-mi stă în putinţă să fie un râs frumos.

L-a văzut cum dă din cap. Şi cum iese din umbră. Paşii erau nesiguri. Încă învăţa să meargă.

— Nu mi-a ieşit totul cum trebuie.

Nan şi-a pus mâinile la gură.

— Oh, Charlie...

Faţa lui era la fel cum îşi amintea, numai că acum era mai mare. Avea aceiaşi ochi temători. Aceeaşi gură strâmbă.

Nu avea gât. Capul îi stătea direct pe umeri şi părea o movilă. Corpul nu avea margini uniforme. Avea două mâini şi două picioare, ca oamenii, dar picioarele nu aveau aceleaşi dimensiuni – chiar şi când stătea drept, părea că avea să vină în nas în orice moment.

Nan s-a uitat lung la el, fără să-şi ia mâinile de la gură.

— Charlie... eşti *uriaş.*

Pentru ea, gândul că se uita la acelaşi Charlie pe care îl purta în buzunar cu doar câteva săptămâni înainte era prea mult.

Charlie şi-a împreunat mâinile şi degetele noduroase, câte trei la fiecare mână.

— Nu-ţi place.

Era ciudat să auzi o voce atât de plăpândă venind de la o creatură atât de mare.

Nan a dat din cap şi s-a apropiat de el.

— Charlie...

Şi-a pus mâinile pe pieptul lui, care era la nivelul ochilor ei. Era cald şi sfărâmicios. L-a îmbrăţişat strâns cu ambele mâini. Era atât de mare, încât fata nu-şi putea atinge degetele.

— Eşti *perfect.*

NEFIINŢĂ

Chiar dacă Charlie avea acum corp, persista aceeaşi întrebare. Ce era? Nan simţea că, dacă ar fi ştiut ce fel de creatură era Charlie, ar fi înţeles mai bine de ce i-l lăsase Coşarul.

Şi-a petrecut a doua zi cufundată în *Cartea Ilustrată a Bestiilor,* analizând cu atenţie fiecare pagină, în căutarea unor indicii care să o lămurească ce fel de creatură era Charlie. El a stat alături de ea, gata să răspundă la orice posibilă întrebare.

— Crezi că muşcătura ta e veninoasă? l-a întrebat fata.

— Nu am dinţi, a răspuns Charlie din şemineu.

Scotea nori pufoşi de fum, care se duceau în sus, pe horn. Nan nu înţelegea cum putea cineva atât de mare ca Charlie să mai încapă acolo, dar se părea că el reuşea.

A trecut la următoarea pagină.

— Nu levitezi când e lună plină, aşa-i?

— Nu, nu cred că fac asta, i-a răspuns Charlie. Dar pot să dau formă fumului pe care îl scot.

Şi-a mişcat mâinile şi a format o bilă.

— Vrei să te învăţ şi pe tine?

— N-am timp de joacă, i-a zis Nan întorcându-se la carte. Lucrez.

Abia după-amiază, târziu, Nan a făcut o pauză.

— Charlie! a strigat ea, sărind de pe podea. Am găsit!

Charlie şi-a şters cenuşa de pe picioare şi s-a dus la ea.

— Ce ai găsit?

Nan i-a arătat un paragraf chiar din mijlocul unei pagini.

— Tu să-mi spui, i-a spus ea, arătându-i un desen.

Era o creatură uriaşă şi diformă, cu ochi negri şi umeri laţi.

— Este Charlie, a spus el.

Nan a dat din cap.

— Arată exact ca tine... numai că pare făcut dintr-un fel de piatră.

Charlie şi-a pus mâna pe burtă, iar aceasta s-a sfărâmat, fulgii de funingine aterizând pe podea.

— Cum mi se spune?

— Cartea spune „golem".

A pus din nou degetul pe paragraf şi a început să citească cu voce tare:

Golem: *Monstru mitic din tradiţia evreiască, o făptură artificială, plămădită din noroi sau argilă, adusă la viaţă printr-un ritual obscur. Frecv. cu referire la un servitor lipsit de raţiune sau bestie de povară, menite să treacă în nefiinţă.*

Nan a fost cât pe ce să citească „monstru” cu voce tare, dar l-a schimbat la timp cu „creatură”.

— Ce părere ai? l-a întrebat fata.

Charlie s-a uitat la carte şi s-a încruntat.

— Un golem este făcut din noroi sau argilă, a spus el, în cele din urmă. Eu sunt făcut din funingine întărită.

— Funinginea întărită se aseamănă cu argila. Nu înseamnă decât că eşti un alt tip de golem. Unul din *funingine.*

— Un golem de funingine, a repetat Charlie. Ce este ne-fiinţa?

— Habar nu am, i-a răspuns Nan. Dar acum, că ştim cum ţi se spune, ne va fi mai uşor să învăţăm. S-ar putea să ştiu pe cineva care ne-ar putea spune mai multe despre golemi. Aş putea să-l întreb dacă vrei.

Charlie şi-a împreunat degetele.

— Cred că nu este o idee rea.

Nan şi-a dat seama că nu vorbea serios.

— Eu doar încercam să ajut, a continuat ea, închizând cartea. Dacă nu voiai să ştii răspunsul, nu trebuia să întrebi.

Charlie a dat uşor din cap.

— Un golem de funingine ar putea fi o creatură interesantă, a spus el uşor. Dar cred că prefer să fiu *doar Charlie.*

Nan s-a uitat fix, în ochii lui negri, care nu clipeau. S-a gândit la toate momentele în care adulţii îi spuseseră „coşarul” sau „băiatul” ori lucruri chiar mai răutăcioase. Asta o făcea să simtă că nu o percepeau ca pe o persoană. Ceea ce, desigur, chiar făceau.

Charlie a făcut încă o formă străvezie, din fum.

— Eşti foarte supărată pe mine?

Nan s-a ridicat şi i-a cuprins faţa cu mâinile. S-a ridicat şi mai sus, pe vârfuri, şi şi-a lipit nasul de locul în care ar fi putut să se afle nasul lui.

— *Doar Charlie* este absolut de ajuns pentru mine.

O CĂLĂTORIE LA PRĂVĂLIA CU DE TOATE

Poate că Charlie nu dorea să afle mai multe despre golemi, dar nu la fel se putea spune despre Nan. Şi aşa s-a trezit fata mergând greoi pe malurile reci ale Tamisei, într-o după-amiază friguroasă de miercuri.

Malul stâng era străjuit de fabrici, depozite şi mai multe vapoare decât putea să numere. S-a uitat de-a lungul docurilor. Chiar dacă era o toamnă friguroasă, apa tot mirosea oribil. Oamenii numeau Tamisa „Oala de noapte din camera reginei". De fel, fata era mai mult decât fericită să facă un ocol de zece străzi, numai ca să evite mirosul. Dar nu şi azi. Pentru că avea ceva de făcut.

Fluviul era la reflux, astfel că malurile erau pline de adulţi şi copii care călcau prin ochiurile de apă, cotrobăind după gunoaie. Nan a mers pe stâncile de la baza pilonilor de piatră ai Podului Blackfriars. Auzea caii fornăind şi tropăind deasupra ei, indiferenţi la lumea de dedesubt.

Chiţ!

Un şoricel alb i-a adulmecat piciorul.

— Bună, Prospero, a spus Nan. Toby e p-aici?

Şoricelul a trecut în grabă pe lângă ea şi s-a căţărat pe umărul lui Toby Squall. Acesta tocmai ieşise din apă şi ţinea în mână ceva care semăna cu o crosă. Îşi suflecase pantalonii şi era plin de noroi până la genunchi. Avea pe faţă cel mai enervant rânjet din lume.

— Sal'tare, Murdărico! a zis el, îndesând crosa în sac. Chiar mă întrebam când o să apari.

Fata a strâmbat din nas. Toby mirosea aproape la fel de rău ca Tamisa.

— Mi-e greu să cred asta. Se presupune că am murit.

Rânjetul lui Toby a devenit şi mai larg.

— Toţii băieţii zic c-ai murit în focul ăla. Inspectorii l-au amendat pe Crudd şi toate cele. Dar eu am ştiut că nu este adevărat.

A scos ceva din buzunar şi i l-a întins şoricelului, ca să-l mănânce.

— Eu şi Prospero am verificat şcoala unde se zice că ai fi ars. Am găsit o urmă de picior, firimituri de prăjitură şi o fereastră spartă, în pod.

Asta a uimit-o pe Nan. Lui Toby îi era frică de înălţime. Probabil că îşi dorise mult să afle adevărul.

— Prospero a crezut c-ai tulit-o în Canada, dar i-am zis eu că nu poţi

să stai departe de dragul şi scumpul tău Toby.

A bătut uşor cu degetele în basca pe care o avea pe cap şi a continuat:

— Cărui fapt îi datorez această onoare?

— Am venit cu afaceri.

Nan ştia că, dacă îl întreba direct despre golemi, Toby putea să se prindă. Puştiul se prindea întotdeauna, de tot. Iar dacă exista un lucru pe care fata îl învăţase în Noaptea Focurilor de Artificii, acesta era că oamenii se temeau de Charlie – şi ar fi putut să se teamă încă şi mai tare acum, că arăta ca un monstru adevărat. *Nu ca un monstru,* şi-a spus. *Ca un golem.* Ce-o mai fi fost şi acesta.

— Cu afaceri, zici? a întrebat Toby, punându-şi mâna la inimă. Marea Vrabie Nan doreşte să achiziţioneze ceva de la prăvălia mea cu de toate? După toţi anii ăştia, în care m-ai evitat? E clar că visez! Să mă ciupească puţin cineva!

Prospero l-a muşcat de deget.

Nan a început să regrete că venise la el.

— Dacă ai de gând să râzi de mine, mă duc în altă parte, a spus ea şi s-a întors către malul fluviului. Poate la Dibbs Umflatul din Eastcheap. El îmi oferă mereu daruri.

Dibbs Umflatul era un căldărar care nu-i dăduse niciodată nimic lui Nan, nici măcar o garnitură de metal. Dar Toby nu ştia asta.

— Păi, stai aşa, a zis puştiul, venind în fugă în faţa ei. E clar că nu-mi pot lăsa cea mai bună fată să-şi încerce norocul cu de-alde Dibbs Umflatul.

I-a zâmbit. De-adevăratelea.

— Vreau să ajut cum pot.

Nan şi-a muşcat limba.

— N-am nevoie de nimic de la prăvălia ta cu de toate, i-a zis ea. Sau, mă rog, nu chiar.

A scos din buzunarul de la haină o bucată de hârtie îngălbenită.

— Vreau să-mi faci aşa ceva.

Toby a luat hârtia ruptă de Nan dintr-o ediţie mai veche a *The Times.* A desfăcut-o şi a mijit ochii la coloanele micuţe de text, scrise cu litere la fel de micuţe. I-a pierit zâmbetul.

— Murdărico... Ştii că nu pot... îmmm... Ai putea să-mi citeşti tu?

Nan şi-a dat ochii peste cap şi i-a smuls hârtia din mână.

— Uite. Jos. Este un anunţ, a spus ea şi a început să citească.

„The Times *informează că Societatea Londoneză a Prieteniei pentru Schimbarea Legii Privind Băieţii-Căţărători l-a desemnat pe Joseph Glass câştigătorul premiului de 100 de lire sterline pentru schiţa unui sistem mecanizat de periat, care ajută coşarii să cureţe coşurile fără utilizarea băieţilor-căţărători...*

— Pricepi tu ideea, a spus Nan, ridicând din umeri şi întinzându-i hârtia. E şi schiţa acolo.

— Glass. Păi, ăsta da nume... a spus Toby, scărpinându-se în zulufii roşcovani. Deci au găsit în sfârşit o metodă să cureţe coşurile de fum fără ajutorul căţărătorilor. Stăpânilor-coşari n-o să le placă asta.

— Nu cred că-şi fac ei griji prea mari. Bucata asta de ziar e veche de peste 50 de ani. Glass ăsta, cine-o fi el, e mort de mult şi lumea a uitat de invenţia lui. Am găsit-o în timp ce făceam curat prin lucrurile căpitanului...

Şi-a dat seama ce era să spună.

— Nu-i treaba ta unde am găsit-o.

— Lucrurile *căpitanului?* a repetat Toby, aruncându-i una dintre privirile sale, ca şi când ea ar fi fost un puzzle, iar el, cu un pas mai aproape să-l descifreze.

— Şi-atunci care e treaba mea în afacerea asta?

Nan şi-a băgat mâinile în buzunare.

— Vreau să faci una. Pentru mine.

Simţea cum i se îmbujorează obrajii.

Toby a mijit ochii, ca şi când fata tocmai îi servise pe tavă ultima piesă din puzzle.

— Încă mai cureţi coşuri? După tot ce s-a întâmplat?

— Prin vene îmi curge funingine, a zis Nan şi a lovit cu degetul de la picior în noroi. Îţi dai seama ce s-ar întâmpla dacă ar veni Coşarul şi-ar descoperi că am renunţat la meserie? E îndeajuns de complicat că i-am pierdut pălăria.

— Coşarul?

Toby i-a aruncat lui Nan o privire pe care fata nu a ştiut cum s-o interpreteze, apoi a ridicat din umeri:

— Cu funingine sau fără, zilele de căţărător îţi sunt numărate. De asta ai nevoie de perie, aşa-i? Să urci pe hornuri şi când nu vei mai

putea.

Nan şi-a schimbat poziţia şi s-a uitat în altă parte. Toby avea dreptate, ştia asta. Deja desfăcuse tivul de la pantaloni, iar mânecile de la haină îi veneau până la jumătatea antebraţului. Cu o săptămână înainte, i s-a întâmplat de două ori să antameze o lucrare şi să o refuze când ajungea la casă şi vedea numărul coşurilor şi complexitatea lor.

— Deci, crezi că poţi face asta?

— Uiţi cu cine stai de vorbă. M-am născut să fac chestii.

Lui Toby îi plăcea să spună că provenea dintr-o mare familie de căldărari nemţi. Lui Nan îi plăcea să spună că provenea dintr-o mare familie de oameni consideraţi o pacoste. El se născuse într-un oraş numit Dresden. Ai lui îl trimiseseră în Anglia când era mic, locul în care se născuse fiind de rău augur pentru oamenii ca el. Numele lui real era Schaal. Dar, când a ajuns aici, l-a schimbat cu Squall, ca să nu mai aibă necazuri din cauza alor lui.

Nu funcţiona întotdeauna.

Nan l-a cunoscut pe Toby când Coşarul încă era cu ea. Au dat peste o gaşcă de puşti care băteau un băieţel şi îi spuneau „evreu". Din tonul pe care îl foloseau, părea o insultă. La vremea aceea, Nan nu ştia ce însemna evreu. Nici acum nu ştia foarte exact. Coşarul a intervenit în încăierare, i-a alungat pe bătăuşi şi i-a dat lui Toby toţi banii pe care îi avea. Câteva zile mai târziu, Coşarul a dispărut. De atunci, Toby se ţinea după ea ca un căţeluş vagabond.

Toby discuta în continuare cu Prospero despre bucata din ziar.

— O schiţă care lasă de dorit. Trebuie să facem mecanismul mai stabil. N-o să fie de niciun folos dacă se va destrăma la prima utilizare...

— Ştii ce-i ăla un golem? l-a întrebat Nan, încercând să păstreze un ton relaxat.

Toby s-a uitat în sus.

— Normal că ştiu, a răspuns el, ridicând din umeri. E un fel de... pateu, aşa-i?

Nan şi-a dat ochii peste cap.

— Aşa-i.

A fost dezamăgită că singurul evreu pe care îl cunoştea în Londra ştia despre golemi la fel de puţine ca ea.

— M-am răzgândit, a spus fata, întinzându-se după bucata din ziar.

— Stai aşa, i-a zis Toby. Pot s-o fac.

— Prea bine, păstreaz-o.

Deja primise răspunsul pe care îl aştepta.

— Oricum cred că schiţa este o porcărie. Altfel am avea cu toţii aşa ceva.

S-a întors şi a luat-o spre mal.

— Stai! i-a strigat Toby. Doseşte peria – Crudd este în continuare pe urmele tale. Vreau să mă asigur că eşti în siguranţă. Nu vrei nici măcar să-mi spui unde stai?

Puştiul a urcat malul şi a strigat:

— *Nan!*

Dar ea deja traversa Podul Blackfriars, păşind printre birje şi căruţe şi îndreptându-se spre Oraş. I s-a părut că îl aude pe Toby strigând-o din nou. Nu i-a răspuns.

MOARTE ŞI TAXE

Pentru Nan, cel mai mare avantaj al faptului că muncea pe cont propriu era că avea îndeajuns de mulţi bani ca să-şi cumpere singură mâncare. Şi era ceva ce îi plăcea mai presus decât orice.

— Am rămas fără dulciuri cu aromă de lemn dulce, i-a strigat lui Charlie, de lângă bovindoul care pentru ei funcţiona pe post de uşă de la intrare. Mă duc la magazin.

— Stai, i-a strigat Charlie scoţând capul de pe palier, îmi iei şi mie nişte prune de zahăr?

— Sunt prea scumpe.

Şi-a pus haina pe ea şi a scos un picior în exterior.

— În plus, tu nu mănânci mâncare de oameni.

— Aşa este, a spus el şi a schiţat cu degetul un vârtej pe tapet. Este... pentru prietenul meu.

Nan şi-a tras piciorul înapoi.

— *Prietenul* tău?

A simţit că i se strânge stomacul de frică. Mai ştia de Charlie şi altcineva?

— Şi care este numele *prietenului* tău?

A încercat să păstreze un ton calm.

Charlie a luat mâna de pe perete.

— Nu prietenul meu, a spus el, ezitând. Am vrut să spun pentru... *degetul* meu.

— Charlie!

Nan a închis fereastra.

— Eşti cel mai jalnic mincinos din câţi cunosc.

Charlie a dat din cap, mândru de el.

— Da, aşa este.

Fata s-a dus spre el şi i-a pus mâinile pe umeri.

— Am nevoie să-mi spui cine este prietenul tău.

Charlie a privit spre tavan. Apoi a lăsat ochii spre podea. Se uita oriunde numai la Nan nu.

— Prietenul meu vine în vizită din Camera cu Nimic. Dar numai dacă îi dau de mâncare.

Nan a dat din cap.

— Presupun că acolo s-au dus toate dulciurile mele cu aromă de

lemn dulce.

— Prietenului meu îi plac foarte mult dulciurile.

— Se vede.

Nan a luat de pe perete o urnă grecească şi a luat-o de-a lungul holului.

— Prietenul tău este acum acolo?

Oricine ar fi fost acel „prieten”, avea să-l facă să-i pară rău că îi încălcase proprietatea şi că îi mâncase dulciurile.

— Te rog să nu fii supărată, i-a spus Charlie, mergând apăsat în urma ei.

— Vreau doar să-l cunosc.

A deschis brusc uşa Camerei cu Nimic şi a ridicat urna deasupra capului.

Chiţ!

Lângă perete stătea ghemuit un şoricel cu blana albă. Se holba la ea cu ochi roşii şi îngroziţi.

Nan i-a întâlnit privirea cu mult interes.

— Bună, Prospero.

Charlie a trecut pe lângă ea. A îngenuncheat în faţa şoricelului, iar acesta s-a urcat în palmele lui.

— Prietenul meu, a spus el. Numele lui este *Chiţ!*

Nan a lăsat urna jos.

— Mă duc după dulciuri cu aromă de lemn dulce. Când mă întorc, ar fi bine ca această *chestie* să dispară.

Dar ştia că era prea târziu.

Oriunde se ducea Prospero, avea să apară în curând şi Toby.

— Sal’tare, Murdărico!

Când s-a întors, o aştepta Toby.

— Ai nevoie de ajutor?

Nan s-a ridicat pe streaşină. Cumpărase de la piaţă un ulcior cu lapte, motiv pentru care căţăratul a fost cam dificil. Nu putea să folosească intrarea principală, ca să nu fie văzută cum intră într-o casă care se presupunea a fi abandonată. În plus, nici nu avea cheie.

— Parcă îţi era teamă de înălţime.

— Mi-e frică de mor, a confirmat băiatul.

Nan a văzut că se ţinea de o funie de catarg, pe care o ancorase de

un fleuron[5].

— Dar m-am gândit că ai putea avea nevoie de ajutor să urci şi să cobori diverse lucruri, aşa că am făcut scripetele ăsta.

A tras de un capăt al funiei şi a ridicat o velă jerpelită, căreia îi legase capetele, formând astfel un fel de macara.

— Mi se pare numa' bun pentru cineva care vrea să ridice chestii din stradă, fără să fie văzut.

Toby a deschis vela, scoţând la vedere prăvălia sa cu de toate. Prospero stătea în mijloc.

Nan s-a uitat la şoricel şi i-a zis:

— Presupun că trebuie să-ţi mulţumesc pentru asta.

— Nu fi supărată pe el. Noi nu avem niciun secret. Ne spunem totul. Aşa fac cei mai buni prieteni, a zis băiatul.

După aceea a tras cu ochiul la coşurile de fum dimprejur.

— Deşi trebuie să recunosc că am fost impresionat când mi-a spus că te ascunzi în Casa cu o Sută de Coşuri. Mi-aş fi dat jos basca dacă nu mi-ar fi fost atât de frică să nu cad.

Nan a ridicat din umeri:

— Pur şi simplu avem nevoie de un loc în care să nu ne caute coşarii.

Toby a izbucnit în râs:

— Sunt foarte superstiţioşi. Nu ştii că unii dintre ei chiar cred că locul ăsta este *bântuit?*

A spus asta de parcă ar fi fost cel mai amuzant lucru pe care îl auzise vreodată.

Nan a clipit:

— Păi, şi nu e aşa?

Toby a făcut ochii mari:

— Tu chiar nu ştii de ce este părăsit locul ăsta?

Nan a simţit că îi iau foc obrajii.

— N-ai de gând să-mi spui?

Toby s-a aşezat pe fronton, proptindu-şi un picior pe streaşină.

— Aşa cum spun mereu, în viaţă sigure sunt doar moartea şi taxele.

— Nu te-am auzit spunând asta nici măcar o dată, i-a zis Nan, deschizând capacul ulciorului şi luând o gură de lapte.

---

[5] Ornament sculptat în formă de floare sau de frunză stilizată, folosit mai ales în arhitectura gotică (n. t.).

Apoi i l-a întins şi lui Toby, care a sorbit îndelung.

— Taxe înseamnă banii pe care bogătaşii îi plătesc reginei, ca să-şi poată permite ceaiul şi rochiile.

— Ştiu ce înseamnă taxe, i-a răspuns Nan.

— Şi modu' în care-şi asigură regina asta, Vickie, taxele sunt coşurile de fum. Cu cât mai multe coşuri are o casă, cu atât mai mulţi bani primeşte ea. Pun rămăşag că o casă ca asta îi aduce *multe* rochii. Când a dat colţu' căpitanul, familia lui a început să se certe pe locul ăsta. Dar nimeni nu-l voia cu adevărat, cum ar veni cu tot cu taxele care ar fi trebuit plătite pe coşuri. Dar nici nu voiau să lase pe *altcineva* să-l înşface. Aşa că s-au certat şi s-au tot certat ani întregi. Cre' că eşti norocoasă că n-au apărut la uşă, ca să-l vândă.

Nan nu-şi dădea seama dacă nu cumva Toby râdea de ea.

— Crezi că ar face asta?

— Cine poate şti? a continuat băiatul, ridicând din umeri. Dar să nu-ţi faci griji, sub Podul Blackfriars sunt locuri numa' bune, alături de mine şi de Prospero.

Zicând acestea, şi-a lungit gâtul către bovindou.

— Că tot veni vorba de el... îmi zice că mai e cineva cu tine în casa asta. Cineva... *neobişnuit.*

Nan s-a dat într-o parte, ca să-i blocheze vederea.

— Şi dacă ar fi aşa, nu-i treaba ta, a spus ea, împreunându-şi mâinile.

Toby a dat din cap.

— Fie ca tine dacă aşa vrei. Dar dacă m-am prins eu, fii sigură că se va prinde şi Crudd. E viclean şi periculos.

— Nu-ţi face griji în privinţa mea.

Băiatul a lăsat capul într-o parte.

— Chiar n-ai nimic să-mi arăţi, zici? a continuat, arătând cu degetul înspre macara. Nici după ce te-am întâmpinat cu darul ăsta fin şi toate cele?

Nan şi-a muşcat limba. Chiar dacă era foarte enervant, ştia că putea avea încredere în el.

— Prea bine, i-a zis. Dar dacă îţi arăt, promite-mi că n-o să sufli o vorbuliţă.

Toby şi-a pus mâna pe inimă.

— O să fiu un munte de discreţie. Prudenţa întruchipată. Un zid de răbdare...

— Zău că nu ştiu ce înseamnă toate astea, l-a întrerupt Nan. Jură şi tu ca un om normal, în carne şi oase.

— Jur pe Tamisa, a spus Toby, dând solemn din cap. Şi dacă-ndrug baliverne, te las să mă ţii de mână la parada de 1 Mai.

Nan şi-a dat ochii peste cap.

— Bună încercare.

Ziua de 1 Mai era o sărbătoare sacră pentru coşari – organizau o paradă în tot oraşul şi mii de oameni îi priveau şi îi aplaudau. Toby încerca să o ţină de mână în această zi, de când îl ştia.

— Prefer să mă las opărită şi jumulită ca o pasăre, decât să fiu ţinută de mână de tine sau de altcineva.

— Bine atunci, a continuat băiatul, dându-şi jos basca. Jur pe prăvălia mea cu de toate şi pe tot ce e-n ea.

Nan a avut un moment de ezitare. Sacul puştiului era jerpelit şi plin de nimicuri. Dar era bunul lui cel mai de preţ. Ştia că n-ar fi riscat să-l piardă. S-a întors, s-a căţărat pe fereastra din pod şi i-a zis:

— Ai grijă la cap.

VIAŢĂ

Nan l-a condus pe Toby în jos, pe scările bovindoului. Era ciudat de jenată de dezordinea dimprejur.

— Nu mă aşteptam să primesc musafiri, a mormăit ea, înlăturând cu piciorul o pernă care zăcea în drum.

Era ca şi când prezenţa băiatului în casă o făcea să vadă lucrurile cu alţi ochi.

Toby s-a uitat cu o privire tâmpă la salon, care fusese transformat într-o fortăreaţă uriaşă, construită din piese de mobilier şi lenjerii de pat.

— Dacă ar vedea băieţii asta!

— Nici pomeneală, i-a zis Nan. Pentru că ai promis să nu spui nimănui.

Toby a ridicat mâinile:

— Fireşte.

Nan a oftat şi şi-a continuat drumul în jos, pe scări. Nu după mult timp, au trecut de Camera-cu-Oale-şi-Tigăi-care-se-Bălăngănesc. S-a oprit şi l-a privit cu răceală pe Toby:

— Nu uita ce ai promis.

Băiatul a părut amuzat de seriozitatea ei:

— Serios, ai pe cineva acolo sau ce?

— Se poate spune şi aşa, i-a răspuns fata, deschizând uşa. El este Charlie.

Prietenul ei se afla în capătul îndepărtat al camerei şi desena. În ultima vreme începuse să deseneze pe pereţii cu tencuială albă – i se părea mai simplu, pentru că nu se găureau. Umpluse un perete întreg cu cercuri stângace, care aveau ochi.

— Oh, bună, a spus Charlie, întorcându-se ca să-i întâmpine. Mă desenez pe mine mic.

Toby stătea lângă Nan. Avea gura întredeschisă. Îşi dăduse jos basca, vrând pesemne să facă o reverenţă. Prospero a ţopăit de pe umărul lui şi s-a dus să-l salute pe Charlie, cu un *chiţ* fericit.

Băiatul a clipit, ca şi când ar fi vrut să se trezească dintr-un vis.

— Tu...? a început el, întorcându-se către Nan. El...?

— Charlie este un golem, i-a spus fata. Şi, după cum vezi, un golem *nu* este un fel de pateu.

Chiar se bucura să vadă că Toby rămăsese fără cuvinte.

— Un golem de *funingine,* a adăugat Charlie, arătând înspre desene. Cândva am fost aşa, mic. Dar asta se întâmpla cu *mult* timp în urmă.

— Adică săptămâna trecută, a adăugat Nan.

Toby s-a scărpinat la ceafă şi a făcut un pas înainte.

— Ce... Tu de unde vii?

— Eu vin din pălăria Coşarului, i-a răspuns Charlie.

Nan a început să-i explice:

— Îţi mai aminteşti bulgăraşul de funingine întărită, pe care mi l-a lăsat Coşarul? Cel care era mereu cald?

Toby aflase de darul Coşarului cu câţiva ani în urmă, când Prospero îşi băgase nasul în buzunarul lui Nan şi încercase să i-l fure.

— Normal că îmi amintesc, a spus el. Am încercat să ţi-l cumpăr, dar tu mi-ai zis să mă duc şi să mănânc un ţipar fiert.

Era ciudat modul în care îşi amintea Toby toate lucrurile pe care i le spusese Nan.

— Ei bine, bulgăraşul ăla era... Charlie, a zis fata.

Apoi a întors cu fundul în sus o oală mare, din mijlocul camerei, şi s-a aşezat pe ea.

— Totul s-a întâmplat odată cu Ghiontul Diavolului. Cum-necum, focul l-a adus la viaţă. Şi acum arată cum vezi.

Fanta de pe faţa lui Charlie s-a transformat într-un surâs de mândrie.

— Nan a zis „ajutor", aşa că asta am făcut. Am ajutat-o.

Toby a pocnit din degete.

— Ştiam eu! a zis băiatul. El te-a scos din hornul ăla. Probabil că l-a făcut bucăţi-bucăţele cu mâinile astea mari.

— Atunci nu aveam mâini mari, a zis Charlie. Mi-am folosit capul, ca să pot să dau la o parte cărămizile. Şi apoi am ajutat-o prin metoda Charlie.

Nan a fost surprinsă cât de bine îşi amintea totul. De obicei, era cam uituc.

— Cum adică „prin metoda Charlie"? l-a întrebat fata.

Creatura s-a uitat la propriile mâini.

— Păi...

De pe degete i-au căzut fulgi de funingine. Era clar că nu se simţea bine să discute despre asta.

— Am făcut-o să revină la viaţă.

Nan a dat din cap:

— *Ce* ai făcut să revină la viaţă?

Charlie s-a uitat la ea:

— Inima ta.

— Mi-ai făcut *inima* să revină la viaţă?

Charlie a dat din cap, apoi a trasat cu piciorul o linie pe podea.

Nan ştia că Charlie avea câteodată un mod ciudat de a explica unele lucruri, dar asta era bizar chiar şi pentru el.

Toby a luat-o la pas către Charlie şi i-a cuprins o mână în mâinile lui.

— Dă-mi voie să-l salut pe cel care i-a salvat viaţa fetei mele celei mai bune.

Zicând acestea, i-a strâns cu putere mâna lui Charlie.

— Numele meu este Toby Squall.

Lui Charlie a părut să-i placă acel gest:

— Oh, da, i-a spus băiatului. Eşti o pacoste uriaşă.

Toby a rânjit:

— Deci ţi-a povestit despre mine?

Nan şi-a dat din nou ochii peste cap.

Toby s-a invitat singur la cină şi Nan şi-a dat seama că lui Charlie îi plăcea compania lui, astfel că a fost de acord. Nu aveau mare lucru în cămară, dar Toby a scos din prăvălia sa cu de toate o conservă de heringi, pe care fata i-a prăjit şi i-a servit cu chifle vechi de o zi şi cu restul de lapte. Era, totuşi, un adevărat festin.

În timp ce mâncau, Toby i-a pus lui Charlie tot soiul de întrebări; Nan s-a simţit prost că nu se gândise la niciuna dintre ele. „Eşti făcut pe de-a-ntregul din funingine sau ai şi altceva la mijloc?" „Ce se întâmplă dacă te uzi?" „Poţi să scoţi şi flăcări pe nas sau doar te încălzeşti" „Nan sforăie?"

Chiar şi când răspunsurile lui Charlie nu păreau să aibă sens – ceea ce se întâmpla în cele mai multe cazuri – Toby îl asculta şi răspundea ca şi când ar fi înţeles.

— Îl laşi pe Toby să stea cu noi? a întrebat Charlie, în timp ce mesteca un cărbune pe care fata i-l adusese din pod.

— Nici gând, i-a răspuns Nan.

Toby era unul dintre oamenii aceia enervanţi care se înţelegeau bine cu oricine. Oriunde s-ar fi dus, lumea îi dorea o zi bună. Şi nu făceau asta doar puştii. Odată văzuse şi un poliţist salutându-l cu mâna la bască.

După cină, au jucat împreună o v-aţi ascunselea magistrală. A câştigat Prospero, care s-a pitulat într-un ibric de ceai. Era deja târziu când Nan l-a condus pe Toby la bovindou.

— Afară este întuneric şi frig, a spus Charlie. Probabil că ar trebui să rămâi aici şi să locuieşti împreună cu noi.

— Ţi-am spus deja că nu sunt de acord, i-a răspuns Nan. Şi, dacă mai insişti, n-o să-i mai las nici măcar să ne viziteze.

Toby şi-a pus basca pe cap.

— Drăguţ din partea ta, Zâmbăreţule.

Găsea pentru Charlie tot soiul de porecle.

— Dar chiar şi dacă Nan ar zice „da", nu aş putea să trăiesc vreodată într-un loc ca ăsta.

S-a uitat lung pe fereastra deschisă şi a scos un oftat teatral.

— Acoperişul meu este cerul liber, a zis băiatul.

— Acoperişul tău este sub un pod, a mormăit Nan.

Toby nu i-a dat atenţie şi a continuat:

— Casa mea este Londra cu tot ce are ea, Charlio. Fiecare stradă, fiecare turlă, fiecare râu, fiecare parc, fiecare petic de iarbă. Sunt acolo doar ca să mă bucur de ele.

— Oh, da, a spus Charlie. Când eram mic, vedeam şi eu toate astea. Numai că acum sunt mare şi stau aici.

Toby s-a uitat de la Charlie la Nan şi din nou la Charlie.

— Stă aici... *toată ziua?*

Nan a ridicat din umeri.

— Afară nu ar fi în siguranţă.

Încă îşi amintea ţipetele îngrozite din Noaptea Focurilor de Artificii. A deschis bovindoul şi de afară a pătruns aerul rece.

— Suntem bine. Avem o viaţă bună.

Toby a rămas pe loc. A coborât vocea şi a spus:

— Închişi zi şi noapte într-o casă? Asta numeşti tu viaţă?

După aceea, a ieşit prin bovindou.

Nan l-a închis în urma lui.

LECŢIA DE CITIT

Erau ultimele zile de noiembrie, astfel că era din ce în ce mai multă nevoie de coşari. Nan voia să lucreze cât mai mult înainte de primul îngheţ. Curăţatul funinginii îngheţate ar fi fost mult mai complicat. În ultimele patru zile, curăţase toate coşurile caselor care o primiseră. Într-o seară, când s-a căţărat pe fereastra de la dormitorul ei, s-a simţit frântă de oboseală.

— Azi a fost o zi groaznică, a mormăit ea. Nu crezi că te pot durea vârfurile degetelor până nu te dor cu adevărat.

Charlie stătea pe marginea patului ei, exact cum îl lăsase la răsărit. Din câte îşi dădea seama, stătuse acolo în tot acel timp.

— Poţi să-mi citeşti o poveste?

Ţinea în mână o carte cu poveşti englezeşti, printre care „Jack, criminalul uriaş", „Tom Degeţel" şi „Prăjiturel". Era singura carte de poveşti normală din casă şi o ruga pe Nan să i-o citească la nesfârşit. „Prăjiturel" era preferata lui, dar îl cam răscolea. Era despre un fel de bărbat-prăjitură care prindea viaţă şi fugea ca să nu fie mâncat. Charlie era convins că Prăjiturel era un golem, exact ca el.

— De ce ar vrea toate animalele astea şi toţii oamenii să-i facă rău? întreba el mereu, la finalul poveştii.

— M-am plictisit de cartea asta, i-a spus Nan, desfăcându-şi fularul. Şi mă dor atât de tare mâinile, încât nici n-aş putea să dau paginile.

— Oh, i-a zis Charlie. O să dau eu paginile în locul tău. O să am grijă să nu le rup.

Nan s-a rostogolit pe pat şi s-a uitat la el. Nu-şi dorea altceva decât să meargă la culcare. Dar ceva din expresia de pe faţa prietenului ei a făcut-o să cântărească mai bine răspunsul. S-a gândit la întrebarea lui Toby. Ce fel de viaţă îi oferea lui Charlie, ţinându-l închis în casa aceea pustie?

S-a ridicat în capul oaselor:

— Cred că a venit vremea să te învăţ să citeşti.

Charlie a făcut ochii mari:

— O să doară tare?

— Bineînţeles că nu, dar s-ar putea să-ţi dea ceva bătăi de cap.

Nan şi Charlie s-au dus împreună în camera de lucru a căpitanului, care părea locul cel mai potrivit pentru o lecţie.

— Gândeşte-te că, odată ce terminăm, vei putea să citeşti singur oricare dintre aceste cărţi, i-a spus fata.

— Credeam că aceste cărţi sunt plictisitoare.

— Chiar sunt, a continuat Nan, dar asta nu înseamnă că nu le poţi citi.

A găsit nişte volume pline cu hărţi nautice, numai bune ca material de lucru.

— Înainte să citeşti, trebuie să te învăţ să scrii şi să rosteşti pe litere, a continuat ea.

— Oh, da. Ştiu cum e cu rostitul ăsta. Să rosteşti înseamnă să spui magii, exact cum fac vrăjitoarele şi zânele.

— Să începem cu litera *A,* a zis Nan.

A luat o bucată de cretă şi a scris *A* pe o tăbliţă.

— Acum încearcă şi tu.

Charlie a pus degetele pe o bucată de hârtie şi a trasat singur un *A.* Liniile erau stângace şi primele două încercări au fost un eşec.

— Este în regulă, i-a spus fata şi i-a dat o altă foaie de hârtie. Nu te grăbi.

Aşa îi spunea şi ei Coşarul, de fiecare dată când învăţa un lucru nou. Majoritatea adulţilor îşi pierdeau răbdarea cu copiii – se răţoiau la ei şi îi grăbeau. Dar Coşarul nu era aşa. El îi spunea la nesfârşit „Nu te grăbi", până când reuşea să ducă lucrul respectiv la bun sfârşit. O spunea de atâtea ori, că nu avea altă opţiune decât să-l asculte.

Charlie a reuşit în sfârşit să facă un *A* care arăta ca al lui Nan.

— Litera *A,* se aude *aaahhh,* i-a explicat fata.

— Serios? a repetat Charlie, făcând ochii mari. Minunat!

S-a aplecat foarte aproape de foaia de hârtie şi a început s-o apese cu capul.

— Ce faci?

— Ş*ş*ş*ş*! Vreau să aud cum face sunetul *aaahhh.*

Nan a încercat să-i explice:

— Litera nu face un sunet real. Îl auzi în cap, când te uiţi la el. Cuvintele se întâmplă în interiorul tău.

— Acum înţeleg, a zis Charlie, dând din cap. Cuvintele sunt *sentimente.*

Nan a oftat. S-a întrebat dacă şi Coşarului îi fusese la fel de greu cu ea, când a încercat prima dată să o înveţe literele.

— Poate că ar trebui să încercăm mâine dimineaţă.

✣ ✣ ✣

Când a auzit că Charlie învăţa literele, Toby i-a dat un set de cuburi de lemn, fiecare cu câte o literă cioplită pe una dintre feţe. S-au dovedit lucrurile numa' bune pentru ca Charlie să înveţe alfabetul. Erau îndeajuns de tari încât Charlie să nu le crape sau să le deformeze.

În loc să scrie cuvinte, Charlie a învăţat să le *construiască.*

Au inventat împreună un joc. Nan construia un turnuleţ din câteva litere, care formau un cuvânt. Apoi îl punea pe Charlie să construiască unul exact la fel. Când nimerea corect literele, avea voie să dărâme turnuleţul. (Asta era partea lui preferată.)

Odată ce au găsit metoda cea mai eficientă de învăţare, Charlie a prins totul din zbor, aşa cum făcea mereu. Înainte de primul îngheţ, putea să rostească pe litere cuvinte scurte şi câteva mai lungi, dar folositoare, printre care:

VRĂBIUŢĂ
CHARLIE
COŞ
FUNINGINE
TOBY
PACOSTE
CEAINIC
BUZUNAR
CEARĂ DE URECHE

Turuia toate cuvintele pe care le ştia, fără să se oprească.

— Uită-te la tine, Fumurel! i-a spus Toby, care îi tot inventa porecle. Este la fel de haios ca o poezie. În scurt timp, *tu* ne vei spune *nouă* poveşti.

— Toby este un profesor de lectură foarte bun, a spus Charlie.

Nan şi-a dat ochii peste cap:

— Cum poate fi un profesor bun din moment ce nu ştie să citească?

Toby, care încerca să silabisească cuvântul de pe turnul din faţa lui, a zâmbit şi a spus:

— Cineva pare invidios.

Nan i-a dărâmat turnuleţul şi a luat-o în sus, pe scări.

DOMNIŞOARA BLOOM

Nan ştia că, dacă ar fi avut instrumentele potrivite, ar fi putut să fie o profesoară mai bună. În noaptea aceea, s-a furişat din casă şi s-a dus la Şcoala Particulară a domnişoarei Mayhew, de pe strada Harley. Era lesne de înţeles că într-o şcoală exista un abecedar care să facă o treabă mai bună decât ea.

Nan s-a tras pe acoperişul plat al şcolii particulare şi a simţit un fior de teamă când s-a apropiat de coşul principal. Era locul în care fusese cât pe ce să ardă de vie cu doar câteva luni în urmă – dacă nu ar fi fost Charlie, ar fi murit acolo.

Biblioteca şcolii era la ultimul etaj, aşa că Nan nu a trebuit să facă decât câţiva paşi ca să ajungă în şemineu. Era o plăcere să simtă sub picioarele goale cenuşa din vatră, care era pufoasă şi caldă, semn că focul se stinsese de cel mult o oră. Nu era bine să lase urme, aşa că şi-a curăţat tălpile înainte să calce pe podea.

Biblioteca nu era o cameră încăpătoare – camera de lucru a căpitanului, de exemplu, era mai mare. Avea un raft aşezat nu foarte sus şi lung cât tot peretele. Cărţile nu aveau coperţi din piele, iar cotoarele nu erau aurii. Nan a înaintat de-a lungul lui, încercând din răsputeri să citească titlurile în lumina lunii, care pătrundea cu greu prin ferestre.

Volumele nu erau cine ştie ce. Majoritatea rafturilor conţineau colecţii de titluri identice – fata a presupus că, astfel, fiecare elevă putea lua un exemplar. Părea o risipă îngrozitoare. De ce să nu poată lua fiecare o altă carte?

A găsit un volum intitulat *Versuri sclipitoare pentru minţi sclipitoare,* care conţinea câte o poezie pentru fiecare literă din alfabet. A luat de pe raft cel mai uzat exemplar şi s-a întors cu el către coşul de fum.

Atunci a observat că în încăpere mai era cineva.

Către şemineu era îndreptat un scaun mare de lectură, cu un spătar înalt şi cu braţe capitonate. Nan trecuse pe acolo fără să-i dea atenţie, dar acum a văzut că pe el stătea o femeie. Ţinea o carte în poală şi arăta ca o persoană care tocmai se trezise din somn. Se uita fix la Nan.

— Oare visez? a întrebat femeia.

Nan şi-a dat seama că era profesoara, domnişoara Bloom. Probabil

că o furase somnul în timp ce citea.

— Da, visaţi, i-a răspuns fata, dosind abecedarul la spate.

Femeia a închis cartea.

— Eşti chiar *tu,* a spus femeia, ridicându-se de pe scaun. Căţărătoarea.

A mers uşor împrejurul lui Nan, ca şi cum fata ar fi putut să se facă nevăzută în orice moment.

— Mi-au spus că ai fost prinsă în cotul hornului. Că ai...

Şi-a pus mâinile la gură, ca şi cum ar fi fost incapabilă să mai scoată o vorbă.

— Te-am auzit... Te-am auzit ţipând.

Nan şi-a amintit că domnişoara Bloom era de faţă când Roger a aprins chibritul. Ea şi Newt încercaseră să-l oprească.

— Vă rog să nu le spuneţi că m-aţi văzut, i-a zis fata. Este mai bine să creadă că am murit.

— Fireşte, i-a răspuns femeia, după care a dat din cap, ca şi când ar fi vrut să scape de o senzaţie neplăcută.

— Când i-am întrebat cum te cheamă, mi-au spus Vrabia Nan.

Fata a ridicat din umeri:

— Încă mă cheamă aşa.

Îi plăcea că femeia voia să ştie cine era. Cei mai mulţi adulţi preferau să pretindă că ei, căţărătorii, nici nu existau – mai ales când îşi pierdeau viaţa.

— Este o plăcere să te cunosc, i-a spus lui Nan, ca şi când fata ar fi fost o persoană cu care merita să facă cunoştinţă. Eu sunt domnişoara Bloom.

După aceea a adăugat cu o urmă de ezitare:

— Esther.

— Este un nume tare drăguţ, au fost singurele cuvinte la care s-a putut gândi Nan. Esther.

Pe faţa femeii a apărut un fel de umbră.

— Nu toată lumea crede asta.

După aceea, şi-a lăsat privirea în jos, la cartea pe care o citea şi pe care încă o ţinea în mână.

— Este o carte pentru profesori? a întrebat-o Nan, înclinând capul şi încercând să citească titlul, dar fără succes. Ce înseamnă toate literele astea ciudate?

Femeia a făcut o pauză lungă înainte să răspundă.

— Este un *siddur* – o carte evreiască de rugăciuni. Am primit-o de la mama, când eram mică. „Literele ciudate” fac parte din alfabetul ebraic.

Nan a făcut ochii mari:

— Sunteţi evreică?

— Da, sunt... Sau am fost odată, i-a spus femeia ridicând dintr-o sprânceană. Deduc din expresia ta că avem o oarecare reputaţie.

A vrut să pară o glumă, dar lui Nan nu i s-a părut aşa.

— Spune-mi ce ai auzit.

Nan a ridicat din umeri:

— Nimic, i-a răspuns, dând din cap. Multe lucruri.

După cum vorbeau oamenii despre evrei, părea că toată durerea din lume fusese pricinuită de faptele lor.

— Dar ştiu că sunt doar minciuni. Mai ştiu un evreu pe nume Toby, care este la fel de inofensiv precum un hamster.

A vrut să adauge că îl ura pe Toby din toţi rărunchii şi că ar fi vrut să-l azvârle în Tamisa, dar nu credea că femeia ar fi înţeles ce voia să spună de fapt.

— Ceilalţi profesori din şcoală ştiu?

Domnişoara Bloom s-a crispat:

— Nu este ca şi cum aş ţine secret.

— Bineînţeles că nu faceţi asta, i-a răspuns Nan. Tocmai de asta citiţi o carte în ebraică, în timp ce restul dorm.

Şi-a dat seama din expresia de pe chipul femeii că avea dreptate, apoi a adăugat:

— Dar eu ştiu cum să ţin un secret.

Apoi s-a gândit la Charlie, care o aştepta înapoi acasă.

— Ce spune cartea?

Domnişoara Bloom a trecut cu degetul mare peste paginile cărţii:

— N-aş putea să-ţi spun cuvintele exacte, dar îmi amintesc câteva pasaje, i-a răspuns, privind în sus. În familia mea, fetele nu erau învăţate să citească în ebraică. Aproape că nu erau deloc învăţate să citească. Iar acest lucru este o parte din motivul pentru care am plecat.

Nan şi-a schimbat poziţia:

— Şi din acest motiv v-aţi făcut profesoară? Ca să ajutaţi alte fete ca dumneavoastră?

Femeia a făcut o faţă neîncrezătoare.

— Fetele din această şcoală se bucură de privilegii şi de oportunităţi

pe care noi, muritorii, nici nu ni le putem imagina.

Din felul în care a spus acest lucru, a părut că nu avea nicio legătură cu şcoala – era ca şi cum ar fi fost un intrus, care doar arunca o privire.

— Dar şi ele sunt prinse în capcana aşteptărilor pe care ceilalţi le au de la ele, a continuat domnişoara Bloom, zâmbind. Îndrăznesc să spun că este posibil ca unele dintre ele să râvnească la libertatea pe care o presupune viaţa unui coşar.

— La *libertatea* noastră?

Nan a simţit un fior de furie. Femeia asta chiar credea că ea avea o viaţă de invidiat?

— *Nu ştiu nici cel mai mic lucru despre noi.*

Femeia a părut să înţeleagă.

— Da, aşa este, a zis ea, dând din cap. Şi acelaşi lucru se poate spune despre mine. Iartă-mă.

Nan nu-şi amintea ca vreun adult să-şi fi cerut vreodată iertare de la ea. Nu ştia ce ar fi trebuit să spună.

— De ce vă uitaţi la o carte pe care nu o puteţi citi? a întrebat în cele din urmă.

— O întrebare bună, i-a răspuns domnişoara Bloom, zâmbind. Astăzi este prima seară de Hanuka, Sărbătoarea Evreiască a Luminilor. Presupun că sunt...

Femeia a căutat cuvântul potrivit:

— Sentimentală.

Zicând acest lucru, a pitit cartea între pliurile fustei.

Nan şi-a dat seama că asta însemna că dorea să închidă subiectul. Dar mai avea o întrebare.

— Domnişoară Bloom, ştiţi ceva despre golemi?

— *Golemi?* a repetat chicotind. Nu m-am mai gândit la aşa ceva de când eram mică.

— Deci există?

— Nu există, i-a răspuns, împreunându-şi mâinile. Va veni o zi când vei înţelege că multe dintre lucrurile care crezi că există când eşti mică vor dovedi contrariul când vei fi mai mare.

I-a aruncat lui Nan o privire curioasă, pătrunzătoare.

— Dar spune-mi de ce vrea o fată care se caţără pe coşurile de fum să afle informaţii despre golemi?

Nan şi-a schimbat din nou poziţia, stânjenită. Parcă nu-i venea să-i spună şi ei despre Charlie. Toby ştia deja despre el şi asta era

îndeajuns de rău.

— Pur şi simplu am auzit cuvântul şi eram curioasă ce înseamnă.

Femeia nu a părut s-o creadă.

— Ţi-a spus despre ei prietenul tău Toby?

— Nu este prietenul meu, a sărit Nan. Mi-a spus că sunt un fel de pateuri. Dar ce ştie el! Nici măcar nu poate să citească. Nu ca dumneavoastră şi ca mine.

Îi plăcea ideea că ea şi domnişoara Bloom se asemănau într-o privinţă.

Femeia a dat din cap şi s-a lăsat pe spate, în scaun.

— Golemii sunt monştri făcuţi din lut.

— Monştri? a repetat Nan. Sunteţi sigură?

Femeia a interpretat greşit tonul vocii lui Nan, ca şi cum ar fi trădat teamă.

— Nu toţi monştrii sunt înspăimântători, a continuat ea, zâmbind ca să o liniştească. Cei mai mulţi golemi sunt protectori.

Nan s-a strâmbat. Nu se putea gândi la Charlie ca fiind protector. Din punctul ei de vedere, *ea* era cea care îl proteja pe *el.*

— Aveţi în această bibliotecă vreo carte despre golemi?

— Din câte ştiu eu, nu avem. Dar ştiu o poveste despre unul. Este o poveste pe care mi-o spunea mama când eram micuţă.

— Aţi fi amabilă să mi-o spuneţi? a întrebat Nan.

— M-aş putea lăsa convinsă, a spus femeia, dând un ocol scaunului pe care stătea. Dar mai întâi ce-ai zice să-mi spui ceva despre cartea pe care o ascunzi la spate?

Nan a simţit că îi iau foc obrajii.

— Nu sunt hoaţă, i-a spus fata. Aveam de gând s-o împrumut.

A scos cartea de poezii de la spate şi i-a dat-o domnişoarei Bloom, care a citit titlul.

— Speram s-o pot folosi ca să învăţ pe cineva să citească.

Domnişoara Bloom a ridicat ochii din carte.

— Şi, din întâmplare, acest *cineva* se numeşte Toby? a întrebat ea, zâmbind cu subînţeles.

Nan a simţit că îi iau foc şi urechile.

— Dacă aveţi de gând să râdeţi de mine, mai bine plec.

— Aşteaptă, i-a zis domnişoara Bloom. Dacă vrei să înveţi pe cineva să citească, ai nevoie de ceva mai bun decât acest flecuşteţ.

Zicând acestea, a aruncat cartea *Versuri sclipitoare pentru o minte*

sclipitoare peste umăr, direct pe podea.

— Cea mai bună metodă de a insufla pasiunea pentru citit este să citeşti ceva ce te *pasionează...* chiar dacă este dificil.

Nan a mers după ea, de-a lungul rafturilor cu cărţi.

La un moment dat, femeia a scos un volum subţirel, cu cotorul auriu.

— Poftim, ia-o pe aceasta, i-a spus fetei. Cred că elevului tău i se va părea mai interesantă.

Nan a întors cartea şi a citit titlul: *Cântece Ale Inocenţei.*

— Înseamnă măcar ceva chestia asta?

Domnişoara Bloom a zâmbit.

— Poate că o să-mi spui chiar tu după ce o vei citi.

De undeva, din depărtare, s-a auzit un clopot care a bătut ora fixă.

— E târziu. Mă tem că va trebui să vorbim despre golemi altă dată.

Nan şi-a dat seama că îi cerea să plece. A dat din cap în semn de mulţumire şi s-a îndreptat înspre vatră.

— Mai spuneţi-mi doar atât... a zis fata, oprindu-se. Aceşti golemi... Unii dintre ei ar putea fi... mesageri?

Se gândea la cuvintele lui Charlie din Noaptea Focurilor de Artificii, când îi spusese că menirea lui era să-i spună ceva despre Coşar.

— Presupun că pot fi creaţi pentru tot felul de nevoi.

— Am citit puţin despre ei într-un bestiar. Acolo se spunea că sunt făcuţi pentru ceva ce se cheamă nefiinţă.

Domnişoara Bloom a dat din cap.

— *Pentru orice lucru este o clipă prielnică şi vreme pentru orice îndeletnicire de sub cer...*[6]

S-a uitat în jos, la cartea de rugăciuni pe care o ţinea în continuare în mână.

— Nefiinţă este un derivat al cuvântului fiinţă.

Nan a înghiţit în sec.

— Şi ce înseamnă?

Privirile celor două s-au întâlnit.

— Înseamnă că, odată ce îşi împlineşte menirea, un golem trebuie să moară.

---

[6] *Ecleziastul* 3:1-8; carte din *Vechiul Testament* (n. t.).

MINUNE

Fata nu avea prea multe lucruri. Răutăţile celorlalţi şi peria şi găleata şi sacul de funingine. Într-o zi, când avea să mai crească, urma să primească pălăria Coşarului. Şi mai avea o păpuşă.

Aceasta avea ochi sclipitori şi verzi ca smaraldul. Fata o zărise într-o prăvălie cu vechituri. În unele zone de pe cap îi lipsea părul. Pe unul dintre obrajii ca porţelanul avea o crăpătură fină. Era perfectă.

Fata stătea în faţa vitrinei şi vorbea cu păpuşa ore în şir. I se părea că păpuşa o putea auzi. Fetiţa era foarte mică. Nu mai avusese niciodată un prieten.

Coşarul nu avea prea mulţi bani. A curăţat coşurile din jumătate de district ca să-şi permită să-i cumpere păpuşa. Iar când fata a luat-o în braţe, a simţit că îi creşte inima. I-a dat numele Charlotte. Şi i-a promis să-i înnegrească rochia şi să o înveţe cum să devină un coşar de ispravă şi i-a spus că nu aveau să se despartă niciodată.

Fata o ducea pe Charlotte în spate, aşa cum făcea odată Coşarul cu ea. Îi spunea poveşti şi jucau împreună jocuri.

— De ce se joacă băieţelul ăla murdar cu o păpuşă?

Întrebarea venea de la o fată tânără, care stătea în rând, alături de alte fete tinere. Toate purtau rochii la fel şi funde la fel şi aveau în mâini chiar şi cărţi la fel. Fata avea să afle mai târziu că asta însemna că veneau de la ceva numit „şcoală".

Coşarul era ocupat cu munca lui, astfel că fata era singură. I-a spus fetei tinere că şi ea era exact ca ele şi le-a prezentat-o pe Charlotte.

Fetele tinere, cu rochii la fel, au început să o necăjească. Au început să danseze în jurul ei şi să-i adreseze cuvinte răutăcioase. Una dintre ele i-a smuls-o pe Charlotte şi a început s-o învârtă în aer.

Fata a implorat-o să-i dea înapoi păpuşa. Se temea că lui Charlotte îi era frică să se afle atât de sus.

— Dă-mi-o înapoi! a rugat-o. Dă-mi-o înapoi!

Fata tânără a spus:

— Na-ţi-o!

Şi a aruncat păpuşa...

Sus
sus

sus în aer.

Păpuşa s-a dat peste cap şi s-a rotit, după care s-a izbit de pământ cu un BUF! îngrozitor.

Fetele tinere s-au întors la cărţile lor, iar fata, la păpuşa ei, a cărei faţă de porţelan se spărsese într-o sută de bucăţi.

Fata a plâns cu amărăciune. A încercat să pună bucăţile la loc, dar nu stăteau. Fata era foarte mică. Nu mai pierduse niciodată un prieten.

— Fata mea, de ce plângi?

Era Coşarul. Se întorsese de la muncă.

Fata i-a arătat bucăţile din prietena ei spartă.

— Mi-am pierdut păpuşa. Nişte copii răi au încercat să mi-o fure şi acum e moartă.

Coşarul a îngenuncheat lângă ea.

— Ce prostovani. Au lăsat exact partea cea mai bună.

S-a întins către grămada de bucăţi din Charlotte şi a ridicat un ochi. Verde ca smaraldul.

— Vezi ochiul ăsta? Este un ochi magic, care poate vedea minuni ascunse de restul lumii.

Coşarul a ridicat ochiul aproape de ochiul său, ca şi când ar fi încercat să vadă prin el. A tras adânc aer în piept şi i-a spus:

— Vezi femeia cu turnura[7] aceea amplă? a întrebat-o el, arătând cu degetul înspre o fată în vârstă, care încerca să oprească o birjă. O poartă ca să-şi ascundă coada.

— Ba nu, i-a spus fata, suspinând. Aşa-s ţinutele acum.

Coşarul nu apărut să o audă.

— Uită-te! Am văzut-o exact când s-a urcat în birjă! O chestie lungă şi stufoasă, cu spini la capăt – probabil că este şi veninoasă. Uită-te şi tu prin el.

I l-a întins fetei, iar aceasta a mijit ochii, încercând să observe ceva.

— Cred că o văd! a exclamat ea. O coadă mare şi urâtă. Şi pun rămăşag că, dacă o tai, în locul ei vor creşte încă o sută. Şi dacă le tai şi pe acestea, vor mai apărea o sută şi, după ele, încă o sută şi tot aşa, la nesfârşit!

Coşarul a ajutat-o pe fată să se ridice în picioare.

---

[7] Perniţă sau bucată de stofă pe care femeile o purtau pe vremuri pe sub rochie, la spate, mai jos de talie (n. t.).

— Hai să o tulim de aici înainte să vină după noi!

După aceea a arătat cu degetul, în faţă.

— Uită-te pe aleea aceea şi vezi dacă poţi găsi o uşă fermecată, prin care să ne furişăm.

Fata şi Coşarul ei au petrecut restul după-amiezii uitându-se prin ochiul păpuşii – şi observând minuni peste tot în jurul lor.

PRIMA NINSOARE

Era prima săptămână din decembrie, iar oraşul era calm. Nan şi Charlie se plimbau de-a lungul acoperişurilor îngheţate. Sub ei, străzi întunecate, deasupra lor, cerul şi mai întunecat. Din copaci căzuseră şi ultimele frunze. Aerul rece învăluia totul, ca un giulgiu. Nan se gândea la vorbele de rămas-bun ale domnişoarei Bloom, care o tot bântuiau...

Odată ce îşi împlineşte menirea, un golem trebuie să moară.

I-a aruncat o privire lui Charlie, care mergea alături de ea – de pe umeri i se ridicau aburi, care pluteau în urma lui ca o umbră. S-a întrebat de o sută de ori care putea să fie menirea lui – de ce i-l dăduse Coşarul? Dar acum, întrebarea aceasta era însoţită de teamă.

— Mulţumesc că ai acceptat să ieşim, i-a spus Charlie.

— Mulţumeşte-i lui Toby, a zis Nan.

Datorită băiatului, începuse să-i dea voie prietenului ei să cerceteze împrejurimile după căderea întunericului. Prin ferestrele caselor care străjuiau drumul trecea o lumină gălbuie şi caldă, care lăsa la vedere scene simple, cu oameni care se pregăteau de somn. Undeva, jos, Nan auzea trosnetele şi şuierăturile lampagiului, care aprindea cu scântei felinarele cu gaz de pe străzile de granit.

Nan şi-a amintit un vis cu Coşarul, pe care îl avusese de curând – era despre ceva care se întâmplase când ea era foarte mică. Într-un moment de tristeţe nemărginită, el o învăţase să vadă minuni. Charlie s-a oprit şi s-a uitat în sus:

— Uite, i-a spus el, arătând cu degetul înspre cer. O stea căzătoare.

Nan s-a aşezat lângă el şi s-a uitat în acea direcţie. Cerul de deasupra era lipsit de stele şi înnegurat.

Cu excepţia unui punctişor alb.

— Uite-o, a spus Charlie. Vine în vizită.

Punctişorul s-a rotit

şi s-a răsucit
şi a căzut în derivă
aproape de ei.

Charlie a deschis larg braţele şi punctişorul a aterizat uşor în palma lui neagră. Şi-n acel moment, a început să se facă din ce în ce mai mic, până când s-a transformat într-un strop de apă.

— Oh, nu, a spus Charlie. Am topit steaua.

— Nu a fost o stea, i-a răspuns Nan. A fost un fulg de *zăpadă.*

— Ce este zăpada?

— Zăpada este...

Nan s-a uitat în sus, spre cerul întunecat.

— O să afli mâine ce este.

Nan a fost trezită de sunetul pe care l-a făcut Charlie când s-a lovit de noptiera de lângă pat.

— Este deja dimineaţă? a întrebat el în şoaptă, croindu-şi drum prin întunericul de dinaintea răsăritului. Am auzit clopotele.

Nan s-a ridicat şi a ascultat dăngănitul – suna altfel decât de obicei, mai slab.

— Hai să ne vedem pe acoperiş, i-a spus ea, dând la o parte păturile. Şi acoperă-ţi ochii!

Şi-a tras pe ea pantalonii şi haina şi a încălţat ghetele cât a putut de repede. Nu avea o căciulă potrivită, dar nu s-a gândit că ar fi putut să aibă nevoie de una.

Când a ajuns la bovindou, soarele deja răsărea. Zăpada încă se aşternea – fulgii grăsuni şi leneşi cădeau uşor din cer, într-un mod ameţitor. Charlie o aştepta pe acoperişul din spate.

— Mă gâdilă fulgii, a spus el. Acum pot să deschid ochii?

Aburul începuse să iasă din el, de parcă ar fi fost un furnal.

— Nu încă, i-a zis Nan, tremurând şi întorcându-l cu faţa spre soare. Acum!

Charlie a deschis ochii.

Îi faţa lor trona Londra, numai că arăta diferit. Acoperişurile nesfârşite erau albe şi străluceau în lumina soarelui. Străzile erau acoperite cu un strat atât de gros, că nu se mai vedeau nici pavajul, nici gropile. Nici măcar urmele de ghete nu făceau faţă acestei imensităţi de alb.

Nan l-a privit pe Charlie cum priveşte lumea.

— Unde... unde a dispărut totul? a spus el, în cele din urmă.

Fata s-a aplecat spre el, l-a luat de braţ şi a simţit cum o năpădeşte imediat căldura lui.

— Totul este în continuare unde trebuie să fie, i-a spus.

După aceea, a îngenuncheat şi a luat o mână de zăpadă afânată. Era atât de uşoară, că aproape i-a căzut printre degete când a ridicat-o.

— Numai că acum totul este acoperit de zăpadă.

Charlie s-a uitat la zăpada din mâna ei, cu o expresie de uimire pe faţă.

S-a întins ca să o atingă, dar aceasta s-a înnegrit şi s-a topit într-o clipă.

— Am stricat zăpada.

— Nu ai stricat-o. Ai transformat-o în apă. Zăpada este ploaie îngheţată şi, dacă atinge ceva cald, se transformă la loc în apă.

E lesne de înţeles că Charlie, care nici nu văzuse, nici nu auzise vreodată de gheaţă, a fost foarte zăpăcit.

— Deci nu pot să ating zăpada?

Sub picioarele lui deja se formase o băltoacă neagră, care se prelingea peste marginea acoperişului.

Nan a ridicat din umeri şi i-a spus:

— Îmi pare rău.

— Nu mă deranjează, i-a spus el.

A început să ţopăie şi să sară pe tot acoperişul, iar de sub picioarele lui ţâşneau aburi şi picături negre.

Nan l-a privit jucându-se cu o pasiune nemărginită. Apoi i-au revenit în minte cuvintele domnişoarei Bloom şi mintea i-a fost umbrită de teamă.

Dar dacă prima zăpadă a lui Charlie avea să fie şi ultima?

Gândurile i-au fost întrerupte de un strigăt dinspre streaşină:

— Sal'tare, Murdărico!

Mâinile lui Toby au apărut pe fronton, după care băiatul s-a săltat pe acoperiş. Avea obrajii roşii de frig.

— A-ngheţat apa, aşa că nu-s prea multe comori de găsit.

A tras de un capăt al scripetelui şi a ridicat prăvălia cu de toate.

— M-am gândit să le fac o vizită fetei mele celei mai bune şi golemului meu celui mai bun.

— Iar tu eşti Toby al meu cel mai bun, i-a spus Charlie.

— Nu-ncape vorbă!

Băiatul a scos sacul din scripete şi l-a trântit pe acoperiş. Acesta a aterizat în zăpadă cu un minunat buf?

— Ţi-am adus un dar.

Nan şi-a împreunat mâinile:

— Nu vreau niciun dar de la tine.

Toby a zâmbit amuzat:

— Mă refeream la *Charlie.*

— Eu sunt un dar de la Coşar, i-a zis Charlie. Mi-ai adus un golem?

— Nu tocmai.

A deschis sacul şi a început să cotrobăie prin el.

— M-am gândit că eşti cald mai tot timpul şi că asta ar putea să te împiedice să te joci în zăpadă.

A scos din sac două mănuşi uriaşe de piele, care cel mai probabil fuseseră ale unui fierar.

— Pun rămăşag că este lucrul numa' bun pentru un golem din funingine.

Nan l-a privit cum pune mănuşile pe mâinile aburinde ale lui Charlie. Nu i s-au potrivit prea bine, dat fiind că nu avea numărul corect de degete, dar nici rele n-au fost.

— Hai, încearcă, i-a spus Toby.

Charlie s-a aplecat şi a luat uşor o grămăjoară de zăpadă, cu mănuşile de piele. Apoi a făcut un bulgăre.

— Nu se strică! a spus el.

Ţopăia prin zloata dimprejur, cu paşi mici şi jucăuşi. Arunca zăpada în aer şi o lăsa să-i cadă în cap.

— Ce ţi-am spus? Numa' bun, i-a zis Toby.

Nan trebuia să recunoască – era o idee grozavă. Şi-a arătat încuviinţarea, aruncându-i lui Toby un bulgăre în cap.

Cei trei au petrecut ora următoare într-o bătaie cu bulgări magistrală, trecând de pe un acoperiş pe altul. După aceea, au făcut împreună un om de zăpadă pe acoperişul Spitalului Fondator[8]. Nan şi Toby au făcut bulgării, iar Charlie i-a pus unul peste altul.

— Priviţi! a spus Charlie mândru de el, după câteva încercări nereuşite. Am făcut o Nan şi un Charlie de zăpadă.

— O asemănare perfectă, presupunând că ea există, a zis Toby. Nu prea îmi dau seama.

Joaca a fost întreruptă de nişte strigăte care veneau din stradă.

---

[8] Prima casă pentru copiii abandonaţi înfiinţată în Marea Britanie în 1739 de filantropul Thomas Coram (n. t.).

Coşar!
Hai la coşar!
Coşar care vă scapă de funingine!

Nan s-a ridicat în picioare.

— Sunt băieţii, a spus ea.

Charlie a lăsat bulgărele să-i cadă şi a zis:

— Serios?

Nan îi povestise despre viaţa ei alături de Crudd, iar el îşi exprimase de mai multe ori dorinţa de a-i întâlni pe băieţi.

— Putem să ne batem cu zăpadă şi cu ei?

— Mai bine nu, i-a zis Toby. Unde sunt băieţii, apare sigur şi Roger.

Nan, Charlie şi Toby s-au târât la marginea acoperişului şi s-au uitat în jos, pe stradă. Whittles, Shilling-Tom şi Newt tocmai treceau de colţul străzii, înaintând cu greu prin zloata negricioasă.

Arătau mai jalnic decât îşi amintea Nan. Erau sinistru de slăbănogi şi aveau feţele roşii şi îngheţate. Tremurau chiar dacă erau în mişcare.

Newt arăta cel mai rău dintre toţi.

Acum îşi căra propria perie şi propriul sac de funingine. Nu mai era puştiul inocent, care se temea atât de tare de prima căţărare. Părea să aibă picioarele degerate. Avea privirea rece şi înspăimântată a unui animal care aşteaptă să fie pus la pământ.

Nan a auzit un scâncet în momentul în care băiatul a alunecat şi s-a prăbuşit în zăpadă. Sacul lui de funingine, pe jumătate plin, s-a împrăştiat pe jos.

Toby i-a dat un ghiont fetei, ca să o facă atentă la celălalt capăt al străzii, unde tocmai apăruse de după colţ un alt căţărător.

— Ridică-te, vierme puturos! a tunat o voce. Îmi prăpădeşti funinginea!

Era Roger, care i-a tras una băiatului. L-a lovit puternic pe Newt, cu capătul gros al periei.

Acesta a icnit de durere şi a luat-o în patru labe, ca să adune funinginea de pe jos, dar aceasta deja începuse să se facă una cu zăpada negricioasă.

Nan n-a putut să-şi dezlipească ochii de la Roger. Din câte se părea, fusese avansat în absenţa ei. Acum purta hainele de culoare închisă ale unui ucenic adevărat – pantaloni lungi şi o haină cu coadă. Ghete noi, lustruite impecabil. Iar pe capul lui trona o pălărie neagră.

— Aia este... pălăria *mea,* a spus Nan în şoaptă.

Toby a ridicat din umeri.

— Pen' că nu erai prin preajmă, Crudd l-a făcut pe Roger ucenic.

— Nu, a insistat Nan. Este a *mea.*

I-a aruncat lui Toby o privire pătrunzătoare, iar acesta a părut să înţeleagă.

— Probabil că a pescuit-o din coşul de fum, după ghiont, a zis el.

Charlie a zâmbit:

— Îmi amintesc pălăria asta. A fost primul meu buzunar.

Roger l-a ridicat pe Newt de-un braţ şi acum îl târa înspre ceilalţi băieţi.

— O să-l omor, a mormăit Nan.

Până să-şi dea seama ce urmează să facă, a format un bulgăre de zăpadă, cu degetele îngheţate. Unul tare ca piatra.

— Nan, i-a şoptit Toby. Nu te...

Dar Nan se ridicase deja din cornişa în care stătea.

— Eşti un *pungaş* nenorocit! a strigat ea şi a aruncat bulgărele de zăpadă cu toată puterea de care era în stare.

Poate că a fost constituţia ei sau poate doar mânia, dar bulgărele l-a izbit pe Roger cu atâta forţă, încât băiatul a fost pus la pământ, aterizând – *buf* – direct în şanţul plin de zloată.

Whittles şi Shilling-Tom, curioşi de zarva care s-a creat, au început să bată din palme.

— Bravo! a strigat Whittles. Un spectacol pe cinste.

Shilling-Tom a fluierat cu două degete şi a zis:

— *Encore!*

În tot acest timp, Roger a bolborosit nişte înjurături şi s-a chinuit să se ridice.

— *Cine a făcut asta?* a strigat el, întorcându-se.

— Treci înapoi!

Nan a simţit cum o prinde Toby de fular şi o trage de lângă streaşină.

— Treci în casă înainte să te vadă!

Toţi trei au luat-o la goană de-a lungul acoperişurilor, având grijă să nu fie văzuţi din stradă.

— A fost o prostie fără margini, i-a zis băiatul când au ajuns în siguranţă, în casă.

A aruncat basca şi şi-a dat cu mâna prin părul ud.

— Ţi-am mai spus: Crudd încă este pe urmele tale.

— Nu m-a văzut, i-a spus Nan, dându-şi jos haina.

— Nu ştii ce au văzut!

Toby se uita la ea cu ochii mari şi cu faţa îmbujorată.

— Să n-ai impresia că Roger n-o să caute pe acoperişul ăla. Să sperăm că o să ningă îndeajuns cât să ne acopere urmele.

Nan nu-l mai văzuse niciodată aşa. Nu-i plăcea.

— Aşa să facă, a mormăit ea. În felul ăsta o să-mi pot lua pălăria înapoi.

— Ducă-se pe pustiu pălăria asta a ta! a zis Toby, respirând greu. Dacă se prinde Roger că încă eşti în viaţă, fii sigură că îi va spune asta şi lui Crudd. Şi dacă află Crudd, atunci toate *astea* – a arătat înspre casă, înspre el şi înspre Charlie – vor fi distruse.

Nan şi-a împreunat mâinile. Oare cum se transformase o dimineaţă minunată în atâtea ţipete?

— Dar ţie ce-ţi pasă? l-a întrebat fata.

Toby s-a uitat la ea, cu fălcile încleştate.

— Câteodată mă întreb şi eu acelaşi lucru, i-a răspuns el, după care şi-a luat sacul şi a ieşit în frigul de afară.

„COŞARUL”

După ce a fost la un pas să fie văzută de Roger, Nan a hotărât să urmeze sfatul lui Toby şi să stea în casă câteva zile. Gândul că stăpânul Crudd ar fi putut să dea buzna în noua ei viaţă a umplut-o de o spaimă de neimaginat. Oare ce avea să se aleagă de Charlie dacă o găsea?

A încercat din răsputeri să-şi scoată din minte toate aceste gânduri, ocupându-se doar de educaţia lui Charlie. S-a simţit uşurată când şi-a dat seama că volumul *Cântece Ale Inocenţei* nu conţinea cântece. Era o colecţie de poeme, încadrate de nişte desene drăguţe. Erau stranii şi minunate deopotrivă – păreau făcute din acuarele, ca şi când ar fi putut să dispară la simpla atingere. Nu semănau deloc cu rândurile negre din majoritatea cărţilor.

Nu erau scrise cu litere clasice de tipar, ci mai degrabă de mână, aşa încât să se potrivească perfect cu desenele. Autorul era cineva pe nume William Blake, dar lui Nan îi plăcea să creadă că, de fapt, fuseseră scrise de domnişoara Bloom. Şi că făcuse cartea special pentru ea.

A urmat sfatul domnişoarei Bloom şi s-a hotărât să nu facă altceva în afară de citit. Charlie nu putea să stea locului nici măcar cât dura un poem, astfel că Nan l-a lăsat să deseneze pe nişte bucăţi de hârtie, în timp ce îi citea. S-a aşezat lângă focul care trosnea în vatră şi a citit despre păstori şi miei şi muguri de flori şi alte lucruri plăcute. Charlie o ruga mereu să îl lase să vadă desenele din carte, ca să le poată reproduce imediat, dar Nan nu era de acord.

— E mai bine să le faci singur, îi spunea.

Desenele lui Charlie erau adorabile în felul lor, aşa dezlânate cum erau.

Lui Nan îi plăceau poemele destul de mult – cu siguranţă mai mult decât desenele –, dar nu putea să-şi dea seama dacă fuseseră scrise *pentru* copii sau doar *despre* ei.

A aflat răspunsul destul de repede.

— Aha, a spus ea când a dat pagina.

Charlie, care desena un miel cu trei picioare şi cu o coadă spinoasă, a ridicat ochii.

— Ce înseamnă „aha”?

— „Aha” înseamnă „Am înţeles!”. Este ceva ce spun exploratorii şi inventatorii când descoperă ceva.

— Tu ai descoperit ceva?

— Am descoperit, i-a spus Nan arătându-i cartea. Următorul poem se numeşte „Coşarul”.

Era evident că acesta era motivul pentru care domnişoara Bloom alesese cartea pentru Nan.

— „Coşarul”? a repetat Charlie, făcând ochii mari.

Aproape că îl vedea cum începe să înţeleagă.

— Este un poem despre Nan?

S-a aplecat înspre carte, dar Nan nu l-a lăsat să se uite.

— Nu trage cu ochiul, i-a spus fata, după care a început să-i citească poemul cu voce tare.

Când a murit mama, tare mic eram;
Tata m-a vândut când de-abia puteam
Să îngaim cu strigăt: „caşă, caşă, caşă!” –
Sunt deci, azi, coşarul ce vă intră-n casă.

Micul Tom-Cenuşă a pufnit în plâns
Părul creţ ca lâna când şi-a văzut tuns.
„Tom, i-am spus, mai bine e chilug să fii,
Părul, de funingini nu ţi-l vei mânji.”

Şi-a tăcut, dar, noaptea, doar de-a aţipit,
Iată ce, în vise, i s-a năzărit:
Puşti coşari, o mie, Joe, Ned, Jack şi Dick
Închişi în sicrie negre, de nimic.

Dar a fost un înger: cu lumină vie,
Le-a deschis să-i scape iute din sicrie.
Râs şi voie bună, pe câmpia verde –
Râul că mi-i scaldă, Soarele că-i vede.

Albi, curaţi, goi puşcă, de toate uitând,
Încalecă norii, pe spinări de vânt.
Îngerul îi spune: „Tom, de-ai asculta,
Domnul ţi-ar fi tată, griji n-ai mai avea”.

S-a trezit; cu toţii, pe-ntuneric încă,

Înarmaţi cu perii, am plecat la muncă.
Gerul dimineţii, Tom nu l-a simţit –
Hărnicia face omul fericit.[9]

Nan a făcut o pauză lungă. Focul a trosnit în vatră. Avea multe de spus, dar nu-şi găsea cuvintele.

Poemul era derutant. Aşa se întâmpla câteodată cu poemele. Dar erau totuşi unele părţi pe care i se părea că le înţelege pe deplin.

— Băieţii ăştia par fericiţi să se afle în nori, a spus Charlie.

— Aşa se pare, i-a zis fata.

Avea fălcile încleştate. Simţea cum îi pulsează tâmplele. Oare asta credea domnişoara Bloom despre căţărători? Că erau nişte îngeraşi fericiţi, nerăbdători să urce în interiorul unor hornuri strâmte? Oare era chiar atât de oarbă?

I-a venit în minte Newt, care zăcea în zloata de pe drum – înfrigurat şi înfometat şi speriat. Apoi s-a uitat la desenul de sub poem: o paradă de copii în fundul gol, cu zulufi strălucitori şi obraji bucălaţi, care mergeau ţanţoşi spre Rai. Nan cunoscuse sute de căţărători reali şi câţiva care deja muriseră. Şi niciunul nu avusese zulufi sau obraji bucălaţi.

Charlie a părut să fie de acord cu ea.

— Cine sunt toţii oamenii ăştia mititei, fără haine? a întrebat-o el, trăgând cu ochiul peste umărul ei. Sunt coşari?

— Nu, nu sunt.

— Atunci ce sunt?

Nan a închis cartea.

— Sunt o prostie.

— Aha, a spus Charlie. Poate că ar trebui să-i punem în Camera cu Nimic.

— Eu am o idee mai bună, i-a zis Nan, azvârlind cartea în vatră.

Şi acela a fost ultimul *Cântec Al Inocentei.*

---

9 William Blake, *Cântece Ale Inocenţei şi Ale Experienţei,* traducere, prefaţă, comentariu, tabel cronologic de Iana Maravis, postfaţă de Mircia Dumitrescu, Bucureşti, RAO Publishing House Company, 2006 (n. t.).

MAREA AVENTURĂ DE CRĂCIUN

Într-o dimineaţă, la micul dejun, Charlie a întrebat cine era Mary Crăciun.

Îi auzise pe oameni strigând numele acestei femei toată săptămâna şi era cam îngrijorat.

— Sper să o găsească.

Nan mânca varză călită – mic dejunul ei preferat – dintr-o ceaşcă de ceai crăpată.

— Nu este nicio Mary Crăciun, i-a zis Nan cu gura plină. Corect este *Crăciun fericit.* „Merry" înseamnă fericit. Aşa îşi spun oamenii în fiecare an, în ziua în care se naşte pruncul Iisus – adică de Crăciun.

— În fiecare an? Am crezut că nimeni nu se naşte de mai multe ori.

Totul era foarte greu de înţeles pentru Charlie, aşa că Nan i-a explicat pe-ndelete. I-a povestit cum s-a născut pruncul Iisus într-un coş şi cum un rege nemilos a încercat să-l răpească şi cum un înger cu barba lungă pe nume Moş Crăciun s-a luptat cu regele.

— În cele din urmă, i-a dat drumul pruncului pe hornul unei fete pe nume Mary şi acesta a fost primul dar de Crăciun.

Nan nu intrase niciodată într-o biserică, deci poate fi scuzată pentru detaliile imprecise.

— Acum, în fiecare iarnă, Moş Crăciun petrece o noapte întreagă lăsându-le fetelor şi băieţilor cuminţi daruri cărora le dă drumul pe horn.

— Este adevărat sau doar o poveste?

— Aşa zice-n Biblie, i-a spus Nan, ştergându-şi câţiva dumicaţi de varză călită de pe bărbie.

Este adevărat că avea şi ea oareşce dubii. Dacă ar fi existat cu adevărat un uriaş grăsun, care cobora pe hornuri o dată pe an, probabil că l-ar fi văzut până acum... sau măcar l-ar fi auzit tropăind pe acoperiş. În definitiv, coşurile de fum erau specialitatea ei.

— Sunt fericit că Moş Crăciun l-a salvat pe prunc, a spus Charlie, împreunându-şi degetele. Numai că nu ştiu dacă mi-ar plăcea să-l găsesc în coşul de fum. Este înspăimântător?

— Oh, este de-a dreptul terifiant. Poartă roşu din cap până-n picioare şi o barbă lungă. Şi nişte mâini grăsune, de zici că-s nişte labe de urs.

Charlie a dat uşor din cap.

— Şi cum încape pe horn? a întrebat el.

— Bănuiesc că exact cum încapi tu, a spus Nan, dându-se jos de pe scaun. Se înghesuie şi el acolo. Cred că trebuie să-şi ascundă barba sub centura pe care o poartă la mijloc, ca să nu-i ia foc.

— Chiar aşa de lungă e barba asta? a mai întrebat el.

După toate măştile pe care le văzuse în Noaptea Focurilor de Artificii, se cam temea de bărbi.

— Sunt cele mai lungi din lume. Îi ajung până la genunchi. Şi-s albe ca dosul unui iepure.

Charlie a desenat pe masă un iepuraş, cu vârful degetului.

— Moş... Moş Crăciun o să coboare şi pe hornul *nostru?*

— Dacă o să facă asta, o să-i zic eu vreo două, i-a spus Nan. Le oferă daruri numai copiilor bogaţi, care oricum au mai mult decât este necesar. Am lucrat în case de bogătaşi exact la o zi după ce a trecut el pe acolo. Nu mi-a venit să cred când am văzut mormanele de jucării şi de dulciuri şi de haine noi – mai multe decât şi-ar putea dori vreodată un copil. Dar crezi că se duce şi la casa lui Crudd, ca să le ofere măcar o strângere de mână căţărătorilor care au grijă de coşuri pentru el? Nici pomeneală. Asta nu mi se pare cinstit.

Charlie a rămas cu privirea aţintită la fereastra îngheţată, iar Nan şi-a dat seama că încerca din răsputeri să înţeleagă.

— Păi, dacă Moş Crăciun nu le lasă daruri şi căţărătorilor, poate ar trebui să o facem noi.

Şi aşa a apărut Marea Aventură de Crăciun.

Nan şi Charlie au făcut o listă cu cei care meritau un dar. I-au inclus pe Newt, Whittles, Shilling-Tom şi domnişoara Bloom. S-a gândit la o „surpriză" chiar şi pentru Roger.

— Şi Toby? a întrebat Charlie. Crezi că lui i-ar plăcea un dar?

— *Nici pomeneală* de Toby.

— Dar Prospero?

Nan a dat ochii peste cap.

— Fie.

Şi-au petrecut restul zilei adunând obiecte pe care le considerau potrivite pe post de cadou. Charlie a luat la rând fiecare cameră, hotărât să găsească darul potrivit pentru fiecare persoană.

— Oamenii ar trebui să fie recunoscători şi mulţumiţi indiferent de dar, a spus Nan în timp ce ambala într-o cutiuţă elegantă un măr al

cailor[10], pe care îl găsise într-un grajd din apropiere – darul perfect pentru Roger. Alege şi tu odată ceva!

Charlie şi-a dorit să aibă şi costume de Moş Crăciun, astfel că el şi Nan şi-au făcut bărbi din penele dintr-o pernă decorativă, care se rupsese în timpul unei bătăi în joacă. Le-au lipit cu clei pe nişte fâşii de hârtie, după care şi le-au legat cu sfoară, prin spatele urechilor.

Când au fost gata, au făcut o plecăciune unul în faţa celuilalt.

— Ho-ho-ho, Moş Nan, a zis Charlie.

— Ho-ho-ho, Moş Charlie, i-a răspuns fata.

Domnişoara Bloom a fost prima oprire. Nan şi-a amintit că îi spusese ceva despre „Sărbătoarea Luminilor". A găsit în camera de lucru a căpitanului o carte intitulată *În Ţara Sfântă,* în care se spunea că evreii celebrau această sărbătoare aprinzând un sfeşnic magic, cu nouă braţe. A hotărât să-i dea în dar două candelabre din sala de mese a căpitanului. Fiecare dintre acestea avea doar patru braţe, astfel că ea şi Charlie le-au unit ca să facă unul singur, cu opt braţe, ceea ce părea îndeajuns.

Dormitorul domnişoarei Bloom era la un etaj superior al şcolii, deci lui Nan nu i-a fost prea greu să ajungă la fereastra ei direct de pe acoperiş. După aceea, a deschis-o uşor. A aşezat candelabrul lângă noptiera domnişoarei Bloom şi a aprins cu grijă lumânările. Apoi a închis fereastra şi s-a făcut nevăzută, înainte ca ea să se trezească.

După domnişoara Bloom, a venit rândul lui Prospero. Nan l-a condus pe Charlie pe unul dintre malurile Tamisei. Acolo i-au găsit pe Toby şi pe Prospero, culcuşiti sub Podul Blackfriars. Când s-a uitat mai bine la băiat, s-a îngrijorat – era plin de noroi, tremura şi obrajii păreau palizi în lumina lunii. Îi venea greu să accepte că era băiatul zâmbitor pe care îl ştia. Prospero era făcut covrig lângă el. Fata s-a întrebat dacă Toby mai era supărat pe ea după cearta pe seama lui Roger.

Nu ştia ce fel de dar ar fi putut să-i placă unui şoricel. Charlie a venit cu ideea să-i ofere un tăciune mic din corpul lui, care să-i ţină de cald pe timpul iernii. La început, Nan nu a fost de acord, dar Charlie nu s-a

[10] Fructul unui arbust mare, care poartă mai multe denumiri, printre care Osage-portocaliu, portocal fals sau mărul cailor. În ciuda denumirii, este necomestibil pentru cea mai mare parte dintre vieţuitoare (n. t.).

lăsat.

— Doar o bucăţică din cot sau din burtă.

Au căzut de acord că nu avea să se întâmple nimic dacă renunţa la o bucată din burtă, astfel că Charlie a cioplit-o, iar Nan a ascuns-o sub o piatră, chiar lângă capul lui Toby. Zăpada din locul respectiv s-a topit pe loc, iar Nan a simţit căldura lui Charlie, care emana de jos.

— Cât o să stea aprins? a întrebat Nan, ştergându-şi mâinile ude de barba falsă, moment în care s-au desprins câteva pene. Pentru totdeauna?

Charlie a lăsat capul în jos, de parcă i s-ar fi făcut brusc ruşine. A strâns mai bine sacul de cadouri pe care îl avea în mână.

— Nu pentru totdeauna.

Nan s-a prefăcut că nu aude.

— Următoarea oprire, Tower Hamlets.

Au revenit pe celălalt mal al Tamisei şi au luat-o spre East End. A fost un drum lent. Nan şi-a amintit de sfatul lui Toby şi a încercat să se asigure că nu o vede nimeni. În cele din urmă, au ajuns pe acoperişul lui Crudd. Charlie a privit peste umărul ei, fixându-şi ochii pe Biserica Sfântul Florian. Nan s-a întrebat cât îşi mai amintea din Noaptea Focurilor de Artificii.

— Cred că ar trebui să mă duc eu, i-a spus Nan, luându-i sacul cu cadouri. Nu ne permitem să facem prea mult zgomot.

Dintr-odată s-a trezit în magazia de cărbuni, care fusese casa ei cinci ani interminabili. Era mai mică decât îşi amintea. Vatra era călduţă, astfel că fata a presupus că stăpânul Crudd le dăduse voie să facă un foc mic în noaptea aceea, doar cât să nu moară de frig.

S-a scărpinat sub barba falsă şi a aşteptat să i se obişnuiască ochii cu întunericul. Newt şi restul băieţilor stăteau culcuşiţi unii în alţii, cel mai probabil ca să îşi ţină de cald. A luat-o uşor la pas şi a început să lase darurile.

Cu Whittles a fost cel mai uşor. Lui i-a dat un briceag găsit în camera de lucru a căpitanului, care avea un mâner sidefat.

Shilling-Tom a primit un portmoneu gol, pentru toate câştigurile viitoare.

Nan a scos şi mărul calului care îi era destinat lui Roger, dar băiatul nu era în magazie. A fost dezamăgită – o parte din motivul pentru care acceptase propunerea cu oferirea darurilor de Crăciun fusese dorinţa ei de a-şi lua înapoi pălăria. A lăsat mărul calului în locul de sub scări,

unde dormea Roger de obicei, ca băiatul să-l găsească la întoarcere.

Newt a fost ultimul. Nan găsise o căciulă de blană, cu o coadă striată la spate – habar nu avea de la ce animal ar fi putut să provină. Îşi amintea ce trist a fost Newt când Crudd i-a ras zulufii. Măcar acum nu avea să-i mai fie frig la cap. S-a târât până aproape de el şi i-a lăsat cu grijă cadoul în braţe.

Probabil că nu a avut îndeajuns de multă grijă, pentru că Newt a deschis ochii. În acel moment, a schiţat un zâmbet somnoros.

— Nan, i-a şoptit el. De ce ai pene lipite pe faţă?

Fata i-a acoperit gura cu un deget.

— Sunt Moş Crăciun, i-a spus. Dacă spui cuiva că m-ai văzut, mă-ntorc şi-ţi tai beregata.

Newt n-a părut să priceapă mesajul, pentru că a continuat să zâmbească.

— Mi-ai adus un cadou, a zis puştiul, deschizând deja pachetul.

Nan a dispărut iar pe horn. Nu voia să mai fie acolo când Newt vedea ce era înăuntru. Când a ajuns din nou pe acoperiş, l-a găsit pe Charlie, care se uita tot la biserică.

— Ţi-ai recuperat pălăria?

— Roger nu era acolo, i-a răspuns fata, dându-şi jos barba, care începuse să o mănânce. Ar fi bine să plecăm de aici înainte să se întoarcă şi să ne vadă.

— Mi-aş dori să fim de faţă când se trezesc, i-a zis Charlie, mergând în spatele ei. Crezi că le vor plăcea darurile foarte mult?

— Nu contează ce cred eu, a răspuns Nan, sărind pe următorul acoperiş. Darurile sunt menite să fie oferite, nu să fie fluturate pe sub nasul cuiva doar aşa, de faţadă. Să deschizi un dar este un gest foarte personal şi oricine are dreptul să o facă după cum consideră de cuviinţă.

Nan nu primise niciodată un dar de Crăciun, dar ştia că, dacă ar fi primit unul, i-ar fi plăcut să-l deschidă fără ca cineva să se uite peste umărul ei, ca să se asigure că zâmbeşte sau că mulţumeşte frumos.

— Poate că aşa crede şi Moş Crăciun, a zis Charlie. Şi probabil că de asta nu îl vede nimeni.

— Sau poate pentru că nu este decât o poveste, a adăugat Nan. Suntem aici de ore bune şi nu am văzut nicio urmă amărâtă.

Atmosfera din Ajunul Crăciunului era calmă şi liniştită. Nan a tras adânc aer în piept şi a avut o senzaţie foarte plăcută. Părea că şi ceaţa

ştia ce anotimp era, iar fata aproape că zărea stele pe cer. Şi-a amintit cum era pe vremea când îl avea pe Coşar alături de ea – cum stăteau pe spate în unele nopţi şi spuneau poveşti despre constelaţii. Acum se întreba dacă stelele chiar se vedeau atunci prin ceaţă.

Poate că nu era decât Coşarul, care o făcea să creadă asta.

VREMILE DE ALTĂ DAT'

Săptămâna următoare a adus cu sine şi Ajunul Anului Nou.

Toby i-a vizitat, ca să sărbătorească împreună.

— E de rău augur să treci un prag fără să aduci daruri, a zis el, deschizându-şi prăvălia jerpelită şi scoţând din ea trei coroane făcute din hârtie aurie. Lucrul numa' bun pentru Hogmanay[11]!

— Oh, da, a spus Charlie. O sărbătoare cu mulţi purceluşi.

— Bine ar fi! i-a zis Toby, după care a luat una dintre coroane şi a cocoţat-o pe capul lui Charlie. Hogmanay înseamnă Ajunul Anului Nou la scoţieni. Bătrâna regină Vickie este de-a dreptul smintită cu ziua asta. Este ultima şansă să ne luăm la revedere de la *Vremile de altă dat'.*

Nan şi-a adulmecat coroana. Avea vârfurile strâmbe şi mirosea a mâncare.

— Unde oi fi găsit astea? În gunoi, în timp ce scurmai după resturile lăsate de cineva după cina de Crăciun?

— Nu-ţi face tu griji din pricina asta, i-a răspuns băiatul, ştergându-şi de pe faţă ceva ce aducea foarte bine cu o bucată de budincă întărită. Mai important este că suntem costumaţi aşa cum se cuvine pentru ultima zi din an.

— Foarte important, a intervenit Charlie. Ce este un an?

— Un an înseamnă mai multe zile puse la un loc, i-a răspuns Nan.

— Oh, înseamnă mai mult decât atât! a zis Toby, punându-se ca o prăjină în faţa lui Charlie. Un an este puţin dintr-o viaţă. Un an este cât îi ia lumii să danseze în jurul soarelui. Un an este cât îţi trebuie să ridici o casă. Un an este cât durează să-ţi crească nişte mustăţi ca lumea. Un an este cât îi ia unui copil să înveţe să meargă. Un an...

— Un an este cât îi ia lui Toby să explice, a intervenit Nan.

A scos nişte mâncare din cămară şi au făcut împreună un picnic pe acoperiş. În mod normal, ar fi fost prea frig pentru aşa ceva, dar Charlie le ţinea de cald. Au privit împreună festivităţile din stradă. Bărbaţi şi femei cu haine pe ei şi cu pălării pe cap îşi vizitau prietenii şi rudele, făcând schimb de cadouri şi de noutăţi.

— De ce este trează toată lumea? a întrebat Charlie, cuibărindu-se

[11] Joc de cuvinte între *hog,* „porc", şi *many,* „mulţi" (n. t.).

în Nan. Nu este ora de culcare?

Îi plăcea foarte mult „ora de culcare”.

— Este diferit în Ajunul Anului Nou, a început Nan să-i explice. Ca să sărbătoreşti cum se cuvine, se presupune că trebuie să fii treaz când bat clopotele miezul nopţii.

— Iar secretul este să nu caşti, a zis Toby. Dacă faci asta, este începutul sfârşitului.

— O să-mi înghit căscatul, a spus Charlie. Sunt foarte încântat să stau treaz până la miezul nopţii.

Dar a adormit până în zece.

Nan era hotărâtă să reziste până la miezul nopţii. Înainte nu înţelegea care era sensul. Dar în seara asta simţea că era diferit.

Charlie dormea tolănit pe fronton. Fata simţea în spate căldura pe care o emana.

— De ce oare nu pot să dorm când vreau? a spus ea în timp ce căsca. Şi când vreau să stau trează, mă ia somnul?

Toby a ridicat din umeri.

— Eşti un mister, Vrabie Nan.

— Mister? a repetat fata. Cred că asta îmi convine mai mult decât celelalte nume pe care mi le dai.

— Înţelegi ce vreau să spun? Singurul compliment pe care îl accepţi este unul făcut în glumă.

— Asta pentru că restul sunt nişte prostii. De ce nu poţi să mă tratezi ca pe o persoană normală?

Toby i-a aruncat una dintre privirile lui cu subînţeles:

— Serios, care ar fi distracţia?

Nan şi-a dat ochii peste cap:

— Distracţie pentru tine poate.

S-a întors cu spatele la el, şi-a lăsat capul pe umărul lui Charlie şi a închis ochii. Îi simţea respiraţia. În aer pluteau sunetele celor care sărbătoreau în casele de sub ei. S-a gândit ce minunat trebuia să fie să adormi în acel fel.

Toby a întrerupt momentul de tăcere:

— Ştii, m-a rugat să am grijă de tine.

Nan a deschis ochii:

— Cine te-a rugat asta? Crudd?

— Nu el, a zis Toby, privind în gol, înspre orizont.

Când a expirat, i-a ieşit abur din gură.

— Coşarul.

— Coşarul? a repetat Nan ridicându-se în picioare.

Ştia că Toby îl cunoscuse pe Coşar – era şi ea acolo. Dar suna ciudat.

— Când? Cum?

Toby s-a uitat în ochii ei:

— M-a făcut să-i promit că n-o să-ţi spun.

A lăsat capul în jos şi a continuat:

— Aveam 6 ani. Eram singur. Nici măcar nu vorbeam engleza.

A clipit des, uitându-se în depărtare, ca şi când începea să-şi amintească lucruri pe care prefera să le uite.

— Coşarul m-a găsit dormind sub un pod. Mi-am dat seama că era acelaşi om care mă ajutase cu câteva zile înainte. M-a întrebat: *Du bist allein?*

Băiatul a dat din cap şi a continuat:

— Vorbea germană, ca mine. Erau primele cuvinte amabile pe care le auzeam de când îmi pierdusem *meine Eltern* – părinţii.

Şi-a strâns cu putere buzele, iar Nan şi-a dat seama că băiatului îi era dor de ei la fel de mult cum îi era ei dor de Coşar.

— Ce ţi-a mai spus? a întrebat Nan.

— Mi-a spus că numele lui era *Spatz* – Vrabie. Şi că pe un acoperiş din vecinătatea Bisericii Sfântul Florian doarme o fată. Şi că o să se trezească în curând, singură. Mi-a spus că este specială. Şi că eu trebuie să am grijă de tine.

— De ce-ar fi vrut să faci asta? Ţi-a dat bani?

— Mi-a spus că nu are bani, i-a răspuns Toby. Că nu are decât un sac gol, de funingine.

Privirea i-a căzut pe streaşina de lângă el.

Nan s-a uitat peste umărul băiatului, la sacul jerpelit şi peticit pe care îl căra cu el peste tot.

— Prăvălia cu de toate? a spus ea. A fost a *lui?*

S-a gândit cum de nu recunoscuse sacul – acum, că se uita la el mai bine, şi-a dat seama că spunea adevărul. Îl şi vedea atârnând de umărul Coşarului.

— Mi-a spus că este norocos, a continuat băiatul. Că o să fie *numa' bun.*

A dat din cap şi a continuat:

— Încă nu ştiu dacă să-l cred... dar îţi spun: tot ce găsesc şi bag în

sac se dovedeşte *numa' bun* pentru cineva care are o anumită nevoie.

Nan a dat din cap.

— Aşa este Coşarul.

A oftat, gândindu-se la ce îi lăsase ei.

— Au trecut atâţia ani de când îl tot aştept să vină şi încă nu înţeleg. De ce a dispărut aşa? De ce nu m-a luat cu el?

— Nu a putut să te ia cu el. Nu acolo unde se ducea.

Nan s-a uitat la el.

— Ce vrei să spui?

Toby a privit-o şi el îndelung:

— Era pe moarte, Nan.

— Spui o monstruozitate!

Băiatul s-a tras mai aproape de ea.

— Este oare mai monstruos decât să te las să crezi ceva ce ştii şi tu că nu este adevărat?

Nan a deschis gura, dar nu a spus nimic.

— Ştii că am dreptate. Ai ştiut-o dintotdeauna.

Nan a inspirat adânc. Când îşi amintea de Coşar, începea să vadă adevărul din spatele poveştilor şi al zâmbetelor. Vedea un om tras la faţă, cu ochii goi. Un om cu un şchiopătat care nu mai trecea. Îl vedea tuşind şi scuipând pete negre ca funinginea. Vedea un om care se usca pe picioare.

Fata a închis ochii. A simţit cum încep să i se prelingă pe obraji lacrimi fierbinţi.

— Buburuze de funingine, a spus ea în şoaptă.

— Ce a făcut el a fost un gest de compasiune, i-a spus Toby. Nu voia să te trezeşti şi să-l găseşti... aşa. Şi v-a părăsit. Pe tine şi pe Charlie. Numai că s-a întâmplat ceva şi Charlie nu a prins viaţă imediat, aşa cum ar fi trebuit.

— Nu am vrut cu niciun chip să-i dau drumul, a zis fata. Probabil s-a gândit că mi se va face frig şi că voi arde bulgăraşul ca să mă încălzesc. Dar n-am făcut asta.

— Şi-a fost bine în cele din urmă. A fost nevoie să arzi de vie într-un horn ca să-ţi îndreptţi greşeala.

Deşi era o glumă, nu a râs niciunul.

— De ce ţi-ar fi cerut să nu-mi spui? De ce ar fi ţinut un secret faţă de mine?

— Nu cred că a fost vorba despre tine, a spus Toby zâmbind uşor.

Cred că încerca să mă salveze pe *mine.*

— Dându-ţi sacul?

— Nu, prostuţo. Mi-a dat un *scop.* Din momentul ăla a trebuit să rămân în viaţă – indiferent cât de complicate ar fi devenit lucrurile. Pentru că, dacă aş fi murit, nu ar mai fi fost nimeni care să aibă grijă de Vrabia Nan.

S-a uitat în sus, la cer. Era îndeajuns de senin ca să poată dibui razele strălucitoare ale lunii.

— Aşa funcţionează lucrurile, nu? Ne salvăm pe noi înşine salvându-i pe alţii.

Nan şi-a şters nasul cu mâneca de la haină. Apoi s-a uitat la faţa lui Charlie. Dormea liniştit pe acoperiş, lângă ea. Oare ea îl salvase pe Charlie? Sau Charlie o salvase pe ea?

— Cred că este momentul, i-a spus Toby, care stătea cu faţa în sus, spre cer. Se simte în aer. De parcă întreaga creaţie îşi ţine respiraţia.

Clopotele din toată Londra au bătut miezul nopţii. Uşile tuturor caselor de pe stradă s-au deschis brusc şi aerul a fost împânzit de sunete însufleţite. De Anul Nou, oamenii obişnuiau să arunce în stradă prăjiturele cu rom, lipicioase. Spuneau că asta avea să le asigure o cămară plină în anul care tocmai începea. Nan a văzut siluete care scormoneau printre umbre – erau cerşetori care adunau resturile de alimente.

Nan auzea prin tot oraşul acelaşi cântec:

Ar trebui să uităm cunoştinţele vechi
Şi-apoi nicicând la ele să gândim?
Ar trebui să uităm cunoştinţele vechi
Şi vremile de altă dat'?

Pentru vremile de altă dat', draga mea,
Pentru vremile de altă dat'
Închina-vom un pahar de bunătate
Pentru vremile de altă dat'.[12]

Nan a tremurat.

— Ce crezi că înseamnă *vremile de altă dat'?* l-a întrebat pe Toby,

[12] Robert Burns, „Auld Lang Syne"; varianta în română aparţine traducătorului (n. t).

dându-şi un fir de păr din ochi.

Toby se uita atent la o frunză uscată, pe care o găsise în burlan:

— Înseamnă „zilele de mult trecute”. Dacă ar trebui să ne amintim ce am lăsat în urmă, despre asta e vorba.

— Bineînţeles că ar trebui. Lucrurile care ni s-au întâmplat reprezintă ceea ce suntem.

— Presupun că aşa este, a răspuns băiatul, lăsând vântul să-i sufle frunza dintre degete. Dar, dacă priveşti mereu înapoi, s-ar putea să nu vezi ce este în faţă.

Nan a ridicat din umeri:

— Presupun că este un alt mister.

— Ştii ce se spune despre Hogmanay? a continuat Toby. Indiferent ce faci la miezul nopţii, asta vei face tot anul care tocmai începe.

Nan s-a gândit îndelung la asta. La acoperişul pe care se afla. La Charlie, care stătea de-o parte, şi la Toby, care se afla de cealaltă. La cerul senin de deasupra. La lumea întreagă de sub ei.

Şi-a strâns genunchii la piept şi a spus:

— Ar putea să-mi fie şi mai rău de atât.

PARTEA A DOUA
— EXPERIENŢĂ —

FIINŢA PLĂSMUITĂ

Domnişoara Bloom a deschis ferestruica pentru Nan, ca să poată intra:

— Mă şi gândeam dacă te voi mai vedea vreodată. Este îngrozitor afară. Nu ai ghete?

Nan a sărit pe podea şi şi-a şters zloata de pe picioare.

— Nu sunt sigură că au la ce să mă ajute, a spus ea, suflând în pumni. Ghetele şi acoperişurile nu se potrivesc. Prefer să am degete îngheţate decât gâtul rupt.

Evita biblioteca de când aruncase pe foc cartea *Cântece Ale Inocenţei.* Îi părea rău că o arsese atât de repede şi chiar încercase să caute un alt exemplar pe la nişte tarabe cu cărţi. Îi era frică să nu o supere pe domnişoara Bloom şi ştia că trebuia să i-o înapoieze, încă mai erau lucruri despre Charlie pe care trebuia să le afle.

Dacă domnişoara Bloom mai ţinea minte cartea, a preferat să nu aducă vorba despre ea.

— Încălzeşte-te lângă foc, i-a spus femeia, arătându-i un scaun de lângă vatră. Se pare că am adus mai multe prăjiturele decât pot să mănânc. Ar fi o amabilitate din partea ta să guşti din ce a rămas.

Prăjiturelele arătau de parcă nici nu fuseseră atinse. Nan s-a întrebat dacă nu cumva domnişoara Bloom le lăsase acolo special pentru ea. A observat că scaunul avea pe spate o pătură, ca să-l protejeze de funingine.

— Vă mulţumesc, doamnă.

Prăjiturelele aveau aromă de anason şi ghimbir.

— Măcar atât pot şi eu să îţi ofer pentru minunatul candelabru pe care mi l-ai lăsat lângă noptieră, a spus femeia, zâmbind. *Tu* ai fost, am dreptate?

— Eu am fost.

Domnişoara Bloom şi-a împreunat mâinile.

— Mi-a amintit de sărbătorile din trecut, a continuat ea, cu privirea aţintită la focul care trosnea în şemineu. Mi-a amintit de casă.

Nan s-a afundat în scaun. Picioarele ei aproape că nu atingeau podeaua.

— Casa dumneavoastră este departe de aici?

Fetei i s-a părut că aude un fel de accent în vocea domnişoarei

Bloom.

Femeia a dat din cap:

— M-am născut în Brick Lane.

— Spitalfields? a întrebat Nan, strâmbând din nas. Este la nicio oră distanţă de aici.

— Da, nu este departe. Şi totuşi... este la capătul lumii. Familia mea este destul de conservatoare. Trăieşte după reguli diferite de cele ale vecinilor care nu sunt evrei.

Domnişoara Bloom a schiţat un zâmbet spăsit şi a continuat:

— Ultima dată când mi-am văzut părinţii, eram doar puţin mai mare decât tine. Mi-e teamă că acum nici nu mă vor mai recunoaşte. Şi nici nu vor primi cu braţele deschise pe cineva care s-a înstrăinat atât de mult de felul lor de a fi.

Zicând acestea, i-a pierit puţin din zâmbet.

— Dar nu cred că ai venit aici ca să mă întrebi despre istoria mea.

Aşa era. De la discuţia cu Toby, din Ajunul Anului Nou, Nan simţea o nevoie din ce în ce mai mare să înţeleagă cine era Charlie cu adevărat – şi de ce îl lăsase Coşarul cu ea. Dacă înţelegea care era menirea lui, spera să-l poată opri să o împlinească.

— Vă mai amintiţi despre ce am vorbit... prima dată când m-aţi găsit aici?

— Cum aş putea să nu-mi amintesc, a spus femeia. O fantomă s-a întors din mormânt ca să fure un abecedar.

— V-am întrebat dacă ştiţi ceva despre golemi, iar dumneavoastră mi-aţi răspuns că îmi veţi spune dacă mă voi întoarce.

Domnişoara Bloom s-a lăsat pe spate şi i-a răspuns:

— Mă şi gândeam dacă nu cumva ai uitat.

— Îmi puteţi spune acum?

— Nu este uşor să afli lucruri despre ei. După ce m-ai întrebat prima dată, am căutat puţin prin Hatchard, prăvălia cu cărţi. Nu am găsit nimic despre golemi adevăraţi, dar sunt menţionaţi în multe poveşti.

I-a dat lui Nan o carte, pe care aceasta a deschis-o la pagina de titlu.

FRANKENSTEIN
sau
Prometeul modern

Chiar acolo, sub titlu, era un citat din ceva intitulat *Paradisul*

pierdut:

O, Ziditorule, cerutu-ţi-am
Din lut să mă frământi? Te-am îndemnat
Din neguri să mă işti?

— Ce este un Frankenstein? a întrebat Nan, uitându-se îndelung la cuvânt. Un fel de monstru?

— Frankenstein nu este un monstru. Sau poate că este. Poate o să-mi spui tu după ce vei citi cartea.

— Vă mulţumesc, a spus Nan, închizând cartea şi trecând cu degetul mare peste muchia cotorului.

I-ar fi plăcut să discute cu ea despre Charlie, dar era imposibil.

— Ştiu că este un lucru ciudat să întreb despre golemi. Tot ce pot să vă spun este că pentru mine contează mult.

— Nu trebuie să dai explicaţii. Cel puţin nu mie, i-a spus domnişoara Bloom, uitându-se la foc. Pot să-ţi spun ce mi-au zis mie mama şi tata când eram mică.

Femeia a făcut o pauză, iar Nan s-a gândit că poate îşi aducea aminte cum era să-i aibă pe părinţi aproape.

— Un golem este o „fiinţă plăsmuită".

— „Plăsmuită"? a repetat Nan, dând din cap. Mi-e teamă că nu ştiu acest cuvânt.

Asta a făcut-o pe domnişoara Bloom să zâmbească.

— Întotdeauna am admirat o persoană care poate să admită că nu ştie un anumit lucru. Cei mai mulţi oameni zâmbesc, dau din cap şi se prefac că ştiu totul, de teamă să nu fie prinşi. Dar nu fac decât să confirme cât sunt de ignoranţi.

Femeia a dat din cap şi a încercat un răspuns mai direct.

— „Plăsmuit" înseamnă un lucru care a fost făcut special pentru ceva. Este o comoară de nepreţuit, creată pentru cineva anume.

— Cum este făcut un golem?

— Un înţelept sau rabin – adică un preot evreu – plămădeşte un corp din noroi sau lut, apoi îl aduce la viaţă cu ajutorul unui cuvânt magic numit *shem.*

Nan s-a întrebat dacă nu cumva Coşarul fusese evreu. Ştia că venea dintr-un regat foarte îndepărtat – dintr-un loc în care curăţatul coşurilor era o îndeletnicire onorabilă, respectată de toată lumea.

— Acest *shem* este un fel de vrajă? a întrebat fata.

— Este mai degrabă o scânteie, i-a spus femeia. Unii spun că ar fi adevăratul nume al lui Dumnezeu.

A zâmbit de parcă ar fi fost stânjenită de o asemenea discuţie.

— Creatorul ar putea să cioplească acest cuvânt pe fruntea golemului sau să i-l pună în inimă or să i-l şoptească la ureche. Şi tocmai acest cuvânt este cel care îl aduce la viaţă pe golem.

Nan s-a gândit la Charlie. Nu avea niciun cuvânt pe frunte. A încercat să-şi imagineze cum fusese adus la viaţă de Coşar. Din cine ştie ce motiv, vedea scena asemănătoare supei de poveşti, cu Coşarul care tot punea ingrediente în pălărie. S-a întrebat ce cuvinte ar fi putut să rostească, astfel încât să aducă acele ingrediente la viaţă.

— De ce făcea rabinul din poveştile dumneavoastră un golem?

— De ce creează oamenii lucruri? De nevoie.

Domnişoara Bloom s-a aplecat înspre ea şi a continuat:

— Un golem este creat ca să ajute oamenii care se tem pentru vieţile lor. Din motive pe care eu nu le-am înţeles niciodată pe deplin, poporul evreu este dispreţuit şi lovit în toată lumea. Nevoia lui este foarte mare.

— Golemii sunt protectori, a spus Nan, amintindu-şi ce îi spusese domnişoara Bloom la prima discuţie.

— Da, aceasta este ideea.

Şi-a dat seama din felul în care vorbea domnişoara Bloom că aceasta nu credea în golemi. A încercat să-şi imagineze ce ar fi zis femeia dacă l-ar fi întâlnit pe Charlie.

— Îmi amintesc ce mi-aţi spus: golemii trăiesc doar până îşi împlinesc menirea. Şi după aceea trebuie să moară.

— Îţi aminteşti perfect.

Nan şi-a schimbat poziţia şi s-a tras mai aproape de ea.

— Dar ce se întâmplă dacă ei nu vor să moară? Sau dacă există cineva care nu vrea asta? Există vreo cale de a opri aşa ceva?

Domnişoara Bloom a părut să înţeleagă că întrebarea lui Nan era una serioasă.

— Există poveşti în care golemii încearcă să trăiască şi după ce şi-au împlinit menirea. Se opun voinţei creatorului lor, a spus femeia, dând din cap. Presupun că nu ar trebui să-i învinovăţim. Care dintre noi nu ar face la fel?

— Şi funcţionează? a întrebat Nan, moment în care şi-a simţit gâtul

uscat. Poveştile au vreodată un final fericit?

— Câteodată lucrurile au o finalitate fericită pentru oameni – sunt păziţi de pericol şi binecuvântaţi cu bogăţii. Dar nu la fel se întâmplă cu golemul. În cazul lui, a spus domnişoara Bloom, trăgând adânc aer în piept, nu există final fericit.

O ZI PROASTĂ

Afară era frig şi în cămară sufla vântul.

Nan s-a uitat lung la rafturile goale, de parcă asta ar fi putut face mâncarea să apară. Podeaua îngheţată din piatră era plină de conserve goale, pe care nu s-a sinchisit să le arunce. Mirosul nu era plăcut.

— Charlie, a strigat ea.

Chiar dacă se afla în casă, din gură i-a ieşit abur.

— Ce ai făcut cu bucata de pâine pe care am cumpărat-o săptămâna trecută?

— I-am dat-o lui Prospero.

Charlie a venit în bucătărie tropăind. Ţinea în mână o colivie plină de aţe.

— Avea blană verde pe ea – asta i-a plăcut cel mai mult.

— Ar trebui să mă anunţi când rămânem fără mâncare, i-a spus fata.

— Oh, da, a zis Charlie. Nan, am rămas fără mâncare.

Fata şi-a dat ochii peste cap şi a închis uşa cămării. Era vina ei. Stătuse în casă aproape toată săptămâna, iar asta însemna că nu avea bani. Şi acum era duminică – o zi în care nimeni nu căuta coşari – şi ea nu avea ce să mănânce.

A simţit un chiorăit puternic în stomac. Şi-a spus că era probabil din cauza foamei, dar nu părea aşa. Petrecuse ultimele trei zile citind din scoarţă-n scoarţă cartea primită de la domnişoara Bloom. *Frankenstein* era diferit de tot ce citise până atunci. Era despre o aventură arctică şi un inventator ticălos şi o gloată de oameni furioşi şi crimă. Această poveste nu a înfuriat-o ca poemul „Coşarul”. În schimb, a neliniştit-o. La fel şi ultimele cuvinte ale domnişoarei Bloom:

În cazul golemului nu există final fericit.

În timp ce se gândea la asta, chiorăitul din stomac i s-a accentuat.

— O să-mi caut ceva de lucru, a spus ea, urcând scările spre dormitor.

Odată, acesta fusese pentru ea locul cel mai frumos din lume. Dar astăzi îl detesta. În colţurile camerei erau pânze de păianjen, iar pe jos, un talmeş-balmeş. Un strat de funingine neagră acoperea orice suprafaţă pe care o atinsese Charlie.

— Nu poţi şi tu să atingi ceva fără să-l distrugi, a bombănit în sinea ei.

Aproape toate camerele din Casa cu o Sută de Coşuri arătau ca un morman de gunoaie. Cele mai multe piese de mobilier fuseseră distruse şi puse pe foc. Printr-o fereastră crăpată se furişa un vânt îngheţat, care aducea cu sine fulgi mici de zăpadă. Nan a strâns dinţii, ca să nu-i mai clănţăne. Odată fusese de-a dreptul încântată să-i arate lui Charlie zăpada, dar în acest moment îi venea greu să-şi imagineze cum îi plăcuse vreodată aşa ceva.

Şi-a pus cei mai călduroşi pantaloni pe care i-a putut găsi. Erau plini de petice. Şi-a dat seama că abia îi treceau de genunchi. I-au venit în minte elevele domnişoarei Bloom, toate îmbrăcate frumos cu haine de lână şi fulare de blană şi ghete înalte.

Şi-a spus că nu era invidioasă. Şi chiar nu era. Cu toate acestea, era greu să nu le porţi pică acestor fete, a căror treabă era doar să înveţe de la domnişoara Bloom cât era ziulica de lungă. Şi-a amintit cum i-a solicitat femeia directoarei şcolii particulare să o ajute. Dacă un patron mărinimos dăduse bani, ca ea să se alăture acelei şcoli? Dar acea imagine a fost distrusă de un gând...

Charlie.

Chiar dacă ar fi apărut acea situaţie imposibilă, Nan ar fi refuzat-o. Pentru că Charlie avea nevoie de ea.

A auzit o bufnitură jos – era golemul, care dărâmase ceva în Camera cu Invenţii.

— Ţi-am zis să nu intri acolo! a strigat fata.

Nan încerca să-şi construiască o perie mecanică din lucruri pe care le adunase de prin casă. Dar eforturile ei se dovediseră inutile, astfel că nu o mai atinsese de peste o lună.

A simţit din nou cum i se accentuează chiorăitul. De data asta, era în piept.

Charlie a apărut în uşă, cu o carte în mână.

— Poţi să-mi citeşti o poveste?

— Nu, i-a răspuns ea, ridicându-şi peria de jos.

— Bine. Pot să-ţi citesc *eu o* poveste?

— Nu, a zis fata, trecând pe lângă el, înspre hol.

Charlie s-a dus după ea.

— Poţi să-mi spui mai multe despre Coşar?

— Nu.

— Putem să jucăm popice?

— Nu.

— Putem să construim un fort?

— Nu.

Cu fiecare întrebare, chiorăitul lui Nan se accentua. Voia ca Charlie să înceteze să mai pună întrebări. Voia ca totul să înceteze.

— Putem să construim un Charlie de zăpadă?

— Nu.

— Putem să fim Moş Crăciun?

— Nu.

— Putem să-l vizităm pe Toby?

— Nu.

— Putem să-l vizităm pe Prospero?

— Nu.

— Putem să...

Nan s-a întors brusc şi a ţipat:

— NU. NU! NU! NU!

Charlie a clipit. Arăta de parcă stătea să izbucnească în plâns.

— De ce ţipi la mine? a întrebat-o.

Nan s-a scărpinat la nas, de parcă ar fi vrut să facă acel chiorăit să dispară.

— Nu ţip, i-a răspuns, expirând tensionată şi chinuindu-se să zâmbească. Astăzi este o zi proastă.

— O zi proastă? A repetat Charlie, făcând ochii mari. Asta este un fel de sărbătoare?

Nan a oftat şi a deschis fereastra.

— Mă duc afară.

O rafală de vânt şi de zăpadă a pătruns în cameră.

— Este foarte frig afară, i-a spus Charlie. Dacă merg cu tine, aş putea să-ţi ţin de cald.

Nan a închis ochii şi a strâns degetele în pumni până a simţit că o dor. Îi era teamă să nu spună ceva ce ar fi putut să regrete. A expirat uşor şi a auzit din nou cuvintele: *În cazul golemului nu există final fericit.*

— Te rog să stai aici.

Şi a ieşit pe fereastră, în frig.

Afară era un ger tăios – genul care îţi face tâmplele să zvâcnească şi

plămânii să te înţepe. Chiar dacă era duminică şi fabricile erau închise, ceaţa era groasă ca fiertura doamnei Trundle – atât de groasă, că părea noapte afară. Numai cei foarte disperaţi ieşeau pe străzi într-o zi ca asta. Spre deosebire de Charlie, Nan trebuia să mănânce. Şi tot spre deosebire de Charlie, avea nevoie de intimitate.

Oare de ce fusese atât de rea cu el?

A strâns mâna pe perie şi şi-a băgat bărbia în piept, îi părea rău că nu apucase să-şi ia un turban sau o căciulă de husar din Camera cu Haine – mai bine să fii nătâng, decât degerat. Străzile erau aproape pustii. Cei care ieşiseră din case mergeau repede, de parcă ar fi putut să îngheţe şi să se transforme în statui dacă s-ar fi oprit. Nan a încercat să-şi imagineze cum ar fi arătat asta. Apoi, cum le-ar fi pus pe toate la pământ.

A încercat să cânte ca de obicei, ca să atragă muşterii, dar cuvintele îi rămâneau în gât. A observat o servitoare în colţul prăvăliei Bury and Hart. Judecând după urmele pe care le lăsase în zăpadă, Nan şi-a dat seama că fata mergea pe loc de ceva vreme – un semn că poate căuta pe cineva.

— Aveţi nevoie de un coşar? a întrebat-o printre dinţii care îi clănţăneau.

Servitoarea s-a întors înspre ea. Avea păr roşcat şi o faţă îngustă, ca de şoricel. Obrajii erau plini de pistrui.

— Măi să fie! Spune-mi că nu văd aiurea.

— Vedeţi un coşar, i-a zis fata, respirând în pumn. Aveţi nevoie de un coşar care să vă cureţe coşul?

Îi era frig şi era prost dispusă.

— Spune-mi sincer: nu tu eşti fata care a curăţat Casa Lofting de pe strada Dover? Şi apartamentele din Piaţa Cavendish?

Nan s-a dat puţin în spate. Nu-i plăcea că oamenii vorbeau despre ea.

— Cine întreabă?

Servitoarea a părut că abia aştepta s-o întrebe asta.

— Oh, mulţumesc milostivului Dumnezeu din ceruri şi tuturor îngerilor Săi! a zis femeia, împreunându-şi palmele. Am bătut juma' de oraş în căutarea ta. Săptămâna trecută stăpânu' a luat ceaiul alături de cucoana Lofting şi dânsa a tot vorbit despre fetiţa asta dulce care i-a curăţat hornacele. Şi stăpânu' a auzit asta şi a *insistat* să o găsesc pe fată, ca să-i facă hornacele pe dublul banilor plătiţi de cucoană. Şi

Betsy, mi-a zis stăpânu', *dacă nu dai de ea, te dau afară de-o ureche!*

Asta a sunat exact cum îşi amintea Nan că erau stăpânii.

— De trei ore stau aici, de mi-au îngheţat ţurloaiele.

Servitoarea, despre care Nan ştia acum că se numea Betsy, şi-a pus mâinile la inimă.

— Era cât pe ce să-mi pierd speranţa, când ai apărut şi ai venit direct la mine. Ca un înger căzut din ceruri.

Nan s-a uitat îndelung la fată. Ceva din povestea ei nu era în regulă. Nan întâlnise înainte mii de servitoare şi toate vorbiseră cu ea de parcă ar fi fost un nimic. Şi iat-o pe Betsy, cu zâmbetul ei şi cu mâinile împreunate şi cu îngerii din ceruri.

— Vreau doi şilingi, a spus Nan.

Asta însemna dublu faţă de cât cerea de obicei.

— Oh, asta n-o să fie o problemă, a spus servitoarea. Şi poţi să fii sigură că bucătarul o să găsească o prăjitură sau două cu numele tău pe ele.

Atât i-a trebuit lui Nan să audă. A luat-o la pas după Betsy, care deja îi mai povestea odată, plină de înflăcărare, chinul prin care trecuse. Nan s-a întrebat dacă nu cumva servitoarea asta avea o pasiune secretă pentru teatru.

Au mers spre sud şi curând au intrat pe aleile întortocheate, ca un labirint, din mahalaua St. Giles. Era un cartier în care s-ar fi putut pierde chiar şi cel mai experimentat călător. Majoritatea celor care locuiau aici erau săraci şi până şi cele câteva case mai răsărite nu erau nici pe departe la fel de frumoase precum conacele din West End. Pe Nan a surprins-o că doamna Lofting acceptase să ia ceaiul într-un loc ca acesta.

— Am ajuns, a spus Betsy, deschizând uşa unei case modeste, care nu avea ferestrele luminate. Stăpânu' o să sară-n sus de bucurie când o să audă c-ai venit. Nu m-ar mira să-ţi dea un penny în plus pentru deranj.

Nan şi-a curăţat zloata de pe picioare şi a urmat-o pe fată, care a condus-o într-o sufragerie de la parter, în vatră ardea focul. Nan a intrat şi a mijit ochii, ca să poată vedea în încăperea aceea întunecoasă. Ferestrele aveau obloanele trase şi mobila era acoperită. Nu arăta ca o casă în care locuia cineva sau care avea coşuri care trebuiau curăţate.

Fata s-a dat puţin înapoi.

— Care ai zis că e numele stăpânului tău?

— Nu a zis, s-a auzit o voce dintr-un colţ.

Nan a tresărit când a văzut un bărbat ieşind din spatele unui paravan.

Avea ghete lucioase şi o haină impecabil de curată.

— Este Crudd, a zis bărbatul. Wilkie Crudd.

PRINSĂ ÎN CAPCANĂ

Nan s-a holbat la bărbatul din faţa ei. Arăta ca de obicei. Aceleaşi haine imaculate. Aceeaşi expresie rece, calculată.

— Crudd, a repetat ea în şoaptă, dându-se puţin înapoi.

— A trecut ceva vreme.

Şi-a dat jos pălăria şi a pus-o în dreptul inimii.

— Sunt măgulit că îţi mai aminteşti de mine.

Nan a dat să fugă, dar servitoarea a prins-o cu putere de umeri şi a împins-o într-un scaun.

— Ia-o uşor, i-a spus femeia. Abia ai ajuns.

— M-ai... păcălit!

Servitoarea a schiţat un zâmbet.

— Nu începe s-o faci pe mieluşica!

Apoi s-a întors către Crudd şi i-a zis:

— S-o fi văzut acolo, Wilkie. Avea ochii cât cepele când i-am zis de bani în plus, a adăugat ea, râzând de parcă ar fi fost un măgar care rage. Găgăuţă lacomă ce eşti – a crezut tot ce i-am zis.

— Îţi mulţumesc, Betsy, i-a zis Crudd.

A scos jumătate de coroană din vestă şi a pus-o în palma fetei. A zăbovit cu degetele în palma ei ceva vreme, după care a adăugat:

— Eşti o adevărată minune.

Betsy i-a făcut cu ochiul, un gest cam libidinos, şi s-a îndreptat către uşă.

— Tot personalul e la ţară cu cucoana. Locul este numai al tău.

A deschis uşile şi a păşit în hol.

— Nu! a strigat Nan, sărind în picioare şi luând-o după ea. Aşteaptă...

Bang!

Uşa s-a trântit, cât pe ce să-i prindă degetele. Apoi a auzit un *clac* – încuietoarea. A apăsat pe un mâner, apoi pe celălalt, dar nu i-a fost de niciun ajutor.

Era prinsă în capcană.

Crudd s-a aşezat pe unul dintre scaunele acoperite de lângă vatră. O studia cu satisfacţia deplină a unei pisici care încolţise un şoarece.

— Arăţi foarte bine. Având în vedere că ar trebui să fii moartă.

Nan s-a uitat peste umărul lui, înspre fereastră. Oare nu putea să

ridice obloanele şi să iasă prin sticlă înainte s-o prindă?

— De cât timp ştiţi? l-a întrebat fata, luând-o uşor de-a lungul peretelui.

— Nu a trebuit să ştiu.

Crudd s-a uitat la propriile unghii, în lumina focului.

— Vrabia Nan răpusă de Ghiontul Diavolului? a continuat el, dând din cap. Poate alt căţărător, dar nu şi tu. Când am auzit că zidarii nu ţi-au descoperit rămăşiţele, am fost sigur că ai scăpat din hornul în flăcări şi m-ai lăsat pe mine să mă ocup de toată tărăşenia.

S-a aplecat în faţă, moment în care Nan a văzut o străfulgerare de mânie în ochii lui.

— Şi-a fost ceva tărăşenie.

Nan a mai făcut o jumătate de pas înspre fereastră.

— Îmi pare rău.

Crudd n-a auzit sau s-a prefăcut că nu-i pasă de scuzele ei.

— Cei de la Protecţia Muncii m-au amendat cu zece lire sterline pentru incompetenţă şi periclitarea siguranţei. Zece lire sterline. Cu suma asta aş fi putut să plătesc o duzină de căţărători. Dar amenda a fost nimic comparativ cu modul în care vestea morţii tale mi-a afectat reputaţia. Servitorii vorbesc. Nu mai pot să mă numesc „Coşarul curat" dacă îmi las copiii morţi în coşurile oamenilor, nu crezi?

— Şi de asta aveaţi nevoie de mine înapoi?

Nan tot încerca să-i distragă atenţia.

— Ca să vă spălaţi numele?

A mai făcut jumătate de pas în spate. A atins cu mâna marginea lambriului de pe perete.

— Am ştiut că, dacă am răbdare, o să ieşi singură din ascunzătoare. Nu-mi trebuia decât o modalitate de a te determina să faci asta.

Crudd şi-a trecut degetele peste borul pălăriei Coşarului, pe care o ţinea pe genunchi.

— Pălăria, a spus Nan, dând jos mâna de pe marginea lambriului. L-aţi pus intenţionat pe Roger să o poarte. Ştiaţi că o voi vedea.

— Şi uite că aşa a fost. Nu-ţi poţi imagina încântarea mea când mi-a zis că l-ai trosnit cu un bulgăre de zăpadă pe strada Great Ormond. Un dar de Crăciun, venit ceva mai devreme.

Nan a închis ochii. Toby avusese dreptate. Oare cum de fusese atât de nesăbuită?

— Pălăria aceea nu vă aparţine, a spus printre dinţi.

— Nu-mi *mai* aparţine.

Zicând acestea, a făcut o mişcare scurtă din încheietură şi a aruncat-o pe foc. Un nor de scântei s-a ridicat dintre cărbuni, iar flăcările au cuprins mătasea.

— Nu!

Crudd s-a dat într-o parte şi a izbucnit în râs, în timp ce Nan a zburat pe lângă el şi a îngenuncheat în faţa vetrei. A întins mâna în flăcări şi a luat pălăria. După aceea, a dat cu ea de podea, ca să stingă flăcările. Dar era prea târziu. Coroana se curbase şi se despicase. O parte din bor arsese complet. Mâna îi zvâcnea acolo unde se arsese, iar pielea era roşie şi plină de băşici.

— De ce? a spus ea şi a lăsat să-i scape un suspin amarnic. Nu era nevoie să-i daţi foc...

Crudd a continuat să râdă.

— După cinci ani interminabili, în sfârşit plânge.

S-a aplecat peste ea şi a continuat:

— Începusem să cred că eşti incapabilă de aşa ceva.

— Sunteţi un... *monstru.*

Fata îşi simţea fiecare muşchi tensionat din cauza pierderii şi furiei. Ochii i-au căzut pe un vătrai de fier, proptit de policioara şemineului. S-a întrebat dacă ar fi putut să-i zdrobească ţeasta cu el.

Probabil că stăpânul Crudd a observat, pentru că a luat uşor vătraiul şi l-a pus mai departe.

— Potoleşte-te, copile, i-a spus el. Încă îmi eşti de folos.

Apoi şi-a dus mâinile la spate – semn că nu îi era deloc frică de ea.

— Primul lucru pe care îl vei face este să dai o declaraţie la Protecţia Muncii, în care să spui că eşti o şarlatancă. Astfel îmi voi putea recupera cele zece lire sterline.

Mergea la pas, de-a lungul camerei.

— Apoi te vei întoarce în Tower Hamlets şi vei munci pentru mine aşa cum ai făcut în toţi aceşti ani.

— Nu înţeleg. Toată tevatura asta... doar ca să vă recuperaţi un căţărător?

Crudd s-a tot învârtit prin cameră.

— Este vorba despre un principiu. Veştile circulă – de-a lungul streşinilor chiar mai repede decât oriunde. Căţărătorii din toată Londra şuşotesc despre fata care a fugit de stăpânul ei. Dacă a reuşit Vrabia, de ce nu ar reuşi şi ei?

Bărbatul s-a cutremurat la acest gând.

— Nu, am nevoie să te întorci ca să fac un exemplu din tine.

Nan s-a ridicat în picioare şi şi-a şters lacrimile de pe obraji:

— Şi dacă nu sunt de acord?

— Atunci trebuie să mă folosesc de un alt exemplu.

A dat din cap şi s-a apropiat de ea:

— Am sperat că nu se va ajunge la aşa ceva.

A părut dezamăgit de ea.

— La ce anume? a întrebat fata.

Crudd a înclinat capul.

— Cei de la Protecţia Muncii nu au nevoie de mărturia ta ca să-mi înapoieze cele zece lire sterline. Trebuie doar să vadă că ai scăpat din *acel* coş.

A mai făcut un pas spre ea şi a continuat:

— Trebuie doar să-ţi găsească trupul... undeva.

Nan a făcut ochii mari.

— N-aţi îndrăzni să...

Dar ştia că ar fi făcut asta.

De-a lungul anilor îl văzuse cumpărând şi distrugând nenumăraţi căţărători, fără să clipească.

— Ia să mă vezi! i-a spus el.

Nan a trecut pe lângă el şi a dat năvală înspre fereastră:

— Ajutor! a început să strige, trăgând cu putere de obloane. Să mă ajute cineva...!

— Linişte!

Crudd a înşfăcat-o de mâna la care se arsese şi a tras-o de la fereastră.

— Faci cam mult zgomot pentru o fantomă.

Apoi a târât-o pe podea, înspre focul care ardea în vatră.

— NU! a urlat fata, răsucindu-se ca să se elibereze. Lăsaţi-mă!

A apucat-o de guler şi a forţat-o să îngenuncheze. Nan deja simţea văpaia care îi biciuia cu putere faţa.

— Ce-ai zice să te mai gândeşti înainte să răspunzi? a întrebat-o, împingându-i faţa spre foc.

— Charlie! a urlat fata în flăcări. Charlie, ajutor!

Nu ştia de ce îi rostea numele. Ştia că se afla în cealaltă parte a oraşului. Dar nici nu a rostit bine acele cuvinte că a simţit un val de căldură, moment în care ceva enorm a venit cu viteză în jos, pe horn, şi

s-a prăbuşit în vatră, într-o explozie de scântei şi de fum şi de cărămizi fierbinţi.

Nan şi Crudd au fost aruncaţi în spate, pe podea. Camera a fost invadată de un fum alb.

Fata, care deja tuşea şi încerca din greu să respire, s-a ridicat în genunchi. A zărit o siluetă venind înspre ea dintre bucăţile pline de funingine ale şemineului distrus. O ditamai matahala.

Trosnea şi era roşie ca un tăciune. Umerii uriaşi îi fumegau. S-a apropiat de ea şi a mijit ochii negri, care s-au transformat în două fante mortale.

Nan s-a holbat îndelung la creatura care ardea mocnit în faţa ei.

— Charlie? a întrebat ea în şoaptă.

PROTECTORUL

Nan a fost de-a dreptul şocată să-l vadă pe Charlie stând deasupra ei, dar nu a fost nimic în comparaţie cu ce trebuie să fi simţit Crudd. Acesta s-a târât în spate, cu gura deschisă şi ochii holbaţi.

— C-c-e-e-e...?

Nu a fost în stare să rostească toată propoziţia. Nan s-a ridicat în picioare, ducându-şi la piept mâna arsă.

— Acesta este Charlie, a spus ea. Şi este foarte furios.

Charlie nu s-a mişcat din faţa vetrei; cumva părea mai mare decât fusese cu câteva momente înainte. Fumul care îi ieşea din braţe, din cap şi din umeri înecase camera mică, în care se aflau. Preşul de sub picioarele lui luase foc.

— M-m-monstru!

Crudd s-a ridicat în picioare şi a apucat vătraiul de fier, care fusese azvârlit prin cameră.

— N-n-nu te apropia! a urlat el. Te avertizez, a spus învârtind vătraiul prin aer.

Charlie s-a dus înspre el şi i-a spus:

— Las-o... în... pace.

— Charlie, i-a spus Nan, luând-o la fugă înspre el. Sunt în siguranţă.

A încercat să-l apuce de braţ, dar era prea fierbinte.

— Hai să plecăm.

Charlie nu a părut să o audă.

— Las-o... în... pace... a repetat el, făcând încă un pas către Crudd.

— Trebuie să plecăm! i-a strigat Nan. Acum!

Era sigură că servitoarea Betsy auzise bubuitura din momentul în care se prăbuşise coşul de fum. Cine ştie câte alte persoane o mai auziseră.

Crudd a urlat cu ferocitate şi a făcut un salt către Charlie, învârtind vătraiul spre capul acestuia. S-a auzit un scârţâit surd. Pe podea au căzut bucăţi pline de funingine.

Charlie a înşfăcat capătul vătraiului şi i l-a smuls lui Crudd din mână. L-a azvârlit pe podea şi a luat capul bărbatului într-o mână, aşa cum cineva ar lua un măr.

Crudd a urlat când a simţit cum dogorea. Încăperea s-a umplut de un miros înţepător de păr şi carne arse. Charlie l-a ridicat de la pământ

şi l-a aruncat în aer.

— Las-o... în... PACE!

S-a auzit o bubuitură asurzitoare în momentul în care Crudd s-a izbit de fereastra cu obloane şi a aterizat pe strada îngheţată.

— Charlie! a strigat Nan, alergând la fereastră.

Strada era plină de moloz. Bărbatul aruncat prin fereastră zăcea în zăpadă. Avea hainele pline de funingine şi rupte.

— Oh, Charlie, a spus Nan în şoaptă, dându-se înapoi. Ce ai făcut?

Crudd se tânguia în agonie.

— Nu am terminat cu tine, Vrabie Nan! a mârâit el, încercând să se ridice în picioare.

Nan a văzut că sângele îi curgea de pe faţă şi se prelingea pe zăpadă.

— O să te fac să plăteşti!

A fixat-o cu privirea, iar lui Nani s-a tăiat respiraţia când l-a văzut.

Wilkie Crudd părea desfigurat. Părul lui blond arsese acolo unde fusese apucat de Charlie. Avea nasul umflat, vânăt şi plin de sânge. Îi căzuseră trei dinţi din faţă.

— N-N-Nan?

Charlie era în spatele ei, dar nu se uita pe fereastră. Se holba la propriile palme, cu o expresie de durere şi confuzie pe chip.

— Te-am urmărit. Mi-a fost teamă că îţi va fi frig. Ce... Ce s-a întâmplat? a întrebat el, ca şi cum abia îşi revenise dintr-o transă.

Afară, pe stradă, Crudd s-a ridicat în capul oaselor.

— Monstrule! a urlat el în aerul rece. *Monstrule!*

Din casele de pe stradă s-au auzit ţipete. Câţiva oameni au ieşit şi au alergat înspre Crudd.

Charlie s-a tras de lângă fereastră, dând din cap.

— Nan? a spus el în şoaptă. Am făcut ceva rău?

Nan a ridicat pălăria arsă a Coşarului.

— M-ai salvat.

Cineva l-a văzut pe Charlie la fereastră şi a ţipat. Au început să se audă tot mai multe strigăte: „Monstrule!", „Poliţia!". Undeva, îndepărtare, s-a auzit un fluier.

Nan l-a luat pe Charlie de mână. Era caldă, dar nu mai ardea. Era mâna lui Charlie al ei.

— Ce-ce-ce facem acum?

— Fugim.

Au luat-o la goană pe acoperişuri. Drumul către casă a fost tensionat şi abia când au ajuns în siguranţă, în casa căpitanului, Nan a simţit că poate respira. Durerea din palmă se domolise şi s-a liniştit când a văzut că arsurile nu erau nici pe departe atât de grave cum îşi imaginase.

Afară se înnoptase de-a binelea. De obicei, Charlie dormea în vatra din Camera cu Nimic, dar în seara aceea a vrut să rămână în camera lui Nan.

Fata i-a cântat cântecul Coşarului, după aceea i-a spus o poveste despre el. A fost o poveste lungă şi interesantă, despre cum a fost odată angajat Coşarul să cureţe interiorul unui vulcan, acela fiind locul în care a învăţat limbajul Fumului.

— Şi de aceea orice coşar ştie, de atunci, când este sigur să urce într-un horn.

— Nan? i-a spus Charlie în şoaptă, împreunându-şi degetele sfărâmicioase. I-am... i-am făcut rău acelui om?

Nan a dat din cap.

— Da.

Charlie s-a uitat în sus, la ea. Avea faţa schimonosită de durere.

— *De ce* am făcut lucrurile alea?

Nan a inspirat adânc.

— Cred că ai făcut acele lucruri pentru că eşti un golem... şi pentru că ai fost făcut special ca să mă protejezi.

Apoi i-a povestit tot ce aflase despre golemi de la domnişoara Bloom.

Aproape totul.

Când a terminat, Charlie se uita fix, în întuneric.

— Deci când i-am făcut rău acelui om, te *protejam?*

— Crudd voia să mă omoare, iar tu l-ai oprit, i-a spus fata, trecând cu degetele peste borul pălăriei Coşarului, care era distrusă. Pentru asta există golemii. Treaba lor este să protejeze oamenii. Sau, uneori, o singură persoană.

Lui Nan i s-a părut că aproape îl vede zâmbind.

— O singură persoană – cum ar fi Nan?

Fata s-a aplecat înspre el.

— Şi asta ai făcut tu.

— Şi asta am făcut eu, a repetat Charlie.

Fata a dat din cap, amintindu-şi de faţa distrusă a lui Crudd. Oricât

de chipeş ar fi fost în trecut, nu avea să mai fie niciodată la fel.

— Nu cred că se va mai pune problema de prea multe nunţi pentru Crudd, i-a spus ea, într-un fel care să-l facă să se simtă mândru. Cred că acum i se potriveşte. Oamenii ar trebui să arate pe exterior aşa cum sunt pe interior.

— Nan? Eu arăt pe dinafară cum sunt pe dinăuntru?

Fata a făcut o pauză. Ştia cum arăta Charlie. Şi cum arătase în faţa lui Crudd – dogoritor şi uriaş. Dacă nu fusese un monstru înainte, devenise atunci.

— De fapt, cred că am greşit când am spus ce-am spus. Toată viaţa am fost tratată de oameni ca şi când aş fi fost un nimic – doar din cauza felului în care arătam. Şi poate că *asta* este problema. Dacă am putea ignora modul în care arată oamenii, am putea înţelege cine sunt cu adevărat.

Charlie a dat din cap.

— M-a făcut monstru. Exact cum mi-au spus şi ceilalţi oameni.

S-a uitat în jos, frământându-şi degetele groase, şi a continuat:

— Am încercat să citesc despre golemi în cartea noastră cu bestii. Şi acolo am văzut cuvântul „monstru”.

Nan şi-a pus mâna pe mâna lui. Degetele lui era calde şi sfărâmicioase şi aveau dimensiunea potrivită. Ca şi când ar fi fost făcute special pentru ea.

— Şi ce dacă eşti un monstru? i-a spus ea, strângându-i mâna. Mie mi se pare perfect.

„COŞARUL”

Nan şi-a tot făcut griji din cauza prietenului ei. Părea să fi revenit la dragul ei Charlie, dar, de fiecare dată când se uita la el, nu se putea abţine să-şi amintească imaginea cu el stând deasupra lui Crudd. L-a făcut să-i promită că avea să stea în casă.

— Adio plimbări pe acoperişuri, i-a zis. Nici măcar după ce se lasă întunericul.

Charlie a părut dezamăgit, dar nu a insistat.

În săptămânile următoare, Nan şi-a făcut un obicei din vizitele la biblioteca domnişoarei Bloom. Ea şi profesoara îşi făcuseră un fel de sistem. Domnişoara Bloom lăsa la fereastră o lampă aprinsă, pentru ca Nan să ştie că era sigur să urce.

De fiecare dată când mergea acolo, returna cartea împrumutată şi domnişoara Bloom îi dădea una nouă.

La fiecare vizită, femeia îi punea tot soiul de întrebări despre viaţa ei de căţărător. Şi, după felul în care asculta, părea să fie *cu adevărat* interesată de răspunsuri. Nan îi povestea tot ce putea, cu excepţia câtorva lucruri. Nu îi spunea niciodată nimic despre Charlie. Şi nu îi spunea niciodată nimic despre Coşar.

I-a promis să citească şi să-i returneze cărţile cât de repede putea. Cu cât era mai groasă cartea, cu atât o citea mai repede. A văzut cât de încântată a fost domnişoara Bloom când a venit înapoi cu *Marile speranţe* şi *Călătoria pelerinului* în doar câteva zile. Femeia îi punea întrebări din carte. Părea interesată să afle părerea fetei despre poveste, dar lui Nan i se părea că întrebările domnişoarei Bloom erau şi un mod de a-şi da seama dacă le citise cu adevărat. În definitiv, era profesoară.

— Doamne-Dumnezeule, i-a spus într-o noapte, când Nan a apărut cu exemplarul din *Robinson Crusoe* pe care i-l citise lui Charlie în decursul unei zile ploioase de miercuri. Nici nu apuc să-ţi dau o carte, că o şi văd din nou la mine.

— Nu este greu când poveştile sunt interesante, i-a zis fata. Şi mă gândesc că poate aveţi nevoie de ele pentru elevele adevărate.

Domnişoara Bloom şi-a înclinat capul şi a privit-o pe Nan în ochi:

— Dar observ că este *o carte* pe care nu mi-ai mai adus-o înapoi.

Nan a simţit că i se strânge stomacul. Îi era teamă de această

întrebare.

— Cea cu poeme...

— Da, *Cântece Ale Inocenţei,* de William Blake, a spus domnişoara Bloom, zâmbindu-i cu indulgenţă. Trebuie să presupun că încă o citeşti.

Nan şi-a afundat degetele de la picioare în ciucurii de la covor.

— Am citit-o. Mă rog, o parte din ea. Dar am pus-o... într-un loc greşit.

Nu era chiar o minciună. Nan chiar o pusese într-un loc greşit. În vatra şemineului, în care ardea focul.

Femeia a ridicat o sprânceană.

— De obicei eşti foarte atentă cu cărţile pe care ţi le dau. Doreşti un alt exemplar?

Nan şi-a muşcat limba.

— Sunteţi foarte amabilă... Dar nu sunt sigură că îl plac aşa de mult pe William Blake ăsta. Poemele lui sunt drăguţe, dar bag seama că nu prea are habar despre cum este lumea cu adevărat.

Domnişoara Bloom a dat din cap.

— Cred că pot să ghicesc care dintre poeme ţi-a lăsat impresia asta, a spus ea, zâmbind cu subînţeles. S-a întâmplat ceva cu cartea?

Nan a expirat uşor.

— Este posibil... să o fi pus... pe foc.

Expresia de pe chipul domnişoarei Bloom s-a schimbat.

— Nu ar fi trebuit să faci asta, a spus ea, părând mai profesoară decât de obicei. Nu câştigi nimic dacă distrugi o carte.

Nan a simţit că îi iau foc obrajii.

— N-am putut să mă abţin! Toate lucrurile alea despre coşari mici şi drăguţi care îşi fac treaba lor mică şi drăguţă! Şi oamenii ca dumneavoastră le cred. Pentru că este mai uşor să crezi asta decât să vezi cum sunt lucrurile cu adevărat, cât sunt de grele cu adevărat.

Fata a simţit că o podidesc lacrimile.

— Am crezut că dumneavoastră sunteţi diferită de restul. Am crezut că înţelegeţi.

Domnişoara Bloom a inspirat adânc.

— Înţeleg că îmi este absolut imposibil să înţeleg.

A tremurat, ca şi cum ar fi fost străbătută de un fior, şi a început să se plimbe prin cameră.

Nan a mers după ea.

— Sunteţi foarte supărată pe mine?

— Poate un pic surprinsă. Dar să mă surprinzi pare unul dintre lucrurile la care te pricepi foarte bine.

Femeia a îngenuncheat şi şi-a fixat privirea pe un raft.

— Poate că este o lecţie pe care trebuie să o înveţi de aici. Doar pentru că o carte te face să te *simţi* prost nu înseamnă că *este* proastă.

A scos de acolo o carte mică şi i-a dat-o fetei.

— S-ar putea să descoperi că domnul Blake îţi înţelege situaţia disperată mai bine decât ai crezut la început.

Nan a luat cartea. Arăta exact la fel ca prima. Cu toate acestea, avea alt titlu.

— *Cântece Ale Experienţei?* a spus ea.

— Blake a vrut să fie citite împreună – mai întâi *Inocenţa,* apoi *Experienţa.* Etapele gemene ale vieţii. Cred că această colecţie ţi se va părea mai limpede.

I-a făcut lui Nan semn să se aşeze.

— Aruncă o privire.

— Acum?

Fata avea îndoieli. Era destul de sigură că nu voia să audă nimic din ce avea de spus acel om.

Domnişoara Bloom a aprobat din cap, astfel că Nan s-a aşezat în scaunul de lângă foc. A deschis cartea. Paginile aveau pe margini desene mici, întocmai ca prima. Numai că acestea erau diferite. Personajele din ele nu păreau atât de drăgălaşe sau prea fericite. Nan a dat paginile şi s-a oprit la un poem din mijloc.

— „Coşarul", a spus ea cu voce tare. Poemul ăsta era şi în prima carte.

Când s-a uitat mai atent, a observat că nu era acelaşi. Era mai scurt şi începea diferit.

— Sunt două poeme cu acelaşi titlu, a continuat. De ce ar face autorul asta?

— Citeşte-l, i-a spus domnişoara Bloom.

Şi Nan l-a citit.

Făptura mică, neagră, prin fulgii mari de nea,
Cu ce durere strigă coşarul pe la noi!
„Unde să-ţi fie tatăl şi unde-i mama ta?"
„Sus, la biserică, se roagă amândoi.

I-a pierit vocea. Acest poem o făcea să se simtă diferit. Vedea turla bisericii, care trona deasupra copilului. Vedea rânduri de femei şi bărbaţi frumos îmbrăcaţi, care intrau prin porţi. Îi vedea trecând exact peste copilul care plângea, o mogâldeaţă zdrenţuită, care zăcea în zăpadă.

Văzând ce mulţumire aveam să zburd pe glie
Cu zâmbet prin ninsoare, în iarna cât de grea,
Straiul cernit al morţii, ei mi l-au dat mie
Şi m-au deprins cu strigăt să spun durerea mea.

Nan şi-a văzut propriile haine, jerpelite, ude de la zloată şi pline de găuri. Auzea vocile lui Whittles şi Shilling-Tom, care căutau cu disperare de muncă.

Cânt şi dansez, de vesel, iar lor, se înţelege,
Nu le dă-n gând că, poate, sunt greşnici şi uşure:
Ei laudă pre Domnul, pe preot şi pe rege,
Născocitori de ceruri, de noi să se îndure."[13]

Nan a clipit şi a simţit cum i se umplu ochii de lacrimi fierbinţi. Era furioasă. Dar nu din cauza poemului, ci pentru că acesta părea să vorbească despre viaţa ei. Furia s-a chircit în ea ca un nod.

A simţit pe umăr mâna domnişoarei Bloom.

— Unii dintre noi *chiar* văd, i-a şoptit ea.

Nan a lăsat cartea jos.

— Şi la ce ajută că vedeţi? a întrebat, ştergându-şi o lacrimă de pe obraz. Tot acolo suntem. Tot ne vârâm prin hornuri. Şi ardem, şi cădem, şi ne chinuim de foame, şi murim.

S-a ridicat în picioare, simţind cum îi creşte furia.

— Ştiţi ce am găsit într-un ziar vechi? A fost un inventator care a făcut o perie mecanică. Putea să urce singură pe horn, nu era nevoie de un căţărător care să facă asta. Asta se întâmpla acum foarte mulţi ani,

[13] William Blake, *Cântece Ale Inocenţei şi Ale Experienţei,* traducere, prefaţă, comentariu, tabel cronologic de Iana Maravis, postfaţă de Mircia Dumitrescu, Bucureşti, RAO Publishing House Company, 2006 (n. t.).

dar nimeni nu ştie de ea. De ce? Pentru că viaţa unui băiat sau a unei fete valorează mai puţin decât nişte tije de metal.

Şi-a tras nasul şi şi-a şters obrajii.

— Adevărul este că oamenii nu ne ajută, pentru că au nevoie de *noi.* Pentru că este mai important pentru ei să le fie cald decât să se preocupe să ne ţină în viaţă.

A arătat înspre vatra şemineului, care trosnea şi era în continuare caldă.

— Copiii *mor* pentru ca oamenii ca dumneavoastră să citească liniştiţi lângă foc!

Domnişoara Bloom nu a răspuns furioasă, ci i-a zis încet:

— Există oameni care vor să schimbe lumea. Încă de la incidentul tău...

— Vreţi să spuneţi de când am fost cât pe ce să *ard de vie...*

Domnişoara Bloom a dat din cap.

— ...am început să mă întreb ce se poate face. Şi cred că am o idee.

Nan şi-a dat seama că vorbea serios.

— Ce fel de idee?

— Spune-mi, te rog, a zis femeia împreunându-şi mâinile. Ce ştii despre „societăţile prieteniei”?

SOCIETATEA PRIETENIEI A MAMELOR MAYHEW

După vizita lui Nan la domnişoara Bloom, Charlie a întrebat:

— Ce este o societate a prieteniei? Cred că înseamnă mulţi prieteni la un loc.

— Nu-i chiar aşa, i-a răspuns fata, ştergându-şi părul de apă. O societate a prieteniei înseamnă o cameră plină de cucoane bogate, care vor să ajute oamenii săraci.

— Oh, da. Este foarte amabil din partea acestor cucoane.

Domnişoara Bloom îi dăduse lui Nan un săpun de păr care se numea „şampon" şi care făcea o cantitate uriaşă de spumă. Charlie folosea spuma care rămânea după ce îşi făcea ea baie ca să-şi facă nas şi urechi. Clăbucul alb sâsâia şi se făcea negru la atingerea lui.

— „Amabil" este un cuvânt potrivit, i-a zis Nan, punând prosopul deoparte.

Această societate a prieteniei era formată din mamele elevelor Şcolii Particulare de Fete a Domnişoarei Mayhew. Domnişoara Bloom le spusese despre Nan, iar acestea îşi exprimaseră dorinţa să o cunoască şi să-i audă povestea.

— Mi s-a părut că domnişoara Bloom crede că aceste cucoane ar putea să-i ajute pe căţărători. Dar nu cred că merită efortul.

A aruncat ochii la rochia întinsă pe canapea. Domnişoara Bloom îi dăduse o rochie roz, o haină de lână şi o pereche de ghete. Voia ca fata să le poarte când avea să le întâlnească pe membrele societăţii prieteniei.

— Trebuie să le convingem pe aceste femei să vadă dincolo de funingine, i-a spus domnişoara Bloom. Trebuie să le facem să te vadă aşa cum eşti în realitate – o fetiţa isteaţă şi puternică.

Lui Nan nu-i prea păsa de ea, cea din „realitate". Se spălase pe mâini şi pe faţă până se înroşise. Avea părul îmbâcsit de atâta şampon. Mirosul dulceag o făcea să vomite şi să strănute deopotrivă – ca şi când ar fi gâdilat-o ceva în nas la fiecare respiraţie.

A ridicat rochia aşa cum ridică cineva o batistă murdară.

— Nici măcar nu ştiu care este partea de sus.

A ridicat-o la nivelul oglinzii şi a încercat să-şi imagineze cum ar arăta în ea. Fusta părea o mare de zorzoane.

— Dacă domnişoara Bloom crede că o să port chestia asta fără

pantaloni, o să fie dezamăgită.

Din hol s-a auzit vocea lui Toby:

— Eşti sigură că poţi avea încredere că profesoara asta nu le va zice cine eşti?

Din nu se ştie ce motiv, Toby apăruse şi el pe acolo. Nan l-a rugat să aştepte în hol cât se schimbă ea; se simţea îndeajuns de stânjenită de rochia aceea, ca să mai suporte şi bătaia lui de joc.

Băiatul a continuat:

— Crudd încă-ţi poată pică – dublu chiar, după ce a păţit cu Charlie. Am auzit că oferă şase coroane oricui te toarnă.

— Am încredere în domnişoara Bloom, i-a zis Nan. Celelalte femei mă fac să am oareşce dubii.

A încercat să intre în rochie pe la gât, de parcă ar fi fost o pereche de pantaloni. N-a mers. Şi-a tras-o apoi peste cap, ca pe o fustă. Materialul era tare şi o făcea să se scarpine.

— Oare cum *poartă* oamenii chestii ca asta? a mormăit ea, netezind fusta în faţa oglinzii.

— Acum ai fundul mai mare, i-a zis Charlie. Şi foarte colorat.

Nan şi-a privit faţa în oglindă – nu mai arăta deloc cum o ştia. Părul, pe care îl lăsase să crească peste iarnă, era o claie încâlcită.

— Poate că nişte funde vor fi de ajutor, a spus, uitându-se la unele pe care le primise tot de la domnişoara Bloom.

— Haide odată! Ai terminat? a întrebat-o Toby de pe hol. Hai să te vedem!

— Toby, nu! a strigat Nan, întorcându-se cu spatele.

Dar era prea târziu. Toby a dat buzna înăuntru şi a rămas înmărmurit.

— Of, Murdărico, a şoptit el, dându-şi jos basca.

— Nu... am putut să-mi prind funda, a zis fata, şi a simţit că îi iau foc obrajii. Ce părere ai?

Ţinea ochii în pământ. Nu îndrăznea să se uite la el.

— Nu-i aşa că-i foarte colorată? a întrebat Charlie din cadă.

Toby se holba la ea, cu ochii cât cepele.

— Arăţi... a început băiatul, dând din cap. *Ridicol.*

Nan a înşfăcat prosopul şi l-a aruncat înspre puşti. Acesta s-a ferit şi a alunecat pe o băltoacă plină de săpun.

— Păzea!

S-a împiedicat de marginea căzii şi a venit grămadă în apă,

împroşcând totul cu apă.

A ieşit imediat, plin de apă şi scuipând.

Nan şi-a tras funda din păr.

— Acum cine arată ridicol?

Apoi şi-a luat pantalonii şi cămaşa şi a ieşit pe hol.

— Şi cum rămâne cu societatea prieteniei? a strigat Toby după ea.

— Am o idee mai bună, a spus fata şi a trântit uşa.

Nan ştia că nu era cea mai potrivită persoană să stea de vorbă cu membrele societăţii prieteniei. Domnişoara Bloom avea nevoie de cineva care ştia cum să vorbească cu oamenii bogaţi. De cineva care fusese bogat odată.

— Sal' tare, Newt, a spus Nan. Ai un minut?

Newt curăţa o casă din Hackney. Când a auzit vocea fetei, s-a speriat şi era cât pe ce să cadă de pe coş.

— Ştiam eu! a zis el, ţopăind pe acoperiş.

A îmbrăţişat-o pe Nan, lucru care a surprins-o pe fată.

— Ştiam eu că te vei întoarce! Le-am spus băieţilor că tu ne-ai lăsat cadourile, nu Moş Crăciun, dar n-au vrut să mă creadă.

S-a dat puţin în spate, dând din cap.

— Să fi văzut mutra lui Roger când şi-a deschis cutia şi a găsit mărul calului. Părea gata să plângă!

Nan a zâmbit.

— *Asta* chiar aş fi vrut să văd.

A deschis sacul pe care îl avea cu ea şi s-a aşezat pe acoperiş.

— Ţi-am adus de mâncare, i-a spus puştiului, scoţând un codru de pâine.

Newt i l-a înşfăcat din mână şi a început să mănânce. Nan s-a uitat la faţa lui. Avea obrajii traşi şi ochii înfundaţi în orbite. Pe capul ras avea arsuri şi zgârieturi.

— Presupun că te întrebi de ce mă aflu aici, i-a spus ea.

Newt nu i-a răspuns. A continuat să mănânce. Arăta de parcă se temea că Nan avea să-i smulgă pâinea din mânuţe.

— Mă aflu aici pentru că am nevoie să-mi faci o favoare, a continuat ea.

Newt a început să mestece mai încet:

— Nu vreau să intru-n belele.

— Ai încredere în mine, a spus fata şi a scos din buzunar un plic.

Astă seară, la ora şase, o să te duci pe strada Eaton, la numărul 27. Nu spune *nimănui* unde mergi – mai ales lui Crudd sau lui Roger. Când ajungi acolo, dă-i scrisoarea asta unei femei pe nume domnişoara Bloom. Ea îţi va explica totul.

Newt nu ştia să citească, dar a cercetat plicul cu atenţie.

— Şi ce-ar trebui să fac acolo? Să curăţ un coş?

Dintr-odată, a părut extrem de încântat:

— O să curăţ un coş împreună cu tine?

— Nu o să cureţi niciun coş, i-a spus fata. Domnişoara Bloom o să te ducă la nişte persoane foarte amabile – la nişte cucoane bogate, care vor să cunoască un căţărător. Nu un coşar, ci un *căţărător.* Trebuie să le povesteşti viaţa ta – şi câte ceva despre meseria ta. Vreau să le spui adevărul – adevărul-adevărat despre cum este.

L-a privit fix şi a continuat:

— Şi trebuie să le spui despre viaţa de Dinainte.

Newt a clipit:

— „D-d-dinainte"?

Un moment, Nan a avut impresia că puştiul uitase de vremurile de Dinainte. Mai devreme sau mai târziu, toţi căţărătorii făceau asta. Newt a dat din cap:

— Nu cred că pot. Dacă vorbesc despre asta, s-ar putea să încep să plâng.

Buzele lui mici deja tremurau.

— Asta este şi ideea, a zis Nan, punându-i mâinile pe umeri. Persoanele astea te vor vedea plângând şi vor vrea să te ajute. Şi or să-ţi dea de mâncare.

A fost floare la ureche.

Newt i-a promis să facă întocmai cum îl rugase. Înainte să plece, a luat-o de mână şi a întrebat-o:

— De ce tocmai eu? Ai fi putut să-i alegi pe Whittles sau pe Shilling-Tom. De ce eu?

Nan nu a ştiut cum să îi răspundă. Whittles şi Shilling-Tom erau cei mai buni prieteni. Şi, orice s-ar fi întâmplat, se aveau unul pe altul. Întocmai ca ea şi Charlie. Dar Newt era singur.

— Îţi mai aminteşti cum mă implorai să îţi povestesc despre Coşar înainte de culcare?

Puştiul a dat din cap:

— Parcă a trecut o viaţă de atunci.

— Eu cred că băieţelul acela este încă aici, în tine. Undeva. Pe el vor să-l cunoască acele cucoane.

Newt a tras cu piciorul gol în mormanul de funingine.

— Îmi este dor de acele vise, a spus el. După ce ai plecat, au încetat.

Avea sens; când a plecat, Nan l-a luat pe Charlie cu ea. Newt s-a uitat în sus, la ea.

— Îmi este dor de Coşar.

Nan s-a uitat peste umărul lui, la Biserica Sfântul Florian, care se ridica în depărtare.

— Şi mie.

După aceea, s-a întors şi a plecat.

ÎN AŞTEPTAREA PRIMĂVERII

Luna februarie s-a încheiat cu un vânt ciudat de cald, care bătea dinspre est. Aerul era în continuare rece, iar străzile erau pline de munţi de zloată gri. Dar chiar şi aşa, se simţea un miros dulceag, care parcă anunţa lucrurile care aveau să urmeze.

Nan şi-a spus că putea renunţa la curăţatul coşurilor în favoarea unei bătăi cu bulgări. O zi blândă de iarnă era un lucru prea grozav ca să fie trecut cu vederea. Datorită vremii, bulgării aveau să fie mai grei, adică să se ţină mai bine şi să doară fix cât să facă totul mai amuzant. În plus, nu ştia cât avea să mai reziste zăpada.

— Charlie, pune-ţi mănuşile! a strigat pe hol. Este timpul pentru o bătaie cu bulgări. Treci încoace!

Şi-a luat haina şi ghetele pe care domnişoara Bloom insistase să le păstreze. Ghetele erau rigide şi îi dădeau o senzaţie ciudată. Nan nu mai vorbise cu ea de când îl trimisese pe Newt în locul ei, la întâlnire. Spera că avea să o înţeleagă. Spera că societatea prieteniei avea să poată ajuta.

Charlie a speriat-o când şi-a iţit capul prin şemineu. Stătea cu fundul în sus şi fumega de încântare.

— Copilul apei este cel cu aripi? a întrebat-o el.

Nan şi-a ridicat privirea de la ghete.

— Nu, aceea este o zână.

Îi citise o carte intitulată *Copiii apei,* pe care o împrumutase de la domnişoara Bloom. Era despre un băieţel-căţărător care a căzut de pe un coş şi a aterizat într-o lume subacvatică magică, plină de zâne. Charlie a fost foarte încântat, aşa că a rugat-o să i-o citească de două ori. Acesta e semnul că îţi place, cu adevărat, o carte.

— Cred că avem o zână în Camera cu Nimic, i-a spus el. Am auzit sunete acolo. Şi, când m-am uitat înăuntru, am văzut o zână pe... cum le zice...?

A gesticulat cu mâinile şi a continuat:

— Pe căprioarele de pe tavan.

Câteodată, când era foarte încântat, Charlie mai uita cuvintele.

— Vrei să spui căpriori.

— Da, a zis Charlie. Pe căpriori.

Nan era convinsă că zânele erau doar o invenţie. Dar, în definitiv, la

fel erau şi golemii.

Şi-a legat şireturile de la ghete şi i-a spus:

— O să-ţi fac rost de o plasă.

Dacă era într-adevăr o zână pe acolo, voia şi ea să o vadă.

Charlie a luat-o în sus, pe horn, şi s-a dus direct în Camera cu Nimic. A ajuns şi Nan, cu o plasă de fluturi în mână.

— Este tot aici, i-a şoptit el, arătându-i căpriorii dinspre fereastră.

Nan s-a furişat cu plasa în mână şi a aruncat o privire.

— Nu este o zână, i-a spus ea. E doar o pasăre.

A încercat din răsputeri să nu aibă un ton dezamăgit.

Charlie a făcut ochii mari.

— Ce-i aia o pasăre? a întrebat el, la doi paşi în spatele ei. Este foarte periculoasă?

— Numai dacă eşti vierme. Ai mai văzut păsări de o grămadă de ori înainte să vină iarna, erau nenumărate.

— A, da...

Charlie a făcut o grimasă, chinuindu-se să-şi amintească. A dat din cap.

— Asta se întâmpla cu multă vreme în urmă.

— Pentru tine, probabil că da.

Nan s-a întrebat ce alte lucruri din primele lor luni împreună mai uitase Charlie. Îşi mai amintea cum îl purta peste tot în buzunar?

— N-ai putea să-mi aminteşti puţin cum sunt păsările?

Nan s-a gândit cum să explice ce este o pasăre cuiva care nu mai văzuse niciodată una.

— Păsările au pene şi cioc şi cântă.

Faţa lui Charlie s-a luminat:

— Am putea să le rugăm să cânte „Portocale şi lămâi”?

Acesta era un cântec pe care îl învăţase de la Toby. Partea lui favorită era finalul, când cântau:

Vine-o lumânare să-ţi lumineze patul
Vine un satâr să-ţi reteze capul!

— Păsările nu cântă cântece normale, i-a zis fata. Ele fac triluri.

A fluierat câteva note. Spre surprinderea ei, pasărea s-a uitat în jos, la ea, şi a ciripit. A sunat aproape ca melodia din „Portocale şi lămâi”.

Charlie a fost surprins. A încercat şi el să fluiere, dar nu i-a ieşit.

— Nu-ţi face griji. Trebuie să exersezi ca să poţi fluiera. Acest tip de pasăre se numeşte măcăleandru cu piept roşu, datorită culorii pe care o are pe piept. Probabil că s-a întors mai repede din călătoria pe care o face pe perioada iernii.

Nan nu prea ştia unde se duceau păsările iarna. Îşi imagina că hibernau în noroi, ca broaştele, numai că nu părea să se potrivească.

— Cred că este o mamă-pasăre, care îşi construieşte un cuib. Cred că în curând va depune un ou.

— Oh, da, a zis Charlie. Şi atunci va lua micul dejun.

— Nu, ăsta este un alt tip de ou. Este unul viu. Are un puişor de pasăre înăuntru. Şi când se face îndeajuns de mare, oul se crapă şi iese puiul.

Charlie a făcut ochii mari:

— Din ou iese o pasăre?

— Întocmai. Atunci vom şti că a venit primăvara.

Charlie a clipit înspre ea:

— Ce este o primăvară?

Câteodată, Nan uita cât de multe lucruri nu ştia Charlie. Câteodată putea deveni obositor.

— Primăvara este momentul în care lumea întreagă revine la viaţă. Soarele începe să strălucească, copacilor le dau frunze verzi, miroase a flori şi a pământ reavăn şi din pământ apar insecte şi pui de animale. Dacă suntem norocoşi, putem vedea şi un curcubeu.

Era greu să nu te entuziasmezi la simplul gând.

— Şi să nu uităm ziua de 1 Mai. Aceasta este cea mai importantă zi din an. Toţi căţărătorii din Londra organizează o paradă pe străzi, cu un fel mascotă numită Jack-în-Verde. Cântă, dansează şi adună bănuţi norocoşi. Tot oraşul ne sărbătoreşte. Este singura zi din an când oamenii sunt fericiţi să ne vadă pe noi, căţărătorii.

Nan a încercat să nu se gândească dacă anul acesta avea să participe la sărbătoare – mai mult ca sigur că stăpânul Crudd ar fi căutat-o şi refuza să-şi imagineze ce ar fi putut să-i facă dacă ar fi găsit-o.

Măcăleandrul a ciripit la ei şi şi-a desfăcut aripile.

— Ar trebui să îl lăsăm în pace, a spus Nan şi au ieşit împreună tiptil din cameră.

Vremea rece a revenit în săptămâna următoare şi a adus cu sine un alt strat de zăpadă. Dar sus, în pod, Nan şi Charlie aveau un cuib şi un măcăleandru – o promisiune că primăvara era aproape.

REPARAŢII

Fata stătea cu Coşarul pe un acoperiş. El repara o gaură din haina ei – şi-o agăţase de o cărămidă în timp ce curăţa un horn.

— Nicio artă nu este mai presus de o aţă şi un ac, i-a spus el. Presupune să iei ceva rupt şi să-l faci din nou întreg.

Fata i-a urmărit degetele, rapide şi delicate. Degetarul era preferatul ei. Avea strălucirea unei luni care fusese lustruită. Coşarul îi spusese că era făcut din tinichea, dar ea ştia adevărul. Ştia că era făcut din argint.

Aţa era neagră de la funingine, întocmai ca degetele lui şi ca haina ei. Pe măsură ce cosea el, gaura din haină dispărea. Fetei nici nu-i venea să creadă că fusese ruptă odată.

— Cum ai reuşit să faci aţa să se potrivească atât de bine? l-a întrebat.

Coşarul a tras de cusătură, ca să vadă dacă ţine:

— Am un ac magic, i-a răspuns el, rupând aţa cu dintele bun. Trage aţa din aer.

Fata nu ştia sigur dacă doar glumea cu ea sau spunea adevărul. În felul ăsta, Coşarul făcea lucrurile să pară dificile. Ea era destul de sigură că, dacă exista ceva magic, acela era degetarul de argint. S-a uitat la haina Coşarului, pusă peste picioarele pe care le ţinea unul peste celălalt. Era plină de găuri şi o bucată din spate părea mai scurtă decât cealaltă.

— Pe a ta de ce nu o repari? l-a întrebat ea.

Bărbatul i-a zâmbit şi şi-a acoperit haina cu o mână.

— Prefer să simt adierea vântului în timp ce lucrez.

— Nu te face să tremuri?

Era foarte sigură că îl mai văzuse tremurând.

— Un tremurat ca lumea este tot ce-mi doresc, i-a răspuns el. Secretul ca să te simţi confortabil este să laşi o părticică din tine să simtă frigul. Dacă ţi-e cald peste tot, este prea mult şi poţi simţi că te sufoci.

Fata nu era sigură de asta. Ar fi vrut să-i fie foarte cald peste tot. Coşarul a pus deoparte acul său magic şi degetarul de argint. I-a dat haina fetei – acum era ca nouă. Locul în care se rupsese era mai tare decât înainte – exact ca o cicatrice.

Bărbatul şi-a tras pe el haina – atât de jerpelită şi de subţire şi

bătută de vânt.

— Eşti sigur că nu îţi este frig?

— Într-o zi vei înţelege, i-a spus Coşarul.

Acesta era un lucru pe care îl spunea deseori.

Şi-au luat periile şi au pornit la treabă. Fata nu era prea sigură, dar i se părea că vede o gaură în haina lui, exact pe piept, care nu era acolo înainte.

GĂOACE

Nan s-a trezit dintr-un vis cu Coşarul. Îi repara haina, aşa cum făcea de multe ori, iar ea a observat ceva la hainele lui – deveniseră foarte uzate şi jerpelite. Cu fiecare cusătură pe care o făcea în haina ei, apărea o nouă gaură în a lui.

Printre draperii pătrundea o lumină caldă. Nan a căscat, întinzându-se ca o pisică. Auzea afară trăsurile şi vânzătorii şi ciripitul puilor proaspăt ieşiţi din găoace.

A deschis brusc ochii.

— Păsări?

A sărit din pat.

— Charlie!

A fugit la geam şi a dat la o parte draperiile. Geamurile nu mai erau îngheţate. Ţurţurii de sub streaşină luceau şi se topeau. Întregul oraş arăta de parcă fusese spălat.

— S-a întâmplat! a strigat ea. Este *primăvară!*

Erau deja săptămâni bune de când Charlie nu vorbea decât despre primăvară. Exact cum anticipase ea, măcăleandrul din Camera cu Nimic făcuse un ou şi Charlie ardea de nerăbdare să vadă puiul ieşind din găoace.

— Uşor, Charles, l-a avertizat Toby. Dacă tot stai cu ochii pe un bob de fasole, acesta nu mai înmugureşte.

Nan a reuşit să-l convingă pe Charlie să-i promită că nu avea să se ducă sus, în pod, înainte de primul dezgheţ – se temea să nu sperie mama-pasăre.

Dar acum, ziua aceea venise în sfârşit.

Nan şi-a făcut mâinile căuş şi a strigat în sus, pe horn:

— Charlieeeeee!

Dar el nu a răspuns.

Nan l-a găsit în Camera cu Nimic. S-a gândit că acolo ar fi trebuit să caute mai întâi. Charlie era în genunchi, aplecat deasupra unui lucru mic. Lângă el se aflau un tub de lipici şi o hârtie ruptă. Făcuse o harababură pe toată podeaua. Şi nu era nici urmă de măcăleandru.

— Te-am căutat peste tot, i-a spus Nan, respirând greu. A venit primăvara.

Charlie s-a uitat în sus, la ea. Avea faţa schimonosită de durere. Nu

părea să-i pese că era primăvară.

— Nu... vrea să se lipească, i-a spus el.

Nan s-a apropiat. Şi a văzut ce zăcea la picioarele lui. Era oul măcăleandrului, albastru şi plin de punctuleţe. Dar nu mai era întreg. Avea nenumărate crăpături, de parcă cineva îi dăduse drumul de pe acoperiş.

— Oh, Charlie, ce ai făcut?

— L-am văzut cum se mişcă în cuib. Am-am-am vrut să-l iau în mână, a zis el, bâlbâindu-se. N-am ştiut că se va sparge.

A închis ochii, ca şi când avea să plângă. Dar golemii nu aveau lacrimi. Faţa lui a rămas uscată.

— N-am ştiut...

Nan a îngenuncheat şi a luat oul spart în mână. Era mai greu decât credea. Exteriorul era lipicios. Unul dintre capete era complet distrus.

— Am încercat să-l pun la loc. Dar bucăţile sunt prea mici, a zis el ridicând mâinile aspre şi diforme.

Erau acoperite cu lipici şi cu bucăţi de hârtie înnegrită.

Fata s-a uitat îndelung la ou. Prin una dintre crăpături, a văzut un smoc întunecat de puf. Zvâcnea la fiecare bătaie de inimă. A încercat să-şi imagineze puiul dinăuntru – distrus, chinuindu-se să respire. Avea să moară înainte să iasă din găoace. Pentru Nan nu era prima dată când vedea ceva mort. Dar pentru Charlie, era.

— Nu ai vrut să-l spargi, i-a zis ea. A fost un *accident.*

— Da, a răspuns Charlie, dând uşor din cap. Numai că... un accident este tot ceva dureros.

— Într-un fel, un accident este mai dureros decât un lucru pe care îl faci intenţionat.

Charlie s-a mutat de pe un genunchi pe altul.

— Pot să... ţin accidentul în mână? a întrebat el fără să se uite la Nan, ci fixând oul.

Fata i-a privit degetele lungi şi neîndemânatice – erau pline de lipici. S-a temut că avea să-l spargă şi mai tare.

— Poftim, i-a spus ea, întinzându-i oul.

Charlie l-a luat în palme, cu multă grijă.

— Îmi pare rău, a şoptit el, închizând ochii.

Lui Nan i se părea dureros să-l privească, dar nici nu putea să se uite în altă parte. Ştia că pentru Charlie era şi mai dureros. Stătea aplecat peste oul crăpat – peste accidentul lui –, suspinând în tăcere. Nu îl mai

văzuse niciodată aşa. Voia cu disperare să-l repare, să-l repare pe Charlie. Dar unele lucruri nu puteau fi reparate.

Însă apoi s-a petrecut ceva în aer.

Mai întâi s-a simţit un miros – o scânteie de cremene, ca şi când cineva ar fi aprins un chibrit. Nan s-a uitat la Charlie – la mâinile lui – şi a văzut că ardeau mocnit şi erau fierbinţi. Degetele lui negricioase au început să trosnească şi să strălucească în roşu şi alb. Din mâini a început să iasă fum. În timp ce ţinea oul crăpat în una dintre palme, l-a lovit cu degetul mare de la cealaltă mână.

— Charlie, i-a spus Nan, ferindu-şi faţa de vâlvătaie. Ce faci?

Ar fi vrut să-l prindă de braţ, dar s-a temut să nu se rănească, să nu facă rău oului.

— Opreşte-te – o să arzi casa din temelii. CHARLIE!

Acesta a tresărit, de parcă s-ar fi deşteptat dintr-un vis.

— Un-un-unde suntem?

Palmele lui s-au înnegrit la loc şi acum erau făcute din nou căuş peste ou – din degete îi ieşeau fuioare de fum. Aerul din cameră se mai răcise.

Nan a îngenuncheat lângă el.

— Ai început să arzi, i-a zis ea, punându-i o mână pe umăr.

Era cald şi sfărâmicios.

— De ce?

Charlie i-a întâlnit privirea şi a dat din cap:

— Nu... nu ştiu.

S-a uitat în jos, la propriile mâini, în care ţinea în continuare oul, apoi le-a desfăcut, scoţând la iveală găoacea spartă. În locul în care o atinsese cu degetul, apăruse o pată neagră.

Atunci, Nan a văzut ceva ce i-a tăiat respiraţia...

Oul s-a mişcat.

A fost doar o mişcare uşoară. Dar a văzut-o. Era sigură. Un moment mai târziu, oul s-a mişcat din nou, rostogolindu-se într-o parte.

— Charlie, i-a şoptit fata, ca şi când i-ar fi fost teamă să nu spulbere o vrajă. Oul... se *mişcă.*

Chiar se mişca. Se rostogolea uşor dintr-o parte în alta, de parcă ceva dinăuntru s-ar fi chinuit să iasă. S-a dat într-o parte şi – poc! O bucăţică din găoace s-a spart şi a scos la vedere un cioculeţ negru. A părut să caute aerul dimineţii şi apoi...

Cip!

Charlie a sărit atât de sus, încât a fost cât pe ce să scape oul.

— Haide, poţi s-o faci, a şoptit Nan.

Şi-a pus mâinile peste mâinile lui Charlie şi au privit împreună cum puişorul scoate capul.

Cip! Cirip!

Era urâţel. Aşa erau puii mereu. Avea smocuri întunecate de puf ud şi un corp mic şi roz. Avea ochii umflaţi şi închişi. Dar era minunat.

— Este un miracol, a spus fata.

Puiul a ciripit din nou, după care s-a eliberat şi şi-a întins aripile. Una dintre ele era răsucită şi nu s-a deschis cum trebuie. Dar puiul era în viaţă.

A dat să ţopăie în palma deschisă a lui Charlie, dar a căzut. El a ridicat puiul la nivelul feţei, iar acesta şi-a întins gâtul spre bărbia lui.

— Cred că ai un nou prieten, i-a spus Nan.

A clipit şi şi-a dat seama că plângea. Văzuse nenumărate păsări de-a lungul timpului, dar niciodată nu le băgase în seamă. Dar pasărea asta era diferită. Pasărea asta era *a lui Charlie.*

— Bună, prieten nou, i-a spus el.

Cip! i-a răspuns pasărea.

Nan s-a aşezat lângă el şi l-a întrebat:

— Ce nume vrei să-i pui?

Charlie s-a uitat atent la pasăre, iar pasărea, la el.

— Este accidentul meu. Aşa o să-i spun.

— Nu este un nume potrivit.

Nan a stat puţin pe gânduri, după care a continuat:

— Ce-ai zice de Găoace?

Charlie a ridicat pasărea în aer.

— Vrei să te cheme Găoace?

Cip!

Charlie şi Nan şi-au petrecut restul zilei având grijă de Găoace. Dat fiind că Charlie îi distrusese fostul cuib, i-au făcut împreună o casă nouă, din hârtie mototolită şi o supieră. Charlie îi dădea guri mici de apă, dintr-un degetar.

Dar a fost ceva ce Nan a observat abia mai târziu. Cât au lucrat la cuibul lui Găoace, Charlie şi-a ţinut unul dintre braţe pe lângă corp. Mai târziu, în acea seară, când i-a atins întâmplător degetul mare de la acea mână, fata şi-a dat seama că ceva se schimbase. Nu mai era cald şi sfărâmicios. Era rece şi dur... ca o piatră.

PROMISIUNI

Nan nu se putea abţine să se gândească la ce se întâmplase în Camera cu Nimic. Oul fusese distrus iremediabil. Îl ţinuse în palme, simţise ultima bătaie de inimă a acestuia.

Cu toate acestea, Găoace era în viaţă.

Avea doi ochi care clipeau şi două aripi din care bătea şi două picioruşe pe care ţopăia. Charlie stătea în pod zi şi noapte, având grijă de noul său prieten. Mama lui Găoace – care fusese speriată de Charlie – nu s-a mai întors niciodată. Dar nu era nicio problemă. Găoace avea acum o altă mamă: pe Charlie.

Aripa dreaptă era diformă, astfel că a devenit limpede că nu avea să zboare aşa cum ar fi trebuit să facă o pasăre.

— Dacă nu poate să zboare, o să-i fac o casă chiar aici, în Camera cu Nimic, a zis Charlie. Şi va fi fericit.

— Nu cred că ar trebui să facem asta, i-a explicat fata. Păsările au nevoie de soare şi de copaci şi de noroi. Un pod nu este cel mai potrivit loc pentru o pasăre. Ar trebui să-l lăsăm în parc – sunt convinsă că i-ar plăcea la nebunie acolo.

Era posibil să fie geloasă pe Găoace.

— Ar putea fi găsit de un animal mai mare, care să-i facă rău, a răspuns Charlie. Locul lui e aici, cu noi.

Aşa că Charlie s-a apucat să-i facă o casă lui Găoace. Nan a ştiut că nu avea să treacă mult până când prietenul ei îşi dădea seama ce greu era să aibă grijă de o creatură sălbatică precum Găoace.

Dar Charlie nu a renunţat. A petrecut zile întregi în pod, construindu-i lui Găoace un loc de joacă. Din când îi când îi cerea lui Nan să-i aducă diverse lucruri – o găleată de pământ, nişte frunze uscate, un mănunchi de vreascuri din parc, puţin muşchi moale.

— N-are rost să fii tristă, i-a zis Toby lui Nan, în timp ce îşi curăţa noroiul de pe mână.

Fata se dusese la el ca să ia nişte viermişori pentru Găoace.

— Asta se întâmplă când ai un amic nou prin preajmă. Vrei să-ţi petreci tot timpul cu el şi restul lumii poa' să se ducă pe pustiu.

Băiatul a umplut o tabacheră veche cu zeci de viermişori plini de mâzgă. Când i-a văzut, Nan a simţit că i se întoarce stomacul pe dos.

— Gândeşte-te ce trebuie să fi simţit Newt când ai dispărut tu, ca să

locuieşti cu Charlie, a spus băiatul, sărind în picioare, cu viermişorii în mână. Că tot veni vorba despre el, ai auzit noutăţile?

— A păţit ceva?

— Se pare că nu ştiu' ce *societate a prieteniei* l-a invitat la ceai. Când a povestit că munceşte pentru Crudd, cei de acolo au fost atât de impresionaţi, că o cucoană s-a oferit imediat să-l adopte.

Nan a simţit că i se taie respiraţia:

— Newt o să fie *adoptat?*

Toby a dat din cap şi a continuat:

— De o cucoană pe nume „Lady Wilde". A trimis de îndată un avocat la Crudd, ca să negocieze cu el eliberarea puştiului. Înainte de 1 Mai, o să devină micuţul Lord Newt.

— *Lord?*

Nan a clipit, uitându-se de-a lungul malului. Şi l-a imaginat pe puşti, cu zulufii lui creţi, îmbrăcat într-un costum albastru de satin. Deasupra lor s-a auzit un tren hurducăind pe şine.

— Asta este minunat, a spus ea, scoţându-şi nişte cenuşă din ochi.

— Pare desprins dintr-o poveste, i-a zis Toby, aruncându-i o privire. Dar nu te-aş învinovăţi dacă te-ai gândi ce s-ar fi putut întâmpla dacă erai tu în locul lui.

Nan a încercat să-şi imagineze cum ar fi fost în casa acestei Lady Wilde – cu trăsuri şi baluri şi profesori particulari şi nici o altă zi de muncă pentru tot restul vieţii.

— Ce-ar fi fost atât de interesant? l-a întrebat pe Toby. Nu cred că o lady ar fi atât de amabilă încât să accepte ca un golem să se mute cu ea.

Zicând acestea, s-a întins după tabachera cu viermişori:

— Ca să nu mai zic că ar trebui să port rochiile alea. Toby nu a dat drumul cutiei:

— Ai făcut un lucru bun când l-ai trimis acolo.

A privit-o fără nicio urmă de zâmbet pe faţă. Era aceeaşi privire pe care o avusese în Ajunul Anului Nou, când îi spusese despre Coşar.

— Probabil că i-ai salvat viaţa.

Nan a luat-o înapoi spre Bloomsbury, cu tabachera la subraţ. A încercat să nu se gândească la Newt, la lucrurile la care era posibil să fi renunţat ca să-l ajute pe el. Şi-a spus încă o dată că Charlie avea nevoie de ea. Dar acesta fusese atât de preocupat în ultima vreme cu grija faţă de Găoace, că nu-l văzuse mai deloc. Poate că avea mai puţină nevoie

de ea decât îşi imaginase.

Când a ajuns la casa căpitanului, a găsit o informare la uşa din faţă.

Consiliul Administrativ Metropolitan,
reprezentat de Onorabilul Jas. Higgens,
Preşedinte al Departamentului de Construcţii,
Împuternicit de Majestatea Sa Regina
Victoria, informează prin prezenta că
proprietatea din strada Runcible, nr. 111,
va fi scoasă la licitaţie publică după o
perioadă de trei săptămâni. Toate părţile implicate...

Nan nu s-a deranjat să citească şi restul. Era un bilet prin care se anunţa că fusese scoasă la licitaţie casa căpitanului. După toate aparenţele, rudele sale renunţaseră să se mai certe şi hotărâseră să o vândă. S-a întrebat ce avea să se întâmple mai departe – unde avea să locuiască împreună cu Charlie, ca să fie în siguranţă, ferită de Crudd?

Şi-a spus că era mai bine să fixeze în cuie uşa de la intrare, în caz că cineva avea să-şi bage nasul. A rupt informarea şi a mototolit-o.

— Charlie, a strigat ea, urcând cu greu scările care duceau spre Camera cu Nimic. Am adus viermi!

Charlie a scos capul pe uşă.

— Ai adus din cei elastici? Lui Găoace îi plac cel mai mult aceştia.

Nan i-a dat tabachera.

— Nu ştiu decât că sunt lipicioşi şi dezgustători.

Charlie a dat să închidă uşa, dar fata şi-a proptit piciorul în ea:

— Pot să intru, să văd grădina?

Charlie şi-a schimbat puţin poziţia. Apoi a trecut degetul acela ca piatra peste capacul tabacherei.

— Nu este încă gata, i-a răspuns el, depărtându-se de uşă şi şchiopătând uşor.

Nan a intrat în Camera cu Nimic. Când a văzut ce era acolo, i s-a tăiat respiraţia.

— Îţi place? a întrebat Charlie.

Nan a rămas fără cuvinte. Podul fusese transformat total, în doar câteva zile. De-a lungul pereţilor erau tufe înmugurite şi, pe podea, muşchi moale. De căpriori atârna iederă. Erau chiar şi puieţi înalţi până la tavan. Găoace a ţopăit fericit de pe o buturugă plină de muşchi

pe o crenguţă dintr-o tufă. *Cip*

— Tu ai făcut să crească toate astea? l-a întrebat ea.

— Da, a răspuns Charlie.

A luat-o apoi spre Găoace, târşâindu-şi picioarele, şi a deschis capacul tabacherei. Pasărea a ciripit din nou şi a venit hop-hop, mai aproape. A deschis larg ciocul şi a luat un vierme ghinionist. Charlie s-a uitat la pasăre o vreme, după care s-a întors. Nu-i plăcea să vadă lucruri care mor. Nici măcar viermi.

— Nu este un răspuns prea bun, i-a zis fata. Oamenii nu au grădini în pod. Nu este normal.

Evident că grădinile erau foarte normale, dar şi ea avea dreptate.

Charlie a ridicat din umeri:

— Am adus-o la viaţă, a spus el împreunându-şi degetele groase. Prin metoda Charlie.

— Arată-mi, i-a zis Nan. Te rog?

Charlie a dat din cap şi s-a dus într-un colţ al camerei. Fetei i s-a părut ciudat felul în care mergea. Paşii lui păreau mai apăsaţi, mai nesiguri. L-a urmărit cum caută printr-o grămadă de vreascuri uscate şi de frunze. A scos de acolo o ghindă:

— O să-ţi arăt.

A desfăcut palmele, a pus ghinda acolo şi a închis ochii. Nan a simţit o adiere, de parcă s-ar fi trezit brusc în interiorul unui horn cald. După aceea, miros de tăciuni aprinşi. Mâinile lui Charlie au început să fumege, exact cum făcuseră mai devreme, cu oul lui Găoace. Apoi s-au făcut roşii, ulterior, albe. Ghinda scânteia şi ea.

După aceea a început *să crească.*

Nan a văzut cum pocneşte unul dintre capete. Din coajă s-a ţiit un vlăstar, care a început să se ridice în aer. În capătul acestuia au apărut frunze şi ramuri, tot mai mari şi mai înalte. Acum ghinda dispăruse cu totul. Peste palmele lui Charlie au început să se reverse rădăcini întortocheate, care au ajuns la podea. A ţinut mâinile de-o parte şi de alta a trunchiului, care s-a înălţat până la căpriorii din tavan. Micul pod a fost acoperit de o mare de frunze verzi. Nan a auzit un duduit asurzitor în momentul în care crengile au început să apese cu putere în acoperiş, apoi...

Trosc! Şi copacul a ieşit prin acoperiş.

— Opreşte-te, i-a strigat Nan.

Charlie şi-a luat mâinile de pe trunchi. A deschis ochii şi a început să

clipească la copacul care trona în faţa lui.

— Acesta este unul foarte înalt, a spus el, părând puţin speriat.

Găoace ţopăia entuziasmat la baza copacului, fluturând din aripi.

Cip! Cirip!

Acoperişul fusese străpuns de cea mai înaltă creangă şi acum lumina caldă a soarelui intra în pod printre frunze. Nan se uita la copacul care nu exista cu câteva clipe mai devreme.

— Tu ai făcut toate astea să crească?

Apoi, uitându-se la Găoace, a mai întrebat:

— Aşa cum l-ai făcut şi pe el să crească?

Charlie a dat din cap:

— Eşti foarte supărată pe mine?

— Supărată? a repetat ea, zâmbind. Este incredibil!

S-a întins să pună mâna pe mâna lui Charlie, dar el s-a tras înapoi.

— Ce s-a întâmplat?

— Nu vreau să spun, a răspuns el, ţinând o mână la spate.

Era aceeaşi mână la care, cu o săptămână înainte, Nan observase ceva în neregulă cu degetul mare.

Fata s-a apropiat de el:

— Arată-mi.

Charlie a dat din cap şi a adus în faţă mâna dreaptă. Arăta foarte diferit de restul corpului. Şi nu era vorba doar despre deget. Toată mâna avea o culoare mai deschisă, un fel de gri-cenuşiu, care se întindea până aproape de cot. Nan i-a atins degetele – erau foarte reci. Şi nu se mai sfărâmau. I s-a părut că atinge o statuie.

— Ce s-a întâmplat cu mâna ta?

Charlie şi-a tras-o din nou şi s-a uitat la ea:

— Nu ştiu.

— O să revină la normal?

El a dat din cap:

— Nu cred, a răspuns el, masându-şi cotul pietrificat. Nu am vrut să-l fac atât de mare.

S-a uitat la copac, la flori, la muşchi, la Găoace.

— Tu ai dat naştere acestei *vieţi...*

Toate erau bucăţi din Charlie. Atunci şi-a amintit cum o salvase pe ea de Ghiontul Diavolului. Oare renunţase la o parte din el ca să-i vindece ei arsurile?

— Ce o să se întâmple dacă o să faci în continuare lucrurile să

crească?

Charlie s-a uitat la ea:

— Cred că nu îmi va mai rămâne nimic.

La auzul acestor cuvinte, Nan a simţit un fior rece.

I-a prins mâinile – una caldă, una rece.

— Trebuie să-mi promiţi că o să încetezi să mai lucrezi la grădină.

— Îţi promit, a zis el, dând din cap.

— Trebuie să îmi promiţi că, indiferent ce se va mai întâmpla, nu vei mai renunţa *niciodată* la o parte din tine. Indiferent cât de mult vei vrea să faci asta.

Charlie s-a uitat la ea. O clipă, faţa lui a părut cuprinsă de tristeţe. Şi-a tras mâinile din mâinile ei şi i-a zis:

— Asta nu pot să-ţi promit.

„TRECEREA PESTE”

Era prima săptămână din aprilie şi cireşii începuseră să dea în floare.

După o iarnă atât de aprigă, părea că tot oraşul voia să petreacă orice moment afară, în aer liber. Oriunde s-ar fi dus, Nan simţea miros de flori proaspete şi de heringi afumaţi. Femei în vârstă vindeau pe la colţuri ouă pictate. Brutarii împingeau cărucioare pline de chifle dulci şi strigau:

Chifle dulci!
Chifle dulci!
Un penny, doi penny
Chifle dulci!

Nan a tăiat-o prin Piaţa Russell, care forfotea cu pregătirile de Paşte. Fermierii scoseseră în drum cutii cu puişori, ca să-i vândă copiilor, ca animale de companie. Mereu se întreba ce se alegea de puişorii de companie odată ce creşteau şi deveneau urâţi. Se întreba dacă măcar apucau să trăiască atât de mult.

Dat fiind că se apropiau sărbătorile, fetele de la Şcoala Particulară a Domnişoarei Mayhew plecaseră acasă, la familiile lor. Asta însemna că Nan putea să petreacă o zi întreagă în şcoală, alături de domnişoara Bloom.

— Mi se pare ciudat că nu trebuie să mă furişez pe hornuri sau pe ferestre, i-a spus domnişoarei Bloom când aceasta a întâmpinat-o la uşă.

Femeia a condus-o pe Nan în dormitorul ei, de la etajul trei.

— Această zi este diferită de restul. Am preparat un fel de picnic.

Pe masa de scris stătea un platou mare, cu tot felul de gustări, aşezate în cerc.

— Ce este asta? a întrebat Nan, adulmecând un castron în care părea să fie un sos de mere.

Se simţea miros de scorţişoară.

— Se numeşte *haroset*[14] i-a răspuns domnişoara Bloom. Sau ceva de

[14] Pastă dulce şi închisă la culoare, făcută din nuci măcinate, mere, scorţişoară şi

genul acesta. Când eram mică, eu şi părinţii mei mâncam aşa ceva ca să ne amintim de Pesah – de „Trecerea peste”[15].

Domnişoara Bloom i-a arătat fiecare dintre lucrurile de pe platou şi i-a explicat că făceau parte dintr-o masă sfântă, numită „seder”.

— Poporul evreu mănâncă aceste lucruri ca să-şi amintească momentul în care Dumnezeu ne-a eliberat de sclavie în Egipt.

Ori de câte ori vorbea despre aceste tradiţii, domnişoara Bloom avea un ton de parcă nu ar fi rezonat cu niciuna dintre ele.

Dar nu şi astăzi.

— De ce se numeşte „Trecerea peste”? a întrebat Nan, ronţăind din colţul unui biscuit foarte plat.

— Înainte ca evreii să fugă din Egipt, Dumnezeu a trimis în oraş un înger al morţii. Acesta s-a dus în toate casele egiptenilor şi a ucis în somn toţi primii născuţi. Aceasta a fost pedeapsa pentru cruzimea părinţilor lor. Îngerul a *trecut peste* casele evreilor şi le-a cruţat copiii.

— Este oribil, a spus fata.

Parcă şi vedea întreaga scenă – nu ca pe o poveste, ci ca pe un fapt real. Şi-a imaginat cum se trezeau părinţii în ţipetele copiilor aflaţi pe moarte. Şi-a imaginat sângele.

— Copiii nu meritau asta.

— Rareori se întâmplă ca vreun copil să merite ceea ce i se întâmplă. Dar în acest masacru a fost vorba şi despre graţia divină. În urma acestei orori, evreilor li s-a redat libertatea.

Domnişoara Bloom a dat din cap.

— Când eram mică, dispreţuiam această poveste. Încă mă bântuie.

— Credeam că nu sunteţi o persoană religioasă.

— Nu este chiar o chestiune de credinţă, i-a spus domnişoara Bloom. Dar pentru prima dată după mulţi ani, îmi dau seama că vreau să-mi amintesc.

S-a uitat la Nan şi a continuat:

— Întrebarea ta despre golemi m-a făcut să-mi amintesc cum era viaţa mea când aveam vârsta ta. M-a făcut să-mi dau seama că o fată poate avea o soartă mai crudă decât o familie severă.

---

miere (n. t.).

[15] În original, *Passover,* traducere literală folosită în engleză pentru verbul *pasah.* în ebraică înseamnă „a trece peste”, „a trece dincolo/pe deasupra/de”, „a sări peste”, adică „a cruţa”, „a salva”, Paştele ebraic (n. t.).

Zicând acestea, domnişoara Bloom a trecut cu degetele pe marginea platoului.

Nan a simţit din nou dorinţa de a-i spune despre Charlie. Mai ales despre lucrurile pe care le observase la el în ultima vreme. Chiar şi acum, gândul la mâna lui rece ca piatra o umplea de o groază nemărginită.

Domnişoara Bloom a luat o furculiţă şi a tăiat un ou fiert.

— Cred că rememorez „Trecerea peste" ca un mod de a-mi aminti că lupta pentru libertate există de când lumea. Că mereu există alţi oameni care încă au nevoie să fie eliberaţi.

— Vă referiţi la cătărători.

Nan a luat o linguriţă din ceva ce domnişoara Bloom numea *maror*[16] dar l-a scuipat repede.

— Ce mai face Newt? Este fericit cu traiul alături de Lady Wilde?

Domnişoara Bloom a privit-o atent şi i-a răspuns:

— William... este în continuare cătărător. Am presupus că ştii asta.

Fata a dat din cap:

— Nu ştiam.

Fusese atât de îngrijorată din pricina lui Charlie şi a lui Găoace, că uitase să se intereseze de el.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic. Şi tocmai asta este problema, i-a răspuns femeia, lăsându-se pe spate, în scaun. Avocatul lui Lady Wilde a fost discret – s-a prefăcut că este un tâmplar care îşi caută un ucenic. Dar, cum-necum, domnul Crudd şi-a dat seama care erau adevăratele sale intenţii. Acum solicită pentru băiat un preţ exorbitant, o sumă foarte mare.

Nan a simţit că i se taie respiraţia:

— Societatea aceea a prieteniei nu poate să facă ceva? Nu-l poate forţa pe Crudd să renunţe la Newt?

Şi-a amintit pe dată cât de rău arăta puştiul când se întâlniseră. Nu ştia cât avea să mai reziste curăţând coşuri.

Domnişoara Bloom a ridicat din umeri, dezolată.

— Da, există formalităţi legale, dar tribunalele se mişcă greu. În plus, domnul Crudd este îndreptăţit să aibă pretenţii asupra băiatului, având un contract semnat de tutorele lui William.

Nan ştia la ce fel de contract se referea domnişoara Bloom. Şi ea

[16] Hrean foarte amar (n. t.).

semnase unul, cu mult timp în urmă.

— Crudd n-o să renunţe la el, a spus fata sorbind dintr-o ceaşcă. Nu-l cunoaşteţi – nu ştiţi de ce este în stare.

Încă îşi amintea cum o ţinea cu mâna de gât şi o împingea înspre vatra dogoritoare.

— Facem tot ce ne stă în putinţă, dar mai mult nu se poate, a spus domnişoara Bloom, oftând. Dar, câtă vreme domnul Crudd are acel contract, suntem legaţi de mâini şi de picioare.

Nan a lăsat jos ceaşca.

— Trebuie să plec.

ŞASE COROANE

Nan ştia că, dacă reuşea să pună mâna pe contractul lui Newt şi să-l distrugă, Crudd avea să-şi piardă orice drept asupra puştiului. Şi-a spus că ar fi putut să se furişeze în casa stăpânului şi să-l caute, dar nu avea nici cea mai vagă idee unde era ascuns. Unde mai pui că stăpânul voia s-o vadă moartă.

Fata avea nevoie de un complice.

Mai mult decât atât, avea nevoie de un *ucenic.*

Nan ştia că Roger o ura, dar mai ştia şi că băiatul îl detesta pe Crudd încă şi mai abitir. Îşi petrecuse viaţa încercând să câştige aprecierea unui bărbat care nu dădea pe nimeni nicio para chioară. Şi spera că această ură avea să fie îndeajuns ca Roger să-l trădeze. Şi dacă nici asta nu avea să funcţioneze, promisiunea unei recompense din partea lui Lady Wilde ar fi fost soluţia.

Mai întâi trebuia să dea de el între patru ochi. Nan locuise cu Roger cinci ani şi-n tot acest timp aflase unul dintre obiceiurile misterioase ale băiatului. Două nopţi pe an – de Crăciun şi de Paşte – băiatul se furişa din magazia de cărbuni, fără să sufle o vorbă. Niciunul dintre ceilalţi băieţi nu ştia unde se ducea sau din ce motiv. Singura dată când Whittles a încercat să-l întrebe, Roger l-a lovit de i-a dat sângele pe nas.

Nan l-a zărit pe Roger exact când se furişa pe uşa casei lui Crudd. A mers pe urma lui, pe lângă Matchstick şi de-a lungul Podului Londrei, având grijă să stea ascunsă după cele câteva trăsuri şi cei câţiva oameni care se grăbeau să ajungă acasă de Paşte.

Fabricile din Southwark erau cufundate în întuneric, coşurile lor negre contrastând cu lumina soarelui care apunea. Roger a luat-o pe o scurtătură spre est, spre Lambeth, cu Nan la ceva distanţă, pe urmele lui. Străzile întortocheate erau noroioase şi neluminate, dar băiatul se mişca repede, fără să se încurce. Era evident că mersese pe aici de multe ori.

Casele erau foarte mici şi construite unele peste altele. Nan şi-a spus că erau „umile", un cuvânt folosit de oameni pentru un loc sărac, dar deloc periculos.

Strada era cufundată în linişte. Soarele apusese. Cei mai mulţi dintre oameni erau acasă şi sărbătoreau Paştele cu familiile lor. Nan a simţit

în apropiere miros de friptură de miel şi de stridii înăbuşite.

L-a tot urmărit pe Roger printre umbrele de pe o alee îngustă. Se uita lung la o casă de pe cealaltă parte, cu mâinile în buzunar. Privea atât de concentrat, că nici nu a observat când fata a apărut în spatele lui.

— Ai de gând să dai o spargere? Eu mi-aş alege un cartier mai de Doamne-ajută.

Roger a tresărit, puţin speriat. Fata a văzut că pielea din jurul ochilor era roşie.

— Mă şi gândeam când o s-apari, a zis băiatul, suspinând şi ştergându-şi nasul. Cre' c-ai venit aici să-mi faci ce i-aţi făcut lui Crudd tu şi monstrul ăla al tău de companie!

Nan s-a dat puţin înapoi:

— Crudd ţi-a zis despre Charlie?

— I-ai pus numele *Charlie?* a zis băiatul, râzând ostentativ. Crudd a spus că un monstru în flăcări a-ncercat să-l omoare. Au râs toţi în afară de mine. De ce-ar fi minţit? Ar fi părut un pămpălău. În plus, m-am prins singur. În ziua în care ai aruncat cu bulgări de pe Spitalul Fondator, m-am căţărat pe acoperiş. Voi plecaseră ţi demult. Dar am văzut urme de paşi – ale tale şi ale altcuiva. Erau mai mari decât ale oricărui bărbat.

A mijit ochii şi s-a uitat în spatele ei, pe alee.

— E-aici, acum?

A zis-o de parcă ar fi fost încântat să fie ucis de un monstru.

Nan a dat din cap:

— Nu... Charlie nu este un monstru.

Ultimul lucru de care avea nevoie era ca Roger să se teamă pentru viaţa lui.

— N-a făcut decât să încerce să mă protejeze de Crudd. Se zăpăceşte repede. Este ca un copil.

— Copil zici?! a zis Roger rânjind din nou. Ai văzut ce i-a făcut la faţă?

Nan şi-a amintit de seara în care a fost salvată de Charlie. Şi-a amintit de duhoarea de carne arsă. Şi-a amintit de sângele din zăpadă.

— Este grav?

— Este mai mult decât grav. Nu ştiu ce i-a făcut „Charlie" ăsta al tău, da' Crudd e urât ca o găleată cu vomă de pisică. Şi oricine întreabă ceva sau se zgâieşte la el îşi ia o scatoalcă de s-o ţină minte. Adio muşterii.

Adio nunţi. Până şi Trundle şi-a văzut de drumu' ei.

— Asta faci aici? l-a întrebat Nan. Îţi vezi de drumul tău? Îţi cauţi un alt stăpân?

Roger şi-a îndesat mâinile în buzunare.

— Ce fac eu aici nu-i treaba ta.

Nan a ridicat din umeri:

— Poate că ai dreptate.

După aceea s-a uitat la casa de peste drum, la care era atent Roger. Ferestrele erau luminate. Înăuntru, un bărbat şi o femeie se pregăteau pentru cină, la o masă pătrăţoasă. Părea o casă sărăcăcioasă, dar era curată şi liniştită. La ferestre erau agăţate decoraţiuni de Paşte, decupate din ziare. Bărbatul a aşezat pe masă farfurii de lemn. A sărutat-o pe femeia robustă în timp ce aceasta punea în mijloc o oală cu tocăniţă aburindă.

— Cine sunt? a întrebat Nan.

Roger a scos un sunet batjocoritor:

— Nu vezi asemănarea?

Fata s-a uitat de la fereastră, înspre Roger. Când a înţeles la ce se referea el, a făcut ochii mari:

— Sunt... părinţii tăi.

Roger a zâmbit cu amărăciune.

— Cel puţin asta *au fost.*

Nan crezuse tot timpul că Roger era orfan, exact ca ceilalţi. Dar, nu. Băiatul avea părinţi. Care trăiau la o aruncătură de băţ.

— Dar nu înţeleg.

— Nu c-ar fi prea multe de înţeles, a răspuns el, întorcându-se cu spatele la fereastră. Erau săraci. Aveau pe cap un plod pe care n-aveau cu ce să-l hrănească. Era o iarnă aprigă. Era cât pe ce să fim aruncaţi pe străzi. Îmi amintesc cum se chinuiau să facă rost de mâncare – şi cum nu făceau rost de nimic. Şi-atunci a apărut Crudd.

Roger a înghiţit în sec.

Nan s-a uitat la el şi a înţeles imediat ce încerca să-i spună:

— Te-au vândut.

— Răspunsul la rugăciunile lor.

Băiatul a dat din cap. A împins cu piciorul o pietricică din noroiul de pe drum.

— Încă îmi amintesc. Un bărbat înalt, cu haine curate, la uşa noastră. Avea nişte ghete foarte lustruite. Am crezut că era un lord sau un prinţ.

Şi-a scos portmoneul şi-a numărat şase coroane. Le-am văzut cum aterizează în palmele lui tata. Îmi amintesc că am fost atât de încântat la vederea monedelor, că l-am rugat să mă lase să le ţin şi eu.

— Oh, Roger...

— Nici măcar nu s-au uitat la mine. Niciunul dintre ei.

Roger a dat din cap, iar Nan a văzut cum i se umplu ochii de lacrimi.

— Crudd m-a luat de-o aripă şi m-a dus cu el. Şi ei nici măcar nu mi-au spus „rămas bun".

Băiatul a închis ochii.

Nan a rămas cu privirea aţintită la el. Ar fi vrut să-l ia în braţe, să-i zică sau să facă ceva, să-i spună că ştia cum era să fii abandonat. Dar nu a putut. Indiferent de câtă suferinţă îi provocase ei Coşarul, nu se compara cu asta.

A auzit din casă o voce. Femeia – mama lui Roger – a anunţat că era vremea cinei. Imediat s-au auzit nişte chiote de încântare şi trei copilaşi au dat buzna în cameră şi-au început să se lupte pentru un loc la masă, care fusese pregătită pentru cinci persoane. Urmau să ia cina de Paşte. S-au aşezat cu toţii şi au spus o rugăciune.

— Şi-acum uită-te la ei, a spus Roger, ştergându-şi obrajii. O familie.

Nan a simţit cum îi coboară inima până în stomac:

— În fiecare zi de Crăciun şi de Paşte... vii aici ca să-i vezi.

Roger a dat din cap:

— Este o tradiţie de familie.

Nan s-a gândit la povestea domnişoarei Bloom despre îngerul morţii care alesese ce copii aveau să moară şi ce copii aveau să fie cruţaţi. Crudd era asemenea acelui înger. Ar fi putut să bată la orice uşă din acel oraş. Dar el a ales uşa lui Roger.

— Ei ştiu? a întrebat Nan, apropiindu-se de el. Părinţii tăi ştiu că încă eşti în viaţă?

Roger s-a uitat la ea de parcă era scrântită.

— Mă îndoiesc că şi-au mai amintit că sunt în viaţă. Şi, dacă au făcut-o, sunt convins că nu le-a convenit. Deja aveau familia pe care şi-o doreau.

Băiatul a scuipat în noroi şi a continuat:

— Deci, care-i treaba? Ai venit taman până aici ca să râzi de mine?

Nan a dat din cap.

— Newt are nevoie de ajutorul tău. Crudd nu vrea să-l lase să plece şi... Newt nu e ca noi. N-o să supravieţuiască.

Şi-a dat seama din expresia de pe faţa băiatului că acesta ştia totul despre Lady Wilde.

— Întotdeauna te înmoi când auzi de cauze pierdute, a zis Roger, trăgându-şi nasul şi întorcându-se înspre casă. De ce să aibă el o familie când niciunul dintre noi nu are?

Fata i-a urmărit familia cum mănâncă liniştită, în casa aceea mică şi confortabilă. Şi a încercat să-şi imagineze cum bate Roger la uşă. Şi cum deschide mama lui. Şi cum nu-l recunoaşte la început. Şi cum înţelege în cele din urmă. Într-o clipită, dispar toate regretele şi toată durerea şi Roger este primit în casă cu braţele deschise. Copilul pierdut se reîntoarce în sânul familiei.

— Trebuie să le spui, i-a zis fata. Trebuie să încerci.

Roger a inspirat adânc. Probabil că încerca să-şi imagineze acelaşi lucru ca ea.

— O să le zic, dar nu încă. Acum sunt ucenic. Şi-n câţiva ani o să devin propriul stăpân. O să muncesc din greu, o să-mi muncesc echipa încă şi mai greu şi-o să am niscai bani adevăraţi. Îndeajuns cât să cumpăr casa asta de la proprietar.

Nan a crezut că intenţiona să le-o ofere în dar:

— Şi atunci o să le spui?

— Nu, a zis el printre dinţi. Mai întâi o să măresc chiria. Atât de mult, încât să-i arunc în stradă. Şi, indiferent de locul în care or să ajungă, o să-l cumpăr şi p-ăla. O să-i urmăresc precum un nor negru şi-o să le iau şi ultima leţcaie. Până n-or să mai rămână cu nimic. Cu niciun dumicat de tocăniţă în oală. Cu niciun pic de ulei în lampă. Fără încălţări în picioare.

În timp ce vorbea, lacrimile îi şiroiau pe obraji, dar el nu le băga în seamă:

— Şi *atunci* o să mă întorc la ei, a continuat el, cu un zâmbet amar pe faţă. Numai că ei n-or să mă recunoască. Pentru că o să fiu un om mare. Într-un costum elegant. Cu ghete lustruite. Şi cu şase coroane în portmoneu...

Nan l-a privit îndelung pe băiatul care o chinuise cinci ani. Oare de câte ori nu-şi dorise să-l vadă plângând? Însă acum, uitând-se la faţa lui, şi-a dat seama că nu avea să-i fie de niciun ajutor. Era o cauză de mult pierdută.

— Paşte fericit, Roger.

Ce altceva ar fi putut să-i spună?

După aceea, a făcut cale întoarsă şi a început lungul drum către casă.

REGINA ÎNGHEŢATELOR

Nan a petrecut restul lunii muncind. Ştia că urmau să aibă nevoie de bani odată ce se vindea casa căpitanului. Încă nu ştia unde aveau să locuiască – habar nu avea în ce loc ar fi fost Charlie în siguranţă.

A luat-o prin Parcul Regent, cu un sac gol de funingine pe umăr. Lumina marmorată a soarelui strălucea printre cireşii în floare şi dansa pe suprafaţa lacului. Copacii o făceau să se gândească la Charlie şi la ce îi arătase în Camera cu Nimic. Au făcut-o să se gândească la promisiunea pe care nu a vrut să i-o facă.

A auzit strigăte la porţile cimitirului St. John' Wood. Din câte se părea, administratorul ţipa la un puşti care cerşea. A ignorat zarva şi a luat-o spre bazarul de pe strada Baker. Acolo se afla o casă cu figuri din ceară, aduse în oraş de o franţuzoaică. În faţă erau expuse manechine – replici perfecte din ceară, care înfăţişau regine şi piraţi –, cu feţele îngheţate în timp. Această imagine a făcut-o să se gândească din nou la golemi.

O voce i-a răsunat în ureche:

— Sal'tare, Murdărico!

Toby stătea chiar în spatele ei, cu obrajii îmbujoraţi şi cu respiraţia întretăiată. Ţinea prăvălia cu de toate cu ambele mâini.

— Ce-i cu tine în Camden? a întrebat Nan.

— Te căutam.

Puştiul s-a uitat peste umărul ei.

— Mi-a zis Charlie că eşti la muncă, i-a spus el, dând din cap înspre sacul gol de funingine. Văd că nu-ţi merge cine ştie ce.

Nan a ridicat din umeri:

— M-am gândit să-mi iau liber azi.

Adevărul era că îşi antamase ceva în acea dimineaţă, la o casă din Camden. Dar când servitoarea i-a arătat primul horn – unul extrem de îngust –, Nan a lăsat-o baltă şi şi-a luat tălpăşiţa.

— Hei, tu! s-a auzit o voce furioasă.

Era administratorul cimitirului, care flutura un vătrai deasupra capului.

— Treci încoa'! i-a strigat bărbatul, venind spre ei.

Nan s-a uitat la Toby:

— Ţipă la *noi?*

— Zic să n-aşteptăm să aflăm asta.

Şi-a potrivit prăvălia cu de toate pe umăr şi a sărit de pe bordură.

— Hai după mine!

Nan a rămas pe loc:

— Unde mergem?

Toby a ridicat dintr-o sprânceană:

— Te duc s-o cunoşti pe Regină.

Toby a dus-o în jos, pe Tottenham Court Road. Vremea caldă părea să fi readus la viaţă tot oraşul – oriunde se uita, vedea doar şarete şi umbrele de soare.

— Dacă vrem să scăpăm de înghesuială, ar fi bine s-o luăm cu ăsta, i-a strigat Toby, agăţându-se de partea din spate a unui omnibuz tras de cai.

S-a ghemuit cât a putut, ca să nu-l observe vizitiul.

Au mers amândoi aşa, până au ajuns la Gara Charing Cross.

— Iat-o, a spus el sărind în stradă.

I-a arătat o tarabă cu mâncare din faţa gării. Bărbaţi, femei şi copii frumos îmbrăcaţi stăteau la o coadă care se întindea până după colţul străzii. Pălăvrăgeau unii cu alţii, plini de energie.

— Se pare că şi aici tot de înghesuială dăm, i-a zis Nan.

— Uiţi cu cine eşti, i-a spus Toby, după care a luat-o de mână şi a condus-o prin mulţime, direct în faţa cozii.

Taraba avea un anunţ mare, pe care scria:

Doamna Agnes Marshall, recunoscută la nivel mondial
„Regina Îngheţatelor”
Îngheţată la cupă – la cornet – la pahar

În spatele tarabei se afla o femeie durdulie, cu un şorţ cu dungi şi cu buzunare prinse cu ace de siguranţă. Ochelarii pe care îi purta păreau că aveau să-i alunece de pe nas în orice moment. Pe lângă ea erau trei tinere care o ajutau. Îşi dădeau de zor una alteia nişte vase de sticlă puţin adânci, în care se afla ceva ce semăna cu o smântână colorată.

Nan a strâmbat din nas:

— Asta numai a îngheţată nu arată.

Toby şi-a dat jos basca şi a făcut o plecăciune:

— Sal’ tare, Aggie!

Regina a ridicat ochii la el, iar pe faţă i-a apărut un zâmbet larg:

— Toby Squall! a spus femeia, după care şi-a dat jos şorţul şi a luat-o spre ei. Mă şi întrebam dacă o să apari azi.

În ciuda faptului că muncea la o tarabă cu mâncare, ceva din înfăţişarea ei era rafinată – chiar arăta ca o regină.

Toby i-a luat mâna şi i-a sărutat-o:

— Cum aş fi putut să rezist?

Regina s-a întors înspre Nan:

— Iar aceasta trebuie să fie faimoasa Vrabie Nan!

Nan şi-a schimbat poziţia:

— Încântată să vă cunosc... îîîî... Majestatea Voastră, a spus fata, făcând o reverenţă stângace.

Regina a râs. Era un râs din inimă, molipsitor:

— Este la fel de adorabilă precum ai zis!

I-a luat pe amândoi pe după umăr şi i-a condus la tarabă, exact în faţa cozii. Unii dintre clienţi au scos sunete de indignare făţişă.

— Ignoraţi-i, dragii mei, a spus Regina, punându-şi şorţul la loc. Ia spuneţi, ce aromă preferaţi?

În spatele tarabei erau mai multe tuburi, de culori diferite. Aveau nume ciudate, ca Euforie cu fistic sau Anason stelat.

— Eu n-am nicio leţcaie, i-a spus Nan lui Toby.

— Nu-ţi face griji.

Băiatul a pus jos prăvălia cu de toate şi a deschis-o:

— Suntem invitaţii Reginei! a zis el, scoţând un buchet enorm de flori – trandafiri, caprifoi, boboci de lămâi şi levănţică. Mirosul era copleşitor.

Femeia a luat florile.

— Adorabile ca de obicei, Toby. Vor fi *numa' bune* pentru reţetele mele, a spus ea şi i-a dat buchetul uneia dintre cele trei tinere.

Lui Nan i-a fost clar că florile *nu* fuseseră pescuite din Tamisa. Şi-a amintit de administratorul Cimitirului St. John's Wood.

— Le-ai furat? i-a şoptit băiatului.

Toby s-a prefăcut că nu o aude:

— Două amaretto, vă rog, a cerut el, dându-i un ghiont lui Nan. Astea-s cele mai bune – le-am gustat pe toate.

Regina a luat două recipiente de metal şi le-a umplut cu ceva care părea o gheaţă albicioasă. Fata a privit-o cum se mişcă. Era elegantă, evident bogată, dar nu se sfia să se murdărească pe mâini. I-a plăcut

asta.

Curând s-a trezit în mână cu un recipient de metal plin cu îngheţată amaretto. A fost puţin dezamăgită că nu a primit una dintre aromele mai viu colorate. Exteriorul recipientului era foarte rece şi i s-a lipit de degete când a încercat să-l apuce mai bine. A mirosit îngheţata. Recipientul avea un iz înţepător de fier forjat, dar, dincolo de asta, Nan a simţit mirosul discret de migdale. A scos limba, ca să guste.

— Stai, i-a zis Toby. Nu poţi mânca încă.

— Păi, nu o să se topească?

— Dacă ne grăbim puţin, nu, i-a zis băiatul, sărind în spatele unui alt omnibuz tras de cai, care i-a dus până la Piccadilly.

Curând stăteau în faţa unei case enorme, cu vedere spre Hyde Park. Zidurile erau construite din cărămidă roşie şi erau străjuite de stâlpi înalţi. Ferestrele faţadei erau rotunde şi grandioase. Casa arăta ca o catedrală în miniatură.

Căţăratul cu un recipient plin de îngheţată s-a dovedit destul de complicat, dar Nan a ajuns în final pe acoperiş, de unde se vedea tot parcul.

— Bag seamă că te-ai mai obişnuit cu înălţimile, a zis ea, înghesuindu-se ca să-i facă loc şi lui Toby.

— Păi, m-am antrenat.

Băiatul a băgat mâna în sac şi a scos de acolo două linguriţe cu coada lungă.

— *Acum* poţi să încerci.

Nan a luat linguriţa şi a băgat-o în îngheţată. Totul părea o glumă. A băgat linguriţa în gură. Gustul aducea mult cu smântână – era fin şi intens –, numai că era mult mai dulce. Când i s-a topit îngheţata pe limbă, fata a simţit un fior pe şira spinării. A mormăit uşor, fără să-şi dea seama.

Toby a zâmbit amuzat:

— Să presupun că asta înseamnă că îţi place?

Fata a simţit că i se aprind obrajii şi, cum-necum, i s-a părut că îngheţata este încă şi mai bună. Nu voia să pară impresionată, dar o trăda faţa. I s-a încleştat maxilarul şi a schiţat un zâmbet. Nu se putea abţine:

— Chiar îmi place.

Mâncase în trecut gheaţă şi zăpadă, dar asta era cu totul altceva.

— Ai putea să primeşti aşa ceva în fiecare zi dacă vrei, i-a zis Toby,

trecând linguriţa pe pereţii vasului de îngheţată. Dar evident că ar trebui să mergi cu mine dacă vrei să nu stai la coadă.

Nan a lăsat jos linguriţa:

— Nu este normal să faci aşa ceva – să furi flori de pe morminte. E oribil.

Toby a izbucnit în râs:

— Nu cred că le va duce dorul cineva.

— Bărbatul ăla ar fi putut să pună mâna pe tine. Şi ce-ai fi făcut atunci? Într-o zi o să dai de o mare belea... şi n-o să poţi să scapi doar cu zâmbetul ăsta al tău, i-a spus Nan, dând din cap.

Toby a zâmbit amar:

— Nu toţi avem protectori magici.

Lui Nan i-a zburat gândul la Ajunul Crăciunului, când îl văzuse pe Toby dormind sub pod – atât de înfrigurat şi de singur. Indiferent cât de complicată fusese viaţa alături de Crudd, măcar ea îi avusese alături pe ceilalţi căţărători. Toby nu avea pe nimeni.

— În plus, mai ia o înghiţitură şi spune-mi că n-a meritat, a continuat el, lovind cu linguriţa lui linguriţa lui Nan.

Fata a mai luat o înghiţitură. Şi încă una. Plimba prin gură dumicatul de îngheţată de parcă ar fi fost o bucăţică de miel.

— Mi se pare îngrozitor că asta a existat fără ca eu să ştiu, a spus ea, adunând ultimele resturi de îngheţată şi lingând recipientul. Mă face să mă gândesc la alte lucruri aflate exact sub nasul meu şi pe care le-am ratat.

— Că bine zici, a continuat Toby, întinzându-i recipientul său. O vrei şi p-asta?

Lui Nan nu i-a convenit deloc că a cedat, dar a acceptat îngheţata lui Toby.

— Mulţumesc, a mormăit ea, băgând linguriţa în gură.

Toby i-a făcut marele favor de a nu se holba la ea în timp ce mănâncă. S-a sprijinit de un coş şi s-a uitat lung, înspre parc – o mare de verde, care se întindea până la Grădinile Kensington.

— Dacă ţine vremea aşa, vom avea un 1 Mai perfect.

— Tot n-o să te iau de mână, dacă asta încerci să sugerezi, a spus Nan şi a mai luat o gură de îngheţată.

— Nu-i vorba despre asta. Dar există un motiv pentru care te-am adus pe acest acoperiş.

Zicând acestea, şi-a trosnit degetele de una dintre ţiglele de pe

acoperiş.

— Locul ăsta se numeşte Casa Chesterfield. Este una dintre cele mai de soi din Londra. A fost construită acum multă vreme, de unul pe nume Isaac Ware.

Deşi se căţăra pe case de când se ştia, Nan nu s-a întrebat niciodată de cine fuseseră construite.

— Şi ce-i aşa special la el?

— Nu-i nimic special la el. Şi tocmai asta e treaba, i-a răspuns Toby, făcând ochii mari. Povestea zice că Isaac Ware ăsta a fost căţărător, unul ca oricare altul. Fără carte. Fără familie. Într-o zi îl vede pe stradă, în faţa unei biserici, nu ştiu' ce constructor celebru – avea faţa neagră, era în picioarele goale şi purta zdrenţe. Băiatul desenează o biserică pe un zid, cu nişte cretă. Nimereşte perfect toate ferestrele şi bovindourile. Constructorul este atât de impresionat de desen, că îl angajează pe băiat şi-l face ucenicul lui. Şi Ware creşte şi devine unul dintre cei mai de seamă constructori din toată Anglia.

Nan şi-a dat seama că Toby încerca s-o impresioneze.

— Bravo lui! i-a răspuns fata, luând ultimul dumicat de îngheţată. Ce vrei să zici de fapt?

Toby a dat din cap, de parcă fata tocmai ar fi zis ceva amuzant:

— Tu eşti ca Isaac Ware. Domnişoara Bloom s-a prins de asta. Din acest motiv te-a luat sub aripa ei. Am ştiut-o dintotdeauna. Eşti menită să ai un destin măreţ, Vrabie Nan, a continuat el, fixând-o cu privirea.

Nan a bătut cu linguriţa de marginea recipientului de metal.

— Încerc doar să supravieţuiesc.

— Să supravieţuieşti nu-i de ajuns. Trebuie să trăieşti pentru *ceva.* Ai nevoie de un scop.

Nan a tresărit:

— Poate tu, dar nu şi eu, i-a răspuns ea, gândindu-se la Charlie, la povestea domnişoarei Bloom. La tot.

Simţea privirea fixă a lui Toby.

— Înainte să te găsesc în parc, am dat o fugă pe la casa ta. Iese un copac prin acoperiş. În plus, am observat ceva schimbat la Charlie. Braţul lui... Era... altfel.

— Piatră. S-a transformat în piatră.

— Vrei să-mi spui ceva?

— Nu, i-a răspuns Nan, dându-şi din ochi un fir de păr. Nu ştiu.

Şi, până să-şi dea seama, i-a povestit lui Toby totul, de-a fir a păr. Ce

îi spusese domnişoara Bloom despre golemi. Ce se întâmplase cu Charlie după ce o salvase din mâinile lui Crudd. Cum apăruse Găoace.

— Asta da poveste, i-a zis Toby după ce a terminat.

— Mi-e teamă, a continuat Nan. Mi-e teamă că el... teamă că... Oare ce se va întâmpla dacă nu îl voi putea proteja?

— Asta înseamnă să ţii la cineva, i-a zis Toby, fără nicio urmă de batjocură în glas. Dacă nu ţi-ar fi teamă, ar însemna că nu faci ce trebuie.

LA REVEDERE, LUCRURI

Era ultima săptămână din aprilie. Ziua de 1 Mai se apropia cu repeziciune, astfel că pregătirile erau în toi prin tot oraşul. Rafturi întregi cu plăcinte coapte în vatră şi lăsate la răcit. Ghirlande de flori, care ornau toate tarabele din piaţă. Pancarte prinse de felinarele de pe marginea drumului.

Nan şi Charlie erau acasă, bucurându-se împreună, doar ei doi, de o după-amiază liniştită.

— La revedere... pisică? a întrebat Charlie.

— Nu avem pisică, i-a zis Nan. Mai încearcă.

— A, da, am crezut doar că poate avem o pisică secretă, a spus Charlie, uitându-se prin cameră. La revedere... pisicuţă?

Jucau „La revedere, lucruri". Era un joc inventat de ei doi. Unul dintre ei se uita prin cameră şi încerca să ţină minte toate lucrurile de acolo. Apoi închidea ochii şi încerca să numere cât mai mult. (Nan număra până la 50; Charlie număra la infinit.) În acest timp, celălalt scotea ceva din cameră, făcându-l să dispară.

După aceea, cel care numărase deschidea ochii, se uita prin cameră şi încerca să ghicească ce dispăruse, spunând „La revedere, pernă cu cusătură galbenă" sau „La revedere, tablou înrămat cu Insulele Virgine" ori (în cazul lui Charlie) „La revedere, pisică".

Nan câştiga mereu, pentru că îşi dădea seama încotro o lua Charlie, după urmele pe care le lăsa pe podea. Charlie nu câştiga niciodată, pentru că îşi lua la revedere doar de la animale.

Fata căuta o modalitate de a scoate din cameră o armură fără să facă zgomot, când a auzit o bufnitură la fereastra din faţă.

— Nan! s-a auzit o voce. Nan!

— Pare să fie Toby, a zis Charlie. Poate vrea să se joace cu noi.

Nan a fugit înspre hol şi a dat draperiile la o parte. Toby bătea în continuare cu pumnul în geam. Avea faţa transpirată de la efort.

— Deschide... odată... a spus, respirând greu.

Nan a deschis fereastra:

— Ştii că nu trebuie să vii pe la fereastra din faţă. Ar putea să te vadă cineva...

Toby a prins-o de mână şi a tras-o afară.

— Trebuie să vii cu mine. Ia-l şi pe Charlie, i-a spus el cu o voce

răguşită.

Nan s-a tras înapoi, în casă. Puştiul avea pe faţă o expresie pe care nu o mai văzuse niciodată:

— Ai înnebunit? Nu-l putem scoate în timpul zilei.

Toby s-a uitat în sus, la ea.

— E vorba despre Newt. A avut loc un accident, a continuat el, cu ochii cât cepele.

Câteva momente mai târziu, Nan, Charlie şi Toby se aflau într-o trăsură care scotea un huruit puternic.

— Domnişoara Bloom mi-a dat bani pentru trăsură. Când a aflat de la băieţi ce s-a întâmplat, am ştiut că trebuie să vă duc acolo pe amândoi.

Toby a tras bine perdelele, ca să-l ascundă pe Charlie:

— Nu-ţi face griji din pricina lui Desmond, i-a zis el, dând din cap înspre vizitiu, care nu scotea niciun cuvânt. Este amicul meu.

— Unde ne duci?

Nan nu mai mersese niciodată cu o trăsură şi, din cauza hurducăielilor, simţea că i se face rău. L-a luat pe Charlie de mâna ca piatra şi l-a întrebat pe Toby:

— Ce s-a întâmplat cu Newt?

— Domnişoara Bloom a cerut să fie dus la spital. Crudd l-a pus să cureţe un furnal al unei fabrici de prelucrare a fierului, în Southwark.

— Era şi Roger cu el? a întrebat fata, lipindu-se de uşa trăsurii în momentul în care au cotit-o pe strada Oxford.

— Cred c-a fost trimis singur. Acum, că stăpânul Crudd a terminat-o cu aristocraţii, acceptă orice pică.

Lui Nan nu-i venea să creadă ce auzea.

— Newt a muncit *singur* în fabrică?

Furnalele fabricilor erau mult prea mari ca să fie escaladate ca restul coşurilor de fum. În plus, căţărătorii trebuiau coborâţi cu frânghii – era o treabă de cel puţin două persoane.

— Cum s-a descurcat să se ancoreze de frânghii?

— N-a existat nicio frânghie, i-a zis Toby. A alunecat şi s-a lovit urât de tot.

Nan s-a uitat printre perdelele trăsurii, la fabricile care se zăreau înspre est. Vedea furnalele uriaşe, construite din cărămidă, care se înălţau spre cer ca nişte turle ce scuipau un fum negru.

— Cât de mult a căzut?

Toby s-a uitat la ea; era palid la faţă:

— Este foarte rău, Nan.

După un timp care a părut o eternitate, trăsura s-a oprit în spatele Spitalului Londonez. Nan şi Charlie au luat-o după Toby, trecând printr-o uşă de serviciu, care fusese proptită ca să nu se închidă. Înăuntru, holurile largi erau pustii.

— Domnişoara Bloom a rugat asistentele să-l interneze într-un salon în care să nu fim deranjaţi, a zis Toby, urcând repede pe scări. Aripa asta este în construcţie.

În timp ce alerga, trăgea cu ochiul în saloanele care aveau uşile deschise.

Nan l-a simţit pe Charlie cum o ia de mână:

— Nu-mi place locul ăsta, i-a spus el în şoaptă.

Fata i-a strâns mâna. Nici ei nu îi plăcea. Peste tot mirosea a gin şi a fiere. Mirosea a boală.

Toby a ajuns la o uşă din capătul holului:

— Aici este.

Nan l-a urmat într-un salon întunecat, în care erau mai multe paturi. Draperiile erau trase. Nici urmă de medici sau de asistente. Domnişoara Bloom stătea într-un colţ. Lângă ea se aflau Whittles şi Shilling-Tom. Se ţineau de mâini.

Whittles a văzut-o şi a făcut ochii mari:

— Nan?

Fata a alergat înspre ei:

— Unde este?

Domnişoara Bloom s-a întors la ea.

— Nan, îmi pare atât de rău... i-a spus femeia, cu ochii împăienjeniţi de lacrimi.

Fata a trecut pe lângă ea şi s-a dus la un pat din colţ. La început i s-a părut că era gol – atât de plăpând era corpul lui. Dar şi-a dat seama că Newt zăcea sub cearceafurile albe. Micuţul Newt, cu ochişorii lui negri şi vocea de copil. Micuţul Newt, care o implorase să-i spună poveşti despre fată şi despre Coşarul ei. Micuţul Newt, distrus în cădere.

— Suntem aici, i-a şoptit Nan. Am adus ajutor.

A tras cearceaful de pe faţa puştiului. Avea faţa udă de transpiraţie. Şi ochii închişi.

— Am adus pe cineva care să te ajute, i-a spus, luându-i mâna rece.

Charlie, avem nevoie de tine!

Acesta stătea în cadrul uşii, pe jumătate ascuns în spatele lui Toby. Părea speriat. Toby l-a condus în salon. Nan a auzit un murmur în momentul în care domnişoara Bloom şi băieţii s-au depărtat de pat.

— C-c-ce este...? a şoptit domnişoara Bloom.

— Acesta este Charlie, i-a spus Nan, uitându-se în sus. Este un golem.

Femeia s-a uitat de la Nan la Charlie şi din nou la fată. Avea gura deschisă, dar nu spunea nimic. Nan s-a gândit la toate momentele în care şi-a imaginat întâlnirea dintre domnişoara Bloom şi Charlie. Niciunul nu arăta ca acesta.

Toby l-a condus pe Charlie la pat. Acesta părea confuz.

— Unde este Newt? a întrebat el, uitându-se la toate feţele dimprejur, la toţi ochii care se holbau la el.

Nan s-a întrebat care dintre ei era cel mai speriat.

Apoi a dat din cap înspre patul lui Newt:

— Aici este.

Charlie s-a uitat un moment la pat. Apoi şi-a schimonosit faţa când şi-a dat seama la ce se uita:

— Este foarte mic. Este... este un *accident?* a întrebat el cu vocea tremurând.

Nan l-a luat de mâini. Una de funingine. Cealaltă de piatră.

— Charlie, ascultă-mă. Ştiu ce ţi-am zis referitor la... la *ajutor.* Dar acum chiar trebuie să încerci, i-a spus ea cu ochii împăienjeniţi de lacrimi. Trebuie să-l salvezi. Înţelegi?

Charlie a dat din cap şi s-a uitat la Newt:

— Vrei... să-l trezesc?

— Te rog.

Nan i-a dat drumul de mâini şi s-a tras câţiva paşi înapoi. Şi-a impus să nu se gândească ce avea să se întâmple cu Charlie. Cât din el ar fi putut să piardă.

Domnişoara Bloom s-a apropiat de Nan:

— Ce face...?

— Şşş, aşteptaţi, i-a şoptit fata.

Apoi l-a privit pe Charlie, cu respiraţia întretăiată, cum se apropie de patul lui Newt. Golemul şi-a pus mâna sfărâmicioasă pe mânuţa palidă şi transpirată a lui Newt. Apoi a închis ochii şi a început să respire lent. Nan a simţit dogoarea din respiraţia lui, care a început să

umple camera. Mâna lui Charlie a început să scânteieze şi să strălucească.

— Întoarce-te, Newt, i-a şoptit fata. Întoarce-te.

Charlie şi-a schimonosit faţa, iar mâna a început să-i ardă şi mai abitir. Dar nu s-a întâmplat nimic.

Charlie a deschis ochii. A dat din cap:

— Nu vrea... Nu-l pot ajuta... a spus el şi a dat drumul mânuţei lui Newt, care a căzut pe pat, fără vlagă.

— Nu, i-a zis Nan. Trebuie să încerci mai mult. Trebuie să-l ajuţi. Charlie!

Nan a simţit mâna domnişoarei Bloom pe umărul ei.

— Am încercat să-ţi spun, Nan, i-a spus cu blândeţe. William a murit în trăsură, în drum spre spital.

Fata s-a uitat la ea. Apoi s-a uitat la feţele lui Whittles şi Shilling-Tom. Amândoi aveau lacrimi în ochi.

— A murit? a repetat fata, iar bărbia a început să-i tremure.

A simţit că i se taie picioarele. Newt nu ar fi trebuit să moară. Nu putea să moară. Trebuie să trăiască alături de Lady Wilde. Trebuia să supravieţuiască şi să se bucure şi să fie din nou un băieţel.

— Îmi pare rău, a spus Charlie, plecându-şi capul. Am vrut să-l ajut.

Nan şi-a dat seama că, în ciuda tuturor darurilor pe care le avea el, acest lucru era peste puterea lui. Nu putea să-l scoale pe Newt din morţi.

Nan l-a luat în braţe pe Charlie. A simţit că tremură. Şi-a îngropat faţa în pieptul lui. L-a strâns cu toată puterea:

— Ştiu că ai încercat.

— La revedere, Newt? a spus Charlie.

— La revedere, Newt, a spus fata.

ARANJAMENTE

Nan i-a dus pe toţi la casa căpitanului.

Domnişoara Bloom nu putea să intre prin bovindou, astfel că ea şi Charlie au forţat uşa principală, pe care o baricadaseră cu cuie şi lemne.

Apoi i-a condus în camera de lucru a căpitanului, locul cu cele mai multe scaune. Toby s-a făcut repede util şi a pregătit un ibric cu un lichid pe care îl numea „ciocolată fiartă", folosind praful dulce dintr-un borcan scos din prăvălia lui cu de toate. A părut să-şi dea seama că nu era momentul potrivit pentru glume sau poveşti.

Charlie nu mai scosese niciun cuvânt de când părăsiseră spitalul. Stătea în vatra şemineului, cu genunchii la piept şi cu privirea în podea. Nu a schiţat niciun gest, nici măcar când Găoace a venit ţopăind şi i s-a aşezat pe picior.

— Deci acesta este locul în care aţi stat până acum? a întrebat domnişoara Bloom.

Deşi vorbea cu Nan, nu îşi putea lua ochii de la Charlie.

Fata a bănuit că domnişoara Bloom avea sute de întrebări despre el. Era recunoscătoare că se abţinea să le adreseze.

Whittles şi Shilling-Tom stăteau lângă rafturile cu cărţi. Whittles ţinea strâns briceagul, care avea lama scoasă:

— Şi... de când ai un monstru de companie?

Nan s-a uitat la Charlie, dar acesta nu părea să fi auzit remarca băiatului.

— Nu este un monstru de companie. Este protectorul meu. Mi l-a lăsat Coşarul. A fost foarte mic. Îndeajuns de mic cât să încapă în buzunarul meu. Doar un cocoloş mic de cărbune.

— Te referi la bulgăraşul ăla de funingine... a spus băiatul când şi-a dat seama despre ce vorbea. Ăsta este... ăla?

Nan a dat din cap şi a sorbit din cana de ciocolată.

— Hai că asta m-a dat pe spate. Precum Coşarul! a zis Whittles, lovindu-şi genunchii unul de altul. Stai numa' să-i zic lui...

A făcut o pauză şi a plecat capul:

— Voiam să zic stai numa' să-i zic lui Newt.

Shilling-Tom i-a pus o mână pe umăr.

— Şi... acum ce facem? a întrebat fata.

Vorbea cu domnişoara Bloom. Femeia şi-a dres vocea şi i-a răspuns:

— Trebuie să facem aranjamentele necesare pentru... pentru corpul lui William.

Se simţea din vocea ei că era hotărâtă să nu plângă. Că era hotărâtă să se poarte ca un adult.

— Merită măcar atât. Cred că ştiu pe ce o să cheltui asta, a spus Shilling-Tom, ţinând ceva între degetul mare şi cel arătător...

Era o monedă strâmbă de argint.

Nan a făcut ochii mari:

— Tom, şilingul tău...

Era prima dată în toţi anii de când îl ştia pe Shilling-Tom când vedea *cu adevărat* legendara monedă. Roger îl controlase de nenumărate ori, chiar şi în gură, dar aceasta nu s-a arătat niciodată. Începuse să creadă că era doar o invenţie.

— Unde o ţii ascunsă?

Shilling-Tom şi-a dat peria jos de pe umăr şi i-a întins-o ei.

— Whittles a sculptat o mică ascunzătoare în mâner.

Fata s-a uitat la mânerul uzat de lemn. A văzut o fantă mică exact la bază, îndeajuns de largă cât să intre acolo o monedă.

— Asta mi se pare ingenios.

Whittles a lovit vârful bascii cu vârful briceagului:

— Zi că nu-i aşa!

Shilling-Tom s-a uitat la monedă.

— Ştiu că nu-i mare lucru, dar ar trebui să ne ajungă pentru o cutie de pin, a spus el, încercând să zâmbească. Cre' că de-acum o să-mi ziceţi „bătrânul şi umilul Tom".

— Oh, nu, a intervenit domnişoara Bloom, care stătea în picioare.

A deschis un portmoneu mic şi a continuat:

— Doamnele de la societatea prieteniei au insistat să plătească dânsele...

— Nu, a spus Tom cu fermitate. Newt era unul dintre noi. Se cade să-l conducem pe ultimul drum aşa cum se cuvine.

Domnişoara Bloom părea că vrea să se opună, dar Nan a fixat-o cu privirea.

— Prea bine, a spus femeia încet şi s-a aşezat.

Nan s-a întors înspre Toby, care strângea cănile goale, şi l-a întrebat:

— Ştii pe cineva care ar putea să ne facă rost de o cutie? Una simplă.

Puştiul a dat din cap şi a luat moneda.

— O să mă ocup, a zis el şi s-a făcut nevăzut pe hol.

— Wilkie Crudd va plăti pentru asta, a şoptit domnişoara Bloom, ştergându-şi lacrimile. Societatea prieteniei are legături – influenţă, putere. Se va asigura că omul ăsta va putrezi în închisoare pentru ce i-a făcut acestui copil.

S-a uitat în sus şi a continuat:

— Pentru ce v-a făcut tuturor.

Nan s-a uitat la Whittles şi la Shilling-Tom, care nu au părut prea impresionaţi de afirmaţia ei. Whittles s-a scărpinat la ceafă şi a zis:

— Sper să nu jignesc pe nimeni de la societatea asta a dumneavoastră, da' la ce credeţi c-o să ne folosească?

— Că bine zici, a intervenit şi Shilling-Tom. Şi dacă-l închideţi pe Crudd întru eternitate, tot o să ne vândă lu' Martin Grimes sau lu' Ned Tookley şi până la 1 Mai vom fi din nou în aceeaşi situaţie. O să vedeţi.

Domnişoara Bloom a dat din cap:

— Evident că nu vom permite aşa ceva. Când le voi povesti membrelor societăţii prieteniei despre voi doi, vă asigur că vor...

Nan i-a pus o mână pe umăr:

— Nu la asta se referă, domnişoară Bloom. Şi dacă îi salvaţi pe Whittles şi pe Shilling-Tom, tot vor rămâne mii de copii ca noi.

I s-apărut ciudat să i se adreseze astfel domnişoarei Bloom, dar trebuia să o facă să înţeleagă.

— Nu-i puteţi *salva* pe toţi.

Femeia a dat ferm din cap:

— Dar *ceva* trebuie să facem. Trebuie să le arătăm oamenilor care este preţul adevărat.

— Asta n-o să se întâmple, doamnă, a intervenit din nou Whittles. Le intrăm în case în fiecare zi – stăm chiar sub nasul lor. Şi aşa se întâmplă de sute de ani. Unii oameni se pricep de minune să nu vadă lucrurile pe care nu vor să le vadă.

Nan a aruncat o privire afară, la ghirlandele de flori care ornau felinarele de pe stradă.

— Este adevărat, a spus fata, apropiindu-se de fereastră. Cu excepţia unei *singure zile* pe an.

După aceea, s-a uitat la băieţi, care între timp veniseră lângă ea.

Acum se uitau toţi trei pe stradă. Flori. Pancarte. Plăcinte.

— O singură zi pe an, a spus Whittles.

Shilling-Tom a chicotit:

— Asta mi se pare splendid.

Domnişoara Bloom, care privea din mijlocul copiilor, nu a părut să înţeleagă nimic.

— Mi-e teamă că nu pricep...

— Ziua de 1 Mai, i-a spus Nan, întorcându-se şi schiţând un zâmbet. Tot oraşul iese pe străzi ca să-i sărbătorească pe coşari. Aşa că haideţi să le arătăm ce sărbătoresc de fapt.

UN CONSILIU AL COŞARILOR

Nan şi ceilalţi aveau un plan, dar nu puteau să-l pună în aplicare singuri.

A doua zi, grupul lor îi includea deja pe Finn O'Gready, John Norocosul, Gemenii, Ouă cu Şuncă, Degete Lipicioase şi pe alţi căţărători cu experienţă din Londra. Toţi renunţaseră la pregătirile pentru 1 Mai doar ca să afle despre planurile lor.

Nan a încercat să le explice ideea care le veniseră ei şi celorlalţi cu o seară înainte. Băieţii au ascultat cât au putut de atenţi, aruncându-i din când în când ocheade lui Charlie, care stătea într-un colţ, ocupat să facă forme din fum.

— Stai să văd dac-am înţeles, a spus John Norocosul după ce Nan a terminat de vorbit. Vrei *să renunţăm* la ziua de 1 Mai?

— Nu, nu o să renunţăm, i-a zis Whittles. O să participăm la marş, numai că de data asta vom mărşălui pentru *ceva.*

— Păi, deja mărşăluim pen' ceva, a intervenit Ouă cu Şuncă. Pen' nişte plăcinte şi niscai penny. Ş-asta e de-ajuns pentru mine!

— Plăcinte?! Da' de unde? a zis John Norocosul, dând un ghiont unui puşti care stătea lângă el. Şunculiţă ăsta speră la un pupic de la florăreasa care stă pe Hastings!

— Da' mai tacă-ţi fleanca! i-a zis Ouă cu Şuncă, trăgându-i una.

Şi aşa s-au luat la trântă. Curând li s-au alăturat şi ceilalţi, aşa, de dragul distracţiei.

Nan s-a frecat la tâmple. A doua zi era 1 Mai şi deja pierduseră o bună parte din dimineaţă, încercând să le explice chiar şi cele mai neînsemnate părţi din plan.

— Este inutil, i-a spus domnişoarei Bloom. Sunt de-a dreptul sălbatici.

— Poate pot să ajut eu. În definitiv, sunt profesoară, a spus femeia, ridicându-se de pe scaun.

— Sunteţi invitata mea, i-a răspuns Nan.

Domnişoara Bloom s-a apropiat de gloata aceea de puşti, cu mâinile în faţă.

— Prosteala asta trebuie să înceteze în acest moment, le-a spus ea pe un ton sever. Mâinile în faţă şi ochii la mine. Acum, fuguţa!

Puştii s-au uitat la ea.

— Oare trebuie să vă mai spun o dată? a continuat ea.

Fără să sufle o vorbă, băieţii au rupt rândurile şi s-au aşezat în cerc, în jurul ei. Parcă erau hipnotizaţi.

— Aşa mai merge, a spus domnişoara Bloom, coborând puţin vocea. Acum, care dintre voi ştie să-mi spună ce este aceea o lege?

Nan a ascultat-o pe domnişoara Bloom cum le explică puştilor planul lor. Nu era nimic complicat. Aveau să transforme parada de 1 Mai într-un marş de protest. Urma să folosească acel moment ca să arate întregii Londre cum erau vieţile lor în realitate. Unii dintre băieţi nu au acceptat din prima – cătărătorii aşteptau un an întreg parada de 1 Mai. Trebuia să fie vorba despre muzică şi dans, nu despre proteste deprimante.

— Trebuie să-i câştigăm de partea noastră pe toţi cătărătorii din Londra, le-a mai spus domnişoara Bloom. Nu va funcţiona dacă va fi vorba doar despre o mână de băieţi. Acesta este motivul pentru care aţi fost aduşi aici – colegii voştri vă respectă, deci avem nevoie de voi ca să-i convingeţi să participe.

— Asta o să fie floare la ureche, a spus John Norocosul. Când le vom spune că Vrabia Nan este în viaţă şi c-o să protesteze cu noi, să fiţi sigură c-or să vină mâncând pământul.

Asemenea multora dintre puşti, şi el era puţin îndrăgostit de Nan.

Fata a simţit un fior de spaimă.

— Mai bine să nu-mi pomeneşti numele.

După atâtea luni în care trăise precum o fantomă, nu era sigură că voia să revină în lumea reală.

— Povestea asta nu este despre mine, a continuat Nan. Este despre *noi.*

— O ultimă întrebare, a intervenit Degete Lipicioase.

Puştiul părea cel mai isteţ şi nu spusese niciun cuvânt toată dimineaţa.

— Chiar dacă facem asta şi merge totul bine, cum vom şti că se va schimba ceva? Oamenii tot vor avea nevoie să li se cureţe coşurile.

— Lipiciosu' are dreptate, a spus unul dintre gemeni. Atâta vreme cât va fi foc în vetre, vor fi şi cătărători în hornuri.

Unii dintre băieţi au aprobat în şoaptă.

— Au dreptate, Murdărico, a intervenit Toby, după care s-a dus la prăvălia sa cu de toate. Ca să facem acest plan să funcţioneze, va trebui să le arătăm oamenilor că există alt mod în care să aibă grijă de coşuri.

A deschis sacul şi a continuat:

— Şi dacă e p-aşa, am un lucru *numa' bun.*

Puştiul a tras afară un mănunchi de trestii găunoase, prin mijlocul cărora trecea un cablu lung; în capătul lui se afla un inel de peri ţepoşi.

— Peria mecanică! a spus Nan. Chiar ai terminat-o.

— Nu am vrut să ţi-o arăt până nu era perfectă, a zis băiatul. Veţi observa că am adus ceva îmbunătăţiri modelului.

A tras cu putere de cablu, iar perii s-au lungit, făcând poc. Băieţii l-au privit plini de uimire.

— Carevasăzică... un coş se poate curăţa fără să te urci pe horn? a întrebat Ouă cu Şuncă.

— Şi-asta în jumătate din timpul obişnuit, i-a răspuns Toby. Şi astfel vouă nu vă rămâne decât să adunaţi ce cade de sus.

După aceea le-a arătat cum intră beţele unele în celelalte şi cum se îndoaie, ca să încapă până şi în cel mai strâmt horn.

Domnişoara Bloom se uita când la Nan, când la Toby.

— Şi voi doi aţi inventat asta singuri? a întrebat ea.

— Nu chiar. Eu doar am găsit modelul într-un ziar vechi. Toby a făcut toată treaba, i-a răspuns fata, dându-i un ghiont cu cotul.

Puştiul şi-a dat jos basca:

— Nu-i rău pentru un vagabond.

Degete Lipicioase a luat peria în mână. Apoi a dat drumul capătului acesteia, cu o trosnitură.

— Cui îi pasă de plăcinte şi de florărese? a zis el, ridicându-se şi întorcându-se către ceilalţi. Nu o să mărşăluim doar pentru Newt. Fiecare dintre noi a văzut la treabă zeci de puşti ca Newt – schilodiţi sau morţi sau bolnavi. Facem asta pentru fiecare dintre ei. Periile sus? a spus el în cele din urmă.

Toţi puştii din cameră s-au ridicat în picioare şi au repetat:

— PERIILE SUS!

SEMNE ŞI MINUNI

Whittles şi Shilling-Tom s-au oferit să le dea de ştire tuturor căţărătorilor din oraş. Nu avea să dureze mult. Coşarii formau pe acoperişuri o adevărată reţea ascunsă. Cei doi nu trebuiau decât să şoptească ceva pe hornuri şi toată suflarea căţărătorilor din Londra avea să afle.

— Orice ar fi, nu care cumva să afle stăpânii voştri, i-a avertizat Toby.

Cei doi puşti s-au uitat unul la celălalt, realizând probabil prima dată în ce necaz ar fi putut să intre în cazul în care stăpânii lor ar fi aflat ce puneau la cale.

— Şi ce facem cu parada? a întrebat John Norocosul. Bătrânul Grimes sigur o să ne vadă. Şi n-o să fie prea încântat de asta.

Puştiul muncea pentru Martin Grimes, care devenise notoriu pentru bătăile pe care le aplica.

— O să fim în regulă, i-a spus Nan. Ne va proteja Charlie.

Băieţii s-au uitat la Charlie, care tocmai se juca „Prinde Pana" cu Prospero şi Găoace.

— Groaznic, a spus Whittles.

Nan nu s-a lăsat pradă fricii şi le-a spus:

— Doar aţi văzut ce i-a făcut lui Crudd.

Următoarea întrebare a fost care era cel mai bun mod de a răspândi mesajul în mulţime. Domnişoara Bloom le-a sugerat să urmeze exemplul celor care susţineau drepturile femeilor şi să facă pancarte.

— Cuvântul scris are o anumită autoritate – impune respect.

Nan a susţinut-o:

— Le putem scrie eu şi domnişoara Bloom.

Unii dintre puşti au părut vizibil uşuraţi că nu trebuiau să aibă ei grijă de acest aspect.

— Atunci rămâne stabilit. Dar ce-ar trebui să scrie pe ele? a întrebat Degete Lipicioase.

Au discutat toţi pe-ndelete ce mesaj ar fi putut să aibă cel mai mare impact. Oare fiecare pancartă trebuia să spună acelaşi lucru? Trebuiau să folosească mesaje isteţe?

— Nu trebuie să folosim nimic isteţ, a intervenit domnişoara Bloom. Asta le va da oamenilor posibilitatea să râdă. Ţineţi minte, aceste

pancarte nu sunt pentru voi. Sunt pentru cei care le privesc. Doamnele care sunt membre ale societăţii prieteniei vor aduce cu ele câţiva membri ai Parlamentului, inclusiv pe Lordul Shaftesbury, care susţine pe deplin cauza noastră. El încearcă de ani buni să le schimbe oamenilor părerea. Pe ei trebuie să-i avem în vedere.

Aveau nevoie de ceva care să nu nască controverse sau să fie ignorat. În cele din urmă, Whittles a fost cel care a găsit cuvintele potrivite.

Nan şi domnişoara Bloom au stat treze toată noaptea şi au lucrat la pancarte.

Au trecut prin toată colecţia de hărţi a căpitanului şi au vopsit partea din spate a cât mai multora dintre acestea – peste o sută.

— Atâţia puşti şi nici măcar unul nu ştie să-şi scrie numele, a spus domnişoara Bloom, dând din cap. Să trăieşti în sărăcie e una, dar să trăieşti în ignoranţă... Îmi frânge inima. Merită mai mult.

— Oare nu ne-ar putea ajuta societatea dumneavoastră a prieteniei?

— Probabil că ar putea, a răspuns ea şi a băgat pensula în vopsea. Şi eu am beneficiat de ajutorul unei societăţi a prieteniei. După ce mi-am părăsit familia, am fost preluată de o şcoală de caritate, care le ajuta pe fete să înveţe. Nu ştiu ce m-aş fi făcut fără ajutorul lor.

Nan a pus jos pensula.

— Tot nu înţeleg. Aveaţi familie. Încă aveţi. De ce i-aţi părăsit – doar pentru că erau *stricţi?* a întrebat ea, făcând un semn din cap înspre Whittles şi Shilling-Tom, care dormeau în vatră, lângă Charlie. Aveţi idee ce ar da ei doi pentru nişte părinţi stricţi?

Domnişoara Bloom s-a uitat la ea:

— Dacă aş fi rămas acasă, nu aş fi întâlnit niciodată o căţărătoare micuţă şi curioasă, care ştie să răspundă la ghicitori.

Nan a aşezat într-o parte pancarta la care lucra:

— Câteodată mă gândesc la acea ghicitoare. Am găsit-o în una dintre cărţile pe care mi le-aţi dat.

S-a ridicat, a scos cartea dintr-un teanc şi a deschis-o la o pagină din mijloc:

Pe cap pene, pe corp pene,
Iar şi iar, mereu, din nou,
Eu în vânturi m-am născut,

Şi-am o viaţă de crescut
Eu, sămânţa cu sămânţă
Pân' la var'-am devenit, doar o gură de hrănit
Ce sunt?

A dat cu mâna peste pagină.

— Am citit-o pe tablă şi mi s-a părut că ştiu răspunsul.

— *Eu sunt un ou,* i-a spus domnişoara Bloom, zâmbind. Cum aş putea să uit?

— Atâta doar că nu sunt sigură că este răspunsul corect, a continuat Nan, dându-i cartea. Citind-o acum, îmi dau seama că răspunsul ar putea fi altul. Ghicitoarea nu este despre un ou. Este despre o pasăre.

Zâmbetul domnişoarei Bloom a devenit mai larg. Părea mândră.

— Poate că sunt corecte ambele răspunsuri. Poate că suntem cu toţii un ou care devine o pasăre... copii care devin părinţi. Când te-am cunoscut, erai un copil care avea nevoie de grijă. Şi acum ai tu grijă de alţii.

Privirea femeii s-a îndreptat către Charlie, care se foia în vatră.

— Nan? a spus el.

— Da, Charlie.

— Poate... Omul Verde să aibă... mustăţi lungi?

— Da, i-a răspuns Nan. Culcă-te la loc.

Charlie a dat din cap.

— Şi o coadă... a continuat el cu o voce pierdută, adormind la loc.

Nan s-a întors înspre domnişoara Bloom, care se uita în continuare la golem.

— Nu mi-ai spus nimic despre el.

— N-am... ştiut ce să vă spun.

Femeia a dat din cap:

— Cum a reuşit el să...

Fata i-a povestit totul. Şi nu doar despre Charlie. Şi despre Coşar. Despre bulgăraşul pe care îl cărase cu ea în toţi acei ani. Şi despre horn şi despre foc şi despre momentul în care Charlie a deschis prima dată ochii.

— Ştiu că el, Coşarul, mi l-a lăsat ca să mă protejeze, a continuat Nan. Dar cred că a mai fost un motiv – o *semnificaţie* ascunsă.

— Îmi ceri mie părerea despre semnificaţie? a întrebat-o domnişoara Bloom, oftând prelung. Ce *semnificaţie* poate avea pentru

o profesoară evreică, o persoană care a renunţat la credinţă, să cunoască un golem?

— Credeţi că este un semn? a continuat Nan, apropiindu-se de ea. Vă face să credeţi în Dumnezeu?

Un moment, domnişoara Bloom s-a uitat fix la Charlie.

— Mă face să cred că lumea este plină de minuni pe care cu greu mi le pot imagina. Poate că este acelaşi lucru.

— Aşa m-a făcut Coşarul să cred când eram mică, a spus ea. Că fiecare zi este un miracol.

Apoi a plecat capul şi a continuat:

— Până nu a mai fost.

— Îmi aduc aminte un vechi proverb din copilărie. Spune nu la durerea provocată de dispariţia lui, dar trăieşte cu mulţumirea că a existat, a spus domnişoara Bloom ridicând din umeri. Presupun că este mai uşor de spus decât de făcut.

Nan a dat din cap. I-a trecut prin minte un alt gând sumbru.

— Mai ştiţi de lucrurile pe care mi le-aţi spus despre golemi? Ştiţi cumva dacă i se vor întâmpla şi lui Charlie?

Femeia s-a uitat lung la ea:

— Ar trebui să te odihneşti, i-a spus, stând în picioare. Mâine ne aşteaptă o zi mare.

Nan s-a ridicat în picioare. Ar fi putut să se ducă în pat, dar a preferat să se ducă la Charlie şi să se culcuşească lângă el – căldura lui a împresurat-o ca o pătură. Whittles era pe o parte, Shilling-Tom era pe cealaltă. Găoace se făcuse mic sub bărbia lui Charlie. Undeva, lângă piciorul golemului, Toby sforăia înfundat. Nan a căscat, a închis ochii şi a adormit în curând.

În noaptea aceea, l-a visat pe Coşar.

CURAJ

Fata s-a trezit ţipând. Era noapte. Ea şi Coşarul se adăpostiseră într-un grajd. Mirosul de bălegar proaspăt şi de fân se simţea în întuneric.

— Iar ai avut un vis urât? a întrebat-o Coşarul.

Bărbatul avea o voce somnoroasă. Fata a dat din cap.

— Am visat că am fost luată de cei de la organizaţia de caritate.

Inima încă îi bătea cu putere.

Cu câteva săptămâni înainte, ea şi Coşarul au trecut printr-un sat, unde au întâlnit nişte oameni de la o organizaţie de caritate. Aceştia au încercat să o ia pe fată de lângă Coşar. Voiau s-o ducă într-un loc numit orfelinat. Bărbaţii au smuls-o de lângă el şi au închis-o într-o trăsură. Ea a lovit cu putere într-o scândură desprinsă de pe acoperiş şi a fugit pe acolo.

Coşarul a luat-o în braţe, iar ea s-a lipit strâns de el.

— Aici eşti în siguranţă, i-a spus el. Sunt la multe mile distanţă de aici.

— Şi dacă ne urmăresc? l-a întrebat fata, trăgând de o gaură din haina lui. Dacă or să mă bage din nou în trăsură?

— Atunci ai să fugi – o să te eliberezi întocmai ca o vrăbiuţă.

Coşarul a căscat şi a continuat.

— Asta fac vrăbiile.

Părea obosit. Fata s-a întrebat dacă nu cumva chiar vorbea în somn. S-a întrebat dacă nu cumva îşi dorea ca ea să îl lase să doarmă, în loc să-l ţină de vorbă.

— Îmi este teamă să închid ochii. Nu vreau să-i văd din nou, a continuat ea, ştergându-se la nas. Mi-ar plăcea să fiu ca tine. Mi-ar plăcea să fiu curajoasă şi să nu-mi fie niciodată teamă.

Coşarul s-a ridicat în picioare. Avea paie în păr.

— Dar cine spune că mie nu îmi este niciodată teamă? Bineînţeles că îmi este. Nu poţi fi curajos fără să îţi fie teamă, după cum nu poţi zări o rază de lumină fără umbre.

Acum părea mai treaz.

— Unele lucruri sunt înspăimântătoare şi numai unui prost nu i-ar fi frică de ele.

S-a scărpinat la ceafă. Fata s-a întrebat dacă nu cumva şi el se gândea la oamenii de la organizaţia de caritate.

— Să fii curajos înseamnă să simţi teama şi să o înfrunţi.

Fata a înghiţit în sec. Voia să fie curajoasă, îşi dorea mult asta.

— Dar dacă nu pot s-o înfrunt?

Coşarul a băgat mâna în buzunar:

— Am ceva pentru tine.

I-a pus în palmă un obiect mic, de lemn. Era o piesă de şah, în formă de cal. Fata ştia exact ce era.

— Ţine-l în mână în timp ce dormi.

— Este o piesă de şah magică?

Fata a trecut cu degetul peste partea de jos a piesei, care era crăpată. Nu părea foarte magică.

— Oare calul acesta curajos se va lupta cu oamenii de la organizaţia de caritate din visele mele?

— Nu este magică. Este un lucru care să-ţi aducă aminte, i-a spus Coşarul şi a mângâiat-o pe păr. Calul curajos eşti TU. Iar TU te poţi lupta singură cu ei.

1 MAI

Cerul de deasupra Londrei era limpede şi albastru – o zi perfectă pentru sărbătoare. Pe străzi erau deja mii de londonezi, cu flori şi plăcinte şi penny pe care să li-i arunce căţărătorilor care aveau să mărşăluiască pe lângă ei.

Nan uitase cât de mulţi căţărători erau în oraş – mii şi mii de copilaşi îmbrăcaţi în haine negre. În mod normal, ar fi trebuit să poarte haine curate şi ghirlande de flori, dar se stabilise să se îmbrace cum o făceau de obicei. A fost şocată cât de mici erau cei mai mulţi dintre ei. S-a uitat la marea de feţe înfometate şi s-a întrebat câţi dintre ei aveau să mai fie în viaţă peste un an.

Din depărtare se auzea muzică. Florăresele aruncau petale de flori de-a lungul străzii. Pe lângă ele dansau jongleri şi clovni. Marele final al paradei avea să fie marşul coşarilor. Şi ce final urma să fie.

Cei mai mulţi dintre stăpânii acestora erau deja abţiguiţi, savurând băuturi gratuite în cârciumile din tot oraşul. Nu se sinchiseau niciodată să participe la paradă. Aşa cum se întâmpla în toate împrejurările, preferau să lase asta în seama căţărătorilor.

Parada de 1 Mai s-a desfăşurat pe drumul Marelui Incendiu, dar în sens invers. A început la monumentul Golden Boy of Pye Corner din Smithfield, a traversat tot oraşul şi s-a terminat la Matchstick de pe Puddind Lane. Domnişoara Bloom a împărţit pancartele pe care le făcuse împreună cu Nan cu o seară înainte:

— Aveţi grijă să le ţineţi ascunse sub haine până ajungem la monument.

Au hotărât împreună ca Charlie să rămână în spatele grupului, de unde putea să-i păzească de necazuri. Ca să nu-l observe nimeni, l-au deghizat.

Omul Verde, numit şi „Jack-în-Verde", era o tradiţie împământenită de 1 Mai. Acesta mărşăluia întotdeauna alături de coşari – era o uniune veche de când existau focul şi fumul. De obicei, onoarea de a se îmbrăca în Omul Verde, de a merge pe catalige şi de a spune mulţimii poezioare simple îi revenea unuia dintre căţărătorii mai experimentaţi, dar astăzi Omul Verde era Charlie.

— Arăt foarte verde? a întrebat el.

Un căţărător mititel, pe nume Shins, stătuse treaz toată noaptea ca

să-i facă acel costum.

— Nu m-ar surprinde ca Găoace să-şi facă un cuib în urechea ta, i-a spus puştiul.

— Eu nu am ureche, i-a răspuns Charlie.

Nan s-a abţinut să caşte şi şi-a normalizat poziţia corpului, ţinându-se de umărul plin de frunze al lui Charlie.

— Ai dormit azi-noapte? a întrebat-o el.

— Nu prea, i-a răspuns fata. Mi-au trecut prin cap prea multe lucruri.

Îl visase din nou pe Coşar – era o întâmplare care se petrecuse când era mică şi pe care o uitase. Era despre frică. Era despre curaj.

— Marşul se va termina în mai puţin de o oră şi atunci vom putea dormi cât vrem.

— Am putea da o petrecere cu moţăială, a continuat el.

Adora petrecerile cu moţăială.

— Doar noi doi.

— Doar noi doi, a repetat Nan.

— Şi cu Găoace.

— Şi cu Găoace, a repetat din nou fata, înfigându-i la loc nişte crengi de la subsuoară, care începuseră să se desprindă.

— Şi cu Toby.

— Niciodată, i-a tăiat-o fata, dar a râs ca să-i dea de înţeles că doar îl necăjeşte.

Shins a ridicat înspre Charlie o mască din frunze, cu două găuri pentru ochi. Apoi a ataşat cele două crengi ramificate de ambele părţi ale feţei acestuia:

— Un ultim retuş.

— Dă-mi voie, i-a spus Nan, ridicându-se pe vârfuri şi punând masca peste faţa lui Charlie.

După aceea s-a dat un pas înapoi şi a zâmbit:

— Măi să fie!

— Măi să fie ce? a întrebat-o Charlie.

Încerca să-şi vadă fruntea.

— În sfârşit ai coarne.

— Serios? s-a mirat Charlie, atingând uşor coarnele. Până la urmă chiar sunt o bestie călătoare.

Nan a râs, dar a simţit că i se strânge stomacul, amintindu-şi cât de mic era când şi-a construit corpul.

Părea să fi trecut o viaţă de atunci.

S-a uitat peste umărul lui. Câţiva dintre băieţii stăpânului Finn O'Gready se uitau împrejur, să se asigure că nu dau de necaz.

Charlie s-a mutat de pe un picior pe altul.

— Crezi că îl vom întâlni azi pe Crudd?

Nan a ridicat din umeri:

— Posibil. Dar o să stau ascunsă în mijlocul vostru. Iar tu vei fi lângă mine să mă protejezi. Totul va fi în ordine. Îţi promit.

— Sunt mulţi oameni aici. Dacă n-o să te văd în mulţime? a întrebat Charlie, apăsându-şi masca pe faţă.

Fata s-a întrebat cât de bine putea el să vadă prin acele găuri mici.

— Vezi torţa aceea aurie?

L-a făcut atent înspre est, la flacăra monumentului Matchstick.

— Acolo mergem. Cât timp vei ţine acea direcţie, vei fi în siguranţă.

Domnişoara Bloom a apărut în spatele lor.

— Trebuie să ne pregătim, a spus ea încet.

Lui Charlie îi plăcea să fie Omul Verde.

Căţărătorii îi făcuseră o pelerină care îi acoperea tot corpul. Masca Omului Verde avea nişte mustăţi enorme, pline de frunze, care ajungeau aproape de pământ – erau chiar mai lungi decât ale lui Moş Crăciun. Ori de câte ori se mişca, Charlie auzea frunzele şi crengile şi plantele agăţătoare cum fac *fâş, fâş* când se atingeau unele de altele.

Era un sunet verde şi plăcut.

Stătea lângă o statuie mică şi aurită, amplasată pe un piedestal numit Pie Corner. Toată dimineaţa îşi dorise nişte plăcintă [*pie*]. În jurul lui erau băieţi şi fete, copii pe care nu îi cunoştea. Erau îmbrăcaţi cu haine negre, purtau pe cap pălării negre şi ţineau în mâini perii negre, exact ca Nan.

Era prima dată când Charlie asista la o paradă. Când Nan i-a explicat ce însemna, s-a temut că avea să fie înspăimântător, aşa cum fusese în Noaptea Focurilor de Artificii. Fata i-a promis că de data asta urma să fie diferit.

Se bâţâia în faţă şi în spate. Pelerina îl gâdila de fiecare dată când îl atingea. A încercat să-şi imagineze ce aveau să spună restul oamenilor din mulţime când trecea pe lângă ei. *Uitaţi-vă la Omul ăsta Verde. Este o persoană exact ca noi. Numai că foarte verde.*

Charlie s-a uitat prin piaţă. Nu vedea prea bine prin mască. Voia să o

vadă pe Nan. Ea era undeva, în cealaltă parte a străzii.

— O ştii pe Nan? a întrebat pe cineva de lângă el, care părea să fie fată.

Aceasta nu i-a răspuns. Cei mai mulţi dintre căţărători nu se uitau la el. Îşi dădea seama că se temeau de el, chiar dacă Nan le spusese că era de treabă.

Apoi s-a uitat peste acoperişuri. A zărit în depărtare vârful ascuţit al turnului auriu. Nan îl numea Matchstick. Charlie nu înţelegea de ce. În spatele turnului, auzea clopote. Mereu auzea clopote, indiferent de locul în care s-ar fi aflat. Îşi dorea să le audă mai bine. Ştia că aveau să-i spună ceva important. În curând va veni momentul, şi-a spus el. În curând.

— Slavă cerului că te-am găsit! s-a auzit o voce.

Charlie s-a întors. Chiar lângă el stătea un băiat. Era îmbrăcat ca toţi ceilalţi, dar era puţin mai înalt. Avea o eşarfă peste bărbie şi o bască trasă mult peste ochi.

— Bună, i-a spus Charlie. Eu sunt Omul Verde.

— Trebuie să vii cu mine, i-a zis băiatul.

Apoi l-a luat de mână şi a încercat să-l ia cu el, dar Charlie nu s-a mişcat.

— Omul Verde trebuie să stea în spatele paradei, i-a explicat el. Asta este treaba mea.

Era foarte mândru că avea o treabă.

— Ştiu, ştiu, a continuat puştiul. Dar asta este o treabă *nouă.* Nan mi-a spus să te anunţ de îndată.

— O ştii pe Nan?

Asta l-a făcut să se simtă mai bine.

— Care este noua mea treabă?

— A dat peste un grup de căţărători – băieţei şi fetiţe – care au nevoie de ajutorul tău. Sunt închişi într-o barcă ancorată la docuri.

— Oh, da.

Charlie ştia că barcă însemna o casă plutitoare.

— Băieţii şi fetele ştiu să înoate? Nan mi-a promis că într-o zi mă va învăţa şi pe mine să înot.

— Sunt ţinuţi captivi în barcă. Stăpânul lor a aflat de marş şi i-a închis acolo. Nan vrea să-i scoţi de acolo înainte să înceapă marşul. Sunt închişi acolo, fără apă sau mâncare. Şi le dau târcoale şobolani mari şi înfometaţi. Trebuie să-i salvezi! a continuat băiatul, prinzându-l

de mână.

Charlie s-a uitat la mulţimea din spatele lui. Îşi dorea s-o vadă pe Nan.

— Eşti sigur că ea vrea să merg cu tine?

— Ţi-am zis, a fost ideea *ei,* i-a zis puştiul, dându-se puţin înapoi. Gândeşte-te cât de dezamăgită va fi dacă va afla că nu ai vrut să faci treaba asta nouă.

Charlie nu se gândise la asta.

Nan a urmat-o pe domnişoara Bloom pe o alee lăturalnică, unde aşteptau Toby, Whittles şi Shilling-Tom. Pe jos, lângă ei, se afla o cutie de pin.

Nu, nu o cutie, şi-a spus Nan în gând. *Un sicriu.*

— Este atât de mic, le-a spus fata.

Toby a îngenuncheat lângă el şi a bătut cu mâna în capac.

— Am un amic în Stockwell, care mi l-a dat la un preţ bun – mai precis un şiling.

I-a făcut cu ochiul lui Shilling-Tom, pe a cărui faţă s-a citit mândria.

Era simplu, dar lucrat cu grijă. Mai mult ca sigur costase peste un şiling. Nan s-a întrebat la câte dintre lucrurile din prăvălia sa cu de toate renunţase Toby ca să obţină sicriul. A îngenuncheat şi ea şi a atins capacul.

— Newt? Este înăuntru?

— William este în continuare la Spitalul Londonez, i-a răspuns domnişoara Bloom. Odată ce se termină marşul, mergem acolo, apoi îl vom conduce la Cimitirul Highgate. Lady Wilde a insistat să-i facem o slujbă de înhumare aşa cum se cuvine.

Nan s-a ridicat:

— Transmiteţi-i lui Lady Wilde mulţumiri. Din partea tuturor.

— Trebuie să mă duc la societatea prieteniei, le-a spus domnişoara Bloom. Nu uitaţi, nimeni nu trebuie să vadă pancartele înainte să ajungeţi la monument. Nu ne permitem să ne dea cineva planurile peste cap.

Toţi ştiau la ce se referea. Dacă stăpânii aflau ce puneau la cale, toţi aveau să intre în mare necaz.

Nan s-a uitat înspre est:

— E acolo. Mă aşteaptă, a şoptit ea.

— Pentru asta este făcut Omul Verde, a spus Toby dând din cap

înspre spatele mulţimii.

Charlie vorbea cu cineva – Nan nu-şi putea da seama cu cine anume.

— În plus, Crudd nu va putea să te vadă. Eşti o faţă din mai multe mii. Stai în mijloc, ţine capul jos şi vei fi în regulă.

— Sper să ai dreptate, a spus Nan, netezindu-şi părul care îi crescuse mult în ultima vreme şi era vâlvoi.

— Uite, ţi-am adus asta.

Toby a deschis prăvălia cu de toate şi a scos din ea o pălărie neagră. Era a Coşarului. Nan nu mai pusese mâna pe ea de când arsese în foc.

— Am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să refac borul şi să peticesc coroana. Nu este ca nouă, dar măcar îţi va ţine de cald.

Nan şi-a spus că ar fi trebuit să fie furioasă că Toby îi furase pălăria, dar nu a fost aşa.

— Ai făcut o treabă pe cinste.

Şi-a pus pălăria pe cap, iar aceasta i s-a potrivit perfect.

— Este mai grea decât înainte.

— A trebuit să întăresc partea de sus cu tije de metal, i-a zis Toby. Acum poţi să şi sari pe chestia asta. Nu că ţi-ai dori aşa ceva.

Clopotele Catedralei Sfântul Paul şi ale altor zeci de biserici din Londra au bătut ora opt. De la această altitudine, Nan auzea jumătate dintre clopotele din oraş. Undeva, în depărtare, i s-a părut că aude clopotele Bisericii Sfântul Florian.

Whittles a sărit pe un butoi şi a ridicat peria:

— Periile sus!

— PERIILE SUS! au răsunat o mie de voci.

În toată piaţa s-au ridicat perii, formând o pădure de copăcei negri.

Venise momentul. Nan şi-a băgat mâinile în buzunare. Simţea că i se strânge stomacul, ca şi când era pe punctul de a sări în hăul dintre două acoperişuri.

— Ştii, nimic din toate acestea nu s-ar fi întâmplat dacă n-ar fi fost povestea aia a ta despre Isaac Ware, i-a spus lui Toby.

Băiatul a ridicat din sprâncene.

— Cre' că ăsta-i cel mai bun „mulţumesc" pe care l-aş putea primi.

— Nan! s-a auzit un murmur undeva, în apropiere.

Shins venea în fugă prin mulţime, înspre ea.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat Nan.

— Este... Charlie... a spus băiatul, respirând greu. A dispărut.

ÎN DERIVĂ

Charlie l-a urmat pe băiat pe o alee îngustă. Se îndepărtau de uriaşul chibrit auriu pe care i-l arătase Nan. A încercat să privească peste umăr, ca să se asigure că încă îl vede, dar era dificil din cauza măştii.

— Pe aici! i-a strigat puştiul.

Era pe punctul să cotească.

Charlie nu putea să alerge la fel de repede ca el şi îi era dificil să ţină minte drumul. A cotit o dată, apoi încă o dată. Străzile erau întortocheate şi ciudate. Nu era sigur că avea să mai găsească drumul înapoi.

— Parada o să înceapă în curând, a strigat el, potrivindu-şi masca pe faţă ca să vadă mai bine. Este foarte departe?

— Aproape am ajuns, s-a auzit vocea băiatului. Continuă să mergi!

Charlie a mai cotit o dată şi s-a trezit pe malul apei.

Bărcile se legănau în faţă şi în spate pe suprafaţa întunecată. Habar nu avea cum reuşeau să se menţină aşa.

— Aici locuieşte Toby, a spus Charlie. Îl ştii pe Toby?

Băiatul a alergat până în capătul unei platforme de lemn, poziţionată deasupra apei.

— Aici sunt, a spus el, arătând cu degetul înspre o barcă mică, prinsă cu o funie de un stâlp. Repede!

Charlie a mers pe platforma care scârţâia sub greutatea lui. Când a ajuns la barcă, a ezitat.

— Nu văd niciun copil în barca asta.

— Sunt închişi în cămăruţa aceea, i-a zis băiatul, arătând înspre o uşă verde. Intră!

I-a dat un brânci lui Charlie, iar acesta a coborât. Barca s-a înclinat într-o parte şi peste margine a pătruns apa negricioasă.

Charlie s-a echilibrat şi şi-a spus să fie curajos. S-a dus la uşa verde şi a deschis-o. Camera era goală.

— Nu este niciun copil aici, a spus el. Poate este barca greşită?

— Nan a avut dreptate, i-a zis băiatul, care făcea ceva cu funia. Chiar te porţi ca un copil.

Zicând acestea, a dat drumul funiei în apă. Când a aterizat, au sărit mulţi stropi.

— Stai! a strigat Charlie, alergând spre el.

Dar era prea târziu – barca plutea în derivă, distanţându-se de platformă.

— Eu trebuie să particip la marş! O să-i transmit Cenuşăresei salutările tale! i-a zis băiatul, făcând un gest cu mâna la bască.

CÂNTECUL LUI NAN

Fata se simţea ca şi când avea să se sufoce. Se afla în mijlocul paradei – atât de înghesuită, că abia se putea mişca. Şi-a lungit gâtul, încercând din răsputeri să-l vadă de Charlie. Dar erau prea mulţi oameni şi prea multe perii care îi blocau vederea.

Toby se afla lângă ea; prăvălia cu de toate i se bălăngănea pe umăr în timp ce mergea. Strada fusese acoperită cu petale de flori proaspete, dar când Nan şi Toby au ajuns la ele, acestea se transformaseră deja într-o mâzgă groasă, care făcea ca pavajul să fie alunecos – şi, dacă purtai ghete, alunecai şi mai abitir. Îi era ciudă că nu mergea în picioarele goale, exact ca ceilalţi.

Toby a fost cel care a tras-o pe Nan de lângă Pye Corner. Ea ar fi vrut să-l mai caute pe Charlie, dar el i-a amintit că singurul mod în care putea să stea ascunsă de Crudd era să ţină aproape de mulţime.

S-a ridicat din nou în vârful picioarelor, ca să vadă partea din faţă a paradei – toată lumea intra acum pe strada King William. Shilling-Tom şi Whittles erau undeva, în faţă, cu sicriul lui Newt pe umeri. Pe ambele părţi ale străzii se adunaseră femei, bărbaţi şi copii, ca să aclame căţărătorii care de-acum se apropiau de Eastcheap. Dar când aceştia au ajuns în dreptul lor, pe feţele privitorilor s-a văzut doar confuzie. Toţi veniseră aici ca să asiste la o sărbătoare plină de veselie. Dar, în loc de asta, vedeau o mare de copii murdari şi tăcuţi, îmbrăcaţi în zdrenţe negre. Nan nici nu-şi putea imagina cum aveau să reacţioneze la vederea pancartelor.

Câteva persoane le-au aruncat la picioare plăcinte şi bănuţi. De obicei, căţărătorii s-ar fi îngrămădit să adune orice le pica în mână şi să binecuvânteze acel noroc. Dar nu şi astăzi. Nan a cotit şi a văzut monumentul Matchstick, care trona în mijlocul tuturor. Era o coloană de piatră, înaltă de 60 de metri. În vârf se afla o platformă înţesată de bărbaţi şi femei care băteau din palme şi fluturau steaguri. Deasupra lor strălucea un uriaş fleuron auriu, în formă de flacără.

Piaţa din jurul monumentului era plină ochi de mii dintre cei mai înstăriţi londonezi, toţi îmbrăcaţi cu haine colorate, toţi cu umbrele şi pălării, toţi aplaudându-i pe coşari. Nan s-a uitat repede în mulţime. A văzut câţiva stăpâni care priveau marşul cu expresii dezorientate. Era şi Crudd pe undeva, pe acolo – Nan simţea asta.

Ar fi vrut să fie şi Charlie cu ea.

Toby i-a dat un ghiont în umăr şi a făcut un gest din cap, înspre colţul străzii Monument. O parte din trotuar fusese delimitată cu o funie, în zona respectivă fiind amplasate nişte podiumuri de lemn, pentru cei mai bogaţi dintre participanţii la paradă. Acolo era domnişoara Bloom, alături de zeci de femei. Lângă ele se afla un gentleman foarte în vârstă, uscăţiv şi lipsit de vlagă. Nan s-a gândit că putea fi Lordul Shaftesbury.

Ovaţiile mulţimii începuseră deja să se estompeze, fiind înlocuite de o linişte incomodă. Cei din faţă văzuseră deja sicriul, dar încă nu pricepeau ce semnifica. Oare ce făceau aceşti copii? De ce nu sărbătoreau?

Vocea răguşită a lui Whittles a rupt tăcerea:

— PERIILE JOS!

Sute de căţărători şi-au aruncat periile, iar acestea au căzut cu zgomot pe pavaj. Apoi au scos din haine pancartele. Copiii le-au ridicat cu faţa la mulţimea care îi înconjura, forţându-i astfel pe oameni să le citească. Pe fiecare pancartă scria altceva. Fiecare pancartă era adevărată.

Georgie Hicks
6 ani
Incendiu în coş

Eliza „Rămurica" Brown
10 ani
Cădere de pe acoperiş

Philip „Predicatorul" Wendell
4 ani
Tuberculoză

Era vorba despre căţărătorii care îşi pierduseră viaţa în timp ce munceau. Mulţimea se holba la nume şi la sicriul mic din lemn, din faţa procesiunii.

Apoi a venit momentul în care au realizat ce se întâmpla.

Unii dintre oameni au înţeles imediat. Nan a văzut un tânăr care şi-a dus mâinile la gură, înspăimântat, însă cei mai mulţi au reacţionat

diferit. Au fost furioşi. Şi nu din motivul corect.

Fata a simţit cum o cuprinde o groază din ce în ce mai mare când oamenii au început să huiduie şi să-i ia în derâdere.

— 1 Mai pe naiba! a strigat o femeie. N-am pierdut jumătate de săptămână făcând plăcinte pentru aşa ceva!

Prin mulţime s-au auzit şi mai multe strigăte. Câteva persoane au aruncat în ei cu plăcinte şi alte alimente. Nan s-a ghemuit când cei de pe platforma din vârful Matchstick au început să arunce cu penny – bănuţii aterizau în capetele căţărătorilor ca grindina.

— Nu funcţionează, a spus Toby. Tot nu le pasă.

Nan a rămas cu privirea aţintită în piaţă. În aer s-au ridicat mii de voci furioase.

— Aşa că haideţi *să-i facem* noi să le pese, a spus ea.

Toby s-a uitat la fată şi a întrebat-o:

— Ce vrei să spui?

— Trebuie să găsim o modalitate să-i facem să înţeleagă cum este în realitate.

Nan a tras aer în piept. Şi-a dat jos pălăria şi a pus-o pe jos. După aceea, s-a urcat pe ea cu un picior, apoi cu celălalt. Toby avea dreptate – era rezistentă.

Băiatul a prins-o de mână:

— O să te vadă Crudd.

— Da, dar mă vor vedea şi ei.

Capul fetei deja se iţea din mulţimea de căţărători. Era ca atunci când cânta ca să-şi găsească de muncă. Ar fi putut chiar să folosească aceeaşi melodie. Dar avea nevoie de cuvinte. Oare ce-ar fi putut să le spună ca să-i facă să înţeleagă?

Cuvintele i-au venit instantaneu.

A tras emoţionată aer în piept, a închis ochii şi a început să cânte:

Făptura mică, neagră, prin fulgii mari de nea,
Cu ce durere strigă coşarul pe la noi!
„Unde să-ţi fie tatăl şi unde-i mama ta?"
„Sus, la biserică, se roagă amândoi."

În timp ce cânta, Nan a simţit că întreaga lume se topeşte. Unul câte unul, participanţii înverşunaţi au fost reduşi la tăcere – ascultau cântecul. Pentru că nu mai avea bulgăraşul pe care să-l strângă în

pumn, fata l-a luat de mână pe Toby. După ce a terminat primul poem, a început să-l cânte pe cel de-al doilea. Inocenţă şi experienţă. Etapele gemene ale vieţii.

Cânt şi dansez de vesel, iar lor, se înţelege,
Nu le dă-n gând că, poate, sunt greşnici şi uşure;
Ei laudă pre Domnul, pe preot şi pe rege,
Născocitori de ceruri, de noi să se îndure.

După ce a terminat ultimul vers, a deschis ochii. Era linişte deplină în toată piaţa. Ceilalţi căţărători se holbau la ea. Nan s-a uitat la feţele celor din mulţime – oameni tineri şi bătrâni, bogaţi şi săraci. Mulţi dintre ei aveau lacrimi în ochi. Şi toţi o priveau fix.

— A funcţionat, i-a şoptit Toby. Au auzit.

— Măi să fie! s-a auzit o voce mormăind dintr-o alee.

Toate capetele din piaţă s-au întors înspre stăpânul Martin Grimes, care o luase direct spre căţărători. Avea faţa roşie şi era din cale afară de furios.

— Cam ce credeţi voi, şobolani nerecunoscători, că faceţi p-aci?

Părea beat.

Căţărătorii au ţipat în momentul în care bărbatul a ajuns în mijlocul lor. L-a apucat de braţ pe John Norocosul şi l-a azvârlit pe jos.

— Ai îndrăzneala să ponegreşti Frăţia Samurului[17]?

— V-v-vă rog, domnule! a urlat John, acoperindu-şi faţa.

— M-am căţărat exact ca fiecare dintre voi, m-am căţărat doişpe ani şi n-am mai murit! a zis bărbatul, smulgându-i lui John peria. Vă plângeţi de munca voastră, carevasăzică? Las' că vă dau eu motiv să plângeţi!

Mulţimea a înlemnit când bărbatul a izbit cu putere băiatul, cu peria.

Imediat s-a mai auzit un urlet, în momentul în care şi-a făcut loc printre căţărători un alt stăpân, Bill Burke. I-a smuls pancarta puştiului şi a făcut-o bucăţi. Dintr-odată au apărut şi mai mulţi şi au început să-i lovească pe copii. De obicei, asta se întâmpla în spatele uşilor închise, dar nu şi astăzi.

Cei care priveau scena de pe margine au încercat să-şi protejeze

[17] Mamifer carnivor cu blana preţioasă (n. t.).

copiii, astfel că piaţa s-a umplut de strigăte. Beţi şi orbiţi de furie, stăpânii loveau pe oricine îi atingea. S-au auzit fluiere şi poliţia a pătruns în mulţime, ca să pună capăt scandalului. Piaţa deja fremătа de sutele de voci care se auzeau ţipând.

Nan a fost cât pe ce să fie călcată în picioare în momentul în care căţărătorii au dat s-o ia la fugă, ca să scape de stăpâni.

— Charlie! a urlat ea peste strigătele tuturor. *Charlie, avem nevoie de ajutor!*

S-a întors şi l-a căutat cu privirea prin mulţime.

La un moment dat, a primit o lovitură cu cotul în ceafă şi a căzut în genunchi. Mulţimea a început s-o împingă şi să o calce în picioare.

A simţit cum o prinde ferm o mână. S-a uitat în sus, aşteptându-se să-l vadă pe Toby, dar a văzut o altă faţă. Era un bărbat neras, cu o cicatrice la o sprânceană, cu un dinte lipsă şi cu ochii în fundul capului.

— Crudd, a scâncit ea.

Stăpânul i-a aruncat un zâmbet plin de venin:

— Măi, măi, n-o fi chiar căţărătorul meu favorit!

FUM ŞI APĂ

Vocea lui Nan s-a auzit în depărtare:

— *Charlie!*

Charlie s-a uitat printr-un nor de fum negru.

— Nan?

Charlie alerga dintr-un capăt în celălalt al bărcii, încercând să găsească o cale de a ajunge la mal. Barca plutise în derivă pe apă, iar acum se lovea de alte bărci. Bărbaţii strigau la el să se dea la o parte.

— Nan!

Charlie s-a dus repede la marginea bărcii, iar aceasta s-a înclinat într-o parte.

— Sunt prins aici.

Era agitat şi din umeri îi ieşea fum.

Partea de jos a costumului de Om Verde luase foc, iar acum ardea toată barca. Ştia că băiatul îl păcălise să se urce în barcă. Că îl păcălise să renunţe la ceea ce ar fi trebuit să facă de fapt.

Şi acum auzea cum îl strigă Nan. Avea nevoie de ajutor, iar el nu putea s-o ajute.

S-a uitat lung la clădirile amplasate de-a lungul malului. A văzut monumentul auriu Matchstick, care trona peste acoperişuri. Acela era locul în care îi spusese Nan că avea să fie împreună cu ceilalţi.

— Nan! a strigat el, alergând într-o margine a bărcii, moment în care vasul s-a lăsat într-o parte. Sunt prins aici!

S-a uitat la apă. Era atât de întunecată. Părea atât de adâncă. S-a întrebat ce s-ar fi întâmplat cu el dacă ajungea acolo.

S-a auzit un sunet puternic în momentul în care barca lui s-a izbit de o barcă mai mare. Bărbaţii aflaţi la bordul acelei ambarcaţiuni au început să-i strige diverse lucruri, dar Charlie nu înţelegea ce spun. Flăcările furioase cuprinseseră totul în jurul lui şi, din cauza sunetului vâlvătăii, nu mai auzea nimic. S-a gândit că era posibil ca barca lui să se scufunde.

— O cunoaşteţi pe Nan? a strigat el. Trebuie să o ajut pe Nan.

A căzut pe spate în momentul în care vasul s-a izbit cu putere de ceva şi s-a rostogolit pe o parte. S-a auzit o trosnitură şi unul dintre capetele bărcii s-a rupt şi a început să se scufunde în apa neagră. Se lovise de o coloană uriaşă de piatră, care făcea parte dintr-un pod

numit „Londra”. Charlie ştia despre acest pod, pentru că el şi Nan îl pomeniseră deseori în cântecele lor.

Nu a ezitat nicio secundă. A sărit din barca învăluită de flăcări, direct la baza podului. Pietrele erau mari şi familiare. Charlie nu era un cățărător la fel de rapid ca Nan, dar se cățăra. S-a împins pe o laterală a podului până a ajuns deasupra. Costumul lui de Om Verde era răvăşit şi fumega la umeri. Şi-a dat seama că oamenii de pe pod se holbau la el.

I s-a părut că aude pe cineva şoptind cuvântul „Monstru”.

Nu i-a păsat.

— Nan! a strigat el, alergând spre Matchstick. Vin acum!

ULTIMA CĂŢĂRARE

Nan nici n-a apucat să strige, că stăpânul Crudd a ridicat-o de o mână şi i-a acoperit gura. Apoi a ţinut-o foarte aproape de faţa lui.

— O adorabilă zi de sărbătoare.

A zâmbit, lăsând la vedere dinţii – sau ce mai rămăsese din ei.

— Era cât pe ce să nu dau de tine, noroc că ne-ai binecuvântat cu cântecul ăla.

— Dă-i drumul imediat! s-a auzit o voce din spatele lor.

Nan şi-a lungit gâtul şi l-a văzut pe Toby venind spre ei...

Poc! Bărbatul l-a izbit cu pumnul în faţă. Băiatul s-a dezechilibrat şi a căzut la pământ, inconştient.

— Toby! a strigat Nan, încercând să se elibereze. *Charlie!*

Crudd a strâns-o şi mai tare:

— Bag seama că nu mai ai niciun erou care să te protejeze, a spus el, râzând batjocoritor. Mă întreb unde s-ar fi putut duce monstrul tău de companie. Se zăpăceşte repede.

Când a auzit aceste cuvinte, Nan şi-a dat seama unde bătea bărbatul. Erau exact vorbele pe care i le spusese ea lui Roger în Lambeth. Crudd găsise o cale să-l ademenească şi să-l ducă departe. Apoi şi-a amintit că îl văzuse pe Charlie la Pye Corner, vorbind cu un băiat pe care atunci nu l-a recunoscut – Roger.

— Dacă îi face ceva, am să te omor.

Crudd a făcut ochii mari şi a tras-o aproape de el:

— Bag seama că *eu* sunt cel care o să omoare pe cineva azi.

Nan s-a înfiorat din cauza respiraţiei lui puturoase. S-a holbat la faţa lui distrusă. Încă avea pielea roz din cauza arsurilor; nasul era încovoiat şi mare cât o pătlăgică.

Fata a împins capul cu putere şi l-a lovit exact în nas.

— Auuuuu!

Crudd i-a dat drumul la mână şi a scos un urlet de animal.

Nan a sărit în picioare şi a luat-o la fugă cât de repede a putut. Şi-a făcut loc printre ceilalţi căţărători – care se luptau cu stăpânii lor – şi a încercat să ajungă într-un loc sigur.

— Treci înapoi, puşlama jegoasă!

Crudd fugea în urma ei, punând la pământ copiii pe lângă care trecea.

Fata trebuia să scape de el. Avea nevoie de un acoperiş. Dar era prinsă în mijlocul mulţimii. Singura structură dimprejur era...

Matchstick.

A sărit peste un căţărător şi a fugit cât a putut de repede la baza monumentului. Pe o parte a soclului de piatră era o arcadă îngustă, blocată de o portiţă de fier. La baza soclului se adunase o mulţime de curioşi, împinşi acolo de haosul dezlănţuit din jur.

— Daţi-vă la o parte! a strigat ea, împingând câţiva oameni strânşi sub o marchiză.

A sărit peste portiţă şi s-a năpustit în interiorul monumentului. Scara era spiralată. Nan a urcat câte două trepte odată. Tălpile ghetelor îi alunecau de la mâzga de petale. A simţit o durere la unul dintre picioare şi şi-a dat seama că se tăiase când a sărit peste poartă.

A continuat să urce în fugă scara spiralată. Inima îi bătea cu putere în piept şi avea privirea înceţoşată.

— N-ai pe unde să scapi, Vrabie Nan! s-a auzit de jos vocea lui Crudd. Nu te poţi duce decât în sus, în jos sau în braţele îngerilor.

Ecoul paşilor lui, lenţi şi calculaţi, ajungea până la ea.

Nu voia să scape. Avea nevoie doar de un loc în care Crudd să nu poată ajunge. S-a prins de balustrada de fier şi a continuat să fugă din toate puterile. Mai urcase trepte şi înainte, dar niciodată atât de multe – sute şi sute de trepte, care nu păreau să se termine vreodată.

În cele din urmă a văzut ceva auriu – era flacăra monumentului. A făcut un salt şi a dat buzna pe platforma din aer liber. După tot urcuşul acela în turnul lipsit de ferestre, a fost ameţită de imensitatea cerului. Vântul vuia în jurul ei, făcând-o să-şi piardă echilibrul. Câţiva bărbaţi şi femei care urmăriseră parada de pe platformă au ţipat de teamă.

Nan s-a învârtit, respirând greu.

— Nan? s-a auzit vocea lui Crudd de dedesubt. Îţi place priveliştea?

A alegat împrejurul platformei. Trebuia să fie un loc în care să se ascundă, un loc în care să nu fie găsită de Crudd. Cu câţiva ani în urmă, fusese construită un fel de cuşcă care să împiedice oamenii să sară în gol. Nan s-a uitat la partea de sus a structurii şi a văzut o gaură între bare. Era strâmtă, dar nu la fel de strâmtă ca un horn.

Când stăpânul Crudd a dat buzna pe platformă cu respiraţia greoaie, s-au auzit şi mai multe ţipete.

— Iată-te, mi-a fost teamă că te-ai dus de-a dura.

Nan s-a prins de balustradă şi s-a suit pe marginea platformei. A

început să se cațăre în interiorul cuștii, punând o mână în fața celeilalte, mai repede decât escaladase orice altceva în toată viața ei. S-a gândit la bărbații de la organizația de caritate și la trăsura în care fusese închisă și din care reușise să se elibereze. A atins gaura din vârful cuștii și s-a împins prin ea.

Acum se afla exact deasupra cuștii, fără o funie sau ceva de care să se țină. Vântul vâjâia în jurul ei. Torța aurie de deasupra era de-a dreptul orbitoare în lumina soarelui. Nan s-a uitat la strada de sub ea. Întreaga piață fusese cuprinsă de tăcere. Mii de fețe se holbau în sus, la Matchstick, se holbau la ea.

— Hai jos, pasăre mică.

Era Crudd, care stătea exact sub ea.

— Promit să nu-ți fac rău... nu mai rău decât este necesar.

— Sunt bine aici! i-a răspuns Nan, uitându-se încă o dată jos, în stradă.

A văzut siluete în albastru, alergând spre baza monumentului.

— Polițiștii vor fi aici în orice clipă.

— Atunci mai bine să rezolvăm odată, i-a zis Crudd, dându-și jos haina.

Nan a privit plină de groază cum bărbatul începe să se cațăre pe zăbrele – repede, cu multă pricepere.

— Uiți că și eu am fost cățărător.

S-a prins de deschizătura dintre zăbrele și a tras de ea ca să o lărgească, apoi și-a băgat capul pe acolo.

— Trebuie să recunosc că nu speram să mai am ocazia să mă cațăr din nou. Îmi amintesc bine de stăpânul meu. Oribilul Seamus Lint – să ne înțelegem, bărbatul ăla a fost o brută. Mare păcat când a alunecat de pe acoperiș, lăsându-mi mie toată afacerea.

Nan a încercat să se cațăre mai sus, pe peretele de piatră al monumentului. A reușit să se apuce de o țeavă aurie, de la baza flăcării. Picioarele i se legănau deasupra pieței. A auzit urlete de jos, din stradă.

— N-ai avea îndrăzneala să faci asta, i-a strigat fata, cu vocea acoperită de vuietul vântului. Nu cu toți ochii ăștia pe tine.

— Chiar crezi asta?

Crudd s-a tras printre gratii și s-a ghemuit sub ea.

— Ăștia-s aceeași oameni amabili care văd zeci de fete și băieți murind în casele lor, fără să verse nicio lacrimă.

De-acum urla din toți rărunchii, iar vocea lui se auzea în toată piața.

Nan se chinuia din răsputeri să se ţină de flacără, dar simţea că o lasă puterile. S-a uitat fix la strada aflată la 60 de metri sub ea. Căuta pe cineva, pe oricine ar fi putut să o ajute. Unde erau poliţiştii? Unde era Toby? Unde era *Charlie?*

Crudd a părut să-i citească gândurile.

— N-o să găseşti nici urmă de ajutor acolo, jos, Vrabie Nan, a zis stăpânul făcând încă un pas nesigur pe piatra netedă. Oamenii ăştia te vor privi murind şi vor face ce fac întotdeauna când văd un căţărător pierind – *nimic.*

S-a întins şi a prins-o de gleznă.

— Nu! a urlat fata, dând din picior.

Şi a simţit cum îi alunecă mâna de pe monument...

Şi Vrabia Nan a căzut.

OMUL VERDE DE PE PUDDING LANE

Dacă ai fi întrebat oricare doi londonezi ce s-a întâmplat pe 1 Mai 1875, cel mai probabil ai fi obţinut relatări diferite. Unii au spus că toţi căţărătorii au încercat să incite la o revoltă a muncitorilor. Unii au spus că stăpânii lor au pornit violenţele. Unii au spus că poliţiştii au încercat să oprească luptele – alţii au zis că exact aceştia au fost în spatele celor petrecute. Pe oricine ai fi întrebat, ţi-ar fi spus fără doar şi poate că a fost în mijlocul mulţimii în acea dimineaţă şi că doar el ştie adevărul-adevărat.

Sunt şi câteva aspecte în privinţa cărora au fost cu toţii de acord. Căţărătorii au organizat un fel de protest, un marş care să amintească de unul din rândul lor, care murise cu doar câteva zile înainte. Au adus cu ei pancarte pe care erau trecute numele copiilor care şi-au pierdut viaţa curăţând coşuri. Cum au reuşit nişte căţărători fără carte să scrie acele pancarte a rămas la libera imaginaţie a fiecăruia.

Pancartele au părut redundante. Oricine ştia că acea muncă era periculoasă. Dar la fel erau şi focurile. Şi nu era niciun loc mai potrivit să le amintească de acest fapt decât Monumentul Marelui Incendiu din Londra. Au apărut neînţelegeri între stăpâni şi micii lor căţărători şi, nu se ştie cum, marşul a degenerat în haos şi violenţă.

Lucrurile ar fi putut să se desfăşoare întocmai ca o revoltă tipică, dacă nu ar fi fost fata. Mulţi credeau că a fost aceeaşi fată care a cântat în numele tuturor căţărătorilor – un aspect imposibil de verificat, dat fiind că toţi copiii arătau la fel. Stăpânul fetei, o bestie violentă cu chip de om, a fugărit-o până în vârful monumentului.

Cum-necum, cei doi au reuşit să treacă de barele de protecţie şi, înainte ca cineva să poată interveni, amândoi au fost văzuţi căţărându-se pe flacăra din vârf. A avut loc o altercaţie şi, când bărbatul a încercat să prindă fata, s-a întâmplat ceva şi au căzut amândoi ţipând, tocmai din vârf.

S-au izbit de caldarâm cu o forţă de neimaginat. Bărbatul a murit instantaneu. Fata a părut să fie cruţată – chiar şi pentru scurt timp –, aterizând pe un umbrar ridicat cu ocazia acelei sărbători.

Toată Londra a urmărit cu respiraţia întretăiată cum zace fata pe stradă, plină de sânge, şi cum se tânguieşte într-o agonie de-ţi frângea sufletul, cu corpul plin de răni care nu-i mai dădeau nicio şansă la

viaţă.

Şi atunci a apărut Omul Verde.

Unii au spus că a fost total absent la marş, în timp ce alţii au jurat că îl văzuseră ascunzându-se în nişte grajduri. Relatările referitoare la înfăţişarea lui au fost diferite. Unii au spus că avea corpul grotesc de mare. Alţii au zis că era monstruos de înalt. Câţiva au spus că fumega şi că era negru – un monstru ascuns sub o mare de plante.

Omul Verde a alergat pe strada King William, dându-i la o parte pe cei din mulţime, aruncând cât-colo, cu o forţă incredibilă, bărbaţi în toată firea. Când a ajuns la fata care căzuse de pe monument, a îngenuncheat lângă ea şi a luat-o în braţele sale mari – a ridicat-o de parcă ar fi fost o nuieluşă.

Omul Verde a dus-o pe fată pe braţe prin piaţă fără să spună niciun cuvânt.

Poliţiştii au încercat să-l aresteze sau măcar să-l oprească. Dar copiii-căţărători au fugit în spatele lui şi au format un fel de zid, ca să-l apere.

Omul Verde a dus-o pe fată în josul străzii Pudding Lane, apoi s-a făcut nevăzut.

El şi fata nu au mai fost zăriţi niciodată.

DARUL COŞARULUI

Nan a auzit foşnetul frunzelor...

Fâş-fâş...
Fâş-fâş...
Fâş-fâş...

...exact cum se mişcă ramurile, înainte şi înapoi, într-o pădure răvăşită de furtună.

Fetei i-a luat ceva până să-şi dea seama că nu era nicio pădure.

Furtuna era Charlie.

O ţinea în braţe.

Şi alerga.

Fata s-a chinuit să deschidă ochii şi şi-a văzut picioarele, strânse şi bălăngănindu-se în braţele lui care fumegau. Dar nu simţea deloc căldură. Nu simţea nimic în afară de durere.

Nan îşi spunea mereu că un incendiu era cel mai oribil mod în care putea să moară un căţărător. Dar asta... *asta* era dincolo de orice imaginaţie. Totul se desfăşura cu încetinitorul. Totul era mai disperat. Nu-şi putea mişca corpul. Abia putea să respire. Era nevoie de un efort uriaş doar ca să rămână conştientă. Ştia că, dacă adormea, nu avea să se mai trezească. S-a gândit la Newt. Oare aşa fuseseră şi ultimele lui momente?

Fata a simţit că Charlie o strânge mai tare. Alerga undeva. Îşi amintea vag că se afla în mijlocul unei mulţimi, dar acum toată lumea dispăruse.

— Charlie... a spus ea, respirând greu.

Cuvântul a părut mai degrabă o gâjâială.

Charlie nu s-a oprit. Plantele verzi pe care le purta pe cap şi pe umeri arseseră. I se citea hotărârea în ochi. Nan vedea ca prin ceaţă case care treceau pe lângă ei. El o ducea undeva.

Fata a încercat să-i ducă o mână la faţă, dar şi-a dat seama că nu se poate mişca. Era prea vlăguită. Corpul ei era prea rănit. A recunoscut casele, aleile înguste din Tower Hamlets. A încercat să-şi mişte capul, dar durerea a străpuns-o ca un cuţit.

— Unde...

Cuvântul a părut să-i hârjâie gâtul ca o bucată de şmirghel.

— Unde mergem?

Charlie nu s-a uitat la ea:

— Acasă.

Undeva, în depărtare...

...dincolo de ceaţă...

...ea auzea clopotele bătând.

Nan a fost trezită de un geamăt metalic. L-a auzit pe Charlie mormăind, în timp ce încerca să o prindă mai bine. A deschis ochii. Nu erau la Casa cu o Sută de Coşuri. Se aflau în altă parte. A văzut cu coada ochiului un zid din piatră veche. S-a auzit deschizându-se o poartă ruginită din metal. Şi-n faţa ei s-a arătat...

Biserica Sfântul Florian.

Era masivă şi pătrăţoasă, aducând mai mult cu o fortăreaţă decât cu o biserică. Neagră, contrastând cu cerul limpede. A întors capul şi s-a uitat lung la iarba de sub ea, încă udă de la rouă. Cinci ani lungi şi nu trecuse nici măcar o dată de aceste porţi. A vrut să-l întrebe pe Charlie de ce o dusese acolo.

Dar ştia de ce.

În curtea bisericii era linişte şi nici ţipenie de om. Charlie a dus-o pe braţe printre pietre de mormânt şi cripte şi statui – monumente ridicate în memoria bărbaţilor şi femeilor bogate, care se făcuseră de mult una cu ţărâna. El a continuat drumul, mergând pe lângă pietre mai mici şi indicatoare. În spatele bisericii se afla un fel de mlaştină, pitită printre umbre, ascunsă vederii. Nan ştia ce era.

— Potter's Field, a spus ea în şoaptă.

Locul în care erau îngropaţi săracii, cei care nu-şi permiteau nici măcar un sicriu. Erau pur şi simplu abandonaţi acolo, ca oamenii să uite cât mai repede de ei.

Totul părea de nedesluşit. Lumina, mirosurile, sunetele. Era ca şi cum corpul fetei era împresurat într-o ceaţă gri, care îi amorţea simţurile.

— Ce... faci?

Cuvintele au părut şoapte.

Charlie s-a uitat în jos, la ea, prima dată.

— Ascult.

S-a uitat de-a lungul câmpului, cu ochii mijiţi.

— Îl aud. Pe Coşar.

Nan a înghiţit şi a tresărit.

— Este *aici?*

Bineînţeles că era. S-a gândit la toţi anii în care aşteptase ca el să se întoarcă. Dar el deja era lângă ea, la nici trei străzi de locul în care dormea.

— Cred că pe aici, a spus Charlie, întorcând capul şi luând-o spre un petic de pământ sterp, de lângă un zid înnegrit.

— Aici sunt... atât de mulţi.

S-a oprit. S-a lăsat cu multă blândeţe în genunchi, având grijă să nu o scape pe Nan.

— Aici, a spus el. Aici este.

Fata a vrut să se ridice, dar nu şi-a putut mişca picioarele.

— Doare? a întrebat-o Charlie, ţinând-o foarte aproape de el, pe un braţ, ca şi când ar fi fost un prunc.

I-a dat părul de pe frunte, cu degetul de piatră.

Nan a minţit:

— Doar puţin.

Şi a început să tremure.

— Îl mai auzi? l-a întrebat.

Charlie a dat din cap. A fost un gest firav.

— Ce... Ce spune? a continuat fata, înghiţind din nou şi clipind.

Charlie a închis ochii, ca şi când ar fi vrut să audă mai bine.

— *Sunt... tot... soiul de...*

La început a vorbit nedesluşit, dar apoi a rostit mai repede:

— *Sunt tot soiul de minunăţii pe care cineva le-ar putea vedea când nici nu se crapă bine de ziuă.*

Charlie vorbea cu vocea lui, dar, nu se ştie cum, cuvintele nu păreau să fie ale lui. Părea ca şi când altcineva vorbea prin el. Părea Coşarul.

— *Ai putea să-ţi vezi părinţii dormind. Ai putea să vezi o pasăre ambiţioasă, care prinde un vierme. Ai putea să vezi pe trotuar un penny al nimănui, exact când mijesc zorii pe acoperişuri. Şi, dacă eşti foarte, foarte norocos, ai putea chiar să dai cu ochii de fată şi de Coşarul ei.*

Nan a clipit şi a simţit că i se tulbură privirea. Charlie îi povestea visele pe care le avea. Visele pe care le avea în fiecare seară. L-a ascultat vorbind despre nopţile lor, în care cutreierau dintr-un oraş în altul, ea pe umerii lui. Amândoi cântau ca să-şi găsească de muncă. Dar

în poveste erau şi lucruri de care nu îşi mai amintea. Auzea vocea Coşarului, gâjâită din cauza bolii. Îi vedea obrajii supţi când refuza să mănânce el ultimul dumicat de mâncare. Îi vedea faţa în timp ce o privea cum adoarme lângă el, pentru ultima oară.

— Nu, a spus Nan. Te rog să nu pleci...

După aceea, Charlie i-a povestit despre supa de poveşti. Şi despre comorile pe care le ţinea mereu asupra lui. Nan şi-a amintit cum l-a implorat să-i spună acea ultimă poveste, crezând că el voia doar să o necăjească. Dar acum, în timp ce asculta, a înţeles teama din vocea lui, realitatea a ceea ce avea să însemne această poveste.

Charlie i-a povestit despre fiecare dintre ingrediente...

O pană pentru bunătate
Un ochi de păpuşă pentru minuni
Un degetar pentru reparaţii
O piesă de şah pentru curaj
O bucată de material pentru înfăşat

Nan a ascultat. Cu fiecare poveste nouă, revedea fiecare secundă inestimabilă din viaţa ei, prin ochii Coşarului – înţelegea cât de neajutorat era el, de fapt, în încercarea lui de a o proteja de lume.

Poveştile au readus-o pe Nan înapoi în timp. Aproape că se putea vedea cum se face din ce în ce mai mică. A ascultat povestea despre cum a scăpat de oamenii de la organizaţia de caritate. Atunci se simţise atât de matură. Dar acum înţelegea cât de plăpândă şi de fragilă fusese de fapt. Nu putea să fi fost mai mare de 3 ani. Şi l-a văzut pe Coşar – a văzut cum pierderea ei l-a aruncat într-o teroare sălbatică, gândindu-se că o pierduse pentru totdeauna.

— Nu am ştiut, i-a spus Nan lui Charlie când acesta a terminat povestea despre curaj. Nu am ştiut niciodată.

S-ar fi şters pe faţă dacă ar fi putut să se mişte. Astfel Charlie a fost cel care i-a şters lacrimile din ochi, cu mâna caldă.

— Şi bucata de material albastru? a întrebat Nan. Şi aceasta a fost un ingredient.

Şi-a amintit de el în pălăria coşarului, atât de jerpelit şi de uzat.

Pe faţa lui Charlie s-a citit îngrijorarea.

— Povestea asta s-a întâmplat demult, a spus el. Nu cred că a venit momentul...

— Spune-mi, a insistat ea. Spune-mi despre Coşar.

Charlie a închis ochii.

— Văd un bărbat, a spus el încet. Şi este singur.

Avea faţa crispată, ca şi când încerca să audă ecoul unui ecou.

— Cred că este înalt, precum Coşarul. Dar nu arată la fel. Este foarte slab. Şi foarte bolnav. Îi tremură mâinile. Nu are nimic. Este...

Faţa lui Charlie s-a întunecat, ca şi când nu găsea cuvântul potrivit.

— Este gol.

Nan şi-a ţinut respiraţia. Nu ştia această poveste. Nu-i plăcea.

— Bărbatul stă pe marginea unui pod, a continuat Charlie. Se uită cu insistenţă la apă. Apa este rece, dar bărbatul este încă şi mai rece. Bărbatul plânge. Se întreabă dacă ar durea să se afle în apă. Se întreabă dacă ar durea să...

Charlie a dat din cap, de parcă nu ar fi avut cuvinte ca să descrie ce se întreba bărbatul.

— Apoi... bărbatul îşi dă seama că *nu* este singur. Aude un sunet şi-şi dă seama că mai este *cineva* cu el. Acel cineva este făcut ghemotoc, pe pământ. Bărbatul se dă jos de pe marginea podului şi se duce la ghemotoc. Cineva este acolo, la piciorul podului, şi plânge. Bărbatul dă la o parte materialul de pe ghemotoc – o păturică subţire, albastră, de înfăşat – şi găseşte...

Faţa lui Charlie se luminează de mirare, iar ochii îi scânteiază.

— O fetiţă.

Dă din cap şi clipeşte:

— Care este *atât de mică.*

Nan a simţit cum i se tulbură privirea. L-a ascultat pe Charlie spunându-i ultima poveste. Cum bărbatul a luat pruncul şi a ieşit din apă. Cum a ţinut fetiţa în braţe şi i-a dat lapte cu biberonul. Cum a ştiut în fiecare zi că trebuie să supravieţuiască pentru că fetiţa avea nevoie de el.

Aceasta a fost ultima poveste. Cea pe care nu reuşise să i-o spună.

— Tu l-ai salvat, i-a spus Charlie.

— Este aşa cum mi-a spus Toby.

Nan a clipit şi lacrimile au început să-i şiroiască. Îşi auzea vocea cum se stinge.

— Ne salvăm pe noi înşine salvându-i pe alţii.

Charlie avea ochii mari.

— Cred că de asta m-a făcut pe mine, a spus el încet. A vrut să-ţi

spun. A vrut ca tu să ştii.

Acum Nan tremura din tot corpul. Simţea gust de sânge pe gât. Fiecare respiraţie era o luptă. Din clipă-n clipă avea să fie din nou cu Coşarul.

Fata şi-a amintit de supa de poveşti. Şi-a amintit cum îi spunea Coşarul că mai este un singur ingredient – unul pe care nu l-a văzut niciodată.

— Asta este tot?

Îşi auzea vocea din ce în ce mai stinsă.

Charlie s-a uitat în jos, la ea:

— Mai este ceva.

Nan i-a simţit mâna aspră pe frunte. Era atât de caldă.

— Este timpul să te trezeşti.

Nan s-a uitat în ochii lui şi şi-a dat seama la ce se referea:

— Nu, i-a spus, dând din cap. Nu face...

Charlie a tras-o mai aproape de pieptul lui:

— Mulţumesc, i-a şoptit. Pentru tot.

— Nu, Charlie! a spus Nan, chinuindu-se să se ridice. Te rog!

Dar Charlie o ţinea strâns, uitându-se fix la ea, cu ochii plini de durere – negri ca umbra unei umbre. Nan a simţit un fior de căldură care îi pătrunde prin tot corpul distrus şi care o readuce la viaţă. Îi auzea respiraţia, din ce în ce mai slabă şi mai gâjâită. Simţea cum braţele lui încep să devină rigide în jurul ei.

— Nu şi tu... l-a implorat Nan, prinzându-se de corpul lui rece şi simţind cum se întremează din ce în ce mai mult. Nu pot să te pierd şi pe tine.

Nan s-a gândit la toate lucrurile care se întâmplaseră în lunile care trecuseră ca gândul. S-a gândit la faţa lui Charlie. La zâmbetul lui blând, dar trist. La atingerea mâinilor lui sfărâmicioase. La casa pe care o făcuseră împreună. La lecţiile de citit. La prima zăpadă. La aventura lui din Ajunul Crăciunului. La oul spart.

— Nu pleca... a şoptit iar şi iar şi iar. Nu pleca.

Îl ţinea strâns. Atât de strâns că ar fi putut să-l frângă.

În cele din urmă, i-a dat drumul şi a coborât din braţele lui.

Charlie nu s-a mai mişcat.

Corpul lui se transformase în stană de piatră.

FATA ŞI COŞARUL EI

Nan a fost trezită de sunetul clopotelor. Stătea în Livadă. În ultima vreme, aşa numeau băieţii Camera cu Nimic, datorită stejarului care crescuse prin acoperiş. În ultimul an, rădăcinile se lungiseră atât de mult, că formaseră un fel de culcuş numa' bun ca fata să doarmă în el.

Fusese o iarnă grea. Nan auzea cum se scurg picăturile de pe ţurţurii de la fereastră şi, când a căscat lung şi leneş, a văzut că îi iese abur din gură. Şi-a masat piciorul drept, care mereu o durea dimineaţa. Câteva etaje mai jos, a auzit vocea domnişoarei Bloom – părea că tocmai ţine o lecţie despre alfabet. Elevii ei erau obişnuiţi să se trezească înainte să se crape de ziuă, astfel că femeia era nevoită să înceapă orele foarte devreme.

În lunile de după moartea lui Charlie, lumea lui Nan s-a schimbat foarte mult. Ca printr-un miracol, Propunerea de Reformă a Legii privind Băieţii-căţărători a fost acceptată de Parlament, iar angajarea copiilor sub 13 ani a devenit un act ilegal. Domnişoara Bloom şi societatea prieteniei au cumpărat reşedinţa căpitanului – plătind toate taxele necesare – şi au transformat-o într-o şcoală pentru căţărători. Whittles, Shilling-Tom, Ouă cu Şuncă, Gemenii şi zeci de alţi copii au fost aduşi aici, unde au fost îmbrăcaţi, hrăniţi şi învăţaţi să citească. Roger nu li s-a alăturat. În schimb, a devenit ucenicul unui stăpân pe nume Bill Thackary (dar, neavând băieţi-căţărători pe care să îi ghideze, a rămas la fel de amărât).

Şi Nan s-a schimbat. Ghiorţăielile din stomac păreau să fi dispărut. Şi, chiar dacă se gândea în continuare la Coşar, nu o mai afecta la fel. Chiar şi amintirea lui Charlie, a cărui moarte o distrusese pe interior, părea să se fi transformat acum într-o căldură plăcută. I se părea că o ajută faptul că Charlie şi Coşarul erau acum împreună.

A auzit la fereastră un *cioc, cioc, cioc.* A coborât dintre rădăcini şi a şters aburul de pe geam. Afară o aştepta un măcăleandru cu piept roşu.

Cip!

— Găoace? a întrebat Nan, deschizând geamul. Pe unde ai umblat?

După sărbătoarea de 1 Mai, Nan a răscolit toată casa în căutarea lui Găoace, dar pasărea dispăruse. Însă acum şi-a desfăcut aripile şi a zburat într-un cerc mic.

— Se pare că aripioara ta s-a vindecat în sfârşit!

Măcăleandrul a ciripit din nou şi a sărit pe burlan. Voia ca fata să se ducă după el.

— Fie, i-a zis Nan. Dar vin pe scări.

Piciorul drept nu-şi mai revenise după căzătură. Nu credea că putea să se cocoaţe pe acoperiş.

Şi-a pus ghetele şi haina şi a coborât scările. A trecut pe lângă domnişoara Bloom şi elevii ei. Aproape că nici nu i-a recunoscut pe băieţi, aşa curaţi cum stăteau în bănci. Aveau feţele albe şi părul, care le crescuse considerabil, era pieptănat.

— Periile sus! le-a strigat ea, trecând în fugă prin faţa uşii deschise.

Băieţii au dat instantaneu drumul tăbliţelor şi au sărit în picioare. Evident că niciunul dintre ei nu mai avea perie. Câţiva dintre ei au ridicat în locul acestora bucăţile de cretă.

— Te rog să te întorci înainte de cină! i-a strigat domnişoara Bloom.

Nan s-a întâlnit afară cu Găoace. Pasării părea să-i fie ciudă că fata nu putea să zboare.

— Tu şi cu mine, împreună, a mormăit fata, şchiopătând în josul străzii Harley.

A mers după pasăre prin toată Londra, prin Tower Hamlets, până au ajuns la porţile Bisericii Sfântul Florian.

— Să înţeleg că mergem să-l vizităm pe Charlie? a întrebat ea.

Era un loc pe care Nan îl vizitase de multe ori. În această dimineaţă, poteca era udă şi părea greu de mers pe ea cu noile ghete – deşi trecuse un an, tot nu se obişnuise să meargă încălţată cu ghete. Zăpada se topise pe alocuri, lăsând la vedere petice de iarbă verde, care se iţea în aerul liber. De pe crengile desfrunzite ale copacilor cădeau picături de apă, care străluceau în lumina caldă a soarelui. În aer se simţea un iz de pământ reavăn.

Găoace a ţopăit şi a dat din aripi şi a condus-o pe Nan pe cărarea pe care o ştia prea bine. A trecut de ultimul colţ, prin spatele cimitirului principal, şi l-a găsit pe Charlie ca întotdeauna, îngenuncheat în faţa mormântului Coşarului, cu braţele aduse în faţă, cu corpul făcut stană de piatră, exact cum rămăsese după ce o adusese pe fată aici.

După ce îi salvase viaţa.

Privirea lui abătută, care păruse odată plină de durere, acum era calmă, aproape senină.

Administratorul cimitirului s-a impacientat la început, când a dat peste o piatră de mormânt atât de mare, pe un teren atât de pustiu. A

presupus că fusese rătăcită pe acolo de nişte zidari neglijenţi. Şi oricât a încercat după aceea, statuia nu a putut fi mişcată. Aşa că a rămas deasupra mormântului Coşarului. Un străjer. Un tovarăş.

Nan a observat că azi se schimbase ceva. Zăpada de pe corpul lui Charlie se topise, lăsându-i braţele la vedere. Şi exact pe un cot se afla un mănunchi mic de vreascuri.

— Asta ai vrut să văd? a întrebat ea. Că ai construit un cuib?

Cip!

A auzit o bătaie de aripi şi a mai văzut un măcăleandru. Acesta a zburat în jurul capului ei, după care s-a aşezat în cuib. Găoace s-a dus şi el acolo.

— Măi, măi, este minunat.

Femela de măcăleandru a scos impacientată un *cip.* Nan s-a apropiat şi a văzut sub ea trei ouă mici. Erau albastru-deschis, cu punctişoare maronii.

Găoace a plecat capul şi a clipit de câteva ori înspre Nan, apoi s-a întors la cuibul său, la care mai avea de lucrat. Fetei i se părea că vede ouşoarele cum tremură şi tresar de nerăbdare.

S-a uitat la păsări şi i-a venit în minte ghicitoarea domnişoarei Bloom – eterna întrebare despre păsări şi ouă. Apoi s-a uitat la faţa îngheţată a lui Charlie, care părea că se uită la ei.

— Chiar şi acum eşti protector, i-a spus. Sunt norocoşi să te aibă în preajma lor.

Apoi s-a întors şi s-a uitat înspre oraş, care lucea în lumina soarelui dimineţii – zăpada se topea, scoţând la iveală o lume cu totul nouă. Venea primăvara.

Această schimbare avea o mare însemnătate pentru Nan. După toate cele petrecute, Vrabia Nan era acum propria stăpână – liberă să cutreiere după pofta inimii. La început, a încercat să cureţe coşuri cu peria mecanică a lui Toby, dar şi-a dat seama repede că nu mai era obligată să facă munca asta. (Oricum, a făcut o excepţie şi s-a deghizat în Moş Crăciun pentru băieţii de la şcoala domnişoarei Bloom.)

Preotul Bisericii Sfântul Florian, care o auzise cântând pe 1 Mai, s-a oferit să-i dea nişte bănuţi ca să cânte în cor. Domnişoara Bloom s-a oferit să o angajeze ca să o ajute cu lecţiile băieţilor. Societatea prieteniei s-a oferit să o trimită să povestească şi în alte parohii despre pericolele la care erau expuşi copiii obligaţi să muncească.

Dar niciunul dintre aceste lucruri nu i s-a potrivit.

În schimb, a preferat să muncească alături de Toby, adică să repare împreună vechiturile pe care le găsea puştiul când cutreiera oraşul. S-a dovedit că era chiar pricepută să repare tot soiul de lucruri.

Adevărul-adevărat este că începuse să petreacă destul de mult timp cu Toby.

S-a dovedit că el chiar ştia fiecare centimetru din oraş. Petreceau ore în şir uitându-se la vasele cu abur care veneau pe apa îngheţată a Tamisei. Ascultând dangătul tulburător al marilor biserici. Privind parada de trăsuri din Piccadilly Circus. Odată au aruncat cu ghinde în gărzile din faţa Palatului Buckingham.

Nan a îngenuncheat şi s-a apucat să cureţe ţurţurii de pe braţele lui Charlie. Nu-i plăcea gândul că ar fi putut să-i fie frig.

— Mai ales acum, că trebuie să ai grijă de o familie.

A lucrat încet, fredonând o melodie ca pentru sine.

Găoace a ciripit speriat şi a zburat spre cer.

Din vârful colinei s-a auzit o voce:

— Sal'tare, Murdărico!

Nan a simţit fluturi în stomac când s-a întors şi l-a văzut pe Toby venind în fugă spre ea, pe potecă. Avea obrajii roşii şi ochii sclipitori ca nişte giuvaiere. Respira greu – fie de la greutatea prăvăliei sale cu de toate, fie de la poteca aflată în pantă.

— Pe unde-ai mai umblat? l-a întrebat fata când s-a apropiat.

— În jos, pe apă, i-a răspuns el, încercând să-şi normalizeze respiraţia.

Şi-a dat jos prăvălia de pe umăr şi a pus-o pe pământ.

— Încă nu-mi vine să cred că nu m-am gândit la asta.

S-a ghemuit în sac şi a început să scotocească după ceva de la fund.

— Mare noroc că mai este zăpadă pe drum, altfel aş fi trecut pe lângă el!

— Ce este? a întrebat Nan, uitându-se atentă. Ce ai adus?

S-a întrebat dacă nu cumva puştiul avea încă un dar pentru ea. Începuse să-i placă să primească daruri de la el.

— Am găsit!

O secundă mai târziu, a scos capul din sac, ţinând premiul în mână. Apoi a pus în mâna fetei ceva mic şi foarte cald.

— *Ceva numa' bun.*

Nan a deschis palma şi a simţit că i se taie respiraţia. Era prima dată când trebuia să recunoască faptul că Toby Squall chiar găsise ceva

numa' bun. Era închis la culoare şi cald şi mirosea a cenuşă.

— Este... Charlie, a spus ea în şoaptă.

— Mă rog, o bucată din el.

Lui Nan îi tremurau mâinile. A strâns tăciunele în palmă, simţind cum căldura acestuia i se duce în tot corpul.

— Dar unde l-ai găsit?

— Cred că lui Prospero trebuie să-i mulţumeşti, a spus el, mângâind şoricelul care şi-a iţit capul din buzunarul de la haină.

Nan s-a uitat în sus.

— Cadoul de Crăciun al lui Moş Charlie! I-a dat lui Prospero o bucăţică din el, ca să-i ţină de cald.

Toby a dat din cap:

— Mergeam pe malul apei şi am dat peste bucata de pământ pe care eu şi Prospero obişnuiam să ne facem tabăra. Şi acolo, chiar în mijlocul zăpezii, am văzut această păpădie mare şi dolofană, care se înălţa către cer, cu petale şi toate cele. Am început să sap şi l-am găsit exact acolo unde l-ai lăsat.

Toby reuşise. Găsise ultima bucăţică de viaţă din Charlie. Era mică, exact cât o pietricică, dar era ceva.

— Ce ar trebui să fac acum? a întrebat Nan.

Toby s-a scărpinat la ceafă, exact cum făcea când se temea că cineva îl tachinează.

— Nu că Charlie ar putea fi vreodată înlocuit, dar... mă întreb dacă nu am putea oare să încercăm să mai facem unul, a spus el, lovind cu gheata în prăvălie. Am putea să adăugăm câteva ingrediente şi să vedem ce se întâmplă. Am putea să-l creştem împreună, a adăugat ridicând din umeri.

Nan s-a uitat la micuţa piatră care licărea în palma ei. A încercat să-şi imagineze cum ar fi fost să prindă viaţă – să aibă ochi şi voce şi minte.

S-a uitat în sus, la Charlie, care stătea în genunchi în faţa ei. La dragul, scumpul şi simplul ei Charlie. A început să clipească şi au podidit-o lacrimile. Acum, acestea păreau altfel. De tristeţe, da, dar pline de mai multă iubire decât simţise vreodată.

S-a pus în genunchi şi a dat la o parte zăpada de pe jos. Apoi a băgat mâinile în pământul mocirlos. A luat tăciunele, l-a pus în gropiţă şi a pus pământ peste el.

— Cred că îţi aparţine ţie, a spus fata şi a apăsat pământul peste

tăciune.

A simţit schimbarea aproape imediat. Zăpada de sub ghetele ei s-a topit şi a scos la vedere pământul negru. Şi exact acolo s-au iţit câteva fire de iarbă verde.

Nan şi Toby au privit împreună cum pământul din cimitir prinde viaţă – plante agăţătoare şi iarbă şi boboci de floare care au început să se înalţe către soare.

— Măi să fie! a zis Toby. Flori în februarie. Mă întreb ce-o să zică de data asta bătrânul administrator.

Nan a ridicat din umeri:

— Va crede că este un miracol. Şi va fi în regulă.

S-a întors şi şi-a aranjat haina ca să se protejeze de frig, dar frigul nu a mai fost ca înainte. A trecut pe lângă Toby şi a luat-o în jos, pe potecă. Spre viaţa care o aştepta în faţă. Şi-n timp ce mergea, a început să cânte ca pentru sine:

C-o perie şi-o găleată, cu scrum şi-o melodie
Un coşar v-aduce o mică bucurie!

NOTA AUTORULUI

SUPA DE POVEŞTI

Cum concepe cineva o poveste? În cazul acestei cărţi, *Coşarul,* răspunsul este încet. A fost nevoie de aproape cincisprezece ani ca să găsesc ingredientele pentru povestea lui Nan şi a lui Charlie. Daţi-mi voie să vă spun despre ele:

O STATUETĂ DIN LUT, CU UN GOLEM

Am găsit această statuetă într-un magazin de suvenire din Praga. Când aveam 19 ani, tatăl meu a fost invitat să predea un curs în Republica Cehă. Şi m-a luat cu el. La momentul respectiv, nu aveam decât câteva noţiuni vagi legate de golemi, adunate din câteva poveşti fantasy. Nu aveam nicio idee despre legătura lor cu oraşul sau despre moştenirea lor evreiască. Povestea spune că, acum 400 de ani, rabinul Loew a creat un golem care să-i protejeze pe evreii din Praga. De atunci, creatura a devenit mascota acestui oraş – apare pe afişe, tricouri şi statui. Aşa am devenit fascinat de golemi, citind despre ei tot ce îmi pica în mână. La câţiva ani după aceea, am inventat un fel de joc: încercam să desenez golemi din materiale neobişnuite – sârmă ghimpată, ziare, zahăr, ochelari, budincă şi, da, funingine.

O COPIE UZATĂ A CĂRŢII *THE WATER BABIES*

Acum zece ani, soţia mea, Mary, mi-a dat un exemplar al *The Water Babies*[18], o carte despre care scria în teza ei de doctorat. „Stai să citeşti despre băieţii-căţărători", mi-a spus ea. „Este terifiant." Această ediţie avea nişte ilustraţii minunate. Făcea parte dintr-o colecţie a bibliotecii universităţii şi urma să fie dată la casat la finalul semestrului. Vă spun cu cea mai mare mândrie că soţia mea a salvat (furat) cartea de la distrugere şi că acum volumul are un loc special pe unul dintre rafturile bibliotecii noastre.

The Water Babies este una dintre primele cărţi din „Epoca de aur" a literaturii pentru copii. Spune povestea unui băiat-căţărător abuzat, care se trezeşte captiv într-un coş (în care stăpânul lui face focul). În

[18] În română, *Copiii apelor,* Charles Kingsley, Editura Paralela 45, 2005 (n. t.).

disperarea de a scăpa, ajunge într-o lume acvatică minunată, cu peşti care vorbesc, zâne şi jocuri de cuvinte care nu se compară deloc cu lumea descrisă în primele capitole ale cărţii. Înainte de asta, ştiam despre coşari doar din *Mary Poppins.* Oare curăţatul coşurilor era o activitate chiar atât de oribilă? La o simplă cercetare am aflat că era chiar mai rău.

Am ştiut imediat că vreau să scriu propria poveste despre căţărători – una care să se desfăşoare în interiorul coşurilor până la final. Nu mi-a luat mult până mi-am dat seama că locul golemilor din funingine pe care îi mâzgăleam de ani întregi era în această poveste. Şi aşa s-au născut Nan şi Charlie. După nenumărate începuturi ratate, am scris primul capitol aproape exact aşa cum apare în varianta finală a cărţii. Odată cu „Fata şi Coşarul ei", am ştiut că în sfârşit îmi găsisem povestea – că nu era doar despre o fată şi monstrul ei, ci şi despre un părinte care îşi pierde copilul. La vremea respectivă, nu aveam copii. Avusesem o copilărie sigură şi idilică. Oare cum aş fi putut să scriu despre astfel de lucruri cu înţelepciunea şi sinceritatea de care ar fi fost nevoie? Am decis să las deoparte povestea până reuşeam să o spun aşa cum trebuia.

O BUCATĂ DE MATERIAL PENTRU ÎNFĂŞAT

În anii care au urmat, eu şi Mary am avut trei fete. Oamenii mă întreabă deseori dacă scrisul meu este influenţat de faptul că sunt părinte. „Pun pariu că îţi furnizează multe lucruri despre care să scrii!" glumesc ei. Este adevărat, dar nu în acel sens: copiii mei m-au învăţat ce înseamnă să iubeşti necondiţionat. Cea mai mică dintre fete, Hazel Sparrow, s-a dovedit a fi piesa crucială din puzzle. S-a născut cu sindromul Down şi cu o malformaţie cardiacă congenitală severă, care a necesitat o operaţie pe cord deschis şi nenumărate intervenţii medicale. Dacă ne-am fi aflat în orice alt moment al istoriei, şansele ca ea să ajungă la aniversarea de un an ar fi fost aproape zero. Iar acum are 2 ani şi este sănătoasă. Nu i-aş dori niciunui părinte experienţa prin care am trecut. Dar, odată cu suferinţa nemărginită, a venit şi înţelepciunea. A trebuit să iau decizia de a iubi pe cineva despre care ştiam că sunt şanse foarte mari să-mi facă inima bucăţi, iremediabil. Această experienţă a fost cea care m-a ajutat, în cele din urmă, să spun povestea lui Nan.

UN CARD DE ACCES LA BIBLIOTECA PUBLICĂ DIN TUCSON

Scrisul este un act de *séance* – *este* şansa de a invoca fantomele autorilor din trecut şi de a purta o discuţie cu aceştia. În cazul *Coşarului,* am încercat să vorbesc cu câţiva autori pe care i-am descoperit când aveam vârsta lui Nan – din cărţi pe care le-am împrumutat de la Biblioteca Publică din Tucson, în vara dintre clasele a III-a şi a IV-a. Este vorba despre poveşti pe care le-am citit la nesfârşit în timp ce scriam *Coşarul.* Într-un fel, acestea s-au dovedit cel mai preţios material de cercetare. Am aflat despre fată şi Coşar din cartea lui Roald Dahl, *Danny, the Champion of the World*[19]*.* Am aflat despre Casa cu o Sută de Coşuri din podul magic care apare în *Little Princess*[20] a lui Frances Hodgson Burnett. Despre prietenia dintre Nan şi Charlie am aflat din cartea lui Arnold Lobel, *Frog and Toad All Year*[21]*.* Şi, în cele din urmă, am citit despre cum să-ţi iei rămas bun din *Charlotte's Web*[22] a lui E.B. White.

Nenumăraţi oameni m-au ajutat să aduc la viaţă povestea lui Nan. Mulţumirile mele se îndreaptă spre Jim Armstrong, Tamar Brazis, Courtney Code, Joe Regal şi Evangelor Vasilakis pentru ajutorul lor neîntrerupt, dat la forma textului. Mulţumiri pentru Chad Beckerman, Dadu Shin şi Shawn Dahl pentru că au transformat această carte într-o frumuseţe. Mulţumiri pentru Jenny Choy şi Hallie Patterson pentru că au promovat-o peste tot în lume.

Mulţumiri şi nenumăraţilor cititori care mi-au oferit informaţii, încurajări şi un feedback crucial: Sally Alexander, Katherine Ayres, Clare Beams, Lauren Burdette, Caroline Carlson, Rebecca Cole, Erica Finkel, Michael Galchinsky, Adam Gidwitz, Lee McClain, Colleen McKenna, Kenneth Oppel, Avigail Oren, Jackie Robb, Laurel Snyder, Thomas Sweterlitsch, Benny Selkowicz şi, ca de obicei, Mary Burke.

Toţi m-aţi salvat.

---

[19] În română, *Danny, campionul lumii,* traducere din engleză de Andrei Oţoiu, Editura Arthur, 2016 (n. t.).

[20] În română, *Mica prinţesă,* traducere din engleză de Roxana Comşa, Editura Corint Junior, 2014 (n. t.).

[21] În română, *Broscoi şi Brotac, mereu împreună,* traducere de Florin Bican, Editura Cartea Copiilor, 2016 (n. t.).

[22] În română. *Pânza lui Charlotte,* traducere de Hilda Kevorchian, Editura Rao, 2009 (n. t.).

NOTA ISTORICĂ

Care *este diferenţa dintre o poveste şi o minciună?*

Aceasta era principala întrebare a cărţii mele *The Night Gardener.* Când scrii o carte istorică, întrebarea devine încă şi mai importantă.

Coşarul este ca un nod încâlcit de ficţiune şi realitate. Multe dintre locuri şi personaje sunt reale; câteva sunt inventate. Agnes Marshall, Isaac Ware, Lord Shaftesbury, William Blake şi Omul Verde sunt reale. Copiii chiar trăiau ca nişte vagabonzi. Coşarii chiar foloseau copii pe post de căţărători. Eu nu sunt expert în Londra Victoriană. După mai mult de zece ani, n-am făcut decât să aflu cât de puţine lucruri ştiu. Nu există niciun dubiu că am făcut câteva greşeli de istorie. Paştele şi „Trecerea peste" nu au avut loc în aceeaşi zi din 1875. În alte cazuri, a fost vorba despre fapte imposibil de verificat, deci am fost constrâns să fac o aproximare. Încă nu ştiu cât costau artificiile în 1874.

Cu toate acestea, am aflat câte ceva în timpul cercetărilor. Iată mai jos câteva informaţii de bază despre lumea lui Nan – un punct de plecare pentru profesori, librari şi cei interesaţi de date istorice:

DESPRE GOLEMI

Golemul a fost dintotdeauna o fiinţă vastă – capabil să accepte orice fel de însemnătate pe care alege scriitorul să i-o atribuie. S-ar putea ca unii dintre cititorii moderni să ştie de golemi din jocuri video şi din literatura fantasy sau poate din romane cum ar fi *The Amazing Adventures of Kavalier & Clay,* romanul lui Michael Chabon, pentru care a primit Premiul Pulizer. Cu toate acestea, pentru cea mai mare parte din istorie, golemii au fost nişte creaturi obscure. În secolul al XIX-lea, au început să apară primele poveşti despre golemi (inclusiv una scrisă de Jacob Grimm în 1808). În acestea, golemii apăreau ca nişte servitori fără minte, care ajungeau să facă numai ravagii – nu foarte diferite de necazurile provocate de măturile magice din „The Sorcerer's Apprentice" a lui Goethe.

Pe la jumătatea secolului, când golemii au început să fie mai cunoscuţi, au devenit figuri mai eroice – mai degrabă protectori, nu servitori. Cel mai celebru dintre aceşti protectori este Golemul din Praga. Cât despre istoria evreilor, povestea golemului este strâns legată de antisemitism. În 1580, evreii din Praga sufereau din cauza

unei campanii violente legată de „calomnierea luării sângelui” – creştinii i-au acuzat pe evrei de ritualuri malefice şi, ca urmare a acestui fapt, i-au atacat. După cum spune legenda, persecuţia a devenit atât de violentă, că rabinul Loew a creat un golem ca să protejeze de rău comunitatea de evrei. Povestea are multe variante şi toate spun că, la final, după ce îşi împlineşte menirea, golemul este distrus. Exact cum îi spune domnişoara Bloom lui Nan: în cazul golemului, nu există final fericit.

În prezent, golemul a devenit mascota neoficială a oraşului Praga. Figura lui robustă veghează la orice colţ de stradă. Cititorii care vor să afle mai multe nu trebuie decât să citească *The Golem,* excelenta carte scrisă de Isaac Bashevis Singer, sau *Golem* de David Wisniewski, o carte care a primit Medalia Caldecott şi ale cărei ilustraţii mă bântuie şi în prezent.

DESPRE COŞARI

Ori de câte orile spun oamenilor această poveste, prima lor întrebare se referă la coşari: chiar a fost *atât de* rău? Sincer, a fost foarte rău. Devenise deja un obicei ca nenumăraţi copii să fie închiriaţi, cumpăraţi sau chiar răpiţi de stăpânii coşari. (Unii istorici au spus că „The Pied Piper of Hamelin” este o poveste despre un coşar care fura căţărători.) După unele estimări, speranţa de viaţă a unui căţărător era de cinci ani. După cum a descoperit şi Nan, oamenii priveau cu scepticism tehnologizarea acestui procedeu: schiţele unei perii mecanice fuseseră făcute publice de peste un secol. Exact proprietarii de case erau cei care respingeau cu cea mai mare vehemenţă ideea unei perii mecanice, susţinând că o astfel de perie nu ar fi putut să cureţe la fel de bine ca micii căţărători.

Ziua de 1 mai este o sărbătoare reală, care apare şi în prezent în calendar, sub forma Zilei Internaţionale a Muncii. În fiecare an, coşarii dansează alături de Omul Verde prin toate satele din Marea Britanie. Marşul de protest descris la finalul poveştii lui Nan nu s-a întâmplat cu adevărat, chiar dacă evenimentele coincid cu faptele istorice. Reformatorii şi societăţile prieteniei au petrecut peste un secol încercând să interzică această practică, până când, în cele din urmă, un băiat pe nume George Brewster a avut parte de o moarte extrem de violentă în timp ce curăţa un coş. Scandalul care a urmat a schimbat opinia publica şi a dus la aprobarea Actului Coşarilor din 1875 – care a

marcat, în cele din urmă, sfârşitul acestei îndeletniciri în întreaga Anglie. Acest act a fost primul pas din reforma legilor privind munca prestată de copii, nu doar aici, ci şi în alte industrii, ducând la o serie lungă de schimbări în toată lumea industrializată. Orice adult din ziua de azi, care a beneficiat de educaţie gratuită şi de legi care protejează muncitorii, îi este dator acestor copii. Poate că lupta lui Nan pare o relicvă a unui trecut barbar, dar în prezent peste 160 de milioane de copii din toată lumea sunt obligaţi să muncească. Bătălia este departe de a fi fost câştigată.

Cei care vor să ştie mai multe despre fascinanta lume a coşarilor ar face bine să citească *British Chimney Sweeps,* o carte exhaustivă şi incredibilă, scrisă de istoricul Benita Cullingford. Pe cei care doresc să afle informaţii de bază despre căţărat îi rog să facă rost de *The Last of The Climbing Boys,* autobiografia amuzantă şi terifiantă a lui George Elson. Cititorilor tineri le recomand cartea lui Cross Giblin, *Chimney Sweeps: Yesterday and Today.*

LONDRA VICTORIANĂ

Londra Victoriană a fost epoca unora dintre cele mai încântătoare poveşti din istorie – de la *Sherlock Holmes* la *Oliver Twist* şi *Dr. Jekyll and Mr. Hyde.* Acest secol a reprezentat un paradox enorm: Revoluţia Industrială a transformat Londra într-un oraş de o bogăţie inimaginabilă, care a aruncat într-o sărăcie lucie un număr infinit de oameni. Căţărătorii ca Nan au fost dintre puţinii care au cunoscut cele două extreme ale vieţii londoneze.

Odată cu trecerea timpului, cei mai abuzaţi muncitori au început să-şi facă vocile auzite. Revoltele muncitorilor au devenit o obişnuinţă în Anglia (printre care se numără şi câteva proteste sângeroase, petrecute în Noaptea Focurilor de Artificii). Scriitori ca Charles Dickens au început să facă apel la schimbarea modului în care erau percepuţi şi trataţi oamenii săraci. Societăţile prieteniei, jurnaliştii şi grupurile de reformă s-au alăturat acestei lupte. Poate că una dintre cele mai vehemente voci a fost cea a lui Henry Mayhew. Studiul său, *London Labor and the London Poor,* a fost primul dezvoltat la scară mare, pe cea mai săracă populaţie londoneză. Fiind reporter, acesta a mers în cartierele sărace şi chiar a stat de vorbă cu oamenii pe care restul făceau eforturi mari să-i ignore – le-a înregistrat vocile şi le-a împărtăşit cu restul lumii. Cartea lui Mayhew este uimitoare şi

curajoasă. Conţine capitole întregi despre coşari, vagabonzi şi despre o duzină din unele dintre cele mai murdare meserii pe care vi le puteţi imagina (vă provoc să citiţi despre cei care curăţau oalele de noapte şi să nu strâmbaţi din nas).

Cartea lui Mayhew face o pereche perfectă cu „hărţile sărăciei" realizate de reformatorul Charles Booth care, în 1899, a făcut un document pe coduri de culoare, în care a evidenţiat nivelul relativ de bogăţie şi necesităţile fiecărei străzi londoneze – am petrecut nenumărate ore studiind această hartă, marcând fiecare pas din călătoria lui Nan. Cititorii tineri interesaţi de acest subiect ar face bine să citească *Victorian London Street Life in Historic Photographs* realizată de John Thomson. Inspirat de lucrările lui Mayhew, Thomson a dus un aparat foto (o tehnologie de ultimă oră la vremea respectivă) în cartierele sărace, ca să-i fotografieze pe aceşti oameni aşa cum sunt. Fotografiile şi eseurile care le însoţesc îţi taie răsuflarea –, iar cei care se vor uita cu atenţie ar putea să-l vadă de Shilling-Tom undeva, în fundal!

Rolul şi poziţia evreilor în Anglia Victoriană au fost complexe. În legislaţie începuseră să apară noile idei ale Iluminismului: era prima dată în istorie când evreii beneficiau de drepturile de bază de care se bucurau vecinii lor creştini – şi, odată cu asta, au primit şi şansa de a participa în societate. În deceniile care au urmat, aristocraţia evreiască a căpătat poziţii de putere, inclusiv una de prim-ministru şi alta de primar al Londrei. În acelaşi timp, Londra a avut parte de un aflux masiv de imigranţi evrei – în cea mai mare parte, familii sărace, care fugeau de persecuţia din Europa de Est. (Printre aceştia, nenumăraţi copii ca Toby Schaal). Această nouă populaţie a dus la o coliziune fascinantă de clasă socială, credinţe religioase şi etnie în identitatea evreilor englezi. Din păcate, acest lucru a dus şi la antisemitism în rândul populaţiei. Cititorii interesaţi de viaţa acestor familii de imigranţi ar face bine să citească extraordinara carte a lui Israel Zangwill, *Children od the Getto.*

Pentru o perspectivă modernă a vieţii victoriene, îi încurajez pe cititori să citească oricare dintre cărţile extraordinare de nonficţiune ale istoricului Judith Flander printre care *Inside the Victorian Home* şi *The Victorian City.* Flanders are darul de face interesant până şi cel mai mic detaliu. A fost consultant istoric într-un joc video desfăşurat în Epoca Victoriană, *Assassin's Creed Syndicate,* ale cărui acoperişuri

digitale au făcut obiectul interesului meu mai multe ore la rând, în numele „cercetării”.

Când am început cercetarea pentru Londra lui Nan, am crezut că voi descoperi o lume diferită. Dar mi-am dat seama repede că mă uitam într-o oglindă, care o reflecta pe a mea. Sărăcia, munca juvenilă şi antisemitismul există şi azi, oricât de mult vrem să le ignorăm. Doar atunci când privim înapoi putem spera să mergem înainte.

sile sile
VIRTUAL-PROIECT

Ne salvăm pe noi înșine salvându-i pe alții

Au trecut cinci ani de când a dispărut Coșarul. Orfană și singură, Vrabia Nan nu are altă variantă decât să lucreze pentru un coșar fără inimă, pe nume Wilkie Crudd. Fata își petrece fiecare zi curățând coșuri. Este o muncă periculoasă, care nu îi aduce nicio satisfacție, dar grație istețimii și voinței sale, Nan reușește să învingă sorții de nenumărate ori.

Când rămâne înțepenită într-un horn, fata se teme că i-a sosit sfârșitul. Însă, în loc de asta, se trezește vie și nevătămată, într-un pod abandonat. Și nu este singură. Într-un colț stă chircită o creatură misterioasă – un golem –, făcută din funingine și cenușă.

Coșarul este povestea fetei și a monstrului ei. Cei doi reușesc să-și facă o nouă viață – și, în timpul acesta, să se salveze unul pe celălalt. Povestită cu mult lirism de unul dintre cei mai talentați povestitori, această carte este o aventură înduioșătoare, despre darurile eterne ale prieteniei și ale minunilor.

Auxier împletește cu multă pricepere nenumărate elemente: detalii din cultura evreiască, poeme de William Blake, fragmente din *Frankenstein* a lui Mary Shelley și informații despre munca infantilă, la care adaugă propriile nuanțe de realism magic. Astfel creează o poveste minunată și plină de speranță, pornind de la realitățile aspre ale Angliei secolului al XIX-lea.

Horn Book Magazine

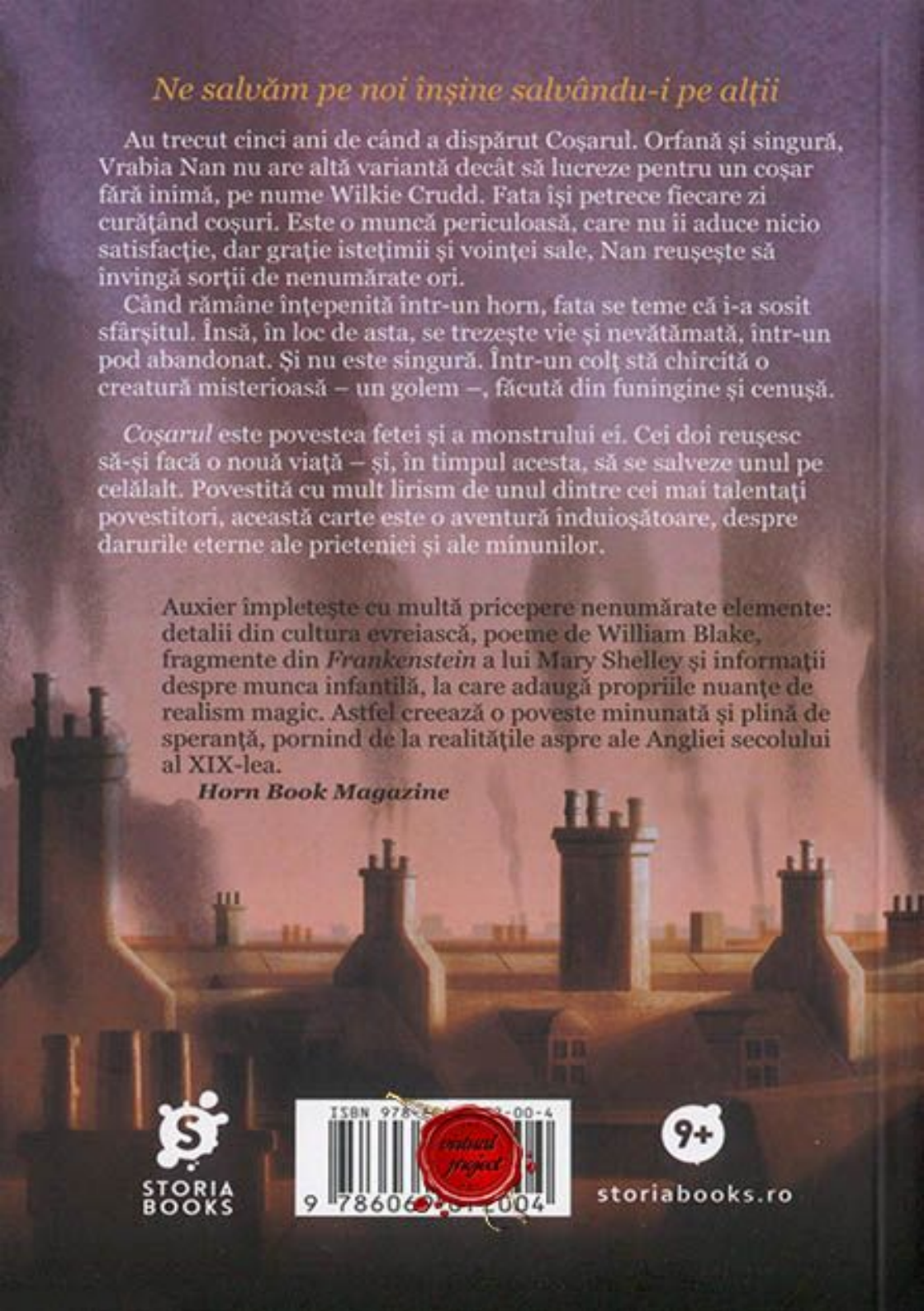

STORIA BOOKS

ISBN 978-[illegible]-00-4

9 786062 [illegible] 004

9+

storiabooks.ro